

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka
(2)\Rice_Anne-Interview_s_upirem.pdb

PDB Name: Rice Anne - Interview s upírem
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 23.9.2007
Modification Date: 23.9.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Interview s upírem

Anne Riceová

PASEKA, 1996

"Jistě," pronesl upír zamyšleně a pomalu přešel pokojem k oknu. Tam dlouho stál v tlumeném světle z ulice Divisadero, chvílemi ozařován reflektory projíždějících aut. Mladík si teď mohl pozorněji prohlédnout zařízení pokoje, kulatý dubový stůl, židle, u stěny umyvadlo se zrcadlem. Položil aktovku na stůl a čekal.

"Máte s sebou dost magnetofonových pásků?" zeptal se upír a otočil se, takže ho teď mladík mohl pozorovat z profilu.

"Dost na příběh celého života?"

"Jistě, pokud byl zajímavý. Někdy, když mám štěstí, natočím rozhovor se třemi čtyřmi lidmi za večer. Ale musí to být dobrý příběh. To jde, ne?"

"To je obdivuhodné," odpověděl upír. "Budete tedy vyprávět příběh svého života. Velmi rád to udělám."

"Prima," kývl mladík. Rychle vytáhl z aktovky malý magnetofon a zkontroloval kazetu a baterie. "Jsem opravdu zvědavý, proč tomu věříte, proč..." "Ne," přerušil ho upír prudce. "Takhle nemůžeme začít. Je ten přístroj spolehlivý?"

"Ano," přisvědčil mladík.

"Tak se posadte. Rozsvítím."

"Domníval jsem se, že upíři nemají rádi světlo," poznamenal mladík. "Pokud by podle vás mohlo šero přispět k vytvoření atmosféry..." Nedořekl. Upír na něj upřeně hleděl, otočen zády k oknu. Mladík teď nemohl rozeznat výraz jeho tváře a cosi ho na té nehybné postavě zneklidňovalo. Chystal se znovu promluvit, ale neřekl nic. Potom s úlevou sledoval, jak upír přistoupil ke stolu a sáhl po šňůře od lampy.

Pokoj rázem zaplavilo ostré žluté světlo. A mladík nemohl při pohledu na svého společníka potlačit úžas. Jeho prsty se křečovitě zatály do okraje stolu. "Můj bože!" zašeptal a bezhlesně na něj zíral.

Upířův obličej byl zcela bílý a hladký, jako by byl vyřezán ze slonové kosti, a působil neživým dojmem sochy; jen dvě svítivě zelené oči upřeně shlížely na mladíka, jako by to byly dva plameny žhnoucí v umrlčí lebce. Pak se jeho rty prohnuly v téměř melancholickém úsměvu a hladká bílá hmota jeho tváře se zvlňila do jednoduchých linií, připomínajících kresby. "Vidíte?" zeptal se tiše.

Mladý muž se zachvěl a zvedl ruku, jako by se chránil před prudkým světlem. Zvolna si uvědomoval dokonale ušitý černý kabát, který v baru jen zahlédl, elegantní záhyby dlouhé pláštěnky, černou hedvábnou vázanku a lesk bílého límce, barvou připomínajícího upířovu pleť. Zíral na jeho bohaté černé vlasy, jejichž kadeře byly sčesaný dozadu přes uši, takže se téměř dotýkaly okraje bílého límce.

"Nu, pořád ještě stojíte o interview?" zeptal se upír. Mladík přikývl s pootevřenými ústy. Teprve pak ze sebe vypravil: "Ano." Upír se posadil proti němu a nakloněn dopředu řekl vlídně, důvěrným tónem: "Nebojte se. Klidně zapněte magnetofon."

Natáhl ruku přes stůl. Mladík ucouvl, na skráních mu vyrazily kapky potu. Upír mu stiskl rameno a řekl: "Věřte mi, neublížím vám. Chci využít téhle příležitosti. Je to pro mne důležitější, než si dokázete představit. Začnete!" Stáhl ruku a soustředěně čekal.

Mladík si kapesníkem osušil čelo a rty. Pak vykoktal, že mikrofon je zabudován v přístroji, stiskl tlačítko a vyslovil první otázku: "Vy jste nebyl vždy upírem, že?"

"Ne. Stal jsem se jím v pětadvaceti letech, bylo to roku sedmnáct set devadesát jedna."

Ten přesný údaj mladíka ohromil; opakoval si ho a pak se zeptal: "Jak k tomu došlo?"

"Na to je prostá odpověď, jenže já nehodlám dávat prosté odpovědi," opáčil upír. "Chtěl bych vám vyprávět skutečný příběh..."

"Ano," rychle přitakal mladík. Stále žmoulal kapesník a nervózně si jím otíral rty.

"Stala se tragédie," pokračoval upír. "Týkala se mého mladšího bratra... Zemřel"

Odmlčel se, mladík si odkašlal, naposledy si otřel obličej a pak kapesník schoval do kapsy. "Není pro vás bolestné o tom hovořit?" zeptal se nesměle. "Vypadá to tak? Ne, není," zavrtěl upír hlavou. "Je to jen tím, že ten pří

běh vyprávím druhé osobě. A je tomu už tak dávno! Ne, není to bolestné... Žili jsme tenkrát v Louisianě. Vystěhovali jsme se tam, zabrali jsme si půdu a založili jsme dvě indigovníkové plantáže na Mississippi nedaleko New Orleansu."

"Aha, proto ten přízvuk," podotkl tiše mladík.

Upír se na okamžik zarazil a pak se rozesmál: "Mám zvláštní přízvuk?"

Mladík rozpačitě odpověděl: "Všiml jsem si toho už v baru, když jsem se vás ptal, čím se živíte. Jsou to jen trošku ostřejší souhlásky, to je všechno. Netušil jsem, že je to francouzským původem."

"To je v pořádku," ujistil ho upír. "Nebyl jsem tím tak překvapený, jak to snad vypadalo. Prostě na to občas zapomínám. Ale rád bych teď pokračoval..."

"Prosím," souhlasil mladík.

"Hovořil jsem o plantážích. Měly opravdu hodně společného s tím, že se ze mne stal upír, ovšem k tomu ještě dojdou.

Náš tehdejší život byl současně přepychový i primitivní a pro nás samotné byl nesmírně přitažlivý. Víte, žili jsme si tam daleko lip, než jak bychom mohli žít ve Francii. Louisiana byla tehdy naprostá divočina, a snad proto jsme to tak vnímali, ale protože jsme to tak vnímali, byla to pravda. Vzpomínám si na dovezený nábytek, kterým byl dům přecpaný. A spinet; ten byl báječný. Hrávala na něj sestra. Za letních večerů sedávala u klávesnice zády k otevřenému francouzskému oknu. Ještě dnes si vybavuji tu jemnou, rychlou hudbu a vidím před sebou bažiny, které se rozkládaly za okny, a cypřiše vzpínající se k obloze. Z bažin doléhaly zase jiné zvuky, chór nejrůznějších tvorů, křik ptáků. Milovali jsme to. Nábytek z růžového dřeva se tak jevil ještě drahocennější, hudba ještě delikátnější a vzácnější. Zvláště když pak za necelý rok prorostla okenicemi podkrovních oken vistárie a zachytila se svými úponky přímo na obilných cihlách... Ano, milovali jsme to. Všichni kromě bratra. Myslím, že jsem ho nikdy neslyšel na něco si stěžovat, ale věděl jsem, jak se cítí. Otec už byl tenkrát mrtev, já jsem byl hlavou rodiny a musel jsem bratra stále bránit proti matce a sestře. Chtěly ho brát s sebou na návštěvy a na večírky do New Orleansu, jenže on tyhle věci nenáviděl. Myslím, že přestal vůbec někam chodit ještě dřív, než mu bylo dvanáct. Modlitby, to bylo jediné, na čem mu záleželo, modlitby a v kůži vázané životopisy svatých.

Nakonec jsem mu postavil modlitebnu kousek za domem a on tam pak trávil většinu dne, často až do večera. Byla v tom zvláštní ironie. Byl úplně jiný než my, jiný než všichni ostatní, kdežto já jsem byl tak normální! Na mně nebylo naprosto nic mimořádného." Upír se usmál.

"Někdy kvečeru jsem za ním chodil a nacházel jsem ho v zahradě u mód

litebny, jak sedí na kamenné lavičce, naprosto vyrovnaný, a já jsem se mu svěřoval se svými nesnázemi a potížemi s otroky, s tím, že se nemohu spolehnout na dozorce nebo na počasí nebo na překupníky... Se všemi problémy, které tenkrát naplňovaly můj život. A on naslouchal, občas něco poznamenal, vždycky plný účasti, a když jsem odcházel, míval jsem pocit, že za mne všechno vyřešil. Věděl jsem, že bych mu nemohl nic odepřít, a třebaže by mi zlomilo srdce, kdybych ho měl ztratit, slavnostně jsem mu slíbil, že až přijde čas, může vstoupit do kněžského stavu. V tom jsem se ovšem zmýlil." Upír se odmlčel.

Mladík na něj chvíli mlčky zíral a pak, jako by se vytrhl z hlubokého zamyšlení, vypravil ze sebe, hledaje vhodná slova:

"Ach... On nechťel... stát se knězem?"

Upír ho upřeně pozoroval, jako by se snažil rozluštit význam jeho slov. Pak odpověděl: "Myslel jsem tím, že jsem se zmýlil v sobě samém, v tom, že mu nemůžu nic odepřít." Jeho pohled klouzal po protější stěně a zastavil se na okenní tabuli. "Začal mít zjevení."

"Skutečná zjevení?" zeptal se mladík, ale zase tak váhavě, jako by přemýšlel o něčem jiném.

"Nemyslel jsem si to. Bylo mu patnáct, když se to stalo. Byl v té době velice hezký. Měl nesmírně hebkou pleť a veliké modré oči. Byl statný, nehubený, jako jsem teď já, a byl... Ovšem ty jeho oči... Když jsem se mu do nich díval, měl jsem pocit, že stojím sám někde na konci světa, na pustém břehu oceánu, kde není nic než tlumený hukot vln. No," řekl s pohledem stále upřeným na okno, "začal mít zjevení. Nejdřív to jenom naznačoval a přestal přijímat potravu. Pobýval jen v modlitebně, v kteroukoli denní i noční hodinu jsem ho tam mohl najít, jak klečí na holých dlaždicích před oltářem. Zanedbával i samotnou modlitebnu. Přestal se starat o svíce, nevyměňoval oltářní pokrývky, a dokonce ani nezametal naváté listí. Jednoho večera jsem se opravdu zděsil, když jsem ho dobrou hodinu pozoroval, jak tam nehybně klečí a ani nepohne rukama rozpjatýma do tvaru kříže. Všichni otroci si mysleli, že se zbláznil." Upír pozvedl obočí. "Já jsem byl přesvědčen, že je jenom... přepjatý zbožný. Že snad ve své lásce k Bohu zašel příliš daleko. Potom mi řekl o těch zjeveních. Že prý k němu do modlitebny vstoupili svatý Dominik a Panna Maria a přikázali mu, aby prodal všechnen náš majetek v Louisianě, všechno, co máme, a použil výměnek na šíření božího díla ve Francii. Bratr se měl stát velkým náboženským vůdcem, vrátit zem k někdejší vroucnosti, obrátit vývoj proti ateismu a revoluci. Samozřejmě neměl vlastní prostředky, měl jsem tedy prodat plantáže i náš městský dům v New Orleansu a peníze dát jemu."

8

Upír se znovu odmlčel. Mladík seděl bez hnutí a udiveně ho pozoroval. "Ach, promiňte," zašeptal. "Co jste to řekl? Vy jste prodal plantáže?"

"Ne," odpověděl upír; jeho tvář byla klidná tak jako od samého počátku. "Vysmál jsem se mu. A on... on se rozzlobil. Trval na tom, že je to příkaz samotné Panny Marie. A kdo jsem já, že se odvažuji neuposlechnout? Kdo doopravdy jsem?" ptal se tiše, jako by o tom znovu přemítal. "Kdo opravdu jsem? Čím víc se mě snažil přesvědčit, tím víc jsem se smál. Je to nesmysl, přesvědčoval jsem ho, výplod nezralé a přímo choré mysli. Celá ta modlitebna byl omyl, prohlásil jsem, a já ji dám ihned strhnout. On bude chodit do školy v New Orleansu a takové pošetilé nápady pěkně pustí z hlavy. Už si nepamatuji, co všechno jsem mu řekl, ale vím, co jsem cítil. Za vším tím opovržlivým odmítnutím doutnal vztek a zklamání. Byl jsem trpce zklamán. Vůbec jsem mu nevěřil."

"To je přece pochopitelné," vyhrkl mladík, když se upír na chvíli odmlčel. "Chci říct, copak by mu vůbec někdo věřil?"

"Je to tak pochopitelné?" pohlédl na něj upír. "Ted mi to připadá jako nemravný egoismus. Hned to vysvětlím. Měl

jsem bratra rád, jak jsem vám vyprávěl, a někdy jsem i věřil, že je to živoucí světec. Podporoval jsem ho v jeho modlitbách a meditacích a byl jsem ochoten dát ho do semináře. Kdyby mi tehdy někdo vyprávěl o světcích v Arles nebo v Lurdách, který měl zjevení, byl bych mu věřil. Byl jsem katolík, věřil jsem ve svaté. Zapaloval jsem svíčky před jejich mramorovými sochami v kostelích, znal jsem jejich obrazy, jejich symboly, jejich jména. Ale nevěřil jsem, nemohl jsem věřit bratrovi. Nejen tomu, že měl zjevení, nemohl jsem ani na okamžik přijmout ten nápad. Proč? Protože to byl můj bratr. Svátý mohl být, výjimečný zcela určitě; ovšem František z Assisi, to ne. Nikoli můj bratr. Můj bratr přece nemohl být něco takového! V tom je egoismus, chápete?"

Mladík chvíli přemýšlel a potom přikývl.

"Snad měl opravdu zjevení," prohodil tiše upír.

"Takže vy... vy netvrdíte, že víte... teď, jestli ho měl, nebo ne?"

"Ne, vím jen, že nikdy ani na vteřinu nezakolísal ve svém přesvědčení. To vím nyní a věděl jsem to i toho večera, kdy odešel z mého pokoje, zmatený a zarmoucený. Nikdy ani na okamžik nezakolísal. A za několik minut pak byl mrtev."

"Jak to?" zděsil se mladík.

"Prostě vyšel ven francouzským oknem na terasu a na chvíli se zastavil na horní plošině cihlových schodů. Potom spadl. Když jsem doběhl dolů, byl už mrtvý, zlámal si vaz." Upír potřásl hlavou v děsivé vzpomínce, jeho tvář však zůstávala klidná.

"Viděl jste ho padat?" zajímal se mladík. "Ztratil snad rovnováhu?"

"Já ne, ale dva sloužící ho viděli. Vyprávěli, že pohlédl vzhůru, jako by ve vzduchu něco spatřil. Potom se jeho tělo pohnulo kupředu, jako by ho uchvátil vítr. Jeden z nich uvedl, že když padal, chtěl zřejmě něco říct. I já sám jsem měl pocit, že chtěl promluvit, jenže bylo to právě ve chvíli, kdy jsem se odvrátil od okna. Byl jsem obrácen zády, když jsem uslyšel ten hluk." Pohlédl na magnetofon. "Nemohl jsem si to odpustit, cítil jsem odpovědnost za jeho smrt. A všichni ostatní byli zřejmě také přesvědčení, že jsem za ni zodpovědný."

"Jak si to mohli myslet? Přece ho viděli spadnout!"

"Neobviňovali mě přímo. Prostě věděli, že mezi námi došlo k nějakému nedorozumění, že jsme se pár minut před tím pádem pohádali. Slyšeli nás sloužící, slyšela nás matka. Ta se mě neprestávala vyptávat, co se mezi námi stalo a proč bratr, který byl vždycky tak klidný, křičel. Pak se do toho vmísila i sestra, a já jsem ovšem odmítl odpovídat. Byl jsem tak strašně oťresan a nešťasten, že jsem neměl trpělivost s nikým rozmlouvat, a oni, kromě neurčitých narážek, neměli vědět o jeho zjeveních. Neměli vědět, že se nakonec nestal svatým, nýbrž jen... fanatikem. Sestra radši ulehla, než by se zúčastnila pohřbu, a matka každému ve farnosti vykládala, že se u mne v pokoji muselo stát něco strašného, co nechci přiznat; dokonce mě na základě výpovědi mé vlastní matky vyslyšela policie. Nakonec mě navštívil kněz a chtěl vědět, o čem šlo. Neřekl jsem nic. Byla to jen taková diskuse, tvrdil jsem. Nebyl jsem na terase, když spadl, vysvětloval jsem a oni všichni se na mne dívali, jako bych ho byl zabil. A já jsem měl pocit, že jsem to opravdu udělal. Seděl jsem v salónku vedle jeho rakve celé dva dny a přemýšlel o tom, že jsem ho zabil. Hleděl jsem do jeho tváře, až se mi před očima začaly dělat mžítka a málem jsem omdlel. Týl jeho lebky se rozbil o dláždění a hlava na podušce díky tomu vypadala poněkud groteskně. Nutil jsem se na to hledět, pozorovat to jednoduše proto, že jsem sotva snesl vlastní bolest a hnilobný pach, a znovu a znovu jsem byl v pokušení otevřít mu oči. Všechno to byly nepřičetné úvahy, šílená nutkání. Hlavní myšlenka byla: vysmál jsem se mu, nevěřil jsem mu, nebyl jsem k němu laskavý. Spadl mou vinou."

"To všechno se vsutku stalo?" zašeptal mladík. "To, co mi vyprávíte, je pravda?"

"Ano," kývl upír a pevně na něj pohlédl. "Rád bych pokračoval." Jeho oči sklouzly přes mladíka a vrátily se k oknu, projevoval jen slabý zájem o svého posluchače, jenž jak se zdálo prožíval jakýsi tichý vnitřní boj.

"Uvedl jste, že nevíte o těch zjeveních, že vy, upír... nevíte s určitostí, jestli..."

10

"Chci probírat věci po pořádku," řekl upír, "chci vám všechno vyprávět, tak jak se to událo. Ne, nevím o těch zjeveních. Do dnešního dne." A znovu čekal, dokud ho mladík nevybídí: "Ano, prosím, pokračujte!"

"Nuže, hodlal jsem prodat plantáže. Už nikdy jsem nechtěl vidět náš dům nebo modlitebnu. Nakonec jsem to všechno pronajal jedné agentuře, která tam byla ochotna pro mě pracovat a zařídit věci, tak abych tam už nikdy nemusel vkročit, a já jsem přestěhoval matku a sestru do jiného domu v New Orleansu. Samozřejmě jsem bratrovi ani na okamžik neunikl. Nemohl jsem myslet na nic jiného, než jak jeho tělo hnije v zemi. Byl pohřben na hřbitově svatého Ludvíka v New Orleansu a já jsem se vždycky vyhýbal tomu, jít kolem hřbitovních vrat. Myslel jsem však na něj neustále. Střízlivý nebo opilý, viděl jsem jeho tělo práchnivět v rakvi, a to bylo pro mě nesnesitelné. Znovu a znovu jsem snil o tom, jak stojí nahoře nad schody a já ho držím za ruku, laskavě k němu mluvím, odvádím ho zpátky do ložnice, vlídně mu říkám, že mu opravdu věřím, že se za mě musí modlit, aby se mi dostalo víry. Zatím si otroci na Pointe du Lac to byla moje plantáže začali šuškat, že viděli na terase ducha, a dozorcí nemohli udržet pořádek. Lidé ze společnosti kladli sestře urážlivé otázky o celém incidentu, až z toho dostávala hysterické záchvaty. Doopravdy hysterická nebyla, prostě jen byla přesvědčená, že tak musí reagovat, a tak to tedy dělala. Já jsem se po celou tu dobu opíjel a doma jsem se zdržoval co nejméně. Žil jsem jako člověk, který chce zemřít, ale nemá odvalu sám to provést. Bloudil jsem osaměle temnými ulicemi a průchody, zapadal jsem do pochybných vináren. Vyhnul jsem se dvěma soubojům, spíš z apatie než ze zbabělosti, a opravdu jsem si přál být zavražděn. A pak jsem byl přepaden. Byl by to mohl být kdokoli - uvítal bych námořníky, zloděje, maniaky, kohokoli. Ale byl to upír. Přepadl mě jedné noci pár kroků od domovních dveří a opustil mě umírajícího; to jsem si aspoň myslel."

"Chcete říct... že vám vysál krev?" vydechl mladík. "Ano," zasmál se upír, "vysál mi krev. Tak se to dělá." "Jenže vy jste žil dál. Řekl jste, že vás tam nechal umírajícího." "Vysál mě skoro až k smrti, to mu stačilo. Jakmile mě našli, odnesli

mě na lůžko, zmateni a bez sebemenšího tušení, co se mi stalo. Domnívám se, že došli k názoru, že mi to mé pití nakonec přivodilo mrtvičný záchvat. Očekával jsem, že teď konečně zemřu, a neměl jsem nejmenší zájem jíst a pít nebo hovořit s lékařem. Matka poslala pro kněze. V té době jsem už byl v horečkách a vypověděl jsem knězi všechno, všechno o bratrových zjeveních i o tom, jak jsem se zachoval já. Pamatuji si, že jsem ho držel za ruku

11

a zapřísahal ho znovu a znovu, aby to nikomu neprozrazoval. Já vím, že jsem ho nezabil, řekl jsem mu nakonec. Ale nemůžu dál žít, když on je mrtvý. Nemůžu žít po tom, jak jsem s ním jednal!

To je směšné, odpovídal mi kněz. Ovšemže můžete žít. Nedopustil jste se ničeho špatného kromě toho, že podléháte vlastním náladám. Vaše matka vás potřebuje, nemluvě už o sestře. A pokud jde o vašeho bratra, byl zřejmě posedlý ďáblem.

Byl jsem tak ohromen tím, co vyslovil, že jsem se nezmohl na protest. To ďábel vyvolával ta zjevení, vysvětloval mi kněz dál. Ďábel je nezkrotný. Celá Francie je pod vlivem ďábla a Revoluce je jeho největší triumf. Mého bratra prý mohl zachránit jen exorcismus, modlitby, půst a lidé, kteří by ho drželi při zemi, protože v jeho těle zuřil ďábel a pokoušel se ho ovládnout. To ďábel ho srazil ze schodů, to je naprosto zřejmé, prohlásil. V tom pokoji jste nemluvil s bratrem, mluvil jste s ďáblem. To mě rozlítlo. Předtím jsem věřil, že už jsem byl dohnán až do krajnosti, ale nebyla to pravda. Kněz mluvil stále dál o ďáblu, o vůdci mezi otroky a o případech posedlosti v jiných zemích světa. A já jsem se rozzuřil. Zdemoloval jsem pokoj a kněze bych byl málem přizabil."

"Co vaše síla... upír...?" nechápal mladík.

"Byl jsem úplně bez sebe," vysvětloval upír. "Dělal jsem věci, jaké bych byl při plném zdraví nedokázal. Celá ta scéna se mi teď vybavuje zmateně, nejasně, neskutečně. Jen si pamatuji, jak jsem ho hnal z domu zadním vchodem, přes dvůr, a u cihlové zdi kuchyně jsem ho mlátil do hlavy, až jsem ho málem zabil. Když mě konečně přemohli, vyčerpaného skoro až k smrti, pustili mi žilou. Blázní! Chtěl jsem ovšem fíct něco jiného. Tehdy jsem teprve pochopil svůj vlastní egoismus. Snad jsem spatřil jeho odraz v tom knězi. Jeho opovržlivý postoj vůči bratrovi odrážel můj vlastní postoj; jeho okamžité a povrchní obvinění ďábla; to, že odmítl alespoň uvažovat o myšlence, že tu mohlo jít o svatost."

"Jenže on zřejmě opravdu věřil v posedlost ďáblem," namítl mladík. "To je mnohem svěštější myšlenka," opáčil upír.

"Lidé, kteří už nevěří v Boha nebo v dobro, vesměs věří dál v ďábla. Nevím proč. Ne, opravdu nevím proč. Zlo je vždycky možné. A dobro je věčně nesnadné. Pochopte, mluvit o posedlosti je ve skutečnosti jiný způsob, jak o někom prohlásit, že je blázen. Cítil jsem, že u toho kněze tomu tak bylo. Určitě bratrovy vize chápal jako šílenství. Snad měl pravdu, že to bylo bláznivé fantazírování, a nazval to posedlostí. Nesmíte vidět Satana, když je vymítán, ovšem být v přítomnosti světce... Věřit, že světec měl zjevení... Ne, tomu věřit odmítáme."

"Nikdy jsem o tom takhle neuvažoval," ozval se mladík. "A jak to bylo

12

s vámi? Řekl jste, že vám pustili žilou, aby vás vyléčili. To vás muselo skoro zabít."

Upír se zasmál. "Ano. Určitě by to tak dopadlo, jenže té noci se upír vrátil. Víte, chtěl mou plantáž, Pointe du Lac. Bylo velmi pozdě, sestra, která mě ošetřovala, už spala. Pamatuji se na to, jako by to bylo včera. Přišel ze dvora, bez jediného zvuku si otevřel francouzské okno, vysoký muž se světlou pleť, spoustou plavých vlasů a s půvabnými, skoro kočkovitě ladnými pohyby. Jemně zakryl sestře oči šátkem a stáhl knot lampy. Sestra dřímala vedle umyvadla s vodou, již mi omývala čelo, a pod tím šátkem se nepřebírala ze sna až do rána. To už se však se mnou stala velká změna."

"Jaká byla ta změna?" zeptal se mladík.

Upír si povzdychl. Zvrátil se v křesle a zahleděl se do stěny. "Nejdřív jsem se domníval, že to je další lékař nebo někdo povoláný rodinou, aby se pokusil se mnou rozmlouvat, ale tohle podezření rychle zmizelo. Přistoupil těsně k mému lůžku a sklonil se nade mnou. Jeho tvář byla osvětlena lampou a já jsem poznal, že to není normální člověk. Jeho šedé oči žhnuly zvláštním žářem a štíhlé bílé ruce byly jiné než ruce lidských bytostí. Zřejmě už v tom okamžiku jsem všechno pochopil a to, co mi řekl, bylo jen dodatečným potvrzením. Tím myslím, že ve chvíli, kdy jsem ho spatřil, kdy jsem vnímal jeho zvláštní auru a poznal, že to je bytost, s jakou jsem se dosud nikdy nesetkal, v tom okamžiku jsem pocítil svou naprostou nicotnost. Ta část mé osobnosti, jež nedokázala přijmout přítomnost mimořádné bytosti, byla rozdracena. Všechny mé představy, dokonce pocit viny a přání zemřít, se teď jevily jako zcela nedůležité. Naprosto jsem zapomněl na sebe samého!" zdůraznil a udeřil se do hrudi. "Totálně jsem na sebe zapomněl. A v téže okamžiku jsem naprosto pochopil, jaké možnosti se přede mnou otvírají. Od té chvíle jsem prožíval jen stále větší a větší zázrak. Když ke mně hovořil a líčil mi, čím bych se mohl stát, jaký byl dříve jeho život a jaký je teď, z mé minulosti zbyl náhle jen doutnající popel. Viděl jsem svůj život, jako bych stál mimo něj, tu marnost, službu sobě samému, neustálé přelétávání od jedné malicherné zloby k druhé, falešnou službu Bohu a Panně a houfu světců, jejichž jména zaplňovala mé modlitební knihy a z nichž žádný se ani v nejmenším nelišil od ostatních svým úzkoprsým, materialistickým a sobeckým životem. Spatřil jsem své skutečné bohy... bohy většiny lidí. Jídlo, pití a bezpečí v konformitě. Popel."

V mladíkově tváři se zračilo napětí, zmatek a úžas. "A tak jste se rozhodl stát se upírem?" zeptal se. Upír chvíli mlčel.

"Rozhodl to není správné slovo. Nemohu však říct, zda to bylo nevyhnutelné hned od chvíle, kdy vstoupil do pokoje. Ne, opravdu to nebylo ne

13

vyhnutelné. Nicméně nemohu tvrdit, že jsem se rozhodl. Řekněme to tak, že když domluvil, nepřicházelo pro mě v úvahu jiné rozhodnutí a já jsem nastoupil svou dráhu bez jediného ohlédnutí zpět. Kromě jedné věci."

"Kromě jedné věci? Které?"

"Mého posledního východu slunce. Toho rána jsem ještě nebyl upírem. A viděl jsem svůj poslední východ slunce. Pamatuji si to do všech podrob.ností; dokonce mám dojem, že si nevzpomínám na žádný jiný východ slunce předtím. Světlo se nejdřív dotklo horní části francouzského okna, závěsové tyče za krajkovou záclonou, a pak jeho silící jas probleskoval listím stromů. Konečně vpadlo přímo do oken, stín krajek se rozprostřel na kamenné podlaze a překryl i siluetu sestry, která stále spala, se stínovou kresbou krajek na šátku přehozeném přes ramena a hlavu. Když jí začalo být teplo, odhrnula šátek, aniž procitla, a pak už jí slunce dopadalo přímo na oči a ona pevně sevřela víčka. Potom se zaleskl stůl, kde spala s hlavou složenou na pažích, a roztřpytila se voda v umyvadle. Vnímál jsem slunce na svých rukou, spočívajících na příkrývce, a pak i na obličeji. Ležel jsem na lůžku a přemýšlel o všem, co mi pověděl upír, a potom došlo k tomu, že jsem slunci řekl sbohem a odešel jsem, abych se stal upírem. To byl můj poslední východ slunce."

Upír se zase díval oknem ven. Když skončil, nastalo tak hluboké ticho, až měl mladík dojem, že by ho mohl přímo nahmatat. Potom zaslechl hluk z ulice, ohlušující zvuk nákladního auta. Skleněné ozdoby na lampě se otřesy rozhoupaly. Zakrátko hluk vozu odezněl.

"Postrádáte slunce?" zeptal se mladík polohlasem.

"Ne, opravdu," odvětil upír. "Je tolik jiných věcí! Ale kde jsme to přestali? Chtěl jste vědět, jak k tomu došlo, že jsem se stal upírem."

"Ano. Jak jste se změnil, přesně?"

"Nemůžu vám to povědět přesně. Můžu o tom mluvit, vtěsnat to do slov, která by vám ozřejmila význam, jaký to má pro mne, ovšem nelze to vysvětlit přesně, stejně jako bych vám nemohl přesně sdělit svou sexuální zkušenost, pokud byste vy sám žádnou neměl."

Zdálo se, že mladíka náhle napadla jiná otázka, než však mohl promluvit, upír pokračoval: "Jak jsem vám už řekl, upír Lestat chtěl získat mou plantáž. Pozemská pohnutka, jistě, za to, že mi zaručil život, jenž potrvá až do konce světa; ale nebyl příliš vybíravý. Podle mě nepovažoval malou skupinu upírů na světě za nějaký výběrový klub. Měl lidské problémy: slepého otce, který nevěděl, že jeho syn je upír, a nesměl na to přijít. Život v New Orleansu se pro něj stal příliš obtížným vzhledem k jeho potřebám a nezbytnosti péče o otce, a tak chtěl získat Pointe du Lac."

14

Příštího večera přišel náhle na plantáž, když nejdřív uložil svého otce v panské ložnici, a já jsem pokračoval v proměně. Nemohu říct, že to spočívalo v nějakém jediném kroku ačkoliv jeden byl takový, že po něm už nebylo návratu. Bylo to více složitých aktů, a prvním byla smrt dozorce. Lestat ho přepadl ve spánku. Já jsem měl hlídat a osvědčit se; to znamená být svědkem odnětí lidského života na důkaz své věrnosti i jako součást mé vlastní proměny. To byla pro mě nepochybně nejtěžší část z ní. Už jsem uvedl, že jsem se nebál smrti, jenom mi dělalo potíže vzít si sám život. Měl jsem však nejvyšší ohled k životu jiných a z nedávné doby v souvislosti s bratrem se ve mně vyvinula hrůza ze smrti. Musel jsem sledovat, jak se dozorce probudil, jak se pokusil oběma rukama Lestata odstrčit, ale neuspěl, jak tam potom vleže zápasil s jeho sevřením a nakonec znehybněl, když mu upír vysál krev. Umíral, nezemřel však najednou. Stáli jsme v jeho malé ložnici skoro hodinu a sledovali jeho skon. Byla to součást mé proměny, jak už jsem řekl. Lestat by tam byl jinak nezůstal. Pak bylo třeba zbavit se dozorcova těla. Bylo mi z toho špatně. Odjakživa jsem byl slabý a náchylný k horečkám, měl jsem malou výdrž; dotýkat se mrtvého těla za takových okolností ve mně vyvolávalo nutkání zvracet. Lestat se smál a otrle prohlásil, že až budu upírem, budu to vnímat jinak a budu se také smát. Jenže v tom se mylil. Nikdy se nesměji smrti, bez ohledu na to, jak často a jakým způsobem jsem její příčinou.

Ale vezměme to po pořádku. Museli jsme jet cestou podél řeky, až jsme dorazili do polí a tam jsme dozorce zanechali. Potrhali jsme mu šaty, sebrali peníze a rty jsme mu polili alkoholem. Znal jsem jeho ženu, žila v New Orleansu, věděl jsem, do jakého stavu beznaděje bude uvržena, až se tělo najde. Ovšem víc než soucit s ní mě trápilo vědomí, že se nikdy nedoví, co se stalo, že jejího manžela ve skutečnosti nenašli lupiči opilého na cestě. Když jsme tloukli do jeho těla, abychom mu způsobili modřiny na obličeji a ramenou, byl jsem stále vzrušenější. Musíte si ovšem uvědomit, že po celou tu dobu byl pro mě upír Lestat někdo zcela mimořádný, nejevil se mi o nic lidštější než nějaký anděl z bible. Pod tímto tlakem se jevila skutečnost, že jsem jím byl okouzlen, jaksi násilná. Viděl jsem svou proměnu v upíra ve dvojím světle: v tom prvním jsem byl prostě očarován, Lestat mě ohromil na mém smrtelném lůžku, ale tím druhým světlem byla má touha po sebezničení, mé přání být naprosto zatracen. To byly otevřené dveře, jimiž vešel Lestat v prvním i druhém případě. Nyní jsem nezahubil sebe, nýbrž někoho jiného. Dozorce, jeho ženu, jeho rodinu. Couvl jsem a byl bych od Lestata utekl, neboť moje duševní rovnováha byla strašlivě otřesena; jenže on neselhávajícím instinktem vycítil, co se děje. Neselhávající instinkt..." Upír se zamyslel. "Řekněme: mohutný instinkt upíra, jemuž je i nejnenápadnější změna výra

15

zu lidské tváře stejně zřejmá, jako gesto. Lestat měl nadpřirozenou schopnost správného načasování. Zatlačil mě do kočáru a hnal koně domů. Chci umřít, mumlal jsem. Je to nesnesitelné, chci umřít. Je ve tvé moci mě zabít. Nech mě umřít! Odmítl jsem se na něj dívat, být podmaňován čirou krásou jeho zjevu. Oslovoval mě jemně jménem, smál se mi. Byl prostě rozhodnut získat plantáž."

"Byl by vás nechal odejít?" zajímal se mladík. "Za všech okolností?"

"Nevím. Kdybych ho byl znal, tak jak ho znám teď, řekl bych, že by mě radši zabil, než mě nechal odejít. Jenomže to bylo právě to, co jsem chtěl, jak víte. Na ničem mi už nezáleželo. Ne to bylo právě to, o čem jsem se domníval, že chci. Jakmile jsme dojeli k domu, vyskočil jsem z kočáru a šel, hotová chodící mrtvola, k cihlovému schodišti, ze kterého spadl bratr. Budova byla teď už měsíce neobydlená, protože správce měl vlastní domek. Všechny štěrbinu v dlažbě

byly zarostlé travou, dokonce i polním kvítím. Vzpomínám si na pocit vlhkosti, jak mě v noci studilo, když jsem seděl na dolním konci schodiště, opíral si hlavu o cihly a pod rukama cítil jakési rostlinky s voskovitými stonky. Vytrhl jsem jich celý chomáč z hlíny. Chci zemřít, zabij mě. Zabij mě! žádal jsem po upírovi. Jsem teď vinen vraždou. Nemohu dál žít. Usmíval se s netrpělivostí lidí naslouchajících zřejmým lžím druhých. A pak se do mě bleskově zakousl, stejně jako to udělal s dozorcem. Zuřivě jsem proti němu vyrazil. Dokázal jsem ho udeřit botou až do prsou, kopal jsem ho bez milosti, jak jen jsem mohl, zatímco se mi jeho zuby zahryzávaly do hrdla; ve spáncích mi horečně bušilo. Najednou se pohybem celého těla, příliš rychlým, abych ho postřehl, postavil na úpatí schodů a pohrdavě pronesl: Myslel jsem, že chceš zemřít, Louisi!"

Mladík vydal tichý, nesouvislý zvuk, když upír vyslovil své jméno, a upír je potvrdil rychlým prohlášením: "Ano, tak se jmenuji." A hned pokračoval:

"Nu, znovu jsem tam bezmocně ležel s vědomím vlastní zbabělosti a pošetilosti. Snad když se mi dostalo tak bezprostřední lekce, měl jsem včas nabýt odvahy poctivě přijmout svůj život, nenaříkat a neprosit za životy jiných. Viděl jsem se, jak umdlévám každodenním trápením, které jsem považoval za stejně nezbytné jako pokání ve zpovědnici, a opravdu jsem doufal, že mě smrt zastihne nečekaně a připraví mě pro věčnou milost. A také jsem se v představách viděl, jak stojím nahoře nad schodištěm, tam, kde stál tenkrát bratr, a vrhám se dolů na dlaždice. Na odvalu však nebyl čas. Nebo bych spíš měl říct, že v Lestatově plánu nebyl čas pro nic jiného než pro jeho záměry. Teď mě poslouchej, Louisi, pravil a ulehl vedle mě na schody pohybem tak půvabným a důvěrným, že se mi najednou vybavila představa milence. Ucoulvl jsem, on mě však pravou rukou objal a přitáhl si mě těsněji k hrudi.

16

Nikdy předtím jsem s ním nebyl v tak těsné blízkosti a v pološeru jsem mohl vnímat nádherný třpyt jeho očí i nepřírozenou masku jeho kůže. Když jsem se pokusil pohnout, položil mi prsty na ústa a vybidl mě: Mlč! Teď ti budu sát krev až k samému prahu smrti a chci, abys byl přitom naprosto tichý, tak tichý, že skoro uslyšíš odtékat krev ze svých žil, tak tichý, až zaslechneš vtékání téže krve do svých žil. A bude to tvoje vědomí, tvá vůle, co tě musí udržet naživu. Chtěl jsem s ním zápasit, ale stiskl mě prsty tak silně, že držel celé mé natažené tělo v šachu; a jakmile jsem přestal s neúspěšným pokusem o vzpouru, zaťal mi zuby do krku."

Mladík měl oči napětím rozšířené. Během upírovy řeči se tiskl stále hlouběji do křesla, a teď náhle jeho obličej strnul a oči se mu zúžily, jako by byl připraven přijmout úder.

"Ztratil jste někdy velké množství krve?" zeptal se upír. "Znáte ten pocit?" Mladíkovy rty se pokusily zformovat slovo, nevydaly však ani hlásku. Teprve když si odkašlal, mohl odpovědět: "Ne."

"Nahoře v místnosti nad schodištěm, kde jsme naplánovali dozorcovu smrt, hořely svíčky a na terase se ve větru houpala olejová lampa. Jejich světlo splývalo a třpytilo se, jako by se nade mnou vznášela jakási zlatá postava, zavěšená ve schodišťové šachtě, a měkce se vplétalo do zábradlí, vinulo se a táhlo jako kouř. Poslyš, měj oči dokořán, šeptal mi Lestat a jeho rty se přiblížily k mému krku. Vzpomínám si, že se mi při tom pohybu zjezily vlasy na hlavě a že mi tělem náhle projelo smyslné vzrušení ne nepodobné rozkoši z vášně..."

Zahloubal se a lehce si mnul bradu. "Výsledkem bylo, že za pár minut jsem byl zesláblý až k nehybnosti. Strašlivě vyděšený jsem shledal, že se nemohu ani přimět k tomu, abych promluvil. Lestat mě stále držel, samozřejmě, a jeho ruka byla těžká jako železná tyč. Cítil jsem, jak se jeho zuby stáhly zpět s takovou prudkostí, až se dvě bodné rány, které jsem bolestivě vnímal, zdály obrovské. A teď sklonil hlavu nad mou bezmocí, sňal ze mne pravou ruku a kousl se do zápěstí. Krev vytryskla na mou košili a kabát a on na ni zíral zúženými, planoucíma očima. Zdálo se mi, že se tak dívá celou věčnost, a pak se mu najednou za hlavou zatřpytilo světlo jako pozadí nějakého zjevení. Myslím, že jsem poznal, co hodlá udělat, ještě dřív, než to udělal, a čekal jsem ve své bezmocnosti, jako bych tak už čekal celá léta. Přitiskl mi krvácející zápěstí k ústům a pevně, s trochou netrpělivosti poručil: Louisi, pij! A já jsem pil. Občas mi zašeptal: Jen dál, Louisi; nebo: Dělej! A já jsem pil, sál jsem jeho krev a poprvé od raného dětství jsem zakoušel onu zvláštní rozkoš, tělem i myslí zaměřen na životní zdroj. Pak se něco stalo." Upír se zvrátil na opěradlo s lehkou chmurou ve tváři.

17

"Jak pateticky vyznívá líčení těchto věcí, které ve skutečnosti vyličený být nemohou," téměř zašeptal. Mladík seděl jako přimrazený.

"Když jsem sál krev, neviděl jsem nic než to světlo. A potom ta další věc, ta další věc byla... zvuk. Nejdřív tupý řev, a pak bušení podobající se bubnování, stále silnější a silnější, jako kdyby se nějaké obrovské zvíře blížilo temným, neznámým pralesem a svým dupáním vydávalo hluk obrovitého bubnu. Potom se připojilo bubnování ze druhého zdroje, jako by vzápětí přicházel další obrovitý netvor a žádný z nich, zaujatý vlastním bubnováním, jako by nevnímal rytmus toho druhého. Hluk stále sílil, až se zdálo, že naplňuje nejen můj sluch, ale všechny mé smysly, že tepe v mých rtech a prstech, ve spáncích, v žilách. Především v žilách, tam rezonoval zvuk jednoho, a pak i druhého bubnu; a potom Lestat náhle odtáhl zápěstí a já jsem otevřel oči a na okamžik jsem se zarazil, sahaje po jeho ruce, abych ji popadl a za každou cenu si ji znovu přiložil k ústům; pak jsem se zarazil, protože jsem si uvědomil, že tím prvním bubnem bylo moje srdce a druhým bylo srdce jeho." Upír si povzdychl. "Chápete?"

Mladík se chystal promluvit, zavrtěl hlavou. "Ne... totiž, ano," koktal, "myslím, že..."

"Ovšem," řekl upír, hledě stranou.

"Počkejte, okamžik!" zvolal mladík ve zmatku. "Páska je skoro u konce. Musím ji obrátit." Upír trpělivě čekal, až to provede.

"Co se stalo potom?" zeptal se mladík. Měl zpocený obličej a chvatně si ho otíral kapesníkem.
"Viděl jsem svět pohledem upíra," pronesl upír hlasem už trochu lhostejnějším. Byl zřejmě poněkud vyrušen ze soustředění. Pak se vzbudil. "Lestat znovu stál dole u schodů a já ho viděl, tak jak jsem ho dřív vidět nemohl. Předtím mi připadal bílý, tak naprosto bílý, že v noci skoro světélkoval, teď jsem ho vnímal plného vlastního života a vlastní krve: zářil, nesvětélkoval. A pak jsem viděl, že se nezměnil jenom Lestat, nýbrž že všechno je jiné. Bylo to, jako bych byl teprve teď poprvé schopen vidět barvy a tvary. Knoflíky na Lestatově černém kabátě mě tak fascinovaly, že jsem se od nich dlouho nemohl odpoutat. Pak se Lestat rozesmál a já jsem vnímal jeho smích, jako bych nikdy předtím nic podobného neslyšel. Stále ve mně znělo jeho srdce jako bubnování, a teď se k tomu připojil i jeho kovový smích. Mátló mě to, každý zvuk splýval s následujícím jako rezonující souznění zvonů, až jsem se naučil jednotlivé zvuky odlišovat, a potom se překrývaly, každý byl jemný, avšak zřetelný, zesilující se, ale nesplývající, vyzvánění smíchu." Upír se blaženě usmál. "Vyzvánění zvonů! Tak už přestaň koukat na moje knoflíky, řekl Lestat. Jdi ven, tamhle mezi stromy. Zbav se všeho lidského

18

odpadu ve svém těle a nezamiluj se příliš bláznivě do noci, abys neztratil cestu!

To byla ovšem moudrá rada. Jakmile jsem spatřil odlesk měsíce na dlaždicích, propadl jsem tomu pohledu natolik, že jsem tam strávil asi hodinu. Přešel jsem pak kolem bratřovy modlitebny, aniž jsem mu věnoval jedinou myšlenku, a když jsem se zastavil mezi topoly a duby, slyšel jsem noc jako chór šeptajících žen, jež mě lákaly na svou hrud'. Mé tělo nebylo ještě úplně proměněno, a jakmile jsem jen trochu přivykl zvukům a pohledům, začalo mě bolet. Muselo ze sebe vypudit všechny lidské šťávy. Zvracel jsem jako člověk už úplně přeměněný v upíra a s probouzenými smysly jsem dohlížel na smrt svého těla s jistým neklidem, a pak, ke konci, se strachem. Utíkal jsem zpět po schodech do místnosti, kde se Lestat ještě zabýval doklady o plantáži a probíral výdaje a zisky za minulý rok. Jsi boháč, řekl mi, když jsem vstoupil. Se mnou se něco děje! zvolal jsem.

Umíráš, to je všechno; a neblázni už. Nemáš nějaké olejové lampy? Tolik peněz, a ty si opatříš velrybí tuk pouze pro tu lucernu! Přines mi ji! Umírám! křičel jsem. Umírám!

To se stává každému, trval na svém a nijak mi nehodlal pomoci. Když teď o tom přemýšlím, pořád jím pro to pohrdám. Ne proto, že jsem měl strach, ale že mě mohl upozornit na změny s větší vážností. Mohl mě uklidnit a povědět mi, že mohu svou smrt sledovat se stejným okouzlením, s jakým jsem sledoval a procítil noc. Neudělal to. Lestat nikdy nebyl takový upír jako já. Naprosto ne." Nevyslovil to vychloubačně, bylo zřejmé, že by byl opravdu chtěl, aby tomu bylo jinak.

"Alors," povzdychl si, "umíral jsem rychle, což znamená, že moje schopnost pociťovat strach se rychle zmenšovala. Je mi teď líto, že jsem tomu procesu nevěnoval víc pozornosti. Lestat byl naprostý idiot. Ach, pro lásku pekelnou! začal křičet, představ si, nepřipravil jsem ti žádné zaopatření. To jsem ale blázen! Byl jsem v pokušení přisvědčit, neřekl jsem však nic. Budeš si muset dnes ráno lehnout se mnou, nenachystal jsem ti rakev."

Upír se zasmál. "Rakev ve mně rozezněla takovou strunu hrůzy, že vyčerpala jak se mi zdálo všechnu mou schopnost úzkosti, která mi ještě zbývala. K tomu přistoupilo mírné zděšení z toho, že budu muset sdílet rakev s Lestatem. Ten zatím zašel do otcovy ložnice, aby se se starým pánem rozloučil, protože se chtěl vrátit až zase před svítáním. Kam teď jdeš, proč musíš žít podle takového denního rozvrhu? zeptal se stařec a Lestat se stal netrpělivým. Předtím byl k otci laskavý, skoro to až přeháněl, teď se však zachoval hrubě. Copak se o tebe dost nestarám? Neopatřil jsem ti lepší střechu nad hlavou než ty mně? Když se mi zachce spát celý den a pít celou noc, tak

19

to tak prostě udělám, a bašta! Starý muž se rozplakal. Pouze zvláštní citový stav a nanejvýš nezvyklý pocit vyčerpání mi zabránily, abych projevil nesouhlas. Pozoroval jsem tu scénu otevřenými dveřmi, upoután barvami na pokrývce a dokonalou hrou barev na starcově tváři. Pod narůžovělou a šedavou pokožkou pulsovaly modré žíly. Objevil jsem dokonce žluť jeho zubů, která na mne velmi zapůsobila, a chvěním jeho rtů jsem byl přímo hypnotizován. To je syn, to je syn, opakoval otec, aniž měl ovšem sebemenší podezření o jeho skutečném stavu. Tak dobrá, jen si jdi! Já vím, že si někde vydržuješ ženskou, chodíš k ní, jakmile její manžel ráno odejde. Podej mi růženec. Kam se poděl můj růženec? Lestat pronesl cosi rouhavého a podal mu růženec..." "Ale..." vyhrkl mladík.

"Copak? Obávám se, že vám neponechávám dost příležitosti k otázkám." "Chtěl jsem se jen zeptat... Růžence přece mají kříž, že?" "Ach, ty povídačky o kříži!" mávl rukou upír. "Máte na mysli to, že se údajně bojíme kříže?"

"Myslel jsem, že na něj nemůžete ani pohlédnout." "Nesmysl, příteli, holý nesmysl! Můžu hledět na všechno, na co mám chuť se dívat. A já se docela rád dívám právě na kříže."

"A co pověsti o klíčových dírkách? Že se můžete... proměnit v páru a protáhnout se úzkou škvírkou?"

"Kéž bych to uměl," zasmál se upír. "To by bylo opravdu rozkošné. Moc rád bych se uměl protáhnout klíčovými dírkami jakéhokoli druhu a cítit lechtání jejich zvláštních tvarů. Ne," zavrtěl hlavou, "to jsou... jak tomu teď říkáte... kecy?"

Mladík se musel proti své vůli zasmát, hned však zase zvažněl. "Nesmíte být vůči mně tak plachý," napomenul ho upír. "Copak se děje?" "Tvrzení o propíchnutí srdce kulem." Mladík se lehce začervenal. "Totéž. Kecy." Upír artikuloval obě slabiky tak pečlivě, až se mladík usmál. "Nevládáme naprosto žádnou magickou mocí. Proč si nezapálíte? Vidím, že máte v kapsičce u košile cigarety."

"Děkuju," řekl mladík, jako by to byl báječný nápad. Ale když už měl cigaretu v ústech, ruce se mu tak trásly, že první zápalku zlomil.

"Dovolte." Upír vzal zápalky, škrtl a přiložil oheň k cigaretě. Mladík vtáhl dým, nespouštěje oči z jeho prstů. Upír stáhl

ruku zpátky. "Na umyvadle je popelník," upozornil a mladík si pro něj nervózně došel. Zarazilo ho, že je v něm několik nedopalků; vysypal je do prázdného koše a popelník pak postavil na stůl. Když odložil cigaretu, byly na ní vlhké otisky prstů. "To je váš pokoj?" zeptal se.

"Není, je to prostě pokoj."

20

"Co se stalo potom?" zeptal se mladík. Zdálo se, že upír soustředěně pozoruje dým, jenž houstl pod žárovkou.

"Ach... S velkým spěchem jsme se vrátili do New Orleansu. Lestat měl rakev v nuzném pokojíku poblíž hradeb."

"A opravdu jste se do ní uložil?"

"Neměl jsem na vybranou. Požádal jsem Lestata, abych mohl přespat ve skříni, ale on se udiveně zasmál. Copak nevíš, kdo teď jsi? zeptal se. Má to kouzelnou moc? Musí to mít opravdu tuhle podobu? naléhal jsem. Místo odpovědi se zase jen smál. Nemohl jsem snést to pomýšlení; jenže jak jsme se tak dohadovali, uvědomil jsem si, že ve skutečnosti z toho strach nemám. Bylo to zvláštní zjištění. Po celý život jsem se bál uzavřených prostor. Narozen a vychován ve francouzských domech s vysokými stropy a s okny sahajícími až k podlaze, děsil jsem se představy být někde zavřený. Cítil jsem se stísněně dokonce i v kostelní zpovědnici. Byl to docela obyčejný strach. A teď, když jsem se vzpíral Lestatovi, vůbec žádný strach jsem nepociťoval. Jenom jsem si ho pamatoval, držel jsem se ho ze zvyku, z nedostatku schopnosti poznat svou současnou radostnou svobodu. Chováš se špatně, řekl nakonec Lestat. A už se rozednává. Měl bych tě nechat zemřít. Víš, že zemřeš. Slunce rozloží krev, kterou jsem ti dal, v celé tkáni, v každé žilce. Teď bys vůbec neměl cítit strach. Případáš mi jako člověk, který přišel o ruku nebo o nohu a pořád tvrdí, že v té končetině cítí bolest. No, to byla určitě nejjednodušší a nejužitečnější věc, jakou mi kdy Lestat řekl, a rázem mě přesvědčila. Tak, teď jdu do rakve, prohlásil nejpřezíravějším tónem. Jestli chápeš, co je pro tebe dobré, lehneš si na mě. A já jsem to udělal. Ležel jsem na něm tvář dolů, zcela zmaten tím, že vůbec necítím hrůzu, a znechucen jeho tělesnou blízkostí, jakkoli byl hezký a zajímavý. A on zavřel víko. Zeptal jsem se ho, jestli jsem dočista mrtev. Celé tělo mě pálilo a svědilo. Ne, to tedy nejsi, odvětil. Až zemřeš, pak budeš jen slyšet a vidět, jak se měníš, ale cítit nebudeš nic. Dnes v noci bys měl být mrtvý. A teď už spi!" "Měl pravdu? Byl jste... mrtev, když jste se probudil?" "Ano. Proměněný, to je přesnější. Protože, jak je vidět, jsem naživu. Moje tělo bylo mrtvé. Trvalo ještě nějakou dobu, než se dokonale očistilo od štáv a látek, které už nepotřebovalo, bylo však už mrtvé. A když se to uskutečnilo, nastalo další stadium mého odloučení od lidských citů. První věc, jež se mi ozřejmila, zatímco jsme s Lestatem naložili rakev do pohřebního vozu a ukradli jinou rakev z márnice, bylo to, že Lestat nemá vůbec rád. Zdaleka jsem se mu ještě nemohl rovnat, ale byl jsem teď vůči němu mnohem uzavřenější než před smrtí svého těla. Opravdu vám to nemohu vysvětlit, a to z toho samozřejmého důvodu, že jste teď tím, čím jsem já byl před

21

svou tělesnou smrtí. Nemůžete to chápat. Ovšem než jsem zemřel, Lestat pro mě znamenal absolutně nejpřevratnější zkušenost, jakou jsem kdy učinil. Vaše cigareta se proměnila v jediný dlouhý váleček popela."

"Och!" Mladík zamáchl filtr do skla. "Chcete říct, že když se rozdíl mezi vámi vyrovnal, váš přítel pro vás ztratil..."

kouzlo?" Aniz od upíra odvrátil oči, zapálil si novou cigaretu, už mnohem snáz než prve.

"Ano, to je správné," přitakal upír s očividným potěšením. "Cesta zpět do Pointe du Lac byla vzrušující. A neustálé Lestatovo klábosení bylo určitě to nejnudnější a nejtísnivější, co jsem kdy zažil. Ovšem jak už jsem řekl, zdaleka jsem se mu nemohl rovnat. Musel jsem zápasit se svými mrtvými údy..., abych užil jeho přirovnání. O tom jsem se přesvědčil hned té noci, kdy jsem musel provést své první zabití."

Upír natáhl ruku přes stůl a jemně setřel popel z mladíkovy klopky; ten zděšeně vytřeštil oči, ruka se však zase stáhla zpět. "Promiňte," omlouval se upír, "nechtěl jsem vás polekat."

"Vy promiňte," opáčil mladík. "Právě jsem nabyl dojmu, že vaše ruka je... abnormálně dlouhá. Dosáhl jste tak daleko, aniž jste se pohnul."

"Ne," upír nechal ruce opět spočinout v klíně. "Nahnul jsem se vpřed rychleji, než jste mohl postřehnout. Váš dojem byl mylný."

"Že jste se pohnul? To není možné. Seděl jste přesně jako teď, zády opřený o křeslo!"

"Ne," opakoval upír pevně. "Nahnul jsem se dopředu, jak jsem řekl. Počkejte, udělám to znovu." Udělal to a mladík na něj zíral se stejnou směsicí zmatku a strachu. "Zase jste to nepostřehl," konstatoval upír. "Ovšem když se teď podíváte na mou nataženou paži, vidíte, že opravdu není mimořádně dlouhá."

Zvedl ruku s ukazováčkem vztyčeným k obloze, jako by byl anděl hlásající slovo boží. "Přesvědčil jste se o základním rozdílu mezi způsobem, jímž hledíte na svět vy, a způsobem, jímž hledím já. Moje gesta mi připadají pomalá a poněkud mdlá. Zvuk mých prstů, když jsem vám oprašoval kabát, byl jasně slyšitelný. Opravdu jsem vás nechtěl polekat, věřte mi. Ale snad z toho můžete usoudit, že můj návrat do Pointe du Lac byl bohatá zeň nových zkušeností, mezi nimiž mi pouhá větev stromu houpající se ve větru působila rozkoš."

"Ano," přisvědčil mladík; bylo však vidět, že je dosud otřesen. Upír ho chvilku pozoroval, než řekl: "Vyprávěl jsem vám..."

"O své první vraždě," dokončil mladík. ;

Ano. Ale nejdřív bych snad měl uvést, že na plantáži bylo úplné pozdvižení;

22

Dozorcově tělo bylo nalezeno a v panské ložnici byl objeven slepý stařec, jehož přítomnost si nikdo nedokázal vysvětlit. A nikdo nebyl schopen najít mě v New Orleansu. Sestra to oznámila na policii, a když jsem dorazil do Pointe

du Lac, už tam bylo několik policistů. Zatím se ovšem značně setmělo a Lestat mi rychle vysvětlil, že nesmím připustit, aby mě policie viděla při sebemenším světle, zvlášť když je teď mé tělo v tak pozoruhodném stavu; a tak jsem s policisty hovořil v dubové aleji před domem, nedbaje jejich pobídek, abychom šli dovnitř. Vysvětlil jsem jim, že jsem byl v Pointe du Lac předchozí noci a ten slepý stařec je můj host. Pokud jde o dozorce, ten že tu nebyl, že odešel něco vyřídit do New Orleansu.

Když to všechno skončilo, přičemž mi obdivuhodně posloužil můj nový stav nezaujatosti, měl jsem problém s plantáží. Otroci byli navýsost rozrušení a celý den se nepracovalo. Měli jsme tehdy velký závod na výrobu indigového barviva a dozorcovo vedení bylo nejvyšší důležité. Měl jsem však několik mimořádně inteligentních otroků, kteří by byli mohli už dávno vykonávat jeho práci stejně dobře, kdybych byl rozpoznal jejich inteligenci a nebál se jejich afrického vzhledu a způsobů. Teď jsem je pozorně sledoval a předal jsem jim vedení prací. Nejlepšímu z nich jsem slíbil dozorcův dům. Dvě mladé ženy jsem odvolal z pole do domu, aby se staraly o Lestatova otce, a oznámil jsem jim, že chci co možná nejvíce soukromí a že budou odměňovány nejen za služby, ale i za to, že mě a Lestata nechají naprosto o samotě. Tenkrát jsem si neuvedomil, že tyhle otrokyně budou první, a snad i poslední, kdo bude mít podezření, že Lestat a já nejsme normální bytosti. Neuvedomil jsem si, že jejich zkušenost s nadpřirozenem je větší než u bělochů. Ve své nezkušenosti jsem je považoval za dětsky prostomyslné divošky, otroctvím jen málo civilizované. Dopustil jsem se hrubé chyby. Vraťme se však k příběhu. Chystal jsem se vám vyprávět o svém prvním zabití. Lestat to zpackal svým charakteristickým nedostatkem zdravého rozumu.

Neměl jsem si nikdy začínat s lidskými bytostmi. Jenže to jsem se měl naučit až já sám. Hned jakmile byla záležitost s policisty i otroky vyřízena, Lestat mě zavedl přímo do bažin. Bylo už velmi pozdě a chatrče otroků byly úplně temné. Brzy jsme ztratili z dohledu světla Pointe du Lac a já jsem velmi znervózňel. Bylo to stále totéž: navyklý strach, zmatek v hlavě. Kdyby byl měl Lestat alespoň trochu vrozené inteligence, byl by mi všechno trpělivě a vlídně vysvětlil, že se bažin nemusím bát, že jsem naprosto nezranitelný, pokud jde o hady a hmyz, a že se musím soustředit na svou novou schopnost vidět i v úplné tmě. Místo toho mě znervózňoval výtkami. Zajímal se pouze o vyhlédnuté oběti, o to, aby už skončilo mé uvádění do nového stavu a abychom mohli pokračovat.

23

Když jsme konečně dorazili ke svým obětem, pobízel mě k akci. Byl tam malý tábor uprchlých otroků. Lestat je už předtím navštívil a asi čtyři postupně napadl, když ze tmy upozoroval, že se jeden vzdálil od ohně, nebo když spali. O naši přítomnosti vůbec nevěděli. Museli jsme číhat dobře přes hodinu, než jeden z nich byl to samý muž konečně odešel z paseky a přiblížil se na několik kroků ke stromům. Rozepnul si kalhoty a věnoval se přirozené tělesné potřebě; a když se obrátil k návratu, Lestat mnou zatřásl: "Chyť si ho!"

Myslím, že jsem z toho byl ohromený hrůzou, jako byste byl vy. Tenkrát jsem ovšem nevěděl, že mohu zabíjet zvířata místo lidí. Rychle jsem namítl, že ho nejsem schopen chytit, a otrok zaslechl můj hlas. Otočil se zády ke vzdálenému ohni a civěl do tmy. Potom hbitě a bezhlučně vytáhl z opasku dlouhý nůž. Byl nahý kromě kalhot a opasku, vysoký, statný, zdravý mladík. Pronesl cosi zkomolenou francouzštinou a postoupil kupředu. Uvědomil jsem si, že ačkoli já ho ze tmy jasně vidím, on nás vidět nemůže. Lestat se s neuvěřitelnou obratností vplížil za něj, popadl ho kolem hrdla a pevně mu přidržel levou ruku. Otroek vykřikl a pokusil se ho ze sebe setřást. Lestat do něj zaťal zuby a otrok ztuhl jako po hadím uštknutí. Klesl na kolena a Lestat rychle sál, dokud nepřiběhli ostatní otroci. "Už tě mám až po krk," řekl mi, když se vrátil. Byli jsme jako černý hmyz maskovaný nocí, sledovali jsme pohyby otroků, kteří objevili raněného muže, vlekli ho zpátky a rozptýlili se po lese, pátrající po útočníkovi. "Pojď, dostaneme jiného, než se všichni vrátí do tábora," šeptal Lestat. Rychle jsme tedy vyrazili za mužem, jenž se oddělil od ostatních. Byl jsem stále strašlivě vzrušený, přesvědčen, že se nedokážu přimět k útoku, a ani jsem necítil nutkavou potřebu to udělat. Bylo mnoho věcí, jak jsem se už zmínil, které Lestat mohl říct a udělat. Mohl obohatit mé zkušenosti mnoha způsoby, ale neudělal to. "Co mohl udělat?" zajímal se mladík. "Co tím myslíte?" "Zabíjení není běžná činnost," odpověděl upír. "Člověk se prostě nesyť krví." Zavrtěl hlavou. Je to zcela určitě zážitek jiného života, a často zážitek pozvolné ztráty toho života ztrátou krve. Byl to znovu a znovu zážitek ztráty mého vlastního života, co jsem zakoušel, když jsem sál krev z Lestatova zápěstí a cítil bušit jeho srdce spolu s mým. Je to znovu a znovu oslava takového zážitku; protože pro upíry je to zážitek nejvyšší." Pronášel to naprosto vážně, jako by diskutoval s někým, kdo zastává odlišné stanovisko. Myslím, že Lestat si toho nikdy nevážil, ačkoli nevím, jak to mohl neocenit. Řekněme, že něco oceňoval, ale podle mě toho bylo velice málo, pokud vím.

24

V žádném případě se teď nenamáhal připomenout mi, co jsem cítil, když jsem se vpíjel do jeho zápěstí, abych odtud čerpal život, a nechtěl ho pustit; nebo mi mohl vybrat místo, kde bych prožil své první zabíjení s jistou mírou klidu a důstojnosti. Hnal se přímo do střetnutí, jako kdyby to bylo něco, co je třeba mít za sebou co nejrychleji, stejně jako úsek cesty. Jakmile dostihl otroka, zacpal mu ústa a držel ho za krk. "Dělej," poručil mi. "Ted už se nemůžeš vrátit." Poslechl jsem, přemožen odporem a zesláblý pocitem křivdy. Poklekl jsem vedle skloněného, vzpírajícího se muže, a svíraje oběma rukama jeho ramena, vsál jsem se do jeho šíje. Zuby se mi tehdy teprve začínaly proměňovat, musel jsem mu trhat maso, místo abych ho propíchl, ale jakmile už tu rána byla, krev vytékala. Pak se to najednou stalo, přitiskl jsem se a pil... a všechno ostatní rázem zmizelo.

Lestat a bažiny i hluk vzdáleného tábora pro mě nic neznamenaly. Lestat jako by se proměnil v jakýsi hmyz, jenž zabzučí kolem, zaleskne se a pak zmizí beze stopy. Sání mě fascinovalo; mužův prudký zápas slábl pod tlakem mých rukou; a potom se znovu ozvaly údery bubnu, to bylo bušení jeho srdce jenomže tentokrát bilo v dokonalém rytmu s tlukotem mého vlastního, obě rezonovala v každé žilce mé bytosti, až pak bušení začalo slábnout, takže každý úder byl

tlumeným zaduněním, které jako by se protahovalo donekonečna. Upadal jsem do polospánku, do jakéhosi beztlížného stavu; a pak

mě Lestat strhl zpět.

"Je mrtvý, ty idiote!" oznámil se svým typickým šarmem a taktem. "Nepij, když už jsou mrtví! Rozumiš?"

Byl jsem v tom okamžiku jako šílený, neústupně jsem mu tvrdil, že srdce toho člověka dosud bije, a zoufale jsem se snažil znovu se k němu přitisknout. Objal jsem ho kolem hrudi a sahal jsem po jeho zápěstí. Byl bych se do něj zakousl, kdyby mě Lestat nestrl a neudeřil do tváře. Ta facka byla udivující. Nebyla bolestivá obvyklým způsobem, byl to šok jiného druhu, jakýsi ořes smyslů, takže jsem upadl ve zmatek a cítil jsem se bezmocný. S vyřeštěnými očima jsem se opřel o cypřiš a v uších mi pulsovala noc se svým hmyzím bzukotem.

"Jestli budeš tropit takové věci, tak zemřeš," hučel do mě Lestat. "Ten by tě stáhl rovnou s sebou do smrti, kdyby ses ho držel už mrtvého. Ostatně jsi toho vypil až moc, bude ti špatně."

Jeho hlas mě dráždil, měl jsem nutkání vrhnout se na něj. Najednou jsem však pocítil to, o čem mluvil. V žaludku se mi ozvala mučivá bolest, jako by mě vnitřnosti do sebe vsával nějaký vír. Byla to cizí krev, která přecházela příliš rychle do mé vlastní, jenže to jsem tenkrát nevěděl. Lestat se kradl no

25

či jako kočka a já jsem ho následoval s třesící hlavou. Bolest v žaludku neustala, dokud jsme nedošli až do domu v Pointe du Lac.

Když jsme seděli v pokoji a Lestat rozkládal na vyleštěné desce stolu karty pro pasiáns, hleděl jsem na něj s opovržením. Mumlal nesmysly. Tvrdil, že si zvyknu na zabíjení, že to nic není. Nesmím prý dovolit, aby to mnou tak otfásl. Moc silně jsem reagoval, jako bych ten zmatek smrti ze sebe dosud nesetřásl. Vřak si na tyhle věci zvyknu až příliš rychle!

"Myslíš?" zeptal jsem se nakonec. Ve skutečnosti jsem nestál o jeho odpověď. Pochopil jsem už rozdíl, jaký byl mezi námi. Pro mě byl zážitek zabítí převratný. Takové bylo i sání z Lestatova zápěstí. Tyto prožitky tak převrátily a proměnily můj pohled na všechno kolem mne, od obrazu mého bratra na stěně pokoje až k pohledu na osamělou hvězdu v nejhořejší tabuli francouzského okna, takže jsem si nedovedl představit jiného upíra, který by to dostatečně neoceníl. Změnil jsem se natrvalo; to jsem pochopil. A to, co jsem v sobě cítil úplně nehlouběji a ve vztahu ke všemu, dokonce i ke zvuku karet pokládaných jedna za druhou do rovných řad pasiánsu, byla úcta. Lestat pocíťoval opak, nebo možná necítil nic. Byl to prostě buran, ze kterého se nic jemnějšího stát nemohlo. Stejně otravný jako obyčejný smrtelník, stejně banální a nešťastný jako smrtelník, žvanil o hře. Znevažoval mé zážitky, naprosto uzavřený jakékoli možnosti vlastních. Ráno jsem si uvědomil, že jsem mu už úplně nadřazen, a cítil jsem se pořádně podvedený, že jsem ho měl za učitele. Musel mi dát nezbytné poučení, pokud to vůbec bylo skutečné poučení, a já jsem v něm musel tolerovat rozpoložení myslí, jež se rouhalo samému životu. Cítil jsem vůči němu chlad. Nebylo to pohrdání z nadřazenosti, jen hlad po nových zážitcích, po tom, co bylo krásné a zdrcující jako ono zabítí. Poznal jsem, že mámli co nejvíc využít každý dosažitelný zážitek, musím uplatnit své vlastní síly k učení. Lestat mi už nebyl k ničemu. Bylo už hodně po půlnoci, když jsem konečně vstal z křesla a vyšel na terasu. Nad cypřiši stál velikánský měsíc a z otevřených dveří se linulo světlo svíček. Sloupy i stěny domu byly čerstvě obílené, prkenná podlaha umetená a noc byla letním deštěm pročištěná a třpytila se kapkami vody. Opřel jsem se o poslední sloup terasy, hlavou jsem se dotýkal jemných úponků jasmínu, jenž tam vedl neustálý zápas s vistárií, a myslel jsem na to, co mě asi čeká v širém světě a v dálkách času, rozhodnut projít tím vším ohleduplně a s úctou a poučit se z každé věci, která by mě tak nejlépe dovedla k věcem dalším. Co to znamená, tím jsem si sám nebyl jist. Pochopíte mě, když řeknu, že jsem se nechtěl bezhlavě vrhat do prožitků, že to, co jsem cítil jako upír, bylo příliš silné, abych to promarnil?

26

o," přisvědčil mladík dychtivě. "Zní to, jako by se to podobalo zamilovanosti."

Upírovi zazářily oči. "Správně! Je to jako láska," zasmál se. „fi když vám líčím rozpoložení své myslí oné noci, můžete z toho poznat, jak hluboké jsou rozdíly mezi upíry a proč jsem dospěl k odlišnému přístupu k věcem než Lestat. Musíte chápat, že jsem ho nekritizoval proto, že nedokázal zhodnotit mé zážitky. Prostě mi jen nešlo na rozum, jak je možno takové pocity promarnit."

Potom však Lestat udělal něco, co mi mělo ukázat cestu k vlastnímu poučení.

Znal víc než přibližně hodnotu majetku v Pointe du Lac. Velice se mu zalíbil krásný porcelán, na kterém servirovali jeho otcí večeri, rád ohmatával sametové závěsy a obkresloval špičkou boty vzory koberců. Jednou vzal z porcelánového podnosu křišťálovou sklenku a řekl: "Opravdu postrádám sklenice!" Vyslovil to však s tak zlomyslným potěšením, že jsem si ho změřil tvrdým pohledem. Cítil jsem k němu silnou nechuť.

"Ukážu ti malý trik," prohodil. "Pokud ovšem máš rád sklenice."

Postavil ji na karetní stůl, vyšel na terasu, kde jsem stál, napodobil chování plížíciho se zvířete a s očima probodávajícíma tmou v místech, kam už nedosahovalo světlo, civěl dolů pod klenuté větve dubů. Pak se vmžiku přehoupl přes zábradlí, dopadl měkce na zem, udělal prudký výpad dopředu do tmy a chytil cosi do obou rukou. Když se s tím zase objevil přede mnou, vyrazilo mi to dech, protože to byla krysa. "Nebud' takový zatracený idiot," ušklíbl se. "Copak jsi ještě nikdy neviděl krysu?"

Byla to obrovská, urousaná krysa s dlouhým ocasem. Držel ji za krk, takže nemohla kousat. "Krysy mohou být docela pěkné," poznamenal, podržel ji nad vinnou sklenicí, podržel ji krk a rychle naplnil nádobku její krví. Zvířecí mrtvolku pak

odhodil přes zábradlí terasy a vítězoslavně pozvedl sklenku. "Občas se můžeš docela dobře přizpůsobit na kryších, tak aspoň smažeš ten výraz své tváře. Krysy, kuřata, dobytek. Při cestování lodí je zatraceně lepší žít z kryš, když si nepřeješ vzbudit na palubě takové pozdvižení, aby začali pátrat po tvé rakvi. Proklatě dobře tak zbavíš loď kryš." A pak popíjel krev stejně labužnický, jako by to bylo burgundské. Zatvářil se znechuceně. "Strašně rychle to stydne." "Chceš říct, že můžeme žít i ze zvířat?" zeptal jsem se. "Ano." Dopil sklenici až do dna a pak ji nenuceně odhodil do krbu. Pohlédl jsem na střepy. "Nevadí ti to, že?" ukázal na rozbitou sklenici a sarkasticky se usmál. "Doufám, že určitě ne, protože stejně nemůžeš nic dělat, i kdyby ti to vadilo."

27

"Můžu vyhodit tebe a tvého otce z Pointe du Lac, kdyby mi to vadilo," odsekl jsem. Myslím, že to byl první projev mé podrážděnosti.

"Proč bys to dělal?" opáčil s předstíraným zděšením. "Ještě neznáš všechno... že?" Zasmál se a začal pomalu přecházet po pokoji. Přejel prsty po lesklém povrchu spinetu. "Ty hraješ?"

Řekl jsem cosi jako Nesahej na to! a on se mi vysmál do očí. "Budu na to sahat, jak budu chtít. Ty například nevíš, jakými všemi způsoby můžeš zemřít. A zemřít teď, to by byla nějaká pohroma, že?"

„Určitě je na světě ještě někdo jiný, kdo by mi tyhle věci vysvětlil, ty přece nejsi jediný upír! Tvému otci je asi tak sedmdesát. Jistě nejsi upírem dlouho, takže i tebe musel někdo poučit..."

"A ty si myslíš, že bys sám našel jiné upíry? Oni by si tě mohli všimnout, milý brachu, jenže ty bys je neviděl. Ne, nemyslím, že si můžeš tak moc vybírat, pokud jde o tyhle věci. Jsem tvůj učitel a ty mě potřebuješ, s tím zkrátka nic nenaděláš. A oba máme své lidi, o které se musíme starat. Můj otec potřebuje lékaře, a pak jsou tu tvoje matka a sestra. Ať tě ani nenapadne prozradit jim, že jsi upír! Prostě s nimi a s mým otcem počítej, což znamená, že zítra v noci bys měl radši někoho rychle zabít a pak si vyřídit záležitosti plantáže. A teď do postele. Budeme oba spát ve stejném pokoji, tím riskujeme daleko méně."

"Ne, zaber si ložnici pro sebe," odporoval jsem. "Nemám v úmyslu zůstat s tebou v jednom pokoji."

Rozlítil se. "Nedělej hlouposti, Louisi. Varuju tě! Nemůžeš dělat nic, čím by ses ochránil, jakmile jednou vyjde slunce, nic. Oddělené pokoje, to znamená oddělená bezpečnost. Dvojitá ostrážitost a dvojitá možnost prozrazení." A pak mi vyprávěl spoustu příhod, aby mě postrašil natolik, že bych se poddal, stejně dobře však mohl mluvit do zdi. Soustředěně jsem ho pozoroval, ale neposlouchal jsem ho. Připadal mi mravně labilní a hloupý, bezduchý bytost se slabým, skřipavým hlasem.

"Budu spát sám," prohlásil jsem a rukou jsem zhasil plameny svíček, jeden za druhým.

"Ale už je skoro ráno!" naléhal.

"Tak se tu zamkni." Vzal jsem do náruče svou rakev, zvedl ji a odnášel dolů po schodech. Zaslechl jsem nahoře cvaknout zámek ve francouzských dveřích a drnění kroužků, jak zatahoval závěsy. Obloha byla bílá, stále se na ní však třpytily hvězdy a od řeky přinášel vítr jemnou přepírku, která skrápěla dlaždice. Otevřel jsem dveře bratrovy modlitebny, odsunul šlahouny růží a hlohu, jež ji obrůstaly, a položil jsem rakev na kamennou podlahu před klekátko. Mohl jsem téměř rozeznat obrazy svatých na stěnách.

28

"Paule," oslovil jsem tiše nepřítomného, "poprvé ve svém životě se můžu objektivně zamyslet nad tebou i nad tvou smrtí, a poprvé s tebou naprosto soucítím, prožívám zármutek z tvé ztráty, jako bych nikdy předtím neznal cit."

Upír se otočil k mladíkovi. "Chápete? Teprve v té chvíli jsem se stal plně a zcela upírem. Pečlivě jsem dřevěnými okenicemi zabejpal malá okénka a zavřel dveře na závoru. Potom jsem si vlezl do rakve vyložené saténem, sotva schopen vnímat ve tmě lesk látky, a zavřel jsem se do ní. Tak jsem se stal upírem."

„y4 byl jste v tom," ozval se mladík po chvíli, "spolu s jiným upírem, kterého jste nenáviděl."

"Ale musel jsem s ním žít. Jak jsem vám už řekl, udržoval mě ve velmi nevýhodném postavení. Naznačoval mi, že je mnoho věcí, které ještě neznám a znát musím, a že on je jediný, kdo mě o nich může poučit. Jenže ve skutečnosti hlavní část toho, co mi sděloval, byly věci praktické a ne tak obtížné, abych na ně byl nepříšel sám. Například jak můžeme cestovat lodí: že si rakev povežeme s sebou, jako by obsahovaly pozůstatky našich drahých a byly převáženy tam či onam k pohřbení, že se nikdo neodváží takovou rakev otevřít a my z ní můžeme v noci vstát a zbavovat loď kryš prostě věci tohoto druhu. A pak znal krámy a obchodníky, kteří nás rádi přijímali po zavírací hodině a vybavili nás nejnovější pařížskou módou, i agenti ochotné projednat za nás finanční záležitosti, s nimiž jsme se večer scházeli v restauracích a vinárnách. Ve všech těchto pozemských věcech byl Lestat zasvěceným učitelem. Jaký to byl v dřívějším životě člověk, jsem nevěděl a nestaral jsem se o to, ovšem podle všeho byl ze stejné společenské vrstvy jako já, což pro mě celkem nic neznamenalo, nanejvýš tím naše soužití probíhalo hladčeji, než by tomu bylo v opačném případě. Měl výborný vkus, třebaže moje knihovna pro něj byla hromada prachu a několikrát ho zřejmě dohnalo k zuřivosti, když mě viděl číst knihu nebo zapisovat nějaká pozorování do deníku. "To je nesmysl smrtelníků," říkával mi pak, zatímco současně vydával tolik mých peněz na přepychové zařízení Pointe du Lac, že i já, jenž jsem se o peníze nestaral, jsem se toho zhroutil. A v přijímání návštěvníků v Pointe du Lac těch nešťastných pocestných, kteří přijížděli cestou podél řeky na koni nebo v povoze a prosili o nocleh, vykazující se doporučujícími dopisy jiných plantážníků nebo úředníků z New Orleansu k těm byl tak laskavý a zdvořilý, že tím velmi usnadňoval situaci mně, jenž jsem k němu byl beznadějně uzavřený, a znovu a znovu jsem se rozčiloval nad jeho zkažeností."

29

"Copak on těm lidem neublížil?" chtěl vědět mladík.

"Ach ano, často. Svěřím vám malé tajemství, jestli můžu. Vztahuje se nejen na upíry, nýbrž i na generály, vojáky a krále. Většina z nás by mnohem radši viděla někoho umřít, než aby byl objektem hrubosti pod naší střechou. Je to divné... ano. Ale velmi pravdivé, ujistěte vás."

Lestat usilovně lovil smrtelníky každou noc, to jsem věděl. Ovšem kdyby byl surový a sprostý k mé rodině, mým hostům a mým otrokům, nebyl bych to snesl. Naštěstí nebyl. Obzvláštní potěšení měl zřejmě z návštěv. Tvrdil, že nesmíme šetřit na výlohách, pokud jde o naše rodiny. Zdálo se mi, že přepych pro otce přeháněl až do absurdity. Tomu slepému starci se muselo stále opakovat, jak jemné a drahé jsou jeho noční kabátky a župany, jaké závěsy ze zámoří byly právě pověšeny k jeho lůžku, která francouzská a španělská vína máme ve sklepě a kolik vynášely plantáže i ve špatných letech, kdy celé pobřeží mluvilo o tom, že zanechá výroby indiga a přejde na cukr. A jindy byl zase na starého pána velice zlý, jak už jsem uvedl. Vybuchl na něj tak vztekle, až se stařec rozvzlykal jako dítě. "Nechovám tě snad přímo ve šlechtické nádheře?" křičel na něj Lestat. "Neplním ti každé přání? Přestaň už kňourat, že chceš chodit do kostela nebo navštěvovat staré přátele! Takový nesmysl! Tvoji přátelé jsou mrtví. Proč už taky neumřeš a nenecháš mě a moje prachy na pokoji?" Starý pán tiše plakával, protože přepychové věci pro něj v jeho věku už znamenaly věru málo. Byl by býval spokojený na své někdejší farmě. Později jsem se ho často chtěl zeptat: Kde byla ta farma? Odkud jste přišli do Louisiany?, abych přišel na to, kde mohl Lestat poznat jiného upíra. Neodvážil jsem se však o tom začít mluvit, protože by starý pán začal plakat a Lestat by zase zuřil. Ale tyhle jeho záchvaty vzteku nebyly tak časté jako období téměř servilní laskavosti, kdy přinášel otci večeri na tácu, trpělivě ho krmil a bavil ho povídáním o počasí, o novinkách v New Orleansu a o tom, co dělají moje matka a sestra. Bylo zřejmé, že mezi otcem a synem existuje propast jak ve výchově, tak i v kultivovanosti, ovšem jak k tomu došlo, jsem nemohl vypátrat. A k celé téhle věci jsem dokázal zaujmout zásadně neúčastné stanovisko.

Existence, jak jsem řekl, byla možná. Za jeho výsměšným úsměvem tkvěl neustále příslib, že zná velké nebo strašné věci, že má styky s oblastmi temnot, o nichž já nemohu mít ani tušení. A po celou dobu mě snižoval a napadal pro mou lásku ke smyslům, pro můj odpor k zabíjení, které mi pokaždé málem způsobilo ztrátu vědomí. Bouřlivě se smál, když jsem objevil, že se mohu vidět v zrcadle a kříže na mne nepůsobí, poškleboval se mi, když jsem se ptal na Boha nebo na ďábla.

30

"Rád bych někdy v noci ďábla potkal," řekl mi jednou se zlomyslným úsměvem. "Hnal bych ho odsud až do pustin Pacifiku. Já jsem ďábel!" Když jsem tím byl zděšen, propukl v chechtot. Ve své nechuti k němu jsem prostě došel tak daleko, že jsem ho ignoroval i podezřival, a přece jsem ho znovu studoval s nestranným zaujetím. Někdy jsem se přistihl, jak zírám na jeho zápěstí, z něhož jsem načerpal svůj život upíra, a upadal jsem do takového klidu, až se mi zdálo, jako by moje mysl opouštěla tělo, nebo spíš mé tělo se stávalo myslí; a on se pak na mě díval, zíral na mě se zatvrzelou ignorancí toho, co jsem cítil a toužil poznat; a pak natáhl ruku a hrubě mnou zatřásl. Snášel jsem to se zjevnou lhostejností, jakou jsem ve smrtelném životě neznal, která však, jak jsem pochopil, byla součástí přirozenosti upíra: že mohu sedět doma v Pointe du Lac a celé hodiny hloubat o bratrově smrtelném životě, vidět ho v bezedných temnotách, krátký a dovršený, a chápat teď marné a nesmyslné ničivé vzrušení, s nímž jsem truchlil nad jeho osudem a obracel se k ostatním smrtelníkům jako živočich dohnaný ke slepé zuřivosti. Všechn můj tehdejší zmatek připomínal tanečníky křepčící v mlze a teď, v tom zvláštním bytí upíra, jsem pocíťoval hluboký smutek. Ale nehloubal jsem o tom. Nechtěl bych, abyste takový dojem získal, protože hloubání by pro mne bylo tehdy tím nejhorším mařením času; spíš jsem hleděl kolem sebe na všechny ty lidi, které jsem znal, chápal jsem život jako drahocennost a odsuzoval jsem všechny neplodný pocit viny i vášně, jež dávala životu proklouzávat mezi prsty jako písek. Teprve jako upír jsem našel pochopení pro sestru, donutil jsem ji, aby místo na plantážích bydlela ve městě, které tak potřebovala, aby plně využila svého nejkrásnějšího věku a své krásy k tomu, aby se vdala, netrápila se pro zemřelého bratra nebo pro mou nepřítomnost a nestala se jen ošetřovatelkou naší matky. Opatřoval jsem jí všechno, co potřebovaly nebo co chtěly, a i té nejbanálnější žádosti jsem věnoval okamžitou pozornost. Sestra se smála mé proměně, když jsme se večer setkávali a já jsem ji zval na procházku při měsíčku do úzkých uliček a aleje na nábreží, kde voněly kvetoucí pomerančovničky a všechno hladila vlháká noc. Ona mi pak celé hodiny svěřovala své nejtajnější myšlenky a sny, ty drobné fantazie, jež se dosud neodvážila prozradit nikomu, a šeptala mi je, až když jsme seděli docela sami v setmělém pokoji. Viděl jsem ji před sebou, něžnou a rozechvělou, to skvělé, drahé stvoření, které záhy zestárne a brzy zemře, ztratí všechny ty důležitosti, jež nám ve své nepostižitelnosti lživě slibovaly nesmrtelnost. Jako kdyby to bylo naše vrozené právo, jehož význam jsme nedokázali pochopit až do středního věku, kdy se ohlížíme zpátky na léta, která už leží za námi. Kdy každý okamžik musí být nejdřív poznán, a pak teprve vychutnáván.

31

Bylo to odloučení, co nám to umožnilo, výsostná samota, s níž jsme se, Lestat a já, pohybovali ve světě smrtelných lidí. A všechny materiální potíže šly mimo nás. Měl bych vám prozradit, jak to prakticky probíhalo.

Lestat se vždycky vyznal, jak oloupit oběti vybrané podle přepychového oděvu nebo jiných znaků výlučnosti, velice však zápasil s problémem úkrytu a utajení. Choval jsem podezření, že se pod vnějším leskem džentlmena skrývá trapný ignorant bez znalosti nejjednodušších finančních operací. V těch jsem se vyznal. A tak on uměl kdykoli získat hotové peníze, a já jsem je zase dokázal investovat. Když nevybíral kapsy mrtvému muži na ulici, byl u největšího hráčského stolu v nejbohatším salónu města a využíval své upířské lstivosti k nasávání zlata, dolarů a majetkových úpisů od mladých plantážnických synků, jež klamal předstíraným přátelstvím a přitažlivým šarmem. Jenže to by mu nikdy nezajistilo existenci, jakou chtěl, a z toho důvodu mě uvedl do nadpřirozeného světa a získal tak makléře a poradce, pro

něhož se tyto zkušenosti ze smrtelného života staly nanejvýš cennými v jeho následném bytí. Dovolte, abych vám teď popsal New Orleans, jaký byl tenkrát a jakým se měl stát, abyste pochopil, jak jednoduchý byl náš život. V Americe není druhé takové město. Bylo plné nejen Francouzů a Španělů všech vrstev, kteří zčásti vytvářeli zvláštní aristokracii, a později též přistěhovalců všeho druhu, zvláště Irů a Němců. Byli tam nejen černí otroci, ještě nesplynuvší s novým prostředím i mezi sebou navzájem, fantastičtí ve svých malebných kmenových oděvech a zvycích, ale i silná rostoucí třída svobodných barevných, nádherných lidí smíšené krve a lidí z ostrovů, vytvářejících skvělou a jedinečnou kastu řemeslníků, umělců, básníků i proslulé ženské krásy. Pak tam byli Indiáni, kteří v letních dnech zaplňovali nábřeží, kde prodávali bylinky a rukodělné výrobky. A mezi těmi všemi, mezi tou změtí jazyků a barev, se potulovali lidé z přístavu, námořníci z lodí; ti přicházeli v mohutných vlnách utrácet peníze ve výčepech, kupovat si na noc krásné ženy, ať už barevné nebo bílé, požídat nejlepší španělská či francouzská jídla a popíjet dovážená vína z celého světa. A pak je ještě třeba připočíst v letech po mé proměně Američany, kteří představili starou francouzskou čtvrť v nové obchodní centrum u řeky s nádhernými řeckými domy, jež se v měsíčním světle třpytily jako chrámy. A samozřejmě plantážníci, přijíždějící do města s rodinami v nablýskaných kočárech, aby tu nakoupili večerní róby, stříbro a klenoty; ti zaplňovali úzké uličky na cestě ke staré Francouzské opeře a k Théâtre d'Orléans i katedrále svatého Ludvíka, z jejichž otevřených dveří se v neděli rozléhaly zpěvy velké mše nad davy lidí na Place d'Armes, nad hlukem a hašteřením Francouzského trhu až k tichému, přizračnému pohybu

32

bu lodí na stoupajících vodách Mississippi, které pluly podél ochranné hráze nad úrovní terénu města, takže se zdálo, že plují po obloze.

To byl New Orleans, magické a velkolepé místo k žití. Upír, bohatě oblečený a elegantně se procházející v ostrůvcích světla od jedné plynové lampy ke druhé, tam večer nevzbuzoval víc pozornosti než stovky jiných exotických bytostí pokud vůbec vzbudil něčí pozornost, pokud se vůbec někdo zastavil, aby pokradmu zašeptal: Ten muž... Jak je bledý, jak se leskne... jak se pohybuje. To není přirozené! Město, v němž se upír mohl vzdálit ještě dřív, než taková slova přešla přes rty, mohl si vyhledat uličky, kde viděl jako kočka, setmělé nálevny, ve kterých lodníci spali s hlavami na stole, pokoje ve velkých hotelích s vysokými stropy, kde mohl osamělý člověk sedět s nohama na vyšíváném polštáři, zahalen krajkovou přikrývkou, hlavu skloněnou pod mdlým světlem jedné svíčky, aniž kdy viděl, jak se přes štukové květiny na stropě přesunuje velký stín a dlouhé bílé prsty se natahují, aby zdusily křehký plamínek.

Pozoruhodné město: když pro nic jiného, tedy pro to, že všichni ti muži a ženy, kteří tam z jakéhokoli důvodu pobývali, nechali za sebou nějakou památku, stavbu z mramoru, cihel a kamene, jež dosud stojí; takže i když plynové lampy zmizely, objevila se letadla a úřední budovy zaplnily prostory u Canal Street, cosi neznámého z té krásy a romantiky zůstalo. Snad ne v každé ulici, ale v tolika z nich, že pro mne ta místa stále zůstala krajinou oněch dnů, a když teď kráčím temnými, jen hvězdami osvětlenými ulicemi Quarteru nebo Garden Districtu, cítím se pořád jako v těch dávno minulých časech. Domnívám se, že to je přirozený rys dobových památek, ať už je to malý dofnek či panské sídlo s korintskými sloupy a s krajkovým z tepaného železa. Památka neříká, že tudy chodil ten či onen člověk, ovšem to, co cítil v určité době na daném místě, přetrvává. Měsíc, který vycházel nad New Orleansem tenkrát, tam vychází stále. Ozařuje ony monumenty po celou dobu jejich existence. Pociť, alespoň zde... i jinde... zůstává tíž.

Upír vypadal smutně. Povzdychl si, jako by pochyboval o tom, co právě vyslovil. "Co to bylo?" zeptal se náhle, jako by byl lehce unaven. „J[no], peníze. Lestat a já jsme museli získávat peníze. Už jsem vám řekl, že uměl krást. Důležité však bylo potom peníze investovat. Co jsme nashromáždili, museli jsme použít. Tím ovšem předbímám. Zabíjel jsem zvířata. K tomu dojdou za chvíli. Lestat po celou tu dobu zabíjel lidi, někdy dva až tři za noc, někdy i víc. Upil z jednoho jen tolik, aby utišil okamžitou žízeň, a pak pokračoval z jiného. Čím lepší to byl člověk, jak se vulgárně vyjadřoval, tím víc mu chutnal. Svěží mladé děvče, to byla jeho oblíbená oběť na počátku večera,

33

triumfální vraždou však pro něj byl mladý muž. Mladíci asi tak ve vašem věku ho zvláště přitahovali."

"Jako já?" zašeptal mladík. Dosud byl nakloněn dopředu, opíraje se o lokty, a zíral upírovi do očí; teď se napřímil.

"Ano," pokračoval upír, jako by nezpозoroval změnu jeho výrazu. "Víte, na nich mohl Lestat působit největší škodu, protože stáli na prahu velkého životního rozmachu. Lestat sám to ovšem nechápal, přišel jsem na to já. On nerozuměl ničemu."

Uvedu skvělý příklad toho, co měl Lestat rád. Kousek od nás proti proudu řeky se rozkládala Frenierova plantáž, velkolepá plocha země, jež dávala velikou naději na obrovský zisk v pěstování třtiny krátce poté, co byl vynalezen proces rafinace. Předpokládám, že víte, že cukr se rafinoval v Louisianě. Je v tom cosi dokonalého a ironického, že země, kterou miluji, produkuje rafinovaný cukr. To je totiž jed. Byl jakoby základem života v New Orleansu, tak sladký, že mohl být osudný, tak neodolatelně lákavý, že se pro něj zapomínalo na všechny ostatní hodnoty... Ale jak jsem uvedl, u řeky nad námi žili Frenierovi, velká, stará francouzská rodina, jež zahrnovala v přítomné generaci pět mladých žen a jednoho mladého muže. Třem z těch dívek bylo souzeno, aby se nevdaly, dvě však byly dosud dostatečně mladé a všechno záviselo na tom mladíkovi. Musel řídit plantáž, tak jako já jsem řídil tu naši pro matku a sestru; musel vyjednávat sňatky, nashromáždit věna, když celý osud rodiny vrátce spočíval na příští úrodě třtiny; musel uzavírat obchody, zápasit a dbát, aby všechny ty materiální starosti nedoléhaly na ostatní. Lestat se rozhodl, že ho chce. A když ho sám osud k něčemu téměř navedl, Lestat zdivočel. Riskoval vlastní bytí, aby dostal mladého Freniera, jenž se tehdy zrovna zapletl do souboje. Urazil na plesu mladého kreola. Celá věc nestála za řeč, opravdu; ovšem jako většina kreolů byl i tento ochoten umřít pro nic. Oba byli ochotni zemřít pro malichernou příčinu. Celá rodina Frenierových byla na nohou. Abyste rozuměl, Lestat je dokonale znal. Oba jsme lovili na jejich plantáži, Lestat otroky a zloděje slepic, já

pouze zvíř. Oba jsme znali tu plantáž a já jsem si tam dopřával jednu z největších upířských radostí, totiž pozorovat lidi bez jejich vědomí. Znal jsem sestry Frenierovy stejně dobře jako růžové keře kolem Paulovy modlitebny. Byla to jedinečná skupina žen. Každá z nich svým způsobem bystrá stejně jako jejich bratr, a jedna z nich, budu jí říkat Babetta, byla nejen tak chytrá jako bratr, nýbrž daleko moudřejší. Jenže žádná nebyla vychována k tomu, aby se dokázala starat o plantáž, žádná se nevyznala ani v nejjednodušších finančních záležitostech. Všechny byly naprosto závislé na mladém Frenierovi a věděly to. Byly prodchnuté las

34

kou k němu, vášnivou vírou, že on všechno dokáže a že jakákoli manželská láska, kterou by kdy mohly poznat, by byla jen chabým odleskem lásky k němu; a tak bylo jejich zoufalství z nadcházejícího souboje stejně silné jako vůle přežít. Kdyby Freniere v souboji zemřel, plantáž by se zhroutila. Její křehká ekonomika, přepychový život, závislý na každoročních hypotéčních půjčkách na příští úrodu, byly plně v jeho rukou. Jistě si tedy umíte představit paniku a trápení v rodině Frenierových oné noci, kdy se bratr šel bit v souboji za město. A teď si představte Lestata, jak skřípe zuby jako ďábel v komické opeře, protože to nebude on, kdo mladého Freniera zabije!

Hluboce jsem s těmi děvčaty cítil, jejich situace byla srdcervoucí. A měl jsem soucit i s tím chlapcem. Té noci se zamkl v otcově pracovně a sepsal poslední vůli. Moc dobře věděl, že jestli ve čtyři hodiny příštího rána padne pod kordem, jeho rodina padne s ním. Teď naříkal, nikdo mu však už nemohl pomoci. Vyvléknout se ze souboje by nejen znamenalo společenské znemožnění, ale bylo to zřejmě i nemožné. Ten druhý mladík by ho pronásledoval tak dlouho, až by ho donutil ke střetnutí. Když o půlnoci opouštěl plantáž, hleděl do tváře smrti jako muž, který má před sebou pouze jedinou cestu a rozhodl se po ní jít s plnou odvahou. Buď zabije svého protivníka, nebo zemře; bylo to nepředvídatelné, navzdory vši obratnosti. V jeho tváři se odrážela hloubka jeho citu a moudrost, jakou jsem nikdy neviděl na tváři. Žádné z Lestatových zápasících obětí. Tenkrát jsem s Lestatem svedl první bitvu. Už měsíce jsem mu bránil zabít toho chlapce, a teď to chtěl udělat, dřív než by to mohl provést onen kreol.

Jeli jsme za mladým Frenierem na koních směrem k New Orleansu, Lestat s úmyslem předhonit ho, já s úmyslem předhonit Lestata. Souboj, jak už jsem řekl, byl určen na čtvrtou hodinu ranní na okraji bažin u severní městské brány. Přijeli jsme tam krátce před čtvrtou, takže nám zbývalo už jen velmi málo času pro návrat do Pointe du Lac, což znamenalo, že naše vlastní existence je ohrožena. Byl jsem na Lestata rozrušený jako nikdy předtím a on byl rozhodnut toho mladíka dostat. "Dej mu šanci!" naléhal jsem a snažil jsem se ho zadržet, aby se nemohl k chlapci přiblížit. Bylo to v zimě, u bažin bylo citelné chladno a vlhko, přepršky ledového deště jedna za druhou skrápěly mýtinu, kde se měl souboj konat. Těchto živlů jsem se ovšem neobával v tom smyslu, jak byste mohl předpokládat; nemohly mi znemožnit pohyby tím, že bych byl zkrhlý, nemohly mě rozechvět zimou nebo mi přivodit nemoc. Upíři však cítí chlad stejně silně jako lidé a krev zabíjených je v takové situaci často vydatnou tělesnou úlevou. Jenže pro mě toho rána nebyl důležitý chlad, který jsem cítil, nýbrž výborná ochrana šera, již toto počasí poskytovalo a která činila Freniera neobyčejně zranitelným vůči

35

Lestatovu útoku. Stačilo, aby se trochu vzdálil od svých dvou přátel směrem k bažinám, a můj společník by ho byl dostal. A tak jsem Lestata pevně chytil a držel jsem ho.

"Ale to všechno jste přece už vnímal lhostejně, s odstupem." "Hmmm..." povzdychl si upír. "Ano, vnímal, a zároveň taky s naprostým vztekem. Nacpat se na úkor života celé rodiny, to pro mě byl čin hodný naprostého opovržení, představoval bezohlednost ke všemu, na co měl Lestat pohlížet s hloubkou upírova pohledu."

Tak jsem ho tedy držel ve tmě a on mě zahrnoval nadávkami a kletbami; mladý Freniere zatím převzal od přítele a sekundanta fleret a vyšel na kluzký, mokrá trávník naproti soupeři. Po krátkém rozhovoru souboj začal a v několika okamžicích bylo po všem. Freniere druhého mládence smrtelně zranil rychlým zásahem do hrudi. Ten teď klečel v trávě, krvácející, umírající, a hleděl na svého soka jaksi nechápavě. Vítěz tam prostě stál a každý mohl vidět, že v jeho vítězství není nic sladkého. Díval se na smrt jako na cosi odporného. Jeho společníci k němu přistoupili s lucernami a nutili ho, aby co nejdříve odešel a přenechal umírajícího jeho přátelům. Raněný však nechtěl nikomu dovolit, aby se ho dotkl. A pak, když se Frenierova skupina obrátila k odchodu a tři z nich kráčeli ke koním, mladík na zemi vytáhl pistoli. Asi jsem to v tom značném šeru zahlédl jenom já. V každém případě jsem křikl na Freniera a běžel jsem k té pistoli. A to bylo právě to, co Lestat potřeboval. Zatímco jsem se neobratně snažil vyburcovat Freniera a zároveň doběhnout pro pistoli, Lestat ho s mnohaletou zkušeností a nepřekonatelnou rychlostí popadl a bleskurychle s ním zmizel mezi cypřiši.

Pochybuji, že Frenierovi přátelé vůbec postřehli, co se stalo. Pistole spadla na zem, zraněný muž se zhroutil a já jsem se hnál do polozmrzlých mokřin a volal na Lestata.

Pak jsem ho uviděl. Freniere ležel roztažený na spleti cypřišových kořenů, s nohama hluboko v temné vodě, a Lestat se nad ním dosud skláněl, jednu dlaň položenou na jeho ruce, v níž mladík stále ještě držel fleret. Přistoupil jsem k nim, abych Lestata odstrčil, ale jeho pravá ruka se vůči mně rozmáchla s tak bleskovou rychlostí, že jsem to ani nepostřehl, a udeřila mě, až jsem i já spadl do vody; samozřejmě než jsem se vzpamatoval, Freniere byl mrtev. Viděl jsem ho, jak tam leží, oči zavřené, rty oněmělé, ja. ko by právě usnul.

"Čert tě vem!" začal jsem Lestata proklínat. A pak jsem se zděsil, když se Frenierovo tělo začalo pomalu nořit do bažiny. Voda mu stoupala až ke tváři a úplně ho pohltila. Lestat triumfoval; stroze mi připomněl, že máme méně

36

než hodinu k návratu do Pointe du Lac, a přísahal, že se mi pomstí. "Kdyby se mi nelíbil život jižanského plantážníka, ještě dnes v noci bych s tebou skoncoval. Vím, jak na to!" vyhrožoval. "Měl jsem ti zahnat koně do bažin. Musel by sis

vykopat jámu a udusit se v ní!" A odjel.

Po všechna ta léta jsem cítil, jak mi zlost na něj vře v žilách jako horoucí tekutina. Poznal jsem, co pro něj znamená být upírem.

"Byl to prostě zabiják," konstatoval mladík a v jeho hlase rezonovalo upírovo vzrušení. "Bez ohledu na cokoliv."

"Ne. Být upírem pro něj znamenalo pomstu, pomstu na samotném životě. Kdykoli někoho zabil, mstil se. Není tedy divu, že si ničeho necenil. Jemné nuance upíří existence mu byly nedostupné, protože ho ovládala chorobná pomstychtivost vůči smrtelnému životu, který opustil. Pohlcen nenávistí, hleděl zpátky. Stravován závistí, nenacházel potěšení v ničem než v tom, odejmout život jiným; a když se ho jednou zmocnil, ochladl a zůstal nespokojený, protože nemiloval žádnou věc pro ni samu, a tak šel zase za něčím jiným. Byla to pomsta, slepá, sterilní a zavrženíhodná."

Vrátme se k Frenierovým sestrám. Bylo už skoro půl šesté, když jsem dojel k jejich plantáži. Svítat začínalo krátce po šesté, ale to už jsem byl téměř v domě. Vklouzl jsem na horní terasu jejich domu a viděl jsem, jak jsou všechny shromážděny v obývacím pokoji; nebyly ani nachystány do postele. Svíčky vydávaly mdlý jas a sestry tu seděly už jako truchlící pozůstalé, čekající na tragickou zprávu. Všechny byly v černém, což byl jejich domácí zvyk, a černé šaty v šeru splývaly s jejich havraními vlasy, takže ve svitu svíček působily jejich obličej jako pět nezřetelně prokmitávajících zjevení, každé jinak smutné, každé po svém statečné. Pouze Babetta jevila rozhodnost. Vypadalo to, jako by se už duševně připravila převzít těžké povinnosti, pokud hlava rodiny zemře, a měla teď ve tváři týž výraz, jaký měl bratr, když odcházel na souboj. Co leželo před ní, bylo skoro nemožné. Byla to konečná smrt, již byl vinen Lestat. A tak jsem udělal něco, co pro mne představovalo velké riziko. Dal jsem se jí poznat. Udělal jsem to, i když jsem si tím zahrával se světlem. Jak jistě vidíte, můj obličej je velmi bílý a má hladký, vysoce odrazný povrch, dost podobný leštěnému mramoru. Chtěl byste asi vědět, jestli jsem byl hezký, dokud jsem byl naživu. Ano, byl. Zevně se na mně nic nezměnilo. Jen jsem nevěděl, že jsem hezký. Život kolem mne rozvířil smrt banálních starostí, neměl jsem čas nic pozorně sledovat, ani zrcadlo... zvláště ne zrcadlo... nezaujatýma očima. Tedy stalo se toto: přistoupil jsem blíž ke skleněné tabuli dveří a nechal dopadnout světlo zevnitř na svůj obličej. To

37

jsem udělal ve chvíli, kdy Babetta hleděla směrem ke mně. Potom jsem poodstoupil.

Za okamžik už všechny sestry věděly, že se zjevila podivná bytost podobná duchu, a dvě služebné otrokyně tvrdošíjně odmítaly jít se podívat, kdo to byl. Přestál jsem netrpělivě tyto chvíle, až jsem se dočkal toho, co jsem si přál: Babetta konečně vzala svícen z postranního stolku, zapálila svíčky a bez ohledu na strach ostatních se odvážíla sama vyjít na chladnou terasu, aby se podívala, co to tam vlastně je. Sestry se zatím držely ve dveřích, podobny velkým černým ptákům, jedna z nich vzlykala, že bratr je mrtvý a ona že opravdu zahlédla jeho ducha. Musíte ovšem chápat, že Babetta, právě že byla tak silná, jak byla, nikdy nepřipisovala to, co viděla, fantazii nebo duchům. Nechal jsem ji dojít až do temné části terasy, než jsem ji oslovil, a i potom jsem se dal vidět jen jako neurčitá silueta vedle jednoho ze sloupů. "Povězte sestrám, aby se vrátily dovnitř," zašeptal jsem. "Přicházím vám podat zprávu o bratrovi. Udělejte, co vám říkám!"

Zůstala na okamžik tichá, potom se ke mně otočila a snažila se mě ve tmě rozeznat.

"Mám málo času. Neublížím vám za nic na světě," šeptal jsem. Poslechla mě. Oznámila sestrám, že tam nic není, aby zavřely dveře, a ony ji poslechly, jak už lidé dělají, co se jim řekne, protože zoufale potřebují vůdce. Potom jsem vstoupil do světla Babettiných svíček.

Mladík měl doširoka rozevřené oči a tiskl si ruku ke rtům. "Díváte se na ni... jako se díváte na mě?" vydechl.

"Ptáte se tak nevinně," usmál se upír. "Ano, předpokládám, že jsem se tak zcela určitě díval. Ovšem ve světle svíček vypadám vždycky méně nadpřirozeně. A nepředstíral jsem jí, že jsem obyčejný tvor."

"Mám jenom chvíli času," sdělil jsem jí hned. "Ovšem to, co vám chci povědět, je nesmírně důležité. Váš bratr statečně bojoval a v souboji zvítězil ale počkejte. Musíte vědět, že je mrtvý. Smrt měl, jak se říká, v sobě, toho nočního zloděje, proti němuž byla všechna jeho dobrota či statečnost marná. Jenže to není to hlavní, co jsem vám přišel sdělit. Hlavní je tohle: můžete dál vést plantáž, můžete ji zachránit. Všechno, co je k tomu třeba, je, abyste se nikým nedala přesvědčit o opaku. Musíte to po bratrovi převzít navzdory všem protestům, všem řečem o konvencích, o vhodnosti či zdravém rozumu. Na nic takového nedejte. Je tu stále tatáž půda, jako tu byla včera ráno, kdy váš bratr ještě spal nahoře. Nic se nezměnilo. Musíte zaujmout jeho místo. Jestli to neuděláte, budou vaše pozemky ztraceny, a ztracena bude i celá

38

rodina. Váš pět žen bude odsouzeno k živoření s nepatrnou rentou, což je mnohem méně, než vám život ještě může poskytnout. Naučte se, co je třeba. Nepřestávejte, dokud nebudete znát na všechno odpověď. Z mé návštěvy čerpejte odvahy, kdykoli zakolísáte. Vezměte otěže svého života do vlastních rukou. Váš bratr je mrtev."

Mohl jsem z její tváře vyčíst, že vnímá každé mé slovo. Byla by mi položila spoustu otázek, kdyby byl čas, uvěřila mi však, když jsem řekl, že ho už není nazbyt. Pak jsem použil vši své obratnosti, abych se vzdálil co nejrychleji, takže to vypadalo, jako bych se rozplynul. Ze zahrady jsem viděl její tvář ve světle svíček. Zahlédl jsem, jak po mně pátrá ve tmě, jak se otáčí na všechny strany. A potom se poženala křížem a vrátila se k sestrám.

Po celém pobřeží nepadla ani zmínka o nějakém podivném zjevení Babetty Frenierové, ale po prvním smutku a soustrastných řečech o ženách ponechaných sobě samým se Babetta postarala svému okolí o skandál, když se rozhodla řídit plantáž sama. Vybavila mladší sestru bohatým věnem a sama se v příštím roce vdala. A Lestat a já jsme spolu od té doby téměř neprohodili slovo. Žil pořád v Pointe du Lac, protože jsem nemohl s určitostí vědět, že mi už prozradil všechno, co jsem potřeboval znát. A musel jsem hodně předstírat. Například má vlastní sestra se vdala v mé nepřítomnosti, protože jsem právě měl záchvat malárie, a něco podobného mě postihlo i toho rána, kdy měla matka

pohřeb. Lestat a já jsme každého večera usedali k večeři se starým pánem a náležitě jsme harašili svými příbory, zatímco on nás nabádal, abychom z talířů všechno pěkně vyjedli a víno nepili příliš rychle. Sestru jsem přijímal v setmělé ložnici, s příkrývkou až u brady, protože mě neustále přepadaly strašné bolesti hlavy. Prosil jsem ji i jejího manžela, aby se spokojili tlumeným světlem, neboť mě bolí oči, svěřoval jsem jim pak značné částky, aby je pro nás investovali. Naštěstí byl můj švagr hlupák neškodný, ale hloupý, výsledek sňatků mezi čtyřmi generacemi bratranců a sestřenic. Ačkoli tyto záležitosti probíhaly dobře, začali jsme mít problémy s otroky. Byli velice podezřívaví, a jak už jsem uvedl, Lestat zabíjel kohokoliv a kdykoliv si záměnil. Tak se stále šířily pověsti o tajemných úmrtích na oně části pobřeží. Nejvíce řeči však povstávalo z toho, co na nás viděli; jednou večer jsem to zaslechl, když jsem se za šera procházel kolem chatrčí otroků.

Ted' bych vám měl především vysvětlit povahu těch otroků. Bylo to teprve někdy v roce tisíc sedm set devadesát pět, Lestat a já jsme tam žili už čtyři léta v poměrném klidu, já jsem investoval peníze, které on přinášel, rozšiřoval jsem naše pozemky, kupoval byty a domy v New Orleansu, jež jsem pak pronajímal, protože samo obdělávání plantáže vynášelo málo... Bylo pro nás spíš

39

pláštíkem než zdrojem příjmů. Řekl jsem naše pozemky, to není přesné. Nikdy jsem Lestatovi nic nepředal, a jak vidíte, byl jsem stále živ. Ovšem roku tisíc sedm set devadesát pět nebyli otroci takoví, jak je líčí filmy a jižanské romány. Nebyli to smířliví lidé hnědé pleti v šedivých hadrech, mluvící jižanským dialektem. Byli to Afričané. A byli to také ostrované, někteří z nich pocházeli ze Santa Dominga. Byli úplně černí a naprosto cizí, mluvili africkými jazyky a zpotvořenou francouzštinou, a když se dali do zpěvu, zpívali africké písně, což dodávalo práci na polích zvláštní exotiku a mně to za mého smrtelného života nahánělo strach. Byli podezřívaví a měli svá vlastní tajemství i tradice. Zkrátka ještě v nich nebyla potlačena Afrika. Otroctví bylo kletbou jejich existence, ale dosud nebyli oloupení o to, co jim bylo vlastní. Tolerovali křest a skromný oděv, jak jim to ukládaly francouzské katolické zákony, ale navečer vyměňovali své laciné hadry za okouzlující kroje, vytvářeli si šperky ze zvířecích kostí a odhozených úlomků kovů, které leštili, až se třpytily jako zlaté, a chatrče otroků v Pointe du Lac byly po setmění cizím územím, africkým pobřežím, kam se sčepil zabloudit i ten nejchladnokrevnější dozorce. Ne ze strachu před upírem.

Jednoho letního večera, když jsem se za šera procházel, zaslechl jsem otevřenými dveřmi z chatrče černého předáka rozmluvu, jež mě přesvědčila, že Lestat a já jsme zavírali oči před vážným nebezpečím. Otroci už poznali, že nejsme obyčejní smrtelníci. Služky tajuplným tónem vyprávěly, jak nás škvírou ve dveřích zahlédly jít z prázdných talířů prázdnými příbory, pozvedat prázdné poháry ke rtům, jak se naše obličeje, ve světle svíček bílé a přízračné, smály ubohému slepci, který byl jako bezmocný blázen v naší moci. Klíčovou dírkou viděly Lestatovu rakev a on jednou nemilosrdně zbil jednu z nich, protože okouněla na terase u oken jeho pokoje.

"Nemá tam vůbec postel," svěřovaly jedna druhé s horlivým pokyvováním hlavou. "Spí v rakvi, já to vím!" Na základě nezvratných důkazů došly k poznání, kdo jsme. A pokud jde o mne, viděly mě večer co večer vycházet z modlitebny, která ted' už byla jen o málo víc než beztvářá hromada cihel a psiho vína, obrostlá kvetoucí vistárií na jaře a divokými růžemi v létě, s vlhkým mechem, lesknoucím se na starých, oprýskaných okenicích, jež se nikdy neotevíraly, a pavučinami mezi kamennými oblouky. Samozřejmě jsem předstíral, že tam chodím uctít Paulovu památku, z jejich řeči však bylo jasné, že téměř už dávno nevěří. A ted' nám připisovali nejenom smrt otroků nalezených na polích a v močále, ale také uhynulý skot, koně i všechny ostatní podivné události; dokonce i záplavy a bouře byly boží zbraně v boji proti Louisovi a Lestatovi. A co hůř, otroci neplánovali jenom útek. Měli nás za ďáblы, z naší moci neviděli úniku. Ne, musíme být zničeni. A na

40

tomhle shromáždění, jehož jsem byl neviděným svědkem, bylo i množství otroků Frenierových.

To znamenalo, že se podobné řeči rozšířily po celém okolí. Přestože jsem pevně věřil, že pobřeží je odolné proti vlně hysterie, nehodlal jsem riskovat jakékoli její příznaky. Spěchal jsem zpátky do panského domu sdělit Lestatovi, že naše hra na plantážníky skončila. Že se musí vzdát svého otrokářského biče i zlatého kroužku na ubrousku a přestěhovat se do města.

Samozřejmě se bránil. Jeho otec je prý vážně nemocen a třeba by to nepřežil. Nemá v úmyslu utíkat před hloupými otroky. "Všechny je zabiju," prohlásil klidně. "Po třech a po čtyřech. Někteří utečou a bude zas dobře." "Vykládáš hlouposti. Skutečnost je taková, že chci, abys odešel." "Ty chceš, abych odešel? Ty?" poškleboval se. Na stole v jídelně si stavěl domeček z balíčku velmi pěkných francouzských karet. "Ty ukňouraný zbabělce mezi upíry, který se po nocích plížíš uličkami a lovíš kočky a krysy, čumíš celé hodiny na svíčky, jako by to byli lidé, a stojíš v dešti jako cvok, až máš promáčené šaty, páchněš jako starý lodní kufr na půdě a koukáš zrovna jako idiot z zoologické zahrady!"

"Buď už zticha, tvoje neústupná lehkomyšlnost nás oba přivedla do nebezpečí. Já jsem mohl žít sám v modlitebně a nechat tenhle dům zchátrat. Nezáleží mi na něm!" To jsem mu řekl, a byla to pravda. "Jenže tys musel získat všechny ty věci, jaké jsi nikdy v životě neměl, a udělat si z nesmrtelnosti vetešnictví, ve kterém se z nás obou stali šašci. Ted' se jdi podívat na otce a řekni mi, jak dlouho bude žít, protože tak dlouho tu zůstanete, a to jenom v případě, že se otroci proti nám nevzbouří!"

Na to odsekl, abych se na jeho otce šel podívat sám, protože já jsem ten, kdo se pořád dívá. Tak jsem tedy šel. Starý pán opravdu dohasínal. Byl jsem víceméně ušetřen umírání své matky, protože skonala jednoho odpoledne velmi náhle. Našli ji s jejím košíčkem na šití, jak pokojně sedí na dvoře; zemřela, jako by usnula. Nyní jsem viděl přirozené umírání, příliš pomalé, s agonií i při vědomí. Toho staříka jsem měl vždycky rád; byl laskavý a prostý a měl málo potřeb. Ve dne sedával na terase na sluníčku, podřimoval a poslouchal zpěv ptáků, večer mu dělalo společnost naše tlachání.

Uměl hrát šachy, pečlivě ohmatával každou figuru a pamatoval si stav na šachovnici s pozoruhodnou přesností, a přesto s ním Lestat nikdy nechtěl hrát, kdežto já jsem mu dělal partnera často. Teď ležel a lapal po dechu, čelo měl horké a vlhké a polštář pod ním byl celý promáčený potem. A když sténal a modlil se, aby už zemřel, začal Lestat ve vedlejším pokoji hrát na spinet. Přibouchl jsem mu víko na klávesnici, málem i s prsty. "Nebudeš hrát, když on umírá!" poručil jsem.

41

"Blbost, že nebudu!" odpověděl. "Když se mi zlíbí, budu si třeba flouct na buben!" Vzal z příborníku velký táč z ryzího stříbra, držel ho na prstu za jedno ucho a mlátil do něj lžící.

Vyzval jsem ho, aby přestal, nebo že ho k tomu přinutím. A pak jsme oba tu hlučnou rozepři skončili, protože ho otec volal jménem. Musí prý mluvit s Lestatem, než zemře. Řekl jsem Lestatovi, aby k němu šel. Zvuk starcova volání byl strašný.

"Proč bych tam chodil? Staral jsem se o něj tolik let! To snad stačí, ne?" Potom přece do toho pokoje zamířil, ovšem dál se choval necitelně. Vytáhl z kapsy pilniček na nehty, a sedě v nohách starcovy postele, začal si obrousovat dlouhé nehty.

Mezitím, což byste měl vědět, jsem zaznamenal počínání otroků v domě. Pozorovali a naslouchali. Doufal jsem opravdu, že starý pán co nevidět zemře. Už jednou nebo dvakrát jsem se u některých otroků setkal s podezřením nebo pochybnostmi, ale nikdy v takové míře. Ihned jsem zazvonil na Daniela, otroka, jemuž jsem dal dozorcův dům i funkci. Zatímco jsem na něj čekal, poslouchal jsem, co říká starý pán Lestatovi; ten seděl se zkříženýma nohama a piloval a piloval, jedno obočí zdvižené a všechnu pozornost upřenu na dokonalé nehty.

"Byla to škola," hovořil otec. "Jistě si pamatuješ... Co ti mám vykládat!" sténal.

"Radši to řekni, když už jsi na umření," prohodil Lestat. Stařec ze sebe vydal strašlivý zvuk, až jsem já sám, jak si vzpomínám, vykřikl. Lestata jsem z hloubi duše nenáviděl, měl jsem tisíc chutí vyrazit ho z pokoje.

"No, víš to, nebo ne? I takový blázen jako ty to musí vědět," pokračoval Lestat.

"Nikdy na mě nezapomeneš, vid? Ani teď, ani až umřu," pronesl stařec.

"Nevím, o čem mluvíš!" opáčil Lestat.

Moje trpělivost už byla úplně vyčerpána a starý pán byl stále rozrušenější. Prosil syna, aby ho celým srdcem poslouchal. Mně z toho všeho běhal mráz po zádech. Zatím přišel Daniel, a ve chvíli, kdy jsem ho spatřil, jsem věděl, že je v Pointe du Lac všechno ztraceno. Kdybych byl býval pozornější, mohl jsem to poznat už dřív. Díval se na mě skelným zrakem, byl jsem pro něj netvor.

"Otcí pana Lestata je velice zle. Umírá," řekl jsem nevšímaje si jeho výrazu. "Ať je tu v noci klid, otroci ať všichni zůstanou v chatrčích. Doktor už je na cestě."

Zíral na mě, jako bych lhal. Potom se jeho oči zvědavě a chladně stočily ke dveřím starcova pokoje. Jeho obličej prodělal takovou změnu, že jsem rázem

42

vstal a nahlédl do pokoje. Lestat se hrbil v nohou postele, otočen zády k vyřezávanému sloupku postele, zuřivě pracoval pilničkem a šklebil se, až oba jeho velké špičky nápadně vyčnívaly.

Upír ztichl, jeho ramena se otřásala nehlasným smíchem. Díval se na mladíka, a ten plaše sklopil oči ke stolu. Už předtím si dobře všiml upírových úst. Viděl, že rty jsou z odlišné tkáně, než je pokožka, že jsou hedvábné a jemně vy kroužené jako rty lidské, pouze mrtvolně bledé, a zahlédl i bílé zuby. Jenže upír měl takový úsměv, že při něm zuby naplno neodkrýval, a mladík až dosud netušil, že podobné zuby existují.

"Umíte si představit," pokračoval upír, "co to znamenalo. Zabil jsem ho."

"Vy jste ho co?"

Zabil jsem ho. Dal se na útěk. Byl by zalarmoval kdekoho. Snad jsem se k němu měl zachovat jinak, ale neměl jsem čas. A tak jsem šel za ním a přemohl jsem ho. Ovšem potom, když jsem se přistihl při činu, jakého jsem se už čtyři roky nedopustil, jsem přestal. Byl to přece člověk. Držel nůž s kostěnou rukojetí, aby se bránil. Snadno jsem mu ho vykroutil z ruky a vrazil mu ho do srdce. Klesl hned na kolena, svíraje prsty zakrvácenou čepel. Pohled na krev a její pach mě doháněly k šílenství. Myslím, že jsem nahlas sténal. Nesáhl jsem na něj však, nechtěl jsem. Vzpomínám si, že jsem pak uviděl, jak se v zrcadle nad příborníkem zobrazila Lestatova postava.

"Proč jsi to udělal?" zeptal se. Otočil jsem se k němu tváří v tvář, rozhodnut, že mě nesmí vidět ve chvíli slabosti. Starý pán už byl v deliriu, a tak od něj odešel, nerozuměl tomu, co mu chtěl otec sdělit.

"Otroci, už vědí... Musíš jít k chatrčím a hlídat je," zmohl jsem se na odpověď. "Já se postarám o starého pána."

"Zabij ho," řekl Lestat.

"Zbláznil ses? Je to tvůj otec!"

"Vím, že je to můj otec. Právě proto ho musíš zabít ty. Já to provést nemůžu. Kdybych mohl, už bych to dávno udělal, zatraceně!" Zatínal pěsti. "Musíme odsud pryč! Podívej se, cos natropil, že jsi zabil tady toho! Nesmíme ztrácet čas, jeho žena za chvíli spustí nářek... nebo na nás pošle někoho horšího!"

Všechno bylo tak, jak říkal, měl pravdu. Slyšel jsem, jak se otroci houfují kolem Danielova domku a čekají na něj. Daniel byl velmi statečný, když se sám vydal do strašidelného domu. Protože se nevracel, otroci propadali panice, stával se z nich násilnický dav. Poslal jsem Lestata, aby je uklidnil, aby užil veškeré své moci, kterou nad nimi má jako bílý pán, a ne aby je pobouřil

43

strašením, a pak jsem odešel do ložnice a zavřel za sebou dveře. Tam mě čekal další šok v té noci šoků. Ještě nikdy jsem totiž neviděl Lestatova otce v tom stavu, v jakém teď byl.

Seděl na posteli nachýlen dopředu a hovořil k Lestatovi, prosil ho snažně, aby mu odpověděl, a ujišťoval ho, že chápe jeho zatrpklost lépe než Lestat sám. Byla to živoucí mrtvola. Jeho zlomené tělo nedrželo už pohromadě nic než horečná vůle, oči byly přes svůj lesk zapadlé hluboko do lebky a třaslavé rty dodávaly stařecky zažloutlým ústům ještě hrůznější vzhled. Usedl jsem do nohou postele a z útrpnosti jsem mu podal ruku. Nemohu ani vypovědět, jak jsem byl jeho zjevem otřesen. Protože když přináším smrt, děje se tak rychle a v bezvědomí, zanechávám oběť jakoby v zakletém spánku. Toto však byl pozvolný rozklad, tělo odmítalo vzdát se upírovi času, který ho vysával po léta až do naprostého konce.

"Lestate," řekl, "už jen projednou na mě nebuď zlý! Už jen projednou buď zase můj chlapec, jako jsi býval. Můj syn." Opakoval ta slova znovu a znovu: Můj syn, můj syn; a potom vyřkl něco, čemu jsem nerozuměl, cosi o nevinosti a jejím zničení. Viděl jsem, že není pomatený, jak se domníval Lestat, nýbrž v jakémsi strašném stavu jasnozřivosti. Tíha minulosti na něm spočívala plnou vahou a přítomnost, jež byla jenom umíráním, se kterým bojoval celou svou vůlí, mu nemohla to břímě ničím ulehčit. Poznal jsem, že budulí obratný, mohl bych ho oklamat, tak jsem se tedy naklonil až k němu a zašeptal jsem: "Otče!" Nebyl to Lestatův hlas, nýbrž můj šepot, on se však okamžitě uklidnil. Myslel jsem si, že by nyní mohl zemřít, ale on mě držel za ruku, jako kdyby ho vlny vtahovaly do temných hlubin oceánu a já jediný ho mohl zachránit. Mluvil teď o nějakém venkovském učiteli, jeho jméno zkomolil, který v Lestatovi objevil výtečného žáka a naléhavě žádal, aby byl poslán na výchovu do kláštera. Proklínal sám sebe, že vzal syna domů a jeho knihy spálil. "Musíš mi odpustit, Lestate!" sípěl.

Stiskl jsem mu pevně ruku v naději, že to postačí jako odpověď, on však opakoval znovu: "Máš všechno, pro co bys žil, ale jsi tak chladný a brutální, jako jsem byl já tenkrát s tou věčnou prací a zimou a hladem! Lestate, musíš si vzpomenout. Byl jsi nejušlechtilejší z nich všech! Když ty mi odpustíš, i Bůh mi odpustí!"

V tom okamžiku vstoupil pravý Ezau. Naznačoval jsem mu, aby byl zticha, jenže on si toho nevšímal. Musel jsem tedy rychle vstát pro případ, že by otec zaslechl jeho vzdálený hlas. Otroci před Lestatem utekli.

"Jsou tam venku, srotili se ve tmě. Já je slyším," oznámil mi Lestat. Pak upřel zlobný pohled na otce. "Žab ho, Louisi!" řekl mi a v jeho hlase poprvé

M

zazněla naléhavá prosba, jakou jsem od něj ještě nikdy neslyšel. Pak se rozzuřil: "Tak to přece udělej!"

"Skoň se nad polštář a pověz mu, že mu všechno odpouštíš, i to, že tě vzal ze školy, když jsi byl chlapec. Řekni mu to teď hned!" vybědl jsem ho.

"Proč?" Lestat se zašklebil a jeho tvář v tu chvíli vypadala jako umřelý lebka. "Vzal mě ze školy!" Vztáhl ruce do výše a vydal ze sebe strašlivý výkřik zoufalství. "K čertu s ním! Žab ho!"

"Ne!" odpověděl jsem. "Musíš mu odpustit. Nebo ho zabij sám. Tak jdi, zabij vlastního otce!"

Stařec chtěl vědět, o čem mluvíme. Výkřikoval: "Synu, synu," a Lestat se kolem něj zmateně točil. Přistoupil jsem ke krajkovým záclonám. Viděl jsem i slyšel otroky obklíčující dům, postavy mihající se ve stínu, pronikající stále blíž.

"Byl jsi jako Josef mezi bratry," řekl stařec. "Nejlepší z nich, jenže jak jsem to měl vědět? Poznal jsem to, až když jsi odešel, až po těch všech letech, která mi nepřinesla útěchu, nezmírila zármutek. A pak ses vrátil a odvedl jsi mě z farmy, ale to už jsi nebyl ty. To už nebyl můj chlapec."

Nyní jsem se obrátil k Lestatovi a doslova ho dotlačil k posteli. Nikdy jsem ho ještě neviděl tak ochablého, a zároveň vzteklého. Odstrčil mě, pak poklekl u hlav lůžka a zlostně se na mě mračil. Stál jsem nad ním a šeptem jsem mu poručil: "Odpusť mu!"

"Je to v pořádku, otče. Můžeš klidně odpočívat. Nic proti tobě nemám," pronesl slabým a nepřírozeným hlasem, přemáhajícím hněv.

Stařec se otočil na polštáři, něco si tiše a s ulehčením mumlal, Lestat však už byl pryč. Zastavil se u vchodu s rukama na uších. "Přicházejí!" zašeptal. Potom se otočil ke mně: "Zlikviduj ho, proboha!"

Stařec ani nevnímal, co se děje. Už se neprohrál z mrákot. Pustil jsem mu žilou právě tolik, kolik bylo třeba, rozevřel jsem řeznou ránu, tak aby zemřel, aniž nasýtil mou temnou vášeň. Tu myšlenku bych byl nesnesl. Věděl jsem, že teď už nezáleží na tom, v jakém stavu najdou tělo, protože jsem měl dost plantáže a Lestata i celé té existence úspěšného majitele Pointe du Lac. Chtěl jsem podpálit dům a žít ze svého bohatství, které jsem nashromáždil pod různými jmény, abych se zabezpečil právě pro podobný okamžik.

Lestat šel zatím za otroky. Hodlal za sebou zanechat takovou zkázu a smrt, aby později nikdo nemohl vydat svědectví o oné noci v Pointe du Lac. Sel jsem za ním. Jeho krutost se dřív projevovala vždy potají, ale já jsem teď obnažil své tesáky před lidmi a oni přede mnou prchali, můj pevný postup vítězil nad jejich neobratným, žalostným úprkem, když se na ně snášel závoj smrti nebo šílenství. Upírova moc a neporazitelnost byla nesporná, a tak se

45

otroci rozutekli do všech stran. Já jsem pak běžel zpátky a vzhůru po schodech, abych podpálil Pointe du Lac.

Lestat mě dlouhými skoky dostihl. "Co to děláš?" křičel. "Ty ses zbláznil!" Plameny však už nebylo možno uhasit. "Oni utekli, a ty to tady ničíš, úplně všechno!" Otáčel se na všechny strany v nádherném salónu, uprostřed všeho toho přepychu.

"Vynes si svou rakev. Máš tři hodiny do svítání!" řekl jsem. Dům byla jedna pohřební hranice.

"Mohl vám oheň ublížit?" zeptal se mladík. „,

"Zcela určitě!" odpověděl upír.

"Vrátil jste se do modlitebny? Bylo to bezpečné?"

"Ne. Vůbec ne. Nějakých pětapadesát otroků se rozprchlo po pozemcích. Mnoho z nich by jistě nechtělo žít jako psanci, nejspíš by se vydali přímo na plantáž Frenierových nebo na jih po řece do BelJardin. Neměl jsem v úmyslu zůstat tam přes noc. Zbývalo ovšem málo času jít někam jinam."

"Ta žena, Babetta!" připomněl mladík.

Upír se usmál. „no. Šel jsem k Babettě. Bydlela teď ve Freniere se svým manželem. Měl jsem dost času naložit svou rakev na vůz a jet k ní."

„4 co Lestat?"

Upír vzdychl.

Lestat jel se mnou. Měl v úmyslu pokračovat do New Orleansu a pokusil se mě přesvědčit, abych udělal totéž. Ale když viděl, že se míním ukrýt ve Freniere, rozhodl se pro totéž. Do New Orleansu bychom to už nestihli, svítalo. Ne tak, že by to byly schopny oči smrtelníků postřehnout, ale Lestat a já jsme to viděli.

Co se týče Babetty, nezůstalo u oné jediné návštěvy tehdy po skonu jejího bratra. Jak jsem řekl, vyvolala na pobřeží úplný skandál tím, že zůstala na plantáži sama, bez muže v domě, dokonce i bez gardedámy. Její největší problém spočíval v tom, že mohla být finančně úspěšná jenom za cenu vyobcování ze společnosti. Byla tak citlivá, že bohatství samo pro ni neznamenovalo nic; rodina, rodová linie... to pro ni bylo důležité. Ačkoli byla schopna plantáž udržovat, trápil ji společenský odsudek. Vnitřně to vzdala. Jednou v noci jsem k ní přišel na zahradu. Aniž jsem se jí dal spatřit, sdělil jsem jí co možná nejvlidnějším hlasem, že jsem táž osoba, kterou předtím viděla. Že vím o jejím životě a utrpení.

"Nečekejte, že to lidé pochopí," řekl jsem jí. "Jsou to blázni. Chtěli by, abyste odešla, protože váš bratr je mrtev. Chtěli by využít vašeho života, jako

46

by to byl jen olej do jejich vlastní lampy. Musíte se jim vzepřít, ale musíte to udělat čistě a s důvěrou."

Celou tu dobu mě poslouchala mlčky. Poradil jsem jí, aby při nějaké příležitosti uspořádala ples. Ta příležitost že by měla být náboženská, že si má vybrat v New Orleansu nějaký ženský klášter, jakýkoli, a uspořádat pro něj dobročinnou slavnost. Měla by pozvat nejbližší přítelkyně své zesnulé matky jako gardedámy, a to všechno že musí být provedeno s naprostou sebedůvěrou. Především s naprostou sebedůvěrou. Právě ryze úmyslu a sebedůvěra jsou na tom nejdůležitější.

No, Babetta se domnívala, že je to geniální tah. "Nevím, kdo jste, a vy mi to asi neprozradíte," prohlásila. To byla pravda, nebyl bych to udělal. "Můžu se jen domnívat, že jste anděl," pokračovala a prosila, aby mohla spatřit mou tvář. Tedy, prosila způsobem vlastním lidem jako ona, jimž není vlastní někoho doopravdy o něco prosit. Ne že by byla pyšná, byla prostě silná a poctivá, což ve většině případů dělá prosbu...

"Vidím, že se mě chcete na něco zeptat," odmlčel se upír. \

„y42 ne," snažil se to mladík zakrýt.

"Nesmíte se bát zeptat se mě na cokoliv. Jestli vám něco připadá příliš intimní..." Při těch slovech padl na upírův obličej na okamžik stín. Zamračil se, a když se jeho obočí stáhlo, na čele nad levým obočím se mu objevila malá jamka, jako by tam někdo vtiskl prst. To mu dodávalo zvláštního vzezření hluboké vyčerpanosti. "Pokud vám něco připadá příliš intimní, abyste se na to ptal, nebudu to rozvádět."

Mladík si uvědomil, jak ho přitahují upírovy oči a jeho řasy, jež se podobaly jemným černým drátkům v jemné pleti víček.

"Ptejte se," pobídl ho upír.

"Babetta, způsob, jak o ní mluvíte," vyhrkl mladík. Jako byste k ní choval zvláštní cit."

zbudil jsem snad ve vás dojem, že nemám cit?"

"Ne, vůbec ne! Měl jste zcela jasně soucit s tím starcem. Zůstal jste u něj, abyste ho utěšil, i když vám hrozilo nebezpečí. A co jste cítil pro mladého Freniera, když ho Lestat chtěl zabít... To všechno jste vysvětlil. Ale bylo mi divné... Měl jste zvláštní cit k Babettě? Byl to cit k ní, co vás od začátku vedlo k tomu, že jste Frenierovy ochraňoval?"

„Myslíte lásku," prohodil upír. "Proč to váháte vyslovit?"

"Protože jste hovořil o neúčasti."

„Myslíte si, že andělé jsou neúčastní?" zeptal se upír.

Mladík chvíli přemýšlel. Pak řekl: „no."

47

"Nejsou snad andělé schopni lásky? Nepohlížejí do tváře Boha s naprostou oddaností?"

Mladík se zase na okamžik zamyslel. "S láskou, nebo zbožňováním?" namítl.

"Jaký je v tom rozdíl?" odvětil zamyšleně upír. „Jaký je v tom rozdíl?" Nebylo to zřejmě určeno mladíkovi, ptal se sám sebe. „ndělé cítí lásku i pýchu... Pýcha prvotního hříchu... a nenávisť. Neodolatelně silné emoce neúčastných osob, u nichž cit a vůle jsou jedno a totéž," pronesl nakonec. Díval se teď upřeně na stůl, jako by si to musel znovu promyslet, neuspokojen zcela dosavadním výsledkem. "Choval jsem k Babettě... silný cit. Nikoli nejsilnější, jaký jsem kdy pocítil k lidské bytosti." Vzhledl k mladíkovi. "Ovšem velmi silný. Babetta pro mě byla svým způsobem ideální lidská bytost..." Změnil polohu v křesle, přičemž se na něm plášť měkce zavlnil, a otočil tvář k oknu. Mladík zastavil magnetofon. Potom vytáhl z aktovky jinou kazetu a s omluvou ji zasunul na místo. "Obávám se, že jsem vám opravdu položil příliš osobní otázku. Nechtěl jsem..." omlouval se úzkostlivě.

"Ničeho takového jste se nedopustil," odporoval upír. Je to otázka přímo k jádru věci. Pociťuji lásku, a cítil jsem do jisté míry lásku k Babettě, i když to nebyla největší láska, jakou jsem kdy zažil. Babet ta ji vytušila."

Ale abych se vrátil ke svému příběhu. Babettin dobročinný ples zaznamenal velký úspěch a zajistil jí návrat do společenského života. Její peníze spolehlivě vyvrátily pochybnosti v rodinách možných nápadníků, takže se vdala. Za letních nocí jsem ji navštěvoval, nikdy jsem se však nedal spatřit, ani jsem neprozradil svou přítomnost. Přicházel jsem, abych se přesvědčil, že je šťastná, a to samo mi působilo štěstí.

Teď jsem tedy přišel k Babettě s Lestatem. Byl by pozabíjel Frenierovy už dávno, kdybych mu v tom nezabránil, a nyní se domníval, že to chci udělat já sám. "Čeho bychom tím dosáhli?" namítl jsem. "Tvrdíš, že jsem hlupák, a zatím se ty po celou dobu chováš jako idiot. Myslíš si, že nevím, proč jsi ze mě udělal upíra? Neumíš žít sám, neumíš si zařídit ani tu nejjednodušší věc. Celá léta zařizuju všechno já, kdežto ty tu jen dřepíš a předstíráš nadřazenost. Už není nic, co bys mi mohl povědět o životě. Nepotřebuju tě, k ničemu mi nejsi. To ty potřebuješ mne, a jestli se dotkneš jednoho jediného otrocka Frenierových, zbavím se tě. Utkáme se spolu a nemusím tě snad přesvědčovat, že dopadnu lip, protože mám víc důvtipu v malíčku než ty v celém těle. Dělej, jak říkám!"

Poplášlo ho to, i když to tak nebylo míněno, protestoval, že mi toho mu

48

si ještě moc sdělit o věcech a typech lidí, které mohu zabít, o těch, kdo by mi mohli způsobit náhlou smrt, o místech na světě, kam nikdy nesmím vkročit, a tak dále a tak dále, samé nesmysly, jež jsem sotva vydržel poslouchat. Neměl jsem na něj čas. Ve Freniere už dozorce rozsvítil světla; snažil se uklidnit vzrušení uprchlých otroků i své vlastní. Na obloze stále zářil požár v Pointe du Lac. Babetta byla oblečena a plná starostí, poslala totiž do Pointe du Lac vozy a otroky, aby pomohli požár zdolat. Vystrašení uprchlíci byli drženi odděleně od ostatních otroků a až dosud nikdo nepovažoval jejich vyprávění za víc než bláznivé smyšlenky. Babetta věděla, že se stalo něco strašného, měla podezření na vraždu, ovšem naprosto ne na cosi nadpřirozeného. Právě si v pracovně zaznamenávala do diáře údaje o požáru, když jsem ji vyhledal. Bylo už téměř ráno. Zbývalo mi jen pár minut, abych ji přesvědčil, že mi musí pomoci. Hovořil jsem s ní nejdřív sám a žádal jsem, aby se neotáčela. Klidně mě poslouchala. Řekl jsem jí, že potřebuji pokoj. "Nikdy jsem vám neublížil. Žádám vás teď o klíč a o slib, že se nikdo až do večera nepokusí do toho pokoje vstoupit. Potom vám všechno vypovím." Byl jsem téměř zoufalý. Obloha už bledla. Lestat byl pár yardů odsud, v sadu, i s rakvemi.

"Ale proč jste přišel teď v noci ke mně?" zeptala se,

"A proč ne právě k vám?" namítl jsem. "Copak jsem vám nepomohl ve chvíli, kdy jste tolik potřebovala radu, kdy jste stála sama, jediná silná mezi slabými a závislými? Neporadil jsem vám dvakrát velmi dobře? A nebděl jsem stále nad vaším štěstím?"

Koutkem oka jsem zahlédl Lestatovu postavu. Zmocňovala se ho panika. "Dejte mi klíč od toho pokoje. Nedovolte, aby se k němu až do soumraku někdo přiblížil. Přisahám, že vám nikdy neublížím!"

"A co když to neudělám... Což když věřím, že přicházíte od ďábla?" namítla a začala otáčet hlavu.

Rychle jsem sáhl po svíčke a zhasil jsem ji. Dívala se na mě, jak jsem stál zády ke světlajícímu oknu.

"Jestli to neuděláte, jestli uvěříte, že jsem ďábel, pak zemřu," prohlásil jsem. "Dejte mi klíč. Mohl bych vás teď zabít, kdybych chtěl, chápete?" Přistoupil jsem těsně k ní, aby mě celého ještě lépe viděla, a ona přidušeně vykřikla, ustoupila a přidržela se opěradla židle. "Jenže já nechci," pokračoval jsem. "Radši zahynu, než bych vás zabil. Umřu, jestli mi nedáte ten klíč!"

Udělala to. Nevím, co si přitom myslela, ale dala mi jednu z místností přízemí, kde skladovali víno, a vím určitě, že viděla, jak si s Lestatem přinášíme rakve. Dveře jsem zamkl a ještě jsem je zabarikádoval.

Lestat byl už vzhůru, když jsem se příštího večera probudil. Babetta dodr

49

želá slovo, jenže zašla ještě o krok dál. Nejenže respektovala naše zamčené dveře, ona je zamkla i zvenčí. Vyslechla totiž vyprávění otroků...

Lestat jako první objevil, že jsme zamčení. Rozlítl se. Původně plánoval, že co nejrychleji odjede do New Orleansu. Teď mě otevřeně podezíral. "Potřeboval jsem tě, jen dokud žil otec," zuřil a zoufale se pokoušel najít nějakou cestu k úniku. Marně, místnost byla naším vězením.

"Dál od tebe nehodlám nic snášet, varuju tě," vyhrožoval. Dokonce ani teď se mě nechtěl zbavit. Seděl jsem tam a napínal uši, abych rozeznal hlasy z pokojů nahoře. Přál jsem si, aby už ztichl, a nikterak jsem se mu nehodlal svěřovat se svými city k Babettě nebo se svými nadějemi.

Kromě toho jsem myslel ještě na něco jiného. Ptal jste se mě na city a neúčastnost. Jedním z aspektů obojího neúčastnosti i citu, je, že můžete myslet na dvě věci zároveň. Můžete uvažovat o tom, že nejste v bezpečí a hrozí vám smrt, a současně myslet na něco velmi abstraktního a vzdáleného. Tak to tehdy určitě bylo se mnou. Přemýšlel jsem v té chvíli, beze slov a spíš intuitivně, jaké ušlechtilé přátelství mohlo vzniknout mezi Lestatem a mnou, jak málo překážek by tu bylo a jak mnoho společného. Snad to způsobila Babettina uzavřenost, že jsem to pociťoval; jak jinak jsem totiž mohl dosáhnout toho, abych Babettu skutečně poznal, než tím jediným, konečným způsobem: že bych jí vzal život, že bych se s ní spojil ve smrtelném objetí, kdy by se moje duše sjednotila se srdcem a byla spolu s ním nasycena. Jenže moje duše toužila poznat Babettu bez nutnosti usmrtit ji, zbavit ji posledního dechu života, poslední kapky krve. S Lestatem jsme se však mohli navzájem poznat, jen kdyby byl charakterní, s alespoň trochou schopnosti přemýšlet. Vzpomněl jsem si na slova jeho umírajícího otce, že Lestat byl skvělý žák, že miloval knihy, jež mu pak spálili. Já jsem znal pouze

toho Lestata, který se posmíval mé knihovně, nazýval ji hromadou prachu a vytrvale mě zesměšňoval, protože čtu a přemýšlím.

Náhle jsem si uvědomil, že dům nad našimi hlavami ztichl. Tu a tam se ozvaly kroky a zapraskala podlaha, světlo pronikající škvírami ve stropě dávalo sotva patrné, nerovnoměrné osvětlení. Mohl jsem rozeznat Lestata, jak ohmatává cihlové stěny, a jeho trvale tvrdý upíří obličej, pokrivenou masku frustrace. Věděl jsem teď docela určitě, že se naše cesty musí rozdělit, že musím, budeli to nutno, mezi nás položit třeba oceán. A uvědomil jsem si, že jsem ho dlouho toleroval jen proto, že jsem sám o sobě pochyboval. Klamal jsem sám sebe, když jsem věřil, že zůstávám kvůli tomu starci, sestře a jejímu manželovi. Zůstával jsem s Lestatem, protože jsem se bál, že základní tajemství života upírů, která zná, já sám nemohu odhalit, a co bylo ještě důležitější, protože byl jediný tvor mého druhu, jehož jsem znal. Nikdy mi

50

neřekl, jak se stal upírem ani kde bych mohl najít aspoň jednoho dalšího upíra. To mě po celé čtyři roky nesmírně trápilo. Nenáviděl jsem ho a hodlal jsem ho opustit, ale mohl jsem to udělat?

Zatímco mi tohle všechno procházelo myslí, Lestat pokračoval ve své jízlivosti: že on mě opravdu nepotřebuje a že už nehodlá cokoli snášet, zvláště ne ohrožení ze strany Frenierových. Že máme být připraveni, až se otevrou dveře.

"Pamatuj si!" řekl mi nakonec, "rychlost a síla, v tom se nám nemohou rovnat. A strach. Nezapomínej nikdy budit strach. Nebud' teď citlivka! Kvůli tobě bychom mohli přijít o všechno."

"Hodláš potom žít na vlastní pěst?" zeptal jsem se ho. Chtěl jsem, aby přisvědčil. Sám jsem k tomu neměl odvalu. Nebo spíš jsem neznal vlastní city.

"Chci jít do New Orleansu!" prohlásil. "Prostě jsem tě varoval, že tě nepotřebuju. Ale abychom se odtud dostali, neobejdeme se jeden bez druhého. Tys ještě nepoznal, jak máš používat svou sílu, nemáš přirozený smysl pro to, co jsi. Použij své přesvědčovací schopnosti, až ta žena přijde, ovšem jestli se tu objeví s nějakými dalšími lidmi, buď připraven jednat jako ten, kým skutečně jsi!"

"Co to vlastně znamená?" zeptal jsem se, protože se mi to nikdy nezdálo být tak nerozluštitelné jako právě teď. "Čím jsem?"

Byl očividně znechucen. Rozhodl ruce. "Buď připraven zabít!" řekl, odkrýváje své velkolepé zuby. Náhle pohlédl na prkna nad hlavou. "Tam nahoře se chystají spát, slyšíš?" Po dlouhé chvíli ticha, kdy přecházel sem a tam a já jsem seděl a přemýšlel, co mám dělat nebo povědět Babettě, nebo jsem hledal odpověď na ještě hlubší otázku, co k ní vlastně cítím, po oné dlouhé chvíli se pode dvěma mihlo světlo. Lestat byl přichystán skočit na každého, kdo by otevřel. Byla to Babetta, sama, a vešla s lampou. Lestata, který stál za ní, neviděla, hleděla přímo na mne.

Nikdy jsem ji neviděl, tak jak teď vypadala: vlasy už měla na noc rozpuštěné, spousta tmavých vln jí padala na bílý župan, tvář byla stažena starostí a strachem, což vyvolávalo dojem, že horečně žhne, a její velké hnědé oči byly nepřírozně rozšířené. Jak jsem vám řekl, miloval jsem její sílu a poctivost, velikost její duše. Necítil jsem k ní však vášeň, jaká by se mohla zmocnit vás. Shledával jsem ji ovšem přitažlivější než jakoukoli ženu, kterou jsem poznal ve svém smrtelném životě. I v upjatém županu byly její paže a nadražené kypré; jevila se mi jako fascinující duše oděná do nádherného, tajuplného těla. Já, jenž jsem tvrdý, střidmý a zaměřený přímo k cíli, jsem byl strmen jejím neodolatelným půvabem, a protože jsem věděl, že se náš vztah může naplnit pouze ve smrti, náhle jsem se od ní odvrátil s mrazivým vědomím, že když hledí do mých očí, vidí je mrtvé a bez duše.

51

"Vy jste byl jediný, kdo za mnou v nejtěžší chvíli přišel," řekla nyní, jako by si tím nebyla zcela jista. "A vy jste majitel Pointe du Lac. Vy jste to byli!"

Došlo mi, že když takhle mluví, jistě už slyšela ty divoké historky o včerejší noci a že ji nepřesvědčily. Dvakrát jsem použil svého nadpřirozeného zjevu, abych se k ní dostal a promluvil k ní, to jsem teď nemohl zakrýt nebo zlehčovat.

"Nemám v úmyslu vám škodit," ujistil jsem ji. "Potřebuju jen kočár a koně... Ty koně, které jsem včera v noci nechal na pastvě." Zdálo se, že mě neposlouchá; přistoupila blíž, rozhodnuta dostat mě do dosahu svého světla.

A pak jsem spatřil, jak se za ní nepozorován vynořil Lestat, jeho stín na cihlové stěně splýnul s jejím stínem; byl dychtivý a nebezpečný. "Dáte mi kočár?" naléhal jsem. Zvedla lampu a podívala se na mě, a právě když jsem chtěl odvrátit zrak, zahlédl jsem, jak se její obličej změnil. Byl najednou nehybný a prázdný, jako by se její duše vytratila. Zavřela oči a zavržela hlavou. Došlo k tomu, že jsem ji bez jakéhokoli úsilí ze své strany přivedl do transu. "Kdo jste?" zašeptala. "Váš původ je ďábelský. Byl jste už takový, když jste ke mně poprvé přišel!"

"Ďábel?" odpověděl jsem jí. Byl jsem rozrušen, víc než jsem si vůbec dokázal představit. Kdyby tomu věřila, byla by považovala mou radu za špatnou a chovala by se podle vlastního uvážení. Její život byl bohatý a dobrý a já jsem věděl, že něčemu podobnému nemohla uvěřit. Jako všichni silní lidé stále trpěla jistou osamělostí; byla outsider na okraji dění, jakýsi tajný bezvěrec. A rovnováha, v níž žila, mohla být porušena, kdyby byla nucena pochybovat o vlastní dobrotě. Zírala na mě s neskrývaným děsem. Jako by v té hrůze zapomněla na vlastní zranitelné postavení. A nyní ji Lestat, přitahovaný slabostí jako vyprahlý člověk vodou, popadl za zápěstí. Vykřikla a upustila lampu, na rozlitém oleji vyskočily plameny a Lestat ji táhl k otevřeným dveřím.

"Jděte pro kočár!" naléhal na ni. "Hned ho připravte, a taky koně. Jste ve smrtelném nebezpečí, nemluvte o dáblech!"

Zašlapal jsem plameny a křikl na něj, aby ji nechal být. Držel ji za obě zápěstí a ona se mu marně snažila vytrhnout.

"Vzbouříš celý dům, jestli nebudeš držet hubu!" osopil se na mě. "A vás zabiju!" vyhrožoval Babettě. "Připravte kočár... dovedte nás tam. Dejte příkazy čeledínovi!" poroučel jí a strkal ji ze dveří.

Pohybovali jsme se pomalu po temném dvoře, moje rozčilení bylo téměř nesnesitelné. Lestat šel přede mnou a před námi oběma kráčela Babetta pozpátku, s očima ve tmě upřenými na nás. Najednou se zastavila. Nahoře v domě hořelo

slabé světlo. "Nedám vám nic!" rozhodla.

52

Naklonil jsem se k Lestatovi a pošeptal jsem mu, že to musím projednat sám. "Jestli mě nenecháš, abych s ní promluvil, prozradí nás!"

"Tak to zkus," opáčil otráveně. "Buď pevný. Nebav se s ní!"

"Dělej, co ti říkám. Jdi do stáje a připrav kočár a koně. Ale nezabíjej!" Nevěděl jsem, jestli mě poslechne, nebo ne, ovšem jakmile jsem přistoupil k Babettě, zmizel ve tmě. V její tváři se mísil vztek s odhodláním.

"Odstup, Satane!" vztáhla proti mně ruku. A já jsem před ní mlčky stál, jen jsem na ni upíral pohled stejně jako ona na mne. Nebylo na ní vidět, jestli slyšela Lestata. Její nenávist mě spalovala jako oheň.

"Proč mi tohle říkáte? Poradil jsem vám snad špatně? Ublížil jsem vám? Přišel jsem vám pomoci, dodat vám sílu. Myslím jsem pouze na vás, třebaže jsem se o vás nemusel vůbec starat."

Potřásla hlavou. "Proč se mnou takhle mluvíte? Vím, co jste dělal v Pointe du Lac, žil jste tam jako ďábel! Otroci vypravují strašné věci. Celý den se chodili dívat na Pointe du Lac, manžel tam taky byl! Viděl dům v troskách, těla otroků roztroušená po celém sadu a na polích. Kdo jste? Proč se mnou mluvíte tak vlídně? Co chcete ode mne?" Přidržovala se sloupků krytého vchodu a pomalu se otáčela zády ke schodišti. Nahoře v osvětleném okně se cosi pohybovalo.

"Nemůžu vám na to teď odpovědět. Věřte mi, tenkrát jsem přišel jenom pro vaše dobro. A kdybych měl jinou volbu, nebyl bych vám včera v noci způsobil starosti a potíže," ujistil jsem ji.

Upír přestal vyprávět.

Mladík strnul seděl, od široce rozevřeného. Upír byl nehybný, hleděl stranou ponořen do svých myšlenek, do vzpomínek. Mladík náhle sklopil zrak, jako by to vyžadovala zdvořilost. Potom znovu pohlédl na upíra a hned zase stranou, na jeho tváři bylo stejné vzrušení jako na tváři upírově; chystal se promluvit, neřekl však nic.

Upír se k němu otočil a upřeně ho pozoroval, až se mladík začervenal a nervózně sklopil zrak. Když ho zase zvedl, pohlédl přímo do upírových očí. Naprázdno polkl, ale vydržel upířův soustředěný pohled.

"Je tohle to, co jste chtěl?" zašeptal upír. "Tohle jste chtěl slyšet?"

Odsunul nehlučně křeslo, zvedl se a přešel k oknu. Mladík seděl jako omráčený a hleděl na jeho široká ramena a na dlouhou, splývavou pláštěnku. Upír zvolna otočil hlavu. "Neodpověděl jste mi. Nedal jsem vám to, co jste chtěl, nebo ano? Chtěl jste interview. Něco pro rozhlas."

"Na tom nezáleží. Jestli si přejete, tak ty pásky smažu." Mladík vstal. "Nemůžu říct, že rozumím všemu, co jste tu vyprávěl. Poznal byste, že lžu,

53

kdybych tvrdil, že jsem všemu rozuměl. Jak jinak vás tedy můžu přimět, abyste pokračoval, než že vám sdělím, čemu opravdu rozumím... To, čemu rozumím, se nepodobá ničemu z toho, čemu jsem rozuměl dosud. "Pokročil k upírovi, jenž, jak se zdálo, pozoroval provoz v ulici Divisadero. Pak pomalu otočil hlavu, pohlédl na mladíka a usmál se. Na tváři mu tkvěl zjasněný, téměř srdečný výraz a mladík se najednou necítil dobře. Zastrčil ruce do kapes a obrátil se ke stolu. Potom pohlédl na upíra a váhavě požádal: "Mohli byste, prosím, pokračovat?"

Upír se otočil se založenýma rukama a opřel se o okno. "Proč?" zeptal se. Mladík byl v rozpacích. "Protože bych to rád slyšel," pokrčil rameny. "Protože bych rád věděl, co se stalo potom."

"Dobrá," pokývl upír stále s tímž úsměvem na rtech. Vrátil se ke křeslu, usedl proti mladíkovi, pootočil trochu magnetofon a řekl: "Báječný vynález, opravdu! Tak pokračujme."

Musíte chápat, že to, co jsem k Babettě cítil, byla touha komunikovat, silnější než všechny ostatní touhy, jaké jsem tehdy pociťoval kromě tělesného prahnutí po krvi. Ta touha ve mně byla tak silná, že mi dala pocítit hloubku mé osamělosti. Když jsem s ní mluvil předtím, byla to krátká, ale přímá komunikace, prostá a uspokojivá, jako když někoho vezmete za ruku. Když ji stisknete a pak ji jemně pustíte, to všechno ve chvíli velké tísně a rozrušení. Nyní jsme ovšem byli na hony vzdáleni jakékoli shodě. Pro Babettu jsem byl netvor, a to bylo strašné. Byl bych udělal všechno na světě, abych tento její pocit změnil. Proto jsem jí řekl, že rada, kterou jsem jí dal, byla správná, že ďáblův prostředník by nemohl konat dobro, i kdyby chtěl.

"Já vím," odpověděla. Tím však mínila, že mi nemůže důvěřovat víc než samotnému dablovi. Přiblížil jsem se k ní a ona ustoupila. Zvedl jsem ruku a ona se odtáhla a křečovitě se zachytila zábradlí.

"Tak dobrá," řekl jsem podrážděně. "Proč jste mě tedy včera chránila? Proč jste za mnou přišla sama?"

Na její tváři jsem viděl mihnout se vychytralost. Měla k tomu jakýsi důvod, ale za žádnou cenu by mi ho neprozradila. Nedokázala se mnou mluvit svobodně, otevřeně se mnou udržovat kontakt, po jakém jsem toužil. Díval jsem se na ni a cítil jsem nesmírnou únavu. Byla už pozdní noční hodina, mohl jsem vidět i slyšet, jak se Lestat vkradl do vinného sklepa a odnáší naše rakve, a věděl jsem, že musím odejít; kromě toho jsem pocítil ještě jiné potřeby... Potřebu zabít a pít. Z toho však moje podrážděnost nepramenila. Bylo to něco jiného, daleko horšího představa, že tato noc je jenom jednou z tisíce nocí, svět bez konce, noc přecházející do další noci a vytvářející

54

tak ohromný oblouk, jehož konec je v nedohlednu, noc, ve které bloudím sám pod chladnými, lhostejnými hvězdami. Vzpomínám si, že jsem se od Babetty odvrátil a zakryl si oči rukou. Najednou jsem se cítil slabý a vyčerpaný, asi jsem mimovolně zasténal. A pak jsem v té širé a pusté noční krajině, v níž jsem stál sám a v níž byla Babetta pouhou iluzí, uviděl před sebou možnost, o které jsem dosud nikdy neuvažoval, možnost, před níž jsem prchal, omámený světem,

propadlý smyslům upíra, zamilovaný do barev, tvarů, zvuků, zpěvu, jemností a nekonečné proměnlivosti. Babetta se pohnula, já jsem si toho však nevšímal. Vytáhla cosi z kapsy, zacinkal velký kroužek na klíči od domovních dveří. Stoupala vzhůru po schodech. Jen ať si jde, pomyslel jsem si. "Ďábelské stvoření!" zašeptal jsem pro sebe. "Odstup, Satane," opakoval jsem po ní. Otočil jsem se, abych se na ni podíval. Stála strnule na schodech, se široce rozevřenými, podezíravými očima. Sundala lucernu visící na zdi, držela ji v ruce a zírala na mě, pevně ji svírala jako nějakou drahocennost. "Vy si opravdu myslíte, že přicházím od ďábla?" zeptal jsem se.

Rychle udělala lucernou znamení kříže a pronesla sotva slyšitelná latinská slova, pak zbledla a zvedla udiveně obočí, protože se vůbec nic neudalo. "Očekávala jste, že se proměním v obláček dýmu?" prohodil jsem. Přistoupil jsem blíž, protože jsem se od ní dokázal silou svých myšlenek odpoutat. "Kam jsem se měl podít? Snad do pekel, odkud jsem přišel? K dablů, od něhož pocházím?" Stál jsem pod schody. "Mám dojem, že už jsem vám povídal, že o ďáblůvi nic nevím. Řekl jsem vám snad taky, že ani nevím, jestli vůbec existuje!"

Byl to však ďábel, koho jsem viděl nad krajinou svých myšlenek, na něj jsem teď myslel. Odvrátil jsem se od ní. Neposlouchala mě tím způsobem, jako to teď děláte vy. Nenaslouchala mi. Pohlédl jsem na hvězdy. Lestat už byl připraven, to jsem věděl. Měl jsem pocit, jako by tam čekal s kočárem už léta a jako by ona už léta stála na schodech. Náhle jako bych viděl bratra, byl tam také, a byl tam už celé roky, mluvil ke mně dolů vzrušeným hlasem a to, co říkal, bylo smrtelně vážné, ale mijelo mě to, sotva to vyslovil jako šustění krys mezi trámy obrovského domu. Pak se ozvalo jakési zaskřípání a probleskl zákmít světla.

"Nevím, jestli přicházím od ďábla nebo ne! Nevím, kdo jsem!" křikl jsem na Babettu hlasem tak silným, až mě téměř ohlušoval. "Mám žít až do skonání světa a ani nevím, kdo jsem!"

Přede mnou plápolalo jen světlo lucerny, kterou držela, tak abych jí nemohl hledět do tváře. Na okamžik jsem neviděl nic než světlo a pak mě těžká lucerna udeřila silně do prsou, sklo se vysypalo na dlaždice, plameny mi poskakovaly po nohou a šlehaly do obličje. Lestat na mě ze tmy zařval: "Uhas

55

to, uhas to, ty idiote! Stráví tě to!" A já jsem ve své oslepenosti cítil, jak do mě něco divoce tluče. Byl to Lestatův plášť. Bezmocně jsem se svezl podél sloupu, ochromený stejně tak úderem a ohněm jako poznáním, že mě Babetta chtěla zničit, i vědomím, že netuším, kdo jsem.

To všechno se udalo v několika vteřinách. Oheň byl uhašen a já jsem klečel ve tmě s rukama na cihlách. Lestat nahoře na schodišti měl v práci Babettu. Vyběhl jsem za ním, popadl ho za límec a strhl ho zpátky. Zuřivě se obrátil a kopl mě, držel jsem ho však pevně a srazil jsem ho k zemi. Babetta byla jako zkamenělá. Viděl jsem její tmavou siluetu proti obloze a odlesk světla v jejích očích.

"Tak tedy pojď," rezignoval Lestat a s námahou se postavil na nohy. Babetta si položila ruku na hrdlo. Napínal jsem poškozený zrak, abych ji ve sporém světle lip viděl. Krvácela na krku.

"Pamatuj si," řekl jsem jí, "že jsem tě mohl zabít! Nebo nechat jeho, aby tě zabil. Neudělal jsem to. Povídalas, že jsem ďábel. Neměla jsi pravdu."

"Takže jste Lestata zastavil včas," poznamenal mladík. "Ano. Lestat dokázal zabít a vysát člověka jako blesk. Ale zachránil jsem pouze Babettin tělesný život, jenže to jsem měl poznat až později.

Za hodinu a půl jsme byli s Lestatem v New Orleansu, koně vysílání téměř k smrti, kočár odstavený v postranní ulici nedaleko nového španělského hotelu. Lestat napřáhl ruku k jakémusi starému člověku a vtiskl mu do dlaně padesát dolarů. "Obstarejte nám apartmá," požádal ho, "a objednejte šampaňské. Řekněte, že je to pro dva pány, a zaplaťte předem. Až se vrátíte, dostanete dalších padesát dolarů. Budu tu na vás čekat." Jeho žhnoucí oči toho muže ovládaly jako otroka. Věděl jsem, že ho zabije, jakmile se vrátí s klíči od hotelového pokoje, a on to také udělal. Seděl jsem zatím v kočáře a unaveně jsem sledoval, jak oběť slábne a slábne, až se nakonec tělo sesulo jako pytel kamení, když ho Lestat odhodil. "Dobrou noc, drahý princ!" zasmál se. "A tady máš těch padesát dolarů!" Zastrčil si peníze do kapsy, jako by to byl výborný vtíp.

Potom jsme vklouzli postranním vchodem do hotelu a vyšli nahoru do rozlehlého obývacího pokoje našeho apartmá. Šampaňské se lesklo v kbelíku s ledem, na stříbrném podnosu stály dvě sklenice. Lestat naplnil jednu z nich, sedl si a kochal se nažloutlou barvou vína. A já, stále ještě v transu, jsem si lehl na divan a zíral jsem na něj, jako by nezáleželo na ničem, co udělá. Musím ho opustit, nebo zemřít, pomyslel jsem si. Bylo by příjemné zemřít, říkal jsem si. Dřív jsem nechtěl, teď si to přeju. Viděl jsem to před sebou se svůdnou jasností, takový mrtvý klid.

56

"Začínáš být morbidní," ozval se najednou Lestat. "Jsi úplně na dně." Odhrnul krajkovou záclonu a já jsem spatřil hřebeny střech pod tmavě modrou oblohou a nad nimi velké souhvězdí Orion. "Jdi zabít!" přikázal mi a odložil sklenici. Vylezl na parapet a pak jsem už jen slyšel, jak jeho nohy měkce dopadly na střechu vedlejšího domu. Šel pro rakve, nebo aspoň pro jednu. Žízeň ve mně rostla jako horečka, vydal jsem se tedy za ním. Moje touha zemřít stále trvala jako čirá myšlenka ve vědomí, bez jakéhokoli citového zabarvení. Potřeboval jsem se nasytit. Už jsem vám naznačil, že jsem nechtěl zabíjet lidi. Chodil jsem po střeše a pátral po kryších.

„Ale proč... Řekl jste, že vás Lestat nenutil začít s lidmi. Myslel jste... myslíte, že to pro vás byla záležitost estetiky, nikoli morálky?"

"Kdybyste se mě byl zeptal tenkrát, odpověděl bych vám, že to je věc estetiky, protože jsem si přál pochopit smrt po etapách. Smrt nějakého zvířete mi přinášela takovou radost, že jsem jí teprve začínal rozumět, a zkušenost s lidskou smrtí jsem si chtěl nechat až pro zralé chápání. Byla to ovšem záležitost morálky, protože všechna estetická rozhodnutí

jsou ve skutečnosti morální."

"Tomu nerozumím," namítl mladík. „flýslejšem, že estetické soudy mohou být zcela nemorální. Co třeba umělec, který opouští ženu a děti a schovává se za frázi, že to dělá proto, aby mohl malovat? Nebo takový Nero hrál na harfu, zatímco hořel Řím!"

"Obojíje morální rozhodnutí. Slouží vyššímu dobru, alespoň podle umělcova mínění. Konflikt spočívá v rozdílu mezi morálkou umělce a společnosti, nikoli mezi estetikou a morálkou. Jenže to bývá často nepochopeno, z čehož pak vznikají tragédie. Například umělec, který v obchodě ukradne barvy, si představuje, že udělal nevyhnutelné, i když nemorální rozhodnutí, a cítí, že se provinil; následuje zoufalství a zbytečný pocit neodpovědnosti, jako by morálka byla velký skleněný svět, který lze jediným činem zcela rozbít. O tyhle věci jsem se tenkrát příliš nezajímal, ani jsem o tom nevěděl. Věřil jsem, že zabírám zvířata pouze z estetických důvodů, a vyhýbal jsem se velké morální otázce, zda jsem, či nejsem svou pravou přirozeností odsouzen k zatracení.

Pochopte: ačkoli se mnou Lestat nikdy nemluvil o ďablech nebo o pekle, domníval jsem se, že jsem byl zatracen, když jsem se stal tím co on, stejně jako se to jistě domníval Jidáš, když si kladl kolem krku oprátku. Rozumíte mi?"

Mladík mlčel. Chystal se promluvit, potom však zaváhal a rozpaky až zčervenal. „A byl jste?" zašeptal.

57

Upír tam seděl a po rtech mu přebíhal sotva znatelný úsměv jako mihotání světla. Mladík na něj napjatě zíral.

Upír se narovnal a zkřížil nohy. "Snad bychom měli brát věci po pořádku. Možná bych měl pokračovat ve vyprávění."

"Ano, prosím," kývl poslušně mladík.

Tenkrát v noci jsem byl rozrušený, jak už jsem vám řekl. Vyhýbal jsem se té otázce, ale byl jsem jí zcela pohlcen a v tom stavu jsem neměl touhu žít. To ve mně vyvolalo, jak to tak bývá, touhu po něčem, co by ukojilo alespoň tělesnou potřebu. Myslím, že jsem to použil jako omluvu. Už jsem vám vyprávěl, co pro upíra znamená zabíjení, dokážete si tedy představit, odkud asi znám rozdíl mezi krysou a člověkem.

Sestoupil jsem za Lestatem na ulici a šel podél domů. Ulice byly tenkrát blátivé, domovní bloky byly cosi jako ostrůvky mezi stokami a celé město bylo úplně temné. Světla byla jako májaky v černém moři. I když se už pomalu rodilo jítro, ze tmy se vynořovaly jenom vikýře a vysoké kryté vchody domů. Pro smrtelníky musely být ty úzké uličky úplně peklo. Jsem odsouzen k věčnému zatracení? Pocházím od ďábla? Je moje skutečná přirozenost ďábelská? Znovu a znovu jsem si kladl takové otázky. A jeli tomu tak, proč se tedy proti tomu bouřím, proč se celý roztřesu, když mě Babetta udeří hořící lucernou, proč se znechuceně odvracím, když Lestat zabíjí? Čím jsem se vlastně stal, když jsem se změnil v upíra? Kam mám jít? A po celou tu dobu, kdy mě přání zemřít způsobilo, že jsem zanedbal své potřeby, byla má žízeň stále prudší; žíly v mém těle byly jako skutečná vlákna bolesti, ve spáncích mi bušilo, až jsem to nakonec už nemohl vydržet. Rozpolcen na jedné straně přáním nic nepodnikat, zemřít hladem, přestat přemýšlet, a na druhé straně nutkáním zabíjet, stál jsem v liduprázdné, opuštěné uličce a najednou jsem uslyšel dětský pláč.

Bylo to někde uvnitř. Přitiskl jsem se ke zdi a při své obvyklé neúčasti jsem se snažil pouze porozumět důvodu pláče. Byla to malá holčička, vysílená, rozbolavělá a zcela opuštěná. Plakala už tak dlouho, že brzy musela dojít k naprostému vyčerpání. Vsunul jsem ruku pod těžkou dřevěnou okenici a zatřásl jí, až zástrčka vyklouzla. Děvčátko sedělo v temné místnosti vedle mrtvé ženy mrtvé zřejmě několik dní. Místnost byla přečpaná kufry a balíky, jako by se tu bylo množství lidí chystalo k odchodu, ale ta žena tam ležela v posteli jen napůl oblečená, její tělo bylo už v rozkladu a nikdo jiný tam nebyl, jen to dítě. Jakmile mě holčička spatřila, začala mě prosit, abych nějak matce pomohl. Bylo jí nanejvýš pět let, byla velice hubená, obličej měla špinavý a usazený. Prosila mě o pomoc. Vykládala, že měli jet lodí, než přišla ta

58

pohroma, čekal prý na ně otec. Začala matkou třást a nařikala nejžalostnějším a nejzoufalejším způsobem, jaký si dokážete představit. Pak se znovu podívala na mě a vypukla v záplavu slz.

Musíte chápat, že jsem v tu chvíli hořel fyzickou nutností pít. Bez potravy bych to do druhého dne nevydržel. Byly tu ovšem jiné možnosti: v ulicích pobíhalo plno krys a někde docela blízko vytrvale štěkal pes. Mohl jsem odtud odejít, kdybych se k tomu rozhodl, snadno se nasytit a zase se vrátit. Ale tížila mě otázka: Jsem odsouzen k zatracení? Jestli ano, proč s ní mám takový soucit, s tou její vychrtlou tvářičkou? Proč se chci dotknout jejích tenoučkých, hebkých paží, posadit si ji na klín, jak to právě dělám, přitisknout si její hlavu ke hrudi a laskavě ji hladit po jemných vlasech? Proč to dělám? Jestli jsem zavržený, musím ji chtít zabít, považovat ji za pouhou potravu pro ztracenou existenci, protože jako zatracenec ji musím nenávidět.

Jak jsem o tom přemýšlel, vybavila se mi Babetta tvář zkřivená nenávistí ve chvíli, kdy držela lucernu a chystala se ji zapálit, a viděl jsem i Lestata a nenáviděl ho. Cítil jsem ano, jsem zavržený a tohle je peklo; a v tom okamžiku jsem se sklonil a tvrdě pronikl zuby do měkkého krčku. Když dívka slabě zasténala, zašeptal jsem, už s horkou krví na rtech: "Jenom chvilíčku a přestane to bolet!" Ale ona se ke mně tiskla a já jsem byl brzy neschopen mluvit. Po čtyři roky jsem neochutnal lidskou krev, po čtyři roky pro mě neexistovala, a teď jsem slyšel cizí srdce v tom strašném rytmu, a to srdce nikoli srdce dospělého člověka nebo zvířete, nýbrž rychlé, vytrvalé srdce dítěte bilo stále pevněji a odmítalo zemřít, bušilo, jako když drobná pěstička tluče na dveře a někdo volá. Já nechci umřít, já nechci umřít...

Myslím, že jsem vstal, stále k ní připoután, a její srdce pohánělo to moje k rychlejšímu pohybu, nehodlalo přestat, její krev se hnula příliš rychle, pokoj se se mnou začal točit a pak, proti své vůli, jsem zíral přitímním přes její skleslou hlavu a otevřená ústa dolů na matčinu tvář její oči ke mně probleskovaly zpod pootevřených víček, jako by byla živá! Odhodil jsem to dítě leželo tam pak jako polámaná panenka. A když jsem se v panické hrůze od matky odvrátil a chtěl utéct, spatřil jsem v okně známou postavu. Byl to Lestat, odstoupil od okna a chechtal se, celý se prohýbal smíchy a poskakoval v blátivé ulici. "Louisi, Louisi," posmíval se mi a ukazoval na mě dlouhým, kostnatým prstem, jako by říkal

Ted' jsem tě chytil při činu! Pak přeskočil parapet, odstrčil mě stranou, vytáhl matčino páchnoucí tělo z postele a začal s ním tancovat. Zakopl o dítě, když matkou smýkal ve stále větších kruzích, zpíval a tančil, mrtvole padaly rozčuchané vlasy do tváře, až se jí hlava zvrátila dozadu a z úst vytekla černá tekutina. Pak ji odhodil. To už jsem byl oknem venku a utíkal jsem po ulici.

59

Rozběhl se za mnou. "Ty se mě bojiš, Louisi? Bojiš se? To dítě žije. Nechals ho, když ještě dýchalo. Mám se vrátit a udělat z té holky upíra? Mohli bychom ji využít, Louisi, a pomysli, jaké krásné šaty bychom ji mohli koupit! Počkej, Louisi! Řekni slovo, a já pro ni dojdu!" Tak za mnou běžel celou cestu zpátky do hotelu, přes střechy, kde jsem doufal, že se ho zbavím, až jsem skočil oknem do našeho pokoje a plný vzteku jsem se otočil a okno prudce zavřel. On do něj vrazil s roztaženými rukama jako pták, který chce ulétnout přes sklo, a zalomcoval rámem. Byl jsem zuřivostí bez sebe. Pobíhal jsem po pokoji a hledal způsob, jak ho zabít. Představoval jsem si jeho tělo dole na střeše, spálené na popel. Rozum mě dočista opustil, byl jsem tak rozrušený, že když skočil dovnitř rozbitým oknem, začali jsme se rvát jako dosud nikdy. Zastavilo mě peklo myšlenka na peklo a na nás, dvě duše v plamenech, které se perou, plné nenávisti. Ztratil jsem sebedůvěru, cíl i sílu. Ocítl jsem se na podlaze, on stál nade mnou s chladnými očima a těžce dýchal. "Jsi blázen, Louisi," pronesl klidným hlasem. Tak klidným, že mě to vzpamatovalo. "Slunce už vychází," pokračoval a prsa se mu dmula, jak oddychoval po zápase. Mhouřil oči proti oknu. Tahle jsem ho ještě nikdy neviděl. Bud' v něm zápas probudil jeho lepší stránku, nebo to bylo něčím jiným. "Lehni si do rakve," vyzval mě bez sebemenší stopy hněvu. "Ale zítra večer... si promluvíme."

To mě velice udivilo. Lestat hodlá mluvit? To jsem si neuměl představit. Nikdy jsme si spolu pořádně nepohovořili. Myslím, že jsem už dost přesně popsal naše stálé hádky a rozzlobené tahanice.

"Třeba ho přiváděly k zoufalství finanční otázky a problém bydlení," usoudil mladík. "Nebo to bylo tím, že se bál být sám, tak jako vy?"

"To mi také přišlo na mysl. Dokonce mě napadlo, že mě chce Lestat zabít způsobem, který neznám. Víte, nebyl jsem si tenkrát jist, proč se každého večera probudím v jinou dobu. Zda je to automaticky tehdy, kdy mě opustí spánek podobný smrti, a proč se to stává někdy dřív a jindy později. To byla jedna z věcí, které mi Lestat nevysvětlil. Býval třeba často vzhůru dřív než já. Ve všech těchto technických záležitostech měl nade mnou vrch. A tak jsem toho rána zavíral svou rakev s velmi stísněnými pocity.

Ted' bych měl vysvětlit, že zavírání rakve je vždycky zneklidňující. Podobá se to trochu moderní anestezii na operačním stole. Dokonce i náhodný omyl ze strany cizího vetřelce může znamenat konec."

„Alejak by vás byl mohl zabít? Nemohl vás přece vystavit dennímu světlu, sám by ho nesnesl," namítl mladík.

60

"To je pravda, jenže kdyby se probudil dřív než já, mohl třeba přibít víko mé rakve. Nebo ji zapálit. Rozhodující bylo, že jsem nevěděl, co všechno může provést, co všechno zná, o čem já vůbec nevím.

Ovšem v tu chvíli jsem s tím nemohl nic dělat, a protože mi v hlavě stále vězela myšlenka na mrtvou ženu a dítě, navíc už vycházelo slunce, neměl jsem sílu dál se s ním přit. Lehli jsme si tedy, vydán napospas svým zatraceným snům."

"Vy máte sny?" podivil se mladík.

"Často. Někdy si přeju, abych je neměl. Jako smrtelný člověk jsem nikdy nesnil tak dlouho a živě, ani mě nepronásledovaly tak zmatené noční můry. V prvních dnech mě ty sny natolik pohlcovaly, až jsem se bránil probuzení, dokud to šlo, a často jsem ležel celé hodiny v myšlenkách na to, co jsem ve snu prožil, až uplynula značná část noci, a zpola ještě omámený, bloudil jsem a snažil se pochopit smysl snu. Po mnoha stránkách to byly vize tak nezachytitelné jako sny smrtelníků. Například se mi zdálo o bratrovi, byl u mne v jakémsi stavu mezi životem a smrtí a volal o pomoc. Nezřídka jsem snil o Babetě a často skoro pořádse mé sny odehrávaly před pozadím pustým jako noc, v níž mě Babetta proklela. Bylo to, jako by se všechny postavy pohybovaly a hovořily v bezútěšném domově mé zavržené duše. Už si nevzpomínám, o čem jsem snil toho dne, snad hlavně proto, že mi příliš pevně utkvělo v paměti, o čem jsme s Lestatem debatovali příštího večera. Vidím, že i vy se už nemůžete dočkat, abyste se to dozvěděl."

Jak už jsem řekl, Lestat mě překvapil svým neobvyklým klidem, svou zamyšleností. Ale toho večera jsem ho po probuzení nenašel v téže stavu, alespoň zpočátku. V obývacím pokoji byly jakési dvě ženy. Svíček hořelo málo, byly rozestaveny na malých stolcích a na vyřezávaném bufetu, a Lestat objímal jednu z žen a líbal ji. Byla namol opilá a velmi krásná - zkárovaná panenka s pečlivým účesem, lokny jí padaly na nahá ramena a do odvážného výstřihu. Druhá žena seděla u jídelního stolu nad změtí pozůstatků po hostině a popíjela víno. Bylo zřejmé, že ti tři povečeřeli. Lestat samozřejmě jenom předstíral, že jí... Divil byste se, jak si lidé vůbec nevšimnou, že se upír jídla ve skutečnosti ani nedotkne. Ta žena u stolu se očividně nudila. To všechno mě rázem vyburcovalo k činnosti. Nevěděl jsem, co má Lestat za lubem. Kdybych vešel do pokoje, upoutal bych na sebe pozornost. Nedovedl jsem si představit, co se má dít. Chce je snad Lestat obě pro nás zabít? Ta, která s ním seděla na pohovce, už byla vydrážděná jeho polibky a chladem, poznala, že po ní netouží. Druhá čekala a její černé, mandlové oči měly výraz zadostiučinění. Když Lestat vstal, přešel k ní a položil ruku na její nahou paži,

61

celá tvář se jí rozjasnila. Jak se skláněl, aby ji políbil, zahlédl mě pootevřenými dveřmi. Na okamžik se na mě zadíval, pak pokračoval v konverzaci s dámami. Odvrátil se a sfoukl svíčky na stole.

"Je tu málo světla," protestovala žena na pohovce.

"Nech nás samotné," ozvala se druhá. Lestat si sedl a pokynul jí, aby se mu posadila na klín. Udělala to, objala ho

levou rukou a pravou mu hladila vlasy.

"Máš tak chladnou pleť," řekla a trochu ucouvla.

"Ne vždycky," odpověděl; vzápětí zabořil obličej do jejího krku. Byl jsem tím zcela fascinován. Lestat byl mistrovsky vynalézavý a naprosto zkažený, neměl jsem ovšem ani tušení, jakou důmyslnou lest použil, aby teď mohl vtisknout své tesáky do ženina hrdla, zatímco ji druhou rukou pevně svíral, takže se mohl dosyta napít, aniž ta druhá cokoli zpozorovala.

"Tvoje přítelkyně neumí pít víno," prohodil a vstal z křesla. Jeho oběť byla v bezvědomí a on předtím položil její hlavu na ruce složené na stole.

"Je pitomá," prohlásila druhá žena, která mezitím přešla k oknu a hleděla ven. New Orleans byl tehdy městem nízkých budov, jak asi víte. A za jasných nocí, jako byla tato, vypadaly ulice osvětlené lampami překrásně, když jste se na ně díval z výšky onoho nového španělského hotelu. Hvězdy v oněch dnech visely nízko nad tím matným světlem, jak tomu bývá na moři.

"Já tě dokážu zahrát líp než ona," obrátila se k Lestatovi. Musím přiznat, že jsem pocítil jistou úlevu, že se teď postará i o ni. Něco tak jednoduchého neměl ovšem v plánu.

"Myslíš?" opáčil a vzal ji za ruku.

"Vždyť jsi úplně rozpálený," podivila se.

"To znamená, že ho ta krev rozehrála?" zeptal se mladík. "Jistě. Hned po zabítí je upír tak teplý, jako jste teď vy," odpověděl vypravěč a chystal se pokračovat; pak si všiml mladíkova výrazu a usmál se.

Tak tedy Lestat nyní držel ruku oné ženy a potvrdil, že ta druhá ho zahrála. Jeho tvář byla zarudlá, celý se změnil. Pevně ji stiskl a ona ho líbala a se smíchem ho škádlila, že je teď vášní rozpálený jako pec.

"Ale cena byla vysoká," řekl jí a předstíral smutek. "Tvoje krásná přítelkyně..." Pokrčil rameny. "Vyčerpal jsem ji."

Pooděšel, aby mohla přistoupit ke stolu. A ona kráčela s výrazem převahy. Sklonila se ke své družce, když vtom ji upoutalo něco jiného. Ubrus. Zůstalo na něm totiž několik posledních kapek krve z rány na krku. Vzala látku do ruky, chtěla si ji v tom šeru pokoje prohlédnout.

62

"Rozpusť si vlasy," vybídl ji Lestat něžně. A ona ubrus zase lhostejně pustila a uvolnila si poslední kadeře, takže jí teď vlnité plavé vlasy spadaly až na záda. "Jak jsou hebké," zašeptal. "Představuju si tě, jak takhle ležíš na saténovém loži." "Co to povídáš?" durdila se a laškovně se k němu otočila zády.

"Víš, jaký typ postele mám na mysli?" zeptal se. A ona se smála a řekla: "Tu tvou postel si umím představit!" Ohlédla se, když k ní přistoupil, a aniž z ní spustil zrak, jemně převrátil tělo její přítelkyně, takže spadlo z křesla a leželo na podlaze s otevřenýma očima. Žena vyjekla a odtáhla se, přičemž vrazila do malého stolku. Svíčka se převrhla a zhasla. "Zhasni světlo... zhasni potom světlo," vyslovil Lestat tiše, pak ji sevřel oběma rukama jako poletujícího mola a vnořil do ní zuby.

Jaká byla vaše reakce, když jste to sledoval?" zajímal se mladík. "Chtěl jste mu v tom zabránit, stejně jako jste se mu snažil zabránit zabít Freniera?"

"Ne," odpověděl upír. "Nemohl jsem mu v tom zabránit. Pochopte, já jsem věděl, že každou noc zabíjí lidi. Zvířata ho nikdy tak neuspokojila. Počítal s nimi jen v případech, když mu to ostatní nevyšlo, ale sám šije nikdy nevybral."

Ačkoli jsem k těm ženám necítil žádné sympatie, zarylo se to hluboko do mého vlastního zmatku. Jako úderý kladívka jsem stále cítil v prsou srdce toho zuboženého dítěte; pořád jsem byl spalován otázkami po své vlastní rozštěpené přirozenosti. Měl jsem vztek, že pro mě Lestat uspořádal tohle představení, že čekal se zabitím těch žen, až se probudím; a znovu jsem uvažoval, jestli bych se od něj nemohl nějak odloučit. Víc než jindy jsem cítil zároveň nenávist i vlastní slabost.

On zatím opřel obě krásná těla o stůl a rozsvítil všechny svíčky v pokoji, až tam bylo světla jako o slavnosti. "Tak pojď, Louisi! Byl bych ti opatřil doprovod, ale vím, že jedinec jako ty si vybírá sám. Škoda že slečna Frenierová ráda hází hořícími lucernami! To dělá večírky poněkud nepohodlné, nemyslíš? Zvláště v hotelu." Usadil tu světlovlasou dívku tak, že jí opřel hlavu o damaškové opěradlo křesla, a tmavovláská ležela s bradou opřenou o hrud; byla úplně bílá a její rysy nabyly onoho přísného výrazu, jaký mívají ženy. Jejich krása je podřízena síle osobnosti. Ta druhá vypadala, jako by jen spala, nebyl jsem si jist, zda je opravdu mrtvá. Lestat jí způsobil dvě rány, jednu na krku a druhou nad levým nadřem, a obě stále krvácely. Teď jí zvedl zápěstí, prořízl je nožem a naplnil dvě sklenice. Pak mě požádal, abych si sedl.

63

r.

"Rozcháším se s tebou," řekl jsem mu bez úvodu. "Chci ti to teď oznámit."

"Myslel jsem si to," odpověděl, zvrácen v křesle. "A myslel jsem taky, že uděláš květnaté prohlášení. Že mi vyličíš, jaký jsem netvor, jaký vulgární zloduch!"

"Nechci tě soudit. Nezajímáš mě. Zajímá mě teď moje vlastní přirozenost a přišel jsem s vírou, že mi o tom povíš pravdu. Ty užíváš svých znalostí pro osobní moc."

Nepředpokládal jsem, že mi dá poctivou odpověď, neočekával jsem od něj už nic. Naslouchal jsem hlavně vlastním slovům. Náhle jsem však na jeho obličejí spatřil výraz, jaký měl, když mi řekl, že si spolu promluvíme. Naslouchal mi. Byl jsem najednou v rozpacích. Cítil jsem propast mezi námi, bolestnou jako vždy.

"Proč ses stal upírem?" vyhrkl jsem. "A proč takovým, jaký jsi? Pomstychtivým a potěšeným, když můžeš utratit lidský život, i když to nepotřebuješ. Tohle děvče... Proč jsi ji zabil, když jedna by byla stačila? A proč jsi ji předtím tak postrašil? Proč jsi ji tu opřel v téhle groteskní pozici, jako bys pokoušel bohy, aby tě zničili pro rouhání?"

Poslouchal to všechno beze slova a v pauze, která nastala, jsem znovu pocítil rozpaky. Jeho oči byly široce otevřené a zamyšlené; tak jsem je už někdy viděl, jenom jsem si nemohl vzpomenout kdy určitě ne, když hovořil se mnou.

"Kdo myslíš, že je upír?" zeptal se mě přímočaře.

"Nepředstírám, že to vím. Ty se tváříš, jako bys to věděl. Kdo je to upír?"

Na tuto otázku neodpověděl. Jako by v ní cítil neupřímnost, nevraživost. Jen tam seděl a díval se na mě stále s týmž výrazem. Pak jsem pokračoval: "Až od tebe odejdu, pokusím se to zjistit. Procestuju celý svět, budeli třeba, abych našel jiné upíry. Víš, že existují nevidím jediný důvod, proč by jich neměla být spousta. A věřím, že najdu upíry, kteří se mnou budou mít víc společného než já s tebou. Upíry, kteří chápou vědění tak jako já a užívají své vyšší přirozenosti, aby jiným vyložili tajemství, o jakých ty nemáš ani tušení. Protože jsi mi neřekl všechno, objevím si to sám nebo se to dovím od nich, až je najdu."

Zavrtěl hlavou. "Louisi, ty pořád tihneš ke své smrtelné povaze. Honíš se za příznakem svého bývalého já. Freniere, jeho sestra... To jsou pro tebe obrazy toho, čím jsi byl a čím stále toužíš být. A ve svém romantickém vztahu ke smrtelnému bytí jsi mrtvý pro svou přirozenost upíra!"

Okamžitě jsem namítl: "Moje nová přirozenost je největší dobrodružství, jaké mě kdy potkalo. Předtím bylo všechno zmatené, zamlžené, procházel

64

jsem životem jako slepec, tápající od jednoho pevného předmětu ke druhému. Teprve když jsem se stal upírem, začal jsem si vážit veškerého života. Nikdy jsem nevnímal živoucí, pulsující lidskou bytost, dokud jsem se nestal upírem, nevěděl jsem, co je život, dokud mi nezačal tryskat rudým proudem

přes rty, přes ruce!"

Uvědomil jsem si, že zírám na ty dvě ženy. Bruneta teď dostávala strašný, sinavý odstín, blondýna dosud dýchala.

"Není mrtvá!" vykřikl jsem.

"Já vím. Nech ji být." Zvedl ji zápěstí, otevřel na něm novou ránu a naplnil si sklenici. "Všechno, co povídáš, má smysl," řekl a napil se. "Jsi intelektuál. To jsem já nikdy nebyl, všechno, co jsem se naučil, jsem odposlouchal od lidí, ne z knih. Do školy jsem nechodil moc dlouho, ale nejsem hloupý. A ty mě musíš vyslechnout, protože jsi v nebezpečí. Neznáš svou upírskou přirozenost. Jsi jako dospělý, který se ohlíží na své dětství a má dojem, že ho nikdy neuměl ocenit. Jako muž se nemůžeš vrátit do dětského pokoje, hrát si a čekat, že tě někdo zase zahrne láskou a péčí.

Jednoduše proto, že teď už znáš cenu toho všeho. Tak je to s tebou a s tvou smrtelnou přirozeností. S tím musíš skoncovat. Ve výhledu ti nebrání žádné temné sklo, ale teď, s novými očima, se nesmíš vracet zpátky do světa lidského tepla."

"To dobře vím. Jenže co to je, ta naše přirozenost? Když můžu žít z krve zvířat, proč bych se s ní neměl spokojit, abych nemusel procházet světem a působit lidským bytostem utrpení a smrt?"

"Přinese ti to štěstí? Touláš se nocí, slídíš po krysách jako ubožák a pak sníš u Babetina okna plný starostí a bezmocný jako ta bohyně, která se chodila dívat na spícího Endymiona a nemohla ho mít pro sebe! A i kdybys ji mohl sevřít do náruče a ona by se na tebe dívala bez hrůzy a znechucení, co potom? Pár krátkých let bys sledoval, jak snáš každé bodnutí smrtelnosti, a pak by ti před očima zemřela. Dalo by ti to štěstí? To je šilenství a marnost. Co před tebou leží doopravdy, je přirozenost upíra, a ta je vraždící! Ručím ti za to, že kdyby ses dnes procházel po ulicích a zmocnil se nějaké ženy, bohaté a krásné jako Babetta, a sál jí krev, až by ti padla k nohám, neměl bys už touhu spatřit Babettin profil ve světle svíček nebo naslouchat pod oknem jejímu hlasu. Louisi, budeš naplněn, jak sis to přál, veškerým životem, jaký si dokážeš vzít. A až jeden skončí, budeš mít chuť na další a zase na další. Červen v téhle sklenici bude právě tak červená, růže na tapetách budou právě tak jemně nakreslené a ty uvidíš úplně stejný měsíc a totéž mihotání svíce. S onou citlivostí, které si teď tolik ceníš, uvidíš smrt v celé její kráse a život tak, jak ho můžeš poznat pouze z hlediska smrti. Nechápeš to? Jen ty sám ze všech tvorů můžeš takhle beztrpně spatřit smrt. Ty... sám pod vycházejícím měsícem... můžeš udeřit jako ruka boží!"

65

Uvolnil se, vyprázdnil sklenici a jeho pohled se stočil k ženě v bezvědomí. Její hrud se s námahou zvedala a ve tváři jí cukalo, jako by přicházela k sobě. Ze rtů jí unikl sten. Lestat se mnou nikdy takhle nemluvil a já jsem ani nevěřil, že by toho byl schopen.

"Upíři jsou vrahové," prohlásil. "Predátoři. A jejich vševidoucí oči jim byly dány, aby získali odstup. Schopnost vidět lidský život v jeho celistvosti, ne s nějakou sentimentální lítostí, nýbrž se vzrušujícím uspokojením, že jsou koncem onoho života, že jsou součástí božského záměru."

"Takhle to ovšem vidíš jenom ty!" zaprotestoval jsem. Dívka znovu zasténala; její obličej byl úplně bílý. Hlava se jí převalovala na opěradle křesla.

"Tak to ale opravdu je," odpověděl Lestat. "Mluvíš o tom, že si najdeš jiné upíry! Upíři jsou vrahové! Nechtějí tebe ani tvou citlivost. Uvidí tě dlouho před tím, než je spatříš ty, a zaznamenají tvou nedostatečnost. A protože ti nebudou důvěřovat, budou se tě snažit zabít. Snažili by se o to, i kdybys byl jako já, protože jsou to osamělí dravci a nehledají žádnou společnost, stejně jako kočkovité šelmy v džungli. Žárlivě si stráží své tajemství a své teritorium, a pokud bys našel dva pohromadě, byli by spolu pouze pro větší bezpečnost a jeden z nich by byl druhému otrokem, jako jsi ty pro mne."

"Nejsem tvůj otrok," odporoval jsem, ale pak jsem si uvědomil, že jsem jím po celou dobu skutečně byl.
"To je způsob, jak se upíři rozmnožují... prostřednictvím otroctví. Jak jinak?" prohodil. Znovu uchopil bezvládné zápěstí, a jakmile řízl nožem, dívka vykřikla. Když ji držel ruku nad sklenicí, pozvedla zvolna víčka, zamrkala a snažila se udržet oči otevřené. Bylo to, jako by je zastíral závoj.
"Jsi unavená, vid?" oslovil ji Lestat. Otočila k němu pohled, jako by ho opravdu mohla vidět. "Unavená!" opakoval, nahnul se těsně k ní a hleděl jí do očí. "Chce se ti spát." "Ano..." zasténala tiše.
Vzal ji a odnesl do ložnice. Naše rakev ležely na koberci u zdi, postel byla zakrytá sametovým závěsem. Lestat dívku nepoložil na postel, ale pomalu ji spustil do své rakve.
"Co to provádíš?" zavolal jsem ode dveří. Dívka se rozhlížela jako podeššené dítě. "Ne!" sténala. A pak, když zabouchl víko, vykřikla. A křičela pak dál zevnitř rakve.
"Proč tohle děláš, Lestate?" zeptal jsem se.
"Mám rád takové věci. Působí mi to radost." Podíval se na mě. "Neříkám, že to má dělat radost i tobě. Nech si svůj vkus estéta pro čistší věci. Zabij ji urychleně, jestli chceš, dělej! Už se být vrahem! Ale ne!" zvedl ruce v gestu hlubokého zklamání. Dívka totiž přestala křičet. Přitáhl si židli až k rakvi,
66

usedl a pozoroval víko. Měl černě lakovanou rakev zúženou na obou koncích a rozšířenou tam, kde měl ležet trup s rukama na prsou. Dělal dojem lidského těla. Otevřel víko a dívka se užasle posadila, oči vytřeštěné, zmodralé rty se jí chvěly.
"Lehni si, miláčku," vyzval ji a zatlačil ji zpátky. Ležela, napůl hysterická, a vzhlížela k němu. "Jsi mrtvá, drahoušku," řekl a ona začala křičet, zoufale se v truhle zmítala, jako by její tělo mohlo uniknout bočními stěnami nebo dnem.
"To je rakev, rakev!" křičela. "Pusť mě ven!"
"Všichni si přece jednou musíme lehnout do rakve. Jen hezky lež. Tohle je tvoje rakev. Většina z nás se nikdy nedoví, jaký je to pocit. Ty to teď víš," chlácholil ji.
Nevím, zda ho poslouchala, nebo jestli začínala šilet. Zahlédla mě ve dveřích, ztichla a hleděla střídavě na Lestata a na mě. "Pomozte mi!" obrátila se ke mně.
Lestat se na mě podíval. "Doufám, že cítíš tyhle věci instinktivně jako já. Když jsem ti přichystal tu první vraždu, předpokládal jsem, že budeš lačnit po dalších, že budeš přistupovat ke každému lidskému životu jako k plnému poháru stejně jako já. Jenže ty ses tak nechoval. Po celou tu dobu jsem upouštěl od snahy napravit tě, protože jsi příliš slabý. Pozoroval jsem tě, jak si v noci hraješ se stínem, jak civíš na děšť, a myslel jsem si, že tě bude snadné zvládnout, protože jsi prostý. Ale ty jsi slaboch, Louisi. Jsi poznamenaný. Pro upíry, a teď i pro lidi. Ta věc s Babettou nás oba vystavila nebezpečí. Jako bys nás chtěl zničit."
"Nevydržím se dívat na to, co děláš," otočil jsem se k němu zády. Oči té dívky se mi propalovaly do těla. Po celou dobu, co mluvil, ležela a dívala se na mě.
"Nemůžeš to vydržet? Viděl jsem tě včera v noci s tím dítětem. Jsi upír stejně jako já!"
Vstal a šel ke mně, dívka se však znovu vzpřímila a on se obrátil, aby ji strčil zpět. "Myslíš, že bychom z ní měli udělat upíra? Dělit se s ní o naše životy?" zeptal se.
Okamžitě jsem odpověděl: "Ne!"
"Proč? Protože je to jen prachobyčejná děvka? A k tomu zatraceně drahá děvka!"
"Může ještě žít? Nebo už ztratila příliš mnoho krve?" chtěl jsem vědět.
"Jsi dojemný! Samozřejmě že nemůže žít."
"Tak to skoncij!"
Dívka začala křičet. Sedl si k ní, já jsem se odvrátil. Usmíval se, dívka při
67

tiskla tvář k saténu a vzlykala. Byla jako zbavená rozumu, křičela a modlila se k Panně Marii, aby ji zachránila, rukama si zakrývala obličej a hned jimi zas lomila, krev řinoucí se ze zápěstí se jí rozmazávala po vlasech a po saténu. Naklonil jsem se nad rakvi.
Umírala, to byla pravda; oči jí plály, ale tkáň kolem nich už byla zmodralá. Vtom se usmála: "Nenecháte mě umřít, vidíte?" šeptala. "Vy mě zachráníte, že?"
Lestat ji vzal za zápěstí. "Už je příliš pozdě, drahoušku," řekl. "Podívej se na svoje zápěstí, na prsa." A dotkl se rány na jejím krku. Sáhla si tam a vyjekla, dýchala s otevřenými ústy, zdusila v sobě výkřik. Upřeně jsem se na Lestata díval, nemohl jsem pochopit, proč to všechno dělá. Jeho obličej byl hladký, jako je teď můj, ale chladný a bez citu. Nedíval se škodolibě jako padouch na jevišti, ani nelačnil po jejím utrpení, jako by byl živ krutostí. Prostě t ji pozoroval.
"Nikdy jsem nechtěla být špatná!" křičela. "Dělala jsem jenom to, co jsem musela. Nesmíte dovolit, aby se mi to stalo. Nechtě mě odejít. Nesmím takhle zemřít, nesmím!" Vzlykala drsnými a slabými vzlyky. "Nechtě mě jít. Mám jít za knězem. Nechtě mě jít!"
"Můj přítel je kněz," usmál se Lestat, jako by si ten žert právě vymyslel. "Tohle je tvůj pohřeb, drahá. Chápeš? Byla jsi na večeři a zemřela jsi. Ale Bůh ti dal příležitost, abys dostala rozhřešení. Rozumíš? Vyznej se mu ze svých hříchů."

Nejdřív zavrtěla hlavou, potom se na mě znovu podívala těma úpěnlivýma očima. "Je to pravda?" šeptala. "Dobrá," ozval se Lestat, "vidím, že nejsi kajicná. Musím tedy zavřít víko!" "Už toho nech, Lestate!" vykřikl jsem. Dívka začala znovu naříkat a já už jsem to nemohl snést. Sklonil jsem se k ní a vzal ji za ruku. "Já si nemůžu vzpomenout na svoje hříchy," pronesla právě v okamžiku, kdy jsem se rozhodl ji usmrtit. "Nemusíš se o to pokoušet. Řekni jen, že jich lituješ," vyzval jsem ji. "A pak zemřeš a všechno skončí." Lehla si a zavřela oči. Vnořil jsem jí zuby do zápěstí a začal ji vysávat do poslední kapky. Jednou se pohnula jako ve snách a pronesla jakési jméno; a pak, když jsem ucítil, že její srdeční rytmus dosáhl onoho hypnotického zpomalení, odvrátil jsem se od ní. Hlava se mi točila, byl jsem jako omámený, rukama jsem tápal po dveřích. Viděl jsem ji jako v mlze. Koutkem oka jsem vnímal záři svíček. Ležela zcela bez hnutí a Lestat seděl naprosto klidně vedle nijako truchlící pozůstalý. Jeho tvář byla bezvýrazná. "Louisi," oslovil mě, "nechápeš to? Klidu dosáhneš, jen když budeš scho

68

peň dělat tohle každou noc. Nic jiného ti nezbyvá. A to je všechno!" Mluvil skoro něžným hlasem, pak vstal a položil mi obě ruce na ramena. Odešel jsem do obývacího pokoje, abych se vyhnul jeho doteku, nebyl jsem však dost rázný, abych ho odstrčil.

"Pojď se mnou ven, do ulic," zval mě. "Už je pozdě a ty ses nenapil dost. Nech mě, abych ti ukázal, kdo jsi. Opravdu! Promiň mi, jestli jsem to zpackal, možná jsem byl příliš ovládnán vlastní přirozeností. Pojď!"

"Já to nesnesu, Lestate," bránil jsem se. "Vybral sis špatného společníka." "Ty ses nesnažil, Louisi!"

Byla to pravda, nevypil jsem toho dost; a otfesen strachem té dívky dal jsem se odvést z hotelu zadním východem. Z tanečního sálu v ulici Condé právě vycházeli lidé a úzká ulička byla ucpaná. V hotelích bydlela lepší společnost, početné rodiny plantážníků se ubytovávaly ve městě, a tak jsme se tudy protlačovali jako ve strašidelném snu. Moje utrpení bylo nesnesitelné. Nikdy, dokud jsem byl člověkem, jsem nepocítil takovou duševní trýzeň. Bylo to proto, že všechno, co mi Lestat řekl, se zdálo mít smysl. Dosáhl jsem míru, jenom když jsem zabíjel, jenom pro tu chvíli, a neměl jsem už pochybnost o tom, že zabíjení čehokoli nižšího než lidské bytosti mi nepřináší nic než neurčitou touhu, nespokojenost, která mě nutí přiblížit se k lidem, pozorovat přes sklo jejich životy. Nebyl jsem upír do všech důsledků a ve svém utrpení jsem se ptal iracionálně jako dítě: Nemohl bych se vrátit? Nemohl bych se stát znovu člověkem? I když krev toho děvčete mě ještě uvnitř hřála a já pořád cítil ono fyzické rozechvění a sílu, kladl jsem si tuhle otázku. Obličejové lidi mě mýjely jako plameny svíček, tančících nocí na vlnách tmy. Klesal jsem do temnoty. Byl jsem už unaven stálým toužením. Točil jsem se dokola na ulici, hleděl na hvězdy a přemýšlel: Ano, je to pravda. Vím, že to, co říkal, je pravda, že když zabiji, touha zmizí. A já tuhle pravdu nesnesu, já ji nesnesu!

Pak najednou nastal jeden z těch okamžiků, v nichž jako by se zastavil čas. Ulice byla naprosto klidná. Bloudili jsme daleko od hlavní části starého města poblíž hradeb. Tam nebyla světla, jen záře v jednom okně a vzdálený lidský smích. Jinak ani človíčka. Najednou jsem pocítil vánek od řeky, stoupání teplého nočního vzduchu a Lestatovu blízkost, i když byl tak tichý, jako by byl z kamene. Nad dlouhou, nízkou řadou špičatých střech se ve tmě rýsovaly siluety dubů...

Utrpení na chvíli zmizelo, zmatek ze mě vypřchal. Zavřel jsem oči a naslouchal větru a zvuku vody, měkce a hbitě uplývající v řece. Bylo toho dost na jeden okamžik. A já jsem věděl, že to nepotrvá, že to ode mne odletí jako něco, co mi vyrvali z rukou, a já že vzlétnu za tím, ještě zoufale osamělejší než kterýkoli boží tvor, abych to dostal zpět.

69

Náhle vedle mne zarachotil do noci hluboký hlas jako bubnování, ukončující ten okamžik: "Dělej, co ti velí tvoje přirozenost. Tohle je jen malá ukázka. Dělej, co ti velí přirozenost!" Nálada chvíle byla pryč. Stál jsem tam jako ono děvče v hotelu, omámený a připravený poslechnout každý pokyn. Kýval jsem na Lestata, když kývl na mě. "Bolest je pro tebe strašná," řekl. "Cítíš ji jako žádný jiný tvor, protože ty jsi upír. Nechtěj v tom pokračovat."

"Ne," přisvědčil jsem. "Chci cítit to, co jsem pocíťoval s ní, když jsem s ní byl pevně spojený, jakoby bez tíže, jako při tanci."

"To, a ještě víc." Lestat sáhl po mé ruce. "Neodvracej se od toho, pojď se mnou!"

Vedl mě rychle ulicemi, otáčel se ke mně, kdykoliv jsem zaváhal, s rukou nataženou k mé ruce, s úsměvem na rtech, a jeho přítomnost se mi najednou zdála stejně úžasná jako té noci, kdy vstoupil do mého smrtelného života a oznámil mi, že budu upírem.

"Zlo je věc hlediska," šeptal. "Jsme nesmrtelní. Před sebou máme bohaté hody, jaké svědomí nemůže ocenit a smrtelní lidé nám mohou jen závidět. Bůh zabíjí, a to budeme dělat i my; On bere bez rozdílu nejbohatší a nejchudší, a to budeme dělat i my; protože není po Bohu druhých takových tvorů, jako jsme my, nikdo mu není tak podobný jako my, temní andělé, neomezení páchnoucími hranicemi pekla, ale putující po Jeho zemi a po všech jejích královstvích. Chci dnes v noci dítě, jsem jako matka... Chci dítě!"

Měl jsem poznat, co zamýšlí. Nepoznal jsem to. Fascinoval mě. Hrál si se mnou, jako to dělal, dokud jsem byl smrtelný, vedl mě. Prohlásil: "Tvá bolest skončí."

Přišli jsme do ulice, kde svítila okna. Byly tam penziony pro námořníky. Vstoupili jsme do úzkých dveří, pak se Lestat v průchodu vyhloubeném do kamene, kde jsem mohl slyšet vlastní dech jako šumění větru, plížil podél zdi, až se ve světle domovních dveří objevil jeho stín vedle stínu jiného muže, jejich hlavy se k sobě sklonily v šepotu podobném šustění suchého listí.

"Co je?" naléhal jsem, když se vrátil, a náhle jsem se lekl, že moje radostná nálada pomine. Znovu se ve mně vynořila ta děsivá krajina, kterou jsem viděl při rozhovoru s Babetou; pocítil jsem chlad samoty, mrazení viny.

"Je tady!" odpověděl. "Ta, kterou jsi poranil. Tvoje dcera."

"O čem to mluvíš?"

"Zachránils ji," šeptal. "Vím to. Nechal jsi otevřené okno k ní a k její mrtvé matce. Nějací lidé šli kolem a přinesli ji sem."

"To dítě? To děvčátko?" vydechl jsem. To už mě však vedl dveřmi do jakéhosi dlouhého sálu s pryčnami, kde ležely děti. Na konci sálu svítila na stolku svíčka a u ní se skláněla ošetřovatelka. Kráčeli jsme uličkou mezi lůžky.

70

"Děti umírající hladem, sirotci," vysvětloval Lestat. "Děti stížené morem a horečkou." Zastavil se. Uviděl jsem na lůžku malé děvčátko. A pak přišel ten člověk, byl to tamní doktor, a zase si spolu šeptali. Taková starost o malého spáče! Ve vedlejší místnosti kdosi začal křičet. Ošetřovatelka vstala a běžela tam.

Potom se lékař sklonil k dítěti a zabalil ho do prostěradla. Lestat vytáhl z kapsy peníze a vysázel je do nohou lůžka.

Doktor vykládal, jak je rád, že jsme si pro ni přišli, jak mnoho sirotků tam mají. Přijíždějí na lodích, často jsou tak malí, že ani neumějí říct, které tělo patří jejich matce. Domníval se,

že Lestat je otec.

Za okamžik už s ní Lestat uháněl ulicemi, bílé prostěradlo svítilo na pozadí jeho tmavého pláště s kapuci; i pro můj zkušený zrak, když jsem běžel za ním, to vypadalo, jako by prostěradlo letělo noci samo a nikdo ho nedržel, jakýsi bělostný útvar unášený větrem jako list. Dohnal jsem ho, až když jsme se blížili k lampám u náměstí Place d'Armes. Dítě mu leželo na rameni, bledé a s tvářemi odulými, ačkoli bylo vysáté skoro až k smrti. Otevřelo oči, nebo spíš víčka mu sklouzla nahoru, a za dlouhými ohnutými řasami jsem zahlédl proužek bělma.

"Co to děláš, Lestate? Kam ji neseš?" Věděl jsem to však až příliš dobře. Mířil do hotelu a hodlal ji dopravit do našeho pokoje.

Mrtvoly tam byly, tak jak jsme je zanechali, jedna řádně uložená v rakvi, jako by už byla v péči zaměstnance pohřebního ústavu, druhá v křesle u stolu. Lestat kolem nich přešel, jako by je neviděl, zatímco já jsem ho sledoval úplně fascinován. Všechny svíčky už dohořely, pokoj byl ozářen jenom měsícem a světlem z ulice. Viděl jsem jeho chladný a lesknoucí se profil, když pokládal dítě na polštář.

"Pojď sem, Louisi, ty ses dost nenasytil, já vím, že ne," pronesl tónem klidným, přesvědčivým hlasem, jaký celý večer obratně používal. Držel mou ruku ve své, teplé a pevné. "Podívej se, Louisi, jaká je boubelatá a sladká, jako by jí ani smrt nemohla odejmout svěžest! Vůle k životu je příliš silná. Smrt jí může znehybnit rtíky a baculaté ručky, ale nedokáže způsobit, aby uvadla. Vzpomeň si, jak jsi po ní toužil, když jsi ji spatřil tam v jejich pokoji!"

Odporoval jsem mu, nechtěl jsem ji zabít. Nechtěl jsem opakovat předchozí večer. A pak jsem si najednou vzpomněl na dvě protichůdné věci a byl jsem rozpolcen ve smrtelném zápase: vybavilo se mi, jak mocně bušilo její srdce proti mému, a lačnil jsem po něm, lačnil jsem tak, že jsem se k ní otočil zády a byl bych utekl z pokoje, kdyby mě Lestat pevně nedržel. V mysli mi vyvstal také obličej její matky a ten okamžik hrůzy, kdy jsem pustil dítě a on vešel do pokoje.

71

Ted' se mi nevysmíval, jen mě uváděl do zmatku. "Ty ji chceš, Louisi. Nechápeš, že když jsi ji už jednou měl, můžeš si vzít, kohokoli budeš chtít? Včera jsi ji chtěl, ale váhal jsi, a proto teď ještě není mrtvá." Cítil jsem, že je to pravda. Mohl jsem znovu zažít tu extázi, když jsem se k ní tiskl a její srdíčko bilo a bilo.

"Je pro mě příliš silná... Její srdce nikdy nepřestane bušit," řekl jsem mu.

"Že je tak silná?" usmál se. Přitáhl si mě blíž. "Vezmi si ji, Louisi, vím, že ji chceš."

A já jsem to udělal. Přiblížil jsem se až těsně k ní a pozoroval ji. Hrud' se jí dechem sotva zvedala a jedna ručka byla zapletena do dlouhých zlatých vlasů. Nemohl jsem vydržet dívat se na ni, chtít, aby nezemřela, a zároveň po ní prahnout. Čím déle jsem se na ni díval, tím intenzivněji jsem vnímal její pokožku, cítil jsem, jak jí moje ruka vniká pod záda a zvedá ji ke mně, ucítil jsem její krk. Hebká, tak nesmírně hebká byla! Pokoušel jsem se přesvědčit sám sebe, že pro ni bude nejlepší zemřít. Co by z ní jinak bylo? Jenže to byla lež. Chtěl jsem ji! A tak jsem ji sevřel do náruče a držel jsem ji, její žhnoucí tvářičku na své, její vlasy spadaly přes moje zápěstí a dotýkaly se lehce mých očních víček, a cítil jsem něžnou vůni dítěte silného a pulsujícího navzdory nemoci a smrti. Ted' zasténala, pohnula se ve spánku, a to bylo víc, než jsem mohl snést. Usmrtím ji, dřív než se probudí a pozná to.

Vstoupil jsem do jejího hrdla a zaslechl jsem, jak mi Lestat říká: "Jen docela malou trhlínku. Je to jen docela malý krček." A já jsem ho poslechl.

Nechci vám znovu líčit, jaké to bylo. Snad jen že mě to uchvátilo stejně jako prve, zabíjení totiž vůbec vždycky uchvátí, tentokrát možná ještě větší měrou, až se mi podlomila kolena a já jsem napůl ležel na posteli a vysával ji do poslední kapky. Srdce jí však pořád bilo a nechtělo zpomalit, nechtělo přestat. A najednou, když jsem stále pokračoval a instinkt ve mně čekal, pořád čekal na zpomalení jejího srdce, což by znamenalo smrt, Lestat mě od ní odtrhl.

"Ještě není mrtvá," zašeptal jsem. Ale skončilo to. Zařízení pokoje se vynořovalo ze tmy. Seděl jsem jako omráčený, hleděl na ni, příliš slabý, abych se mohl pohnout, hlava se mi svezla na pelest postele, ruce klesly na sametovou přikrývku.

Lestat ji zdvihl, mluvil k ní, volal ji jménem: "Claudie, Claudie, slyšíš mě? Vzpamatuj se, Claudie!" Odnesl ji z ložnice do obývacího pokoje a jeho hlas byl teď tak tlumený, že jsem ho sotva slyšel. "Jsi nemocná, slyšíš mě? Musíš udělat, co ti řeknu, a bude ti zase dobře." A pak, v odmlce, která následovala, jsem se konečně úplně vzchopil. Uvědomil jsem si, co dělá, že si nařizl zápěstí a ona že z něj pije. "Tak je to dobře, má drahá, ještě víc," pobízel ji. "Musíš pít, dokud nebudeš v pořádku."

72

"Táhni k čertu!" křikl jsem a on na mě zasyčel s planoucíma očima. Seděl s ní na pohovce a ona byla přísátá k jeho zápěstí. Viděl jsem, jak se bílou rukou pevně drží jeho rukávu, jak se jí hrud' zvedá pravidelným dechem a obličej se jí stahuje, tak jak jsem to ještě nikdy neviděl. Lestat zasténal a šeptal, aby jen pila dál; a když jsem překročil práh, vrhl na mě pohled, který naznačoval: Zabiju tě!

"Proč to děláš, Lestate?" zašeptal jsem. Pokusil se ji odstrčit, nechtěla se však dát. Ručkama sevřenýma kolem jeho prstů a paže si přidržovala jeho zápěstí u úst. "Už dost, dost," napomínal ji. Zřejmě mu začala působit bolest. Odtáhl se od ní a oběma rukama ji vzal za ramena. Zoufale se pokusila dosáhnout mu na zápěstí, ale nešlo to; potom se na něj podívala s naprosto nevinným údivem. Trochu ustoupil a gestem ji naznačil, aby se nehýbala. Pak si přitiskl na zápěstí kapesník, odešel ke zvonku a prudce zatahal za šňůru, s očima stále upřenýma na ni.

"Cos to provedl, Lestate?" zhroutil jsem se. "Cos to udělal?" Podíval jsem se na ni. Seděla klidně, jako znovuvzkříšená, plná života, beze stopy bledosti nebo slabosti, s nohama nataženýma na damašku, v měkkém, tenkém župánu podobném andělské říze. Hleděla na Lestata.

"Mě už ne," řekl jí. "Zase jindy a někoho jiného. Rozumíš? Já ti ukážu, co máš dělat!"

Snažil jsem se ho přimět, aby se na mě podíval a odpověděl mi, ale odstrčil mě tak prudce, až jsem narazil na zeď. Pak někdo zaklepal. Věděl jsem, co zamýšlí. Ještě jednou jsem se pokusil přiblížit se k němu otočil se tak rychle, že jsem ani nepostřehl, jak mě odhodil. Odlétl jsem na křeslo a on zatím otevřel dveře. "Ano, pojďte dál, měli jsme tu malou nehodu," vyzval mladého chlapce, otroka. Posléze, když se dveře zavřely, ho popadl zezadu, takže si chlapec ani nestačil uvědomit, co se děje. A když pak Lestat klečel nad jeho tělem a pil, přivolal pokynem i dívku. Sklouzla z pohovky, přilezla k němu na kolenu, popadla nabízené zápěstí a chvatně odhrnula manžetu košile. Nejdřív se do něj zahryzla, jako by chtěla zhltnout maso, potom jí však Lestat ukázal, co má dělat. Odsedí si a nechá jí zbytek, oči upřené na chlapcovu hrud', takže se v pravý čas naklonil dopředu a řekl: "Už dost, už umírá... Nikdy nesmíš pít, když srdce přestane bít, jinak bys byla zase nemocná, velice nemocná. Rozumíš?" Jenže ona už měla dost a posadila se vedle něj, zády se opřela o pohovku a uvolnila se.

Chlapec za několik vteřin dokonale. Cítil jsem se ochablý a malátný, jako by ta noc trvala tisíc let. Seděl jsem tam a hleděl na něj; dítě se přitisklo těsně k Lestatovi, tulilo se k němu a on je objal rukou, pohled však stále lhostejně upíral na mrtvolu. Potom vzhledl ke mně.

73

"Kde je maminka?" zeptala se tiše holčička. Její hlas se vyrovnal její tělesné kráse, byl jasný jako stříbrný zvoneček, prostě opojný. Celá byla opojná. Měla velké, nádherné oči jako Babetta. Stěží jsem si uvědomoval, co všechno to znamená. Věděl jsem, co by to mohlo znamenat, ale děsilo mě to. Potom Lestat vstal, zvedl ji z podlahy a přistoupil ke mně.

"Je to naše dcera," oznámil. "Budeš teď žít s námi," usmál se na ni, jeho oči však zůstaly chladné, jako by to všechno byl jen strašlivý žert. Pak se podíval na mě a v jeho tváři byla přesvědčivost. Postrčil dívku ke mně. Vzal jsem ji na klín a objal, znovu jsem cítil, jak je jemná, jak je její plet' hebká, jako slupka ovoce vyhrátého na slunci. Upřela na mě své obrovské oči s důvěřivou zvědavostí.

"Tohle je Louis, a já jsem Lestat," řekl jí a sedl si vedle nás. Rozhlédla se a prohlásila, že je to krásný pokoj, moc krásný, ale že chce maminku. Vyndala si hřeben a pročesávala si vlasy, půvabně si je při tom přidržovala. Když byla hotová, leskly se jako satén. Bylo to nejkrásnější dítě, jaké jsem kdy viděl, a teď zářilo chladným ohněm upíra. Jeho oči byly očima ženy, to už jsem poznal. Jednou bude bílá a hubená jako my, ale neztratí fyzickou krásu. Náhle jsem pochopil, co měl Lestat na mysli, když mluvil o smrti. Dotkl jsem se jejího krčku, kde ještě trochu krvácely dvě ranky. Sebral jsem ze země Lestatův kapesník a přitiskl ho tam.

"Maminka nás poslala, abychom se o tebe starali. Chce, abys byla šťastná," hovořil k ní s touž nezměrnou směrlostí.

"Ona ví, že u nás ti bude moc dobře."

"Já chci ještě," žadonila holčička a obrátila se k mrtvole na podlaze.

"Ne, dneska už ne," zavrtěl hlavou Lestat. "Až zase zítra večer." Šel a vytáhl z rakve ženskou mrtvolu. Holčička mi sklouzla z klína a já jsem šel za ní. Stála a dívala se, jak Lestat ukládá obě ženy i chlapce do postele. Přitáhl jim přikrývku až k bradě.

"Oni jsou nemocní?" zeptala se.

"Ano, Claudie, jsou nemocní a jsou mrtví. Víš, lidé umřou, když se z nich napijeme," odpověděl. Přistoupil k ní a zvedl ji do náruče. Stáli jsme tam a ona byla mezi námi. Byl jsem jí fascinován, tím, jak se proměnila, každým jejím gestem. Už to nebylo dítě, teď to byl malý upír. "Víš, Louis nás chtěl opustit," vykládal Lestat a jeho pohled se svezl ke mně. "Chtěl odejít, ale už nechce. Protože teď s námi zůstane a bude se starat o tebe, abys byla šťastná. Že nechceš odejít, vid', Louisi?"

"Ty mizero!" procedil jsem mezi zuby. "Ty padouchu!"

"Takhle mluvit před svou dcerou!" zhroutil se naoko.

"Já nejsem jeho dcera," zazvonila svým stříbrným hláskem. "Jsem dcera svojí maminky!"

74

"Už ne, má drahá," opravil ji. Zadíval se k oknu, potom za námi zavřel dveře ložnice a otočil klíčem v zámku. "Víš, teď jsi naše dcera, Louisova a moje. S kým chceš spát? S Louisem, nebo se mnou?" Potom pohlédl na mě. "Asi bys měla spát s Louisem. Koneckonců, když jsem unavený... nejsem moc příjemný."

Upír se odmlčel. Ani mladík nejdřív nic neříkal. "Dětský upír!" zašeptal konečně. Upír náhle zvedl hlavu, vypadalo to, že ho něco vyrušilo, jeho tělo se však nepohnulo. Zíral na magnetofon, jako by to byla nějaká přišera.

Mladík zpozoroval, že páska už téměř došla. Rychle otevřel aktovku, vytáhl novou kazetu a roztřesenými prsty ji zasunul na místo. Když zmáčkl tlačítko, pohlédl na upíra. Ten vypadal unaveně, obličej svráštělý, čelisti stisknuté a zářivě zelené oči rozšířené. Rozhovor začal po setmění, které přichází za zimních večerů v Saň Fancisku brzy, a teď už bylo před desátou. Upír se narovnal, usmál se a klidně pronesl: Jsme připraveni pokračovat?"

"Udělal to s tím děvčátkem jenom proto, abyste s ním zůstal?" zeptal se mladík.

"Těžko říct. Prostě to tak vyznělo. Nerad uvažoval nebo hovořil o svých motivech či přesvědčení, dokonce ani sám se sebou. Patřil k jedincům, kteří musí jednat. Takového musíte pracně dotlačit k tomu, aby se odhalil a přiznal, že existuje metoda a způsob myšlení, podle nichž žije. To se mu stalo právě toho večera. Byl dohnán až do stavu, ve kterém musel odkrýt i pro sebe sama, proč žije, tak jak žije. Jedním z důvodů jeho činu nepochybně bylo, aby mě u sebe udržel. Ale teď, při zpětném pohledu, mám dojem, že si chtěl hlavně ujasnit důvody, proč zabíjí, a prozkoumat sám sebe. Dělal to, když mluvil o věcech, kterým opravdu věří. Ale skutečně chtěl, abych zůstal. Vedl se mnou život, jaký by sám nikdy vést nemohl. A jak jsem uvedl, já jsem si dával pozor, abych mu nikdy nepřipsal žádný majetek, což ho dohánělo k zufivosti. Nedokázal mě přesvědčit, abych to udělal."

Upír se najednou zasmál. "Podívejte se, o čem všem jiném mě dokázal přesvědčit! Není to divné? Dokázal mě přimět, abych zabil dítě, ale ne abych se s ním rozdělil o peníze." Zavrtěl hlavou. "To nebylo z lakoty, opravdu ne, jak jistě uznáte. Měl jsem z něj strach, z něj pramenil můj pevný postoj vůči Lestatovi."

"Mluvíte o něm, jako by byl mrtvý. Říkáte Lestat byl takový nebo byl onaký. Copak zemřel?" nadhodil mladík.

"Nevím. Snad ano, ale k tomu se teprve dostanu. Mluvili jsme o Claudii, že? O Lestatových motivech oné noci jsem už pověděl všechno. Nikomu nevěřil. Byl jako kočka, což sám připustil, osamělý dravec. Jenže té noci se

75

mnou komunikoval; musel se do jisté míry odhalit tím, že mi řekl pravdu. Přestal se mi vysmívat a být blahosklonný. Na chvílku zapomněl na svůj věčný vztek, a tím se obnažil. Když jsme stáli tam v té temné uličce, vnímal jsem z něj spojení s někým jiným, jaké jsem v něm necítil od své smrti. Myslím spíš, že uvedl Claudii mezi upíry z pomstychtivosti."

"M>y se mstil nejen vám, nýbrž celému světu," doplnil mladík.

"fino. Jak jsem řekl, Lestatovy pohnutky se vždycky točily kolem pomsty."

"Začalo to všechno otcem? Školou?"

"Nevím. Pochybuji. Ale rád bych pokračoval."

"Ach, pokračujte, prosím! Musíte, pokračovat! Je teprve deset hodin," ukázal mladík na své hodinky.

Upír se na nepodíval, potom se na svého společníka usmál. Mladíkův obličej se změnil. Byl najednou bezvýrazný jako po nějakém šoku. "Pořád ze mě máte strach?" zeptal se upír.

Mladík neodpověděl, jen se trochu odtáhl od stolu.

"Podle mého názoru byste byl velmi nerozumný, kdybyste neměl," řekl upír. "áe nemějte strach. Budeme pokračovat?"

"Prosím." Mladík zapnul přístroj.

Dobrá. S mademoiselle Claudii se náš život velmi změnil, jak si jistě dovedete představit. Její tělo odumřelo, smysly se však silně zaktivizovaly, stejně jako kdysi moje. Miloval jsem na ní právě příznaky té změny. Ovšem dost dlouho jsem si neuvědomoval, jak velice mě přitahuje, jak s ní chci mluvit, být s ní. Nejdřív jsem myslel jenom na to, abych ji chránil před Lestatem. Každé ráno jsem ji bral k sobě do rakve, a pokud to šlo, nespouštěl jsem ji v jeho přítomnosti z očí. O to mu právě šlo a občas v drobných narážkách naznačoval, že by jí mohl ublížit. "Na hladovějící dítě je strašný pohled," řekl mi. "A na hladovějícího upíra ještě horší." Její křik by prý slyšeli až v Paříži, kdyby ji zamkl, aby zemřela. To všechno bylo ovšem určeno mně, aby mě k sobě pevněji připoutal a udržel si mě. Obával jsem se teď utéct sám a útěk s Claudii bych neriskoval. Bylo to dítě, potřebovalo péči.

Starat se o ni mi působilo velké potěšení. Zdálo se, že rázem zapomněla na pět let svého smrtelného života, neboť byla až nepochopitelně klidná. Občas jsem se dokonce obával, zda neztratila zdravý rozum, jestli ji nemoc ve smrtelném životě, spojená s velkým otřesem při proměně v upíra, nezatémnila mozek; ale tak tomu zřejmě nebylo. Byla jednoduše jiná než Lestat a já, a to natolik, že jsem ji nechápal; byla totiž malé dítě, a zároveň nelitostný zabiják, schopný pít se nemilosrdně po krvi s bezprostřední dětskou

76

chtivostí. A třebaže mě Lestat pořád strašil nebezpečím, jež jí hrozí, ji samotnou nestrašil nikdy. Naopak ji miloval, byl hrdý na její krásu a horlivě ji poučoval, jak musíme zabíjet, abychom žili, a že my sami nemůžeme nikdy umřít.

Ve městě tenkrát řádila epidemie, jak jsem už uvedl, a on ji bral na páchnoucí hřbitovy, kde na hromádách ležely oběti žluté horečky a moru a dnem i nocí nepřestávaly znít zvuky lopat. "To je smrt," řekl jí a ukázal na rozkládající se mrtvolu ženy. "Smrt, které my nepodléháme. Naše těla zůstanou stále taková, jaká jsou, svěží a živoucí, ale nikdy nesmíme váhat zabít druhé, protože to je náš způsob života." Claudie na to zírала neproniknutelně jasnými očima.

Jestliže v prvních letech nejevila přílišné porozumění, neprojevovala také ani známky strachu. Mlčenlivá a krásná, hrála si s panenkami, každou chvíli je hýčkala a převlékala. A mlčenlivá a krásná i zabíjela. Já, proměněn Lestatovým poučením, jsem teď musel vyhledávat mnohem víc lidí. Nebylo to však jen zabíjení, co zmírňovalo mou tíseň, stejnou, jako jsem pociťoval za temných, tichých nocí v Pointe du Lac, když jsem sedával ve společnosti Lestata a starého pána; všude v ulicích byly spousty lidí, kteří se živě bavili, vinární, jež nikdy nezavíraly, tancovačky, které trvaly až do svítání, z otevřených oken se linuly hudba a smích; všude kolem mne teď byli lidé, moje pulsující oběti, na něž jsem nehleděl s tou velkou láskou, jakou jsem kdysi cítil k sestře a Babettě, nýbrž s jakousi novou, neúčastnou potřebou. A

opravdu jsem je zabíjel, nekonečně různými způsoby, když jsem s pohledem upíra a lehkým krokem procházel tím hemžícím se, kypícím městem, kde mě obklopovaly mé budoucí oběti, sváděly mě, zvaly k večerním hostinám, do svých kočárů a do bordelů. Prodléval jsem tam jen krátce, ale dostatečně dlouho na to, abych si vzal, co jsem musel mít, uklidněn ve své velké melancholii, neboť město mi poskytovalo nekonečný proud báječných cizinců. To bylo to pravé. Sytil jsem se cizinci. Držel jsem se dostatečně blízko, abych viděl tepající krásu, jedinečný výraz, nový a vášnivý hlas, a pak jsem zabíjel, dřív než se ve mně mohly zvednout ty známé pocity odporu, strachu a lítosti.

Claudie a Lestat mohli lovit a svádět, dlouho prodlévat ve společnosti oběti odsouzené k záhubě, báječně se bavit ve svém bezděčném přátelství se smrtí, já jsem to pořád ještě nesnášel. A tak pro mne byl ten kypící dav velkou úlevou, lesem, kde jsem se mohl ztratit, neschopen zastavit se, v pohybu příliš rychlém na to, abych mohl přemýšlet nebo pociťovat tíseň, přijímaje znovu a znovu pozvání ke smrti, spíš než bych ji sám nabízel.

Mezitím jsme se ubytovali v jednom z mých nových domů v ulici Royale,

77

v prostorném bytě v poschodí nad krámem, který jsem pronajal krejčímu, se zahradou obehnanou zdí, dobře přiléhajícími dřevěnými okenicemi a s vjezdem pro kočár, zavíraným na závoru bylo to tam mnohem přepychovější a bezpečnější než v Pointe du Lac. Naši sloužící byli svobodní míšenci, před rozedněním od nás odcházeli do svých domovů. Lestat nakoupil přepychové zboží dovezené z Francie a Španělska: křišťálové lustry a orientální koberce, hedvábné zástěny pomalované rajkami, kanárky zpívající ve velkých zlatých klecích, jemné řecké mramorové zboží a krásně zdobené čínské vázy. Netoužil jsem po přepychu o nic víc než dřív, ale byl jsem okouzlen tou záplavou uměleckých, řemeslných a dekorativních předmětů. Dokázal jsem celé hodiny sledovat proplétající se vzor koberců či pozorovat, jak třpyt světla lamp mění temné barvy nizozemských maleb.

Claudii to všechno připadalo nádherné, hleděla na to s tichou úctou nezkaženého dítěte a žasla, když Lestat najal malíře, aby vytvořil na stěnách jejího pokoje čarovný les s jednorožci, zlatými ptáky a stromy obtěžkanými ovocem nad jiskřícími prameny.

Valil se k nám nekonečný proud švadlen, obuvníků a krejčích, aby Claudii vybavili tím nejlepším z dětské módy, takže byla stále jako půvabné zjevení, ne pouze svou dětskou krásou, zahnutými řasami a zářivě zlatými vlasy, ale i elegancí skvěle padnoucích kloboučků a tenounkých krajkových rukaviček, zvonových sametových plášťů a pelerínek, šatů s čistě bílými nabíranými ru, kávy a s lesklými modrými šerpami. Lestat si s ní hrál, jako by to byla báječná panenka, a já jsem k ní přistupoval stejně. Na její prosbu jsem odložil svou vybledlou čern a oblékal švihácké kabáty, hedvábné vázanky, jemné šedé vesty, rukavice a černé pláštěnky. Lestat byl přesvědčen, že v každé době je pro upíry nejvhodnější barvou černá, byla to snad jediná estetická zásada, kterou neochvějně zastával, ale nevzpíral se ničemu, co mělo přichut' módního stylu a výstřednosti. Měl rád skvělý dojem, jaký jsme my tři vyvolali, když jsme se objevili v naší lóži v nové Francouzské opeře nebo v Théâtre d'Orléans, kam jsme chodili co nejčastěji; Lestat měl totiž vášně pro Shake speara, což mě překvapilo, protože při operách často podřimoval a probudil se právě včas, aby pozval nějakou půvabnou dámu k půlnoční večeři, kde využil, veškeré své obratnosti, aby vzbudil její lásku a nakonec ji poslal na onen svět. !

Domů se pak vrátil s jejím diamantovým prstenem, který daroval Claudii. !

Po celou tu dobu jsem Claudii vychovával, šeptal jí do ouška, že náš věčný } život by nám byl bez užtku, kdybychom nevníмали krásu kolem sebe, výtvo > ry smrtelníků všude v okolí; stále jsem zjišťoval, s jak hlubokým zaujetím si prohlížela knížky, jež jsem jí dával, nebo si šeptala básně, které jsem ji na \ učil, či hrála na piano lehkými, avšak sebejistými úderý své vlastní podivné,

78

plynulé melodie. Nořila se celé hodiny do obrázků v knize a naslouchala mému čtení, při němž sedávala tak nehybně, až mě ten pohled vyváděl z míry a přiměl mě odložit knihu a zírat na ni přes osvětlený pokoj; pak se pohnula, jako oživlá dětská panna, a vyběhla mě jemným hláskem, abych četl dál.

A potom se začaly dít podivné věci. Ačkoli málo mluvila a byla stále boubelatá dítě s buclatými prstíky, nacházel jsem ji, jak stočena v mém křesle čte nějaké dílo Aristotelovo nebo Boethiovo či novou povídku, jež právě došla ze zámorí. Nebo si vyt'ukávala Mozartovu hudbu, kterou jsme slyšeli předchozího večera, s neomylnou pamětí a soustředěním; bylo až strašidelné, jak tam seděla hodinu za hodinou a objevovala hudbu zprvu melodii, potom bas, a nakonec oboje dohromady. Claudie byla tajemství. Nebylo možno zjistit, co zná a co ne. Dívat se na její zabíjení bylo otravné. Usadila se někde na temném náměstí a čekala, až ji najde nějaký vlídný pán nebo paní, v očích měla ještě bezmyšlenkovitější výraz, než jaký jsem kdy viděl u Lestata. Tvářila se jako dítě zkrhlé až do morku kostí a šeptala prosbu o pomoc svým ušlechtilým, obdivuhodným ochráncům. Když ji pak z náměstí odnášeli, položila jim paži pevně kolem krku, špičku jazyka mezi zuby, v očích lesk stravujícího hladu. V prvních letech usmrcovala rychle, ale pak se naučila hrát si s obětmi, zavést je do krámu s panenkami nebo do kavárny, kde jí objednávaly šálek horké čokolády nebo čaje, aby jí bledé tváře zčervenaly, a ona šálek odstrčila a čekala, čekala, jako by se mlčky kochala jejich velikou laskavostí. Jakmile to bylo skončeno, stávala se zase mou společnicí, mou žákyní, trávila se mnou dlouhé hodiny a osvojovala si

stále rychleji vědomosti, které jsem jí předával. Vzniklo mezi námi jakési tiché porozumění, do něhož Lestat nemohl být zahrnut. Po svítání ležela se mnou, její srdce bilo proti mému, a často, když jsem se na ni díval třeba když byla zabraná do hudby nebo malby a nevěděla, že stojím v pokoji, jsem přemýšlel o té zvláštní zkušenosti, jakou jsem udělal s ní a s nikým jiným, o tom, že jsem ji zabil, zbavil ji života, vysál všechnu krev v tom osudovém objetí, jež jsem praktikoval vůči tolika jiným, kdo teď hnije ve vlhké zemi. Ona však žije, žije, aby mohla ovinout ručky kolem mého krku a přitisknout drobnou, rozkošně vykrojenou pusinku na mé rty, přiblížit své zářivé oko k mému, až se naše řasy dotýkaly a my jsme se se smíchem zatočili po pokoji jako v nejrychlejším valčíku. Otec a dcera, milenec a milénka. Bylo jen dobře, že nám to Lestat nezáviděl, pouze se tomu opodál usmíval a čekal, až k němu Claudie přijde. Pak ji brával do ulic a odtud mi zamávali do okna, aby se potom zúčastnili toho, co jim bylo společné: lovu, svádění, zabíjení.

Tak plynula léta. Roky a roky a roky. Musela přece jen uplynout nějaká do

79

ba, než mohlo mezi mnou a Claudii dojít k té samozřejmé události. Podle výrazu vaší tváře předpokládám, že jste ji už vytušil a divíte se, proč jsem ji netušil já. Mohu vám jen říct, že čas pro mne neznamenal totéž co pro vás, a neznamenal ani tehdy. Den se nespojuje se dnem a nevytváří napjatý, trhavě postupující řetěz; spíš je jako měsíc stojící nad vzdouvajícími se vlnami.

Její tělo!" zhrozil se mladík. "Nikdy přece nedospěla!" Upír přikývl. "Navždy musela zůstat démonickým dítětem. "Jeho hlas byl tichý, jako by se tomu divil. "Právě tak jako jsem já zůstal stejně mladý, jaký jsem byl, když jsem zemřel..."

A Lestat? Totéž. Změnilo se její vědomí, bylo to vědomí upíra. A já jsem se snažil poznat, jak se staví k ženství.

Začínala víc mluvit, ačkoli dřív byla vždycky přemýšlivá, dokázala mi trpělivě a bez přerušení naslouchat celé hodiny.

Ale z jejího obličejí panenky teď jako by stále nápadněji hleděly dvě zcela vědoucí, dospělé oči a nevinnost se zdála být ztracena někde mezi opuštěnými hračkami spolu s trpělivostí. Bylo v tom něco neuvěřitelně smyslného, když si

hověla na pohovce v tenkém župánku s krajkami, pošítem perlami; byla z ní tajemná a mocná svůdnice, její hlas byl jasný a sladký jako vždy, i když teď nabyl ženské rezonance a někdy i ostrosti, jež šokovala. Po dnech obvyklého klidu se třeba najednou začala posmívat Lestatovým předpovědím o válce, nebo pila krev z křišťálové sklenice a náhle prohlásila, že v domě už není nic ke čtení, že musíme získat další knihy, i kdybychom je měli ukrást, a pak mi chladně sdělila, že slyšela o honosném záměčku na Faubourg St. Marie, kde nějaká žena sbírá knihy, jako by to byly kameny nebo motýli. Zeptala se mě, jestli bych ji nechtěl dopravit do ložnice té ženy.

V takových chvílích jsem býval zděšen; její myšlení bylo nepředvídatelné, nepoznatelné. Vzápětí mi usedla na klín, zabořila mi prsty do vlasů a usínala mi na srdci, šeptajíc něžně, že nikdy nebudu tak dospělý jako ona, dokud nepoznám, že nejvážnější věc nejsou knihy nebo hudba, nýbrž zabíjení. "Pořád ta hudba..." šeptala.

Oslovoval jsem ji Panenko a tou také byla. Kouzelná panenka. Smích a neomezený intelekt, a pak buclaté tvářičky, rozkvétající ústa. "Dej se obléct, dej si učesat vlásy," říkal jsem jí podle starého zvyku, lačný jejího úsměvu a pohledu, jehož výraz jako by zastíral tenký závoj nudy.

"Dělej, co chceš," šeptala mi do ucha, když jsem se sklonil, abych jí zapnul perleťové knoflíky. "Ale pojď dneska se mnou zabíjet. Nikdy mi neukážeš, jak zabíjíš, Louisi!"

Chtěla mít svou vlastní rakev, což mě zranilo víc, než jsem byl ochoten

80

přiznat. Když jsem k tomu džentlmensky svolil, odešel jsem ven. Ani jsem už nevěděl, kolik let jsem s ní vlastně spal, jako kdyby byla mou součástí. Později jsem ji našel nedaleko kláštera uršulinek, sirotka ztraceného v tmách, a ona ke mně najednou přiběhla, přitiskla se ke mně s čistě lidským zoufalstvím. "Už o to nestojím, jestli se tě to dotklo," svěřila mi tak tiše, že by ji v lidském objetí ani nebylo slyšet. "Zůstanu s tebou navždycky. Ale musím ji vidět, chápeš? Dětskou rakev."

Šli jsme tedy k rakváři. Hra, tragédie o jednom dějství: nechám ji v jeho dílně a v předsíni mu svěřím, že to dítě musí zemřít. Mám ji moc rád, chci pro ni to nejlepší, ale ona nesmí nic vědět; a rakvář, oťresen tou tragédií, ji pro ni vyrábí, v představách ji už vidí ležet na bílém saténu, uroní slzu navzdory tomu, že už léta...

"Ale proč, Claudie?" naléhal jsem na ni. Nechtělo se mi hrát si na kočku a myš s tím bezbranným člověkem. Ovšem jako beznadějně zamilovaný jsem ji tam nakonec vzal a posadil ji na pohovku, kde pak seděla s rukama složenýma v klíně, v čepci uvázaném pod bradou, jako by neměla ani tušení, co si o ní ve vstupní hale šeptáme.

Výrobce rakví byl starý, velmi kultivovaný barevný muž. Odtáhl mě stranou, abych nás to dítě neslyšelo. "Proč musí zemřít?" tázal se naléhavě, jako kdybych byl Pánbůh, který to tak zařídil.

"Má nemocné srdce, nemůže s ním dlouho žít," řekl jsem. Ta slova vyžadovala zvláštní vypětí, měla vzrušující zvuk.

Dojetí v jeho úzkém, vráscitým obličejí mě také vzrušilo; cosi mi vytanulo na mysli: zvláštní světlo, gesto, jakýsi zvuk... dítě plačící v pokoji plném mrtvolného puchu. Potom otvíral jednu místnost za druhou a ukazoval rakev, černě lakované se stříbrným kováním, takovou chtěla. Najednou jsem se přistihl, jak se od něj odvracím, vybíhám z domu a chvatně ji táhnu za sebou.

"Už jsem to objednal," oznámil jsem jí. "To mě dohání k šílenství!" Na ulici jsem se nadechl čerstvého vzduchu, jako bych se předtím dusil, a zaznamenal jsem, že mě pozoruje s výrazem, v němž není ani trocha soucitu. Vsunula svou ručku v rukavičce do mé dlaně. "Já ji chci, Louisi," vysvětlovala trpělivě.

A potom jednoho večera vystoupila po schodech té dílny, Lestat vedle ní, aby si odnesla rakev, a zanechala rakváře nenadále zesnulého na zaprášené hromadě papírů na jeho psacím stole. Potom se rakev ocitla v naší ložnici a ona se na ni často celé hodiny dívala, dokud byla nová, jako by se ta věc hýbala či ožívala, nebo jí po troškách odhalovala nějaké tajemství. Ale nespala

v ní, spala se mnou.

Děly se s ní i další změny. Nemůžu je datovat nebo uvést popořádku.

81

Přestala zabíjet bez výběru, požadovala určité typy. Začala ji okouzlovat chudoba, prosívala Lestata nebo mě, abychom si vyjeli v kočáře na předměstí Faubourg St. Marie na místa u řeky, kde žili přistěhovalci. Byla jako posedlá ženami a dětmi. O těchto věcech mi s velkým potěšením vyprávěl Lestat, já jsem tam jezdil jen nerad a někdy mě k tomu nepřemluvili za nic na světě. Claudie si tam vyhlédla jednu rodinu a tou se potom výlučně zabývala. Žádala také, abychom navštívili hřbitov na předměstí Lafayette, kde se procházela mezi vysokými mramorovými náhrobkami a hledala zoufalce, kteří neměli kam jinam hlavu složit, když utratili poslední peněz za láhev vína, a ležla do zatuchlých hrobek. Na Lestata to udělalo obrovský dojem, byl úplně překonán. Jakými barvami ji líčil! Nazýval ji Dítě smrti, Sestra smrti nebo Sladká smrt; a pro mě si posměšně vymyslel pojmenování spojené s rozmáchlou poklonou: Milosrdná smrt!

Vyslovoval to s takovou dávkou ironického pitvoření, až jsem myslel, že ho uškrtím.

Ale nehádali jsme se, bylo to jen mezi námi. Přizpůsobili jsme se. V našem rozlehlém bytě se od podlahy až ke stropu tyčily knihovny s dlouhými řadami lesknoucích se kožených svazků, jimiž jsme, Claudie a já, ukájeli svou přirozenou zálibu, a Lestat si chodil po marnotratných nákupech. Až do doby, kdy začala klást otázky.

Upír přestal vyprávět. Mladík na něj hleděl stejně úzkostlivě jako předtím, jako by ho trpělivost stála nejvyšší úsilí.

Upír k sobě přitiskl své dlouhé, bílé prsty, potom je propletl a pevně stiskl dlaně. Zdálo se, že na svého posluchače zcela zapomněl.

Měl jsem vědět, že to bylo nevyhnutelné, a měl jsem si všimnout náznaků, jež se objevovaly. Jenže já jsem se v ní přímo viděl, miloval jsem ji bez výhrad; byla mi společnicí v hodinách mého bdění, jedinou, kterou jsem kromě smrti měl. Měl jsem to poznat. Něco ve mně si bylo vědomo nesmírné propasti temnot, zejíci v naší těsné blízkosti, jako bychom neustále kráčeli podél příkrého srázu a zpozorovali ho až v okamžiku, kdy bylo příliš pozdě, protože jsme už udělali nevhodný obrat nebo byli příliš ponořeni v myšlenkách. Někdy se mi hmotný svět zdál neskutečný, jako by existovala pouze ona temnota. Jako by země chtěla puknout a já měl vidět velikou průrvu, jak se šíří ulicí Royale a všechny budovy se říjí s temným rachotem v oblacích prachu. Nejhorší bylo, že byly průsvitné, lehoučké jako divadelní závěsy z hedvábí.

Ach... to jsem odbočil. O čem jsem to mluvil? Ano, že jsem v ní ty náznaky nepostřehl, že jsem zoufale lpěl na štěstí, které mi dala. A stále dávala; všechno ostatní jsem ignoroval.

82

Náznaky tu ovšem byly. K Lestatovi se stávala chladnou. Někdy na něj zírala celé hodiny. Když mluvil, často mu neodpověděla, a bylo těžko zjistit, jestli jím tak pohrdá, nebo ho neslyšela. Náš křehký domácí klid vybuchl, když ho jednou popadl vztek. Nežádal, aby byl milován, ale odmítal být ignorován; dokonce se na ni utrhoval, křičel, že jí naplácá, a já jsem se ocitl v nešťastné situaci. Nemohl jsem se rozhodnout, jestli se s ním mám prát, jako jsem to dělal v létech, než k nám přišla.

"Ona už není dítě," šeptal jsem mu. "Nevím, čím to je. Je z ní žena." Náléhal jsem, aby si to tak nebral. Dával pak najevo pohrdání a na oplátku ji zase on přezíral.

Jednou večer se vrátil domů a svěřil mi, že ho sledovala ačkoli předtím odmítla jít s ním zabíjet. "Co se to s ní děje?" vyjel na mě, jako bych ji byl porodil a musel o ní všechno vědět.

A potom jedné noci zmizely dvě z našich sloužících. Matka a dcera, patřily k nejlepším služkám, jaké jsme kdy měli. Poslali jsme kočího k nim domů, dověděli jsme se však pouze, že se ztratily, a pak zabušil u našich dveří otec. Stál na chodníku a díval se na mě s tím hlubokým podezřením, jež se dřív nebo později vkradlo do tváře všech smrtelníků, kteří nás znali delší dobu, s onou předzvěstí smrti, připomínající sinalost při osudné horečce. Vysvětlil jsem mu, že u nás ani jedna z nich nebyla a že po nich budeme pátrat.

"To ona!" zasyčel Lestat z temného kouta, když jsem zavřel dveře. "Něco jim provedla a vystavila nás všechny nebezpečí. Já to z ní vytáhnou!" A už dupal vzhůru po točitém schodišti.

Věděl jsem, že odešla, vyklouzla ven, když jsem mluvil s tím člověkem, a věděl jsem ještě něco jiného – že se ze zavřeného, nepoužívané kuchyně na dvoře šíří odporný puch, jenž se podivně mísí s vůní zimolezu: pach hřbitova. Slyšel jsem, jak Lestat sestupuje dolů, když jsem se blížil k rozeschlým dveřím té malé cihlové stavby. Už se v ní nevařilo, a tak tam stála zapomenutá pod spleť zimolezu. Zámek byl uvolněný, hřebíky, které ho držely, se rozpadly rzí. Slyšel jsem, jak Lestat těžce dýchá, když jsme vstupovali do té páchnoucí tmy. Ležely tam spolu na cihlové podlaze, matčina paže objímala dceru kolem pasu, dcera skláněla hlavu k její hrudi, obě potřísněné výkaly a prolezlé hmyzem. Jakmile jsme otevřeli, vznesl se do výše velký mrak much a já jsem je od sebe v záchvatu ošklivosti odháněl. Na očích víčkách i ústech obou žen se hemžili mravenci. "Zatracená holka!" vybuchl Lestat.

Popadl jsem ho za ruku a pevně ho držel veškerou svou silou. "Co s ní chceš dělat?" volal jsem. "Co zamýšlíš? Už to není dítě, které vykoná, co mu řekneme, jen proto, že jsme to řekli. Musíme ji poučovat!"

83

"Ona to ví." Stál zády ke mně a oprašoval si kabát. "Víš to. Už léta ví, co má dělat, co můžeme riskovat a co ne. Nechci, aby to prováděla bez mého svolení. Nebudu to tolerovat!"

"Takže ty jsi pánem nás všech? Tos ji nenaučil. Předpokládal jsi, že to sama pozná z mé tiché poslušnosti? Kdepak. Domnívá se, že je nám rovnocenná a my že jsme si rovni navzájem. Povídám ti, že jí to musíme vysvětlit, poučit ji, aby

respektovala, co se patří. Stejně jako my."

Vyšel ven, zřejmě přemýšlel o tom, co jsem řekl, ačkoli to přede mnou nechtěl dát najevo. Vyřádl se tedy ve městě. Když se vrátil domů, unavený a nasycený, ještě tam nebyla. Seděl na pohovce opřen o sametové opěradlo, dlouhé nohy natažené před sebou. "Pochoval jsi je?" zeptal se mě.

"Už jsou pryč." Neobtěžoval jsem se mu oznámit, že jsem jejich tělesné pozůstatky spálil ve starých, nepoužívaných kuchyňských kamnech. "Musíme ještě jednat s otcem a bratrem," dodal jsem.

Obával jsem se Lestatovy podrážděnosti, chtěl jsem najít nějaký způsob, jak celý problém vyřešit. Řekl mi však, že otec ani bratr už nežijí, smrt k nim přišla na večeři do jejich domku blízko hradeb a zůstala pak k děkonné modlitbě, když bylo po nich. "Vino," zašeptal a přejel si prsty po rtech. "Oba vypili příliš mnoho vína. Bubnoval jsem klackem po pláncích v plotu, abych vytřel melodii," zasmál se. "Nemám rád, když se mi točí hlava. Tobě se to líbí?" Když se na mě podíval, musel jsem se usmát. To víno v něm pracovalo, byl přio opilý, vypadal celkem laskavě a rozumně.

Naklonil jsem se k němu: "Slyším, že Claudie jde po schodech. Buď na ni hodný, všechno se už přece vyřídilo!"

Vešla, stuhy od čepce měla pocuchané a zablácené boty. Napjatě jsem je pozoroval, Lestata s pošklebkem na rtech, i ji, která ho nebrala na vědomí, jako by tam vůbec nebyl. V rukou držela kytici bílých chryzantém, tak velikou, že se za ní málem ztrácela. Náhle se pohnula, čepce jí sklouzl z hlavy, zachytil se jí na okamžik na rameni a potom spadl na koberec. Její zlaté vlasy se propletly s křehkými korunními plátky chryzantém. "Zítřka je svátek Všech svatých," řekla mi. "Víš to?"

"Ano," odpověděl jsem. Toho dne jdou v New Orleansu všichni věřící na hřbitov ozdobit hroby svých drahých. Obilí sádrové stěny hrobek, vyčistí jména vyrytá do mramorových desek a nakonec pokryjí hroby květinami. Na hřbitově svatého Ludvíka poblíž našeho domu, kde byli pochováni členové nejmocnějších rodin z Louisiany i můj bratr, byly před hroby malé železné lavičky. Pozůstali tam sedávali a hovořili se členy jiných rodin, kteří přišli na hřbitov za tímž účelem. V New Orleansu to byl svátek; turisté to nechápali a připadalo jim to jako oslava smrti, byla to však oslava posmrtného života.

84

"Koupila jsem to od jednoho prodavače," pokračovala Claudie tichým, nevyzpytatelným hlasem. Oči měla temné a nevzrušené.

"Pro ty dvě, které jsi nechala ležet v kuchyni?" opáčil Lestat prudce. Poprvé se k němu otočila, ale neřekla nic. Stála tam a hleděla na něj, jako by ho viděla poprvé. Potom k němu popošla, jako by ho chtěla důkladně prozkoumat. Postoupil jsem dopředu. Přímou jsem cítil jeho vztek a její chlad. Vzápětí se otočila ke mně, a hledíc střídavě na jednoho i druhého, se zeptala: "Kdo z vás to má na svědomí? Kdo z vás ze mě udělal to, co jsem?" Nemohla mě víc udivit. Teď už to bylo nevyhnutelné, její dlouhé mlčení bylo prolomeno. Zdálo se, že já ji příliš nezajímám, její oči byly upřeny na Lestata: "Mluvíš o nás, jako bychom vždycky existovali taková, jako jsme teď," pronesla mírným hlasem, v němž byl dětský tón spojen se ženskou vážností. "Mluvíš o těch tam venku jako o smrtelných lidech, o nás jako o upírech. Ale tak tomu vždycky nebylo. Louis měl smrtelnou sestru, já se na ni pamatuju. A v kufru má její obrázek. Viděla jsem ho, jak se na něj dívá! On byl stejně smrtelný jako ona, a stejně tak jsem byla smrtelná i já. Jak jinak bych přišla k téhle velikosti, k téhle podobě?" Rozpřáhla paže a nechala chryzantémy spadnout na podlahu. Zašeptal jsem její jméno. Chtěl jsem odvést její pozornost, bylo to však nemožné. Vitr už vanul odjinud. Lestatovy oči žhnuly vášnivým zaujetím, zlomyslným potěšením. "Tys z nás udělal to, co jsme, že?" obvinila ho.

Zvedl obočí jako v posměšném údivu. "Co jste? A ty bys chtěla být něčím jiným, než čím jsi?" Naklonil se dopředu a přivřel oči. "Víš, jak dlouho by ti to vydrželo? Umíš si představit samu sebe? Mám najít nějakou babiznu, abych ti předvedl, jak bys teď vypadala, kdybych tě byl nechal být?"

Odvrátila se od něj, chvíli tam jen tak stála, jako by nevěděla, co dělat, a potom přešla ke křeslu vedle krbu, vylezla na něj a stočila se do klubička jako úplně bezmocné dítě. Přitiskla kolena k bradě a zírala do popela v krbu. V jejím pohledu ovšem nebylo nic bezmocného. Oči jiskřily nezávislým životem, jako by byla posedlá ďáblem.

"Byla bys teď možná už mrtvá, kdybys zůstala smrtelná!" začal znovu naléhavě Lestat, popuzen jejím mlčením. "Slyšíš? Proč se teď na to vyptáváš? Proč z toho děláš takovou událost? Celý život jsi přece věděla, že jsi upír." Dál si vedl svou a opakoval tytéž věci, jež mi už tolikrát vykládal: znát svou přirozenost, zabíjet, být tím, čím jsi. Jenže to všechno, jak se zdálo, nepostihovalo jádro věci. Claudie totiž neměla výčitky svědomí, pokud šlo o zabíjení. Seděla v křesle a otáčela pomalu hlavu za ním, aby ho mohla pozorovat. Studovala ho, jako by byl pouhá loutka.

"Tys mi to udělal? A proč?" zeptala se s přivřenými očima.

85

"A proč bych se ti měl zpovídat? Je to moje pravomoc." "Proč jenom tvoje?" opáčila ledovým hlasem, v pohledu nečitelnost. "Jak k tomu došlo?" chtěla vědět, plná hněvu.

Ovzduší bylo nabitě elektrinou. Lestat se zvedl z pohovky a já jsem byl okamžitě také na nohou. "Zastav ji!" poručil mi. Svíral pevně pěsti. "Udělej s ní něco! Já ji nesnáším!" Vyrázil ke dveřím, vzápětí se otočil a přistoupil těsně k ní, takže nad ní čněl jako věž a ona se ocitla v jeho stínu. Vzhlížela k němu bez bázně, její pohled mu přejížděl po obličejích s naprostou lhostejností. "Můžu zničit, co jsem vytvořil. Vás oba, tebe i jeho," ukázal na mě prstem. "Buď šťastná, že jsem z tebe udělal to, co jsi," zašklebil se. "Nebo tě rozmlátím na tisíc kousků!"

Domácí mír byl v troskách, ačkoli bylo ticho. Dny mýjely a ona se už neptala, byla teď pořád ponořená do knih. O okultních vědách, o čarodějnicích a magii a o upírech. Byly to většinou fantazie, chápete. Mýty, povídky, občas spíš romantické horory. Ona to však přímo hltala. Někdy četla až do svítání, takže jsem musel jít a odnést ji na lože.

Lestat zatím najal číšníka a služku a měl v domě partu dělníků, kteří měli na dvoře postavit velkou fontánu se sochou

nymfy, jež bez přestání vylévá vodu ze široce rozevřené lastury. Koupil zlaté rybičky a truhlíky zakořeněných leknínů, ty dal zasadit do fontány, tak aby jejich květy pluly po hladině a chvěly se ve věčně rozvlněné vodě.

Jakási žena ho viděla, když zabíjel na silnici Nyades Road, vedoucí do města Carroltonu, a byly z toho články v novinách, kde ho dávali do souvislosti s jistým strašidelným domem poblíž Nyades a Melpomene, což ho rozveselilo. Po nějakou dobu ze sebe dělal ducha z Nyades Road, až to nakonec čtenáře omrzelo; a pak spáchal další příšernou vraždu na jiném veřejném místě a opět uvedl představitel New Orleansu v horečnou činnost. Jenže to všechno mělo v sobě cosi jako strach. Býval zamyšlený, podezřívavý, stále se mě vyptával, kde je Claudie, kam šla a co dělala.

"Bude v pořádku," ujišťoval jsem ho, ačkoli se mi odcizila a já jsem prožíval úplná muka, jako by to byla moje nevěsta. Stěží se teď na mě podívala, stejně jako dřív na Lestata, a neváhala odejít, když jsem na ni promluvil.

"Udělá dobře, když bude v pořádku!" odsekl hrubě.

"A co si počneš, kdyby nebyla?" zeptal jsem se, víc se strachem než s obžalobou.

Podíval se na mě studenýma šedýma očima. "Dohlédni na ni, Louisi. Promluv s ní! Všechno bylo skvělé, a teď tohle! Nemáme to zapotřebí."

Toužebně jsem si přál, aby za mnou přišla, a ona to udělala. Bylo to jed

86

nou časně večer, právě jsem se probudil. Dům tonul ve tmě. Viděl jsem, jak stojí u francouzského okna, měla nabírané rukávy a růžovou šerpu a dívala se na večerní ruch v ulici Royale. Zaslechl jsem Lestata v jeho pokoji, zvuk vody vylévané ze džbánu. Jemná vůně jejího parfému se vznášela ve vzduchu jako tóny hudby z kavárny ob dva domy od nás. "Neřekne mi nic," zašeptala. Neuvědomil jsem si, že ví, že jsem už otevřel oči. Přišel jsem k ní a klekl si vedle ní.

"Povíš mi to, ano? Jak se to stalo?" zeptala se.

"Opravdu to chceš vědět?" pátral jsem v její tváři. "Nebo spíš proč ti to udělal... a co jsi byla předtím? Nechápu, co myslíš tím jak, protože jestli ti jde o to, jak se stalo, že ses změnila a teď to můžeš dělat sama..."

"Já ani nevím, co to je. O čem mluvíš," pronesla chladným tónem. Pak se ke mně otočila a položila mi ruce na tvář.

"Pojď dneska zabít se mnou," šeptala mi smyslně jako milénka. "A prozrad' mi všechno, co víš. Co jsme? Proč nejsme jako ostatní?"

"Neznám odpovědi na tvoje otázky," povzdychl jsem si. Její obličej se náhle zkřivil, jako by se snažila uslyšet mě v nastalém hluku. Pokračoval jsem: "Lámu si hlavu stejnými věcmi jako ty. Opravdu nevím. Jak se to stalo, to ti můžu říct... Protože Lestat mi to taky udělal. Ale to skutečným v tom všem, to neznám!" Její pohled byl stále plný napětí. Spatřil jsem v něm první stopy strachu, nebo ještě něco horšího a hlubšího, než je strach. "Claudie," vzal jsem ji za ruce a přitiskl si je jemně na tvář, tohle ti musí vysvětlit Lestat. Neptej se mě na podobné věci. Byla jsi mi společnicí po nespočetné roky, kdy jsem pátral po všem, co jsem se mohl dovědět o smrtelném životě a smrtelném tvoření. Nebud' mi nyní společnicí v téhle úzkosti. On nám může dát odpovědi, já je neznám."

Chápal jsem, že to nemůže přijmout, ale nečekal jsem tak silnou reakci, prudkost, s jakou si sáhla do vlasů a hned zase ten pohyb přerušila, jako by to gesto bylo neúčelné, hloupé. Plně jsem ji chápal. Pohlédla k obloze. Ta byla zamlžená, bez hvězd, ve směru od řeky se hnaly mraky. Náhle prudce sevřela rty, jako by se do nich kousla, pak se otočila ke mně a zašeptala: "Tak mě udělal on... On to udělal, ne ty!" V jejím výrazu bylo cosi tak strašného, že jsem od ní odešel, dřív než jsem zamýšlel. Stál jsem před krbem a zapaloval jedinou svíčku u vysokého zrcadla, když jsem náhle spatřil něco, co mě vyděsilo. Nejdřív to v šeru vypadalo jako nějaká šeredná maska, potom se to stalo trojrozměrnou skutečností: zetlelá umrlčí lebka. Zíral jsem na ni; stále ještě byla trochu cítit hlinou, ale byla zřejmě vydrhnutá.

"Proč mi neodpovídáš?" ptala se Claudie. Slyšel jsem vrznout Lestatovy dveře. Asi se rozhodl ihned odejít zabít, přinejmenším najít si k tomu příležitost. Já jsem nehodlal jít.

87

Chtěl jsem první hodiny večera strávit v klidu, hlad ve mně však narůstal, až byl posléze příliš silný, takže jsem se mu naprosto slepě poddal. Znovu jsem jasně slyšel její otázku, vznášela se ve vzduchu jako ozvěna zvonu, a cítil jsem, jak mi tlouče srdce.

"On mě udělal, samozřejmě! Sám to řekl. Ale ty přede mnou něco skrýváš. Když se ho ptám, tak cosi naznačuje. Tvrdí, že jsem se nemohla změnit bez tebe!"

Stále jsem hleděl na lebku a přitom jsem slyšel Claudii, jako by mě její slova mrskala, a já jsem se otočil tváří přímo k biči. Hlavou mi proletěla myšlenka jako ledový závan, že teď ze mne nezůstane nic víc než podobná lebka. Obrátil jsem se a ve světle z ulice jsem spatřil její oči, svítící v bílém obličejí jako dva temné plameny. Byla jako panenka, jíž někdo surově vyloupl oči a nahradil je démonickým ohněm. Přiblížil jsem se k ní, šeptal její jméno, na rtech se mi rodila myšlenka a zase umírala, přistoupil jsem k ní a pak zase ustoupil, abych jí podal plášť a klobouk. Na podlaze jsem zahlédl její rukavičky, světélkovaly v šeru, a na okamžik jsem si představil, že je to drobná, utáá ručka.

"Co je to s tebou?" Přistoupila blíž a pohlédla mi do tváře. "Co to s tebou pořád je? Proč tak koukáš na tu lebku, na tu rukavici?" Ptala se jemně, ale... ne dost jemně. V jejím hlase byl náznak vypočítavosti, nepřekonatelný odstup.

"Potřebuju tě," vydechl jsem, ačkoli tohle jsem říct nechtěl. "Nesnesl bych, kdybych tě měl ztratit. Jsi jediná společnice, kterou mám v nesmrtelnosti!"

"Určitě tu jsou ještě jiní. Jistě nejsme jediní upíři na světě!" Slyšel jsem ji pronášet své vlastní úvahy, slyšel jsem svá vlastní slova, jako by se ke mně vracela na zpětné vlně jejího sebepoznání, jejího pátrání po sobě. To není bolest, uvědomil jsem si najednou. To je naléhavost, nemilosrdná naléhavost.

Pohlédl jsem na ni. "Copak nejsi totéž co já?"

"Tys mě naučil všechno, co znám!" nedala se odbýt.

"Zabíjet tě naučil Lestat," namítl jsem a podal jsem jí rukavičku. "Tady máš, pojď... Jdeme ven. Chci jít ven," koktal jsem a snažil jsem se natáhnout jí rukavičky. Odhrnul jsem jí záplavu vlnitých vlasů a jemně je přehodil přes límec pláště.

"Naučils mě vidět," prohlásila. "Objasnil jsi mi výraz upíří očí. Naučils mě pít svět, lačnit po něčem víc než..."

"Nikdy jsem těm slovům nepřikládal zvláštní význam," bránil jsem se. "Když je vyslovuješ ty, zní to jinak..."

Zatahala mě za ruku, chtěla, abych se na ni podíval. "Pojď," vybídl jsem ji,

88

"musím ti něco ukázat." Spěšně jsem ji vedl chodbou a točitým schodištěm do tmavého dvora. Věděl jsem, kam jdu.

Přitahoval mě tam výstřední, sebezníčující instinkt.

Spěchali jsme městem v časném večeru, obloha nad námi byla bledě fialová, protože mraky odpluly a objevily se mdlé hvězdy, vzduch byl dusný a voňavý, i když jsme minuli rozsáhlé zahrady a vešli do omšelých, úzkých uliček, kde kvítka vyrážejí ze spár mezi kameny a mohutné oleandry vystřelují silné, voskové trsy bílých a růžových květů, jako by to byl jen obrovitý plevel na prázdných pozemcích. Slyšel jsem staccato Claudiiných kroků, jak cupitala vedle mě, aniž mě požádala, abych zvolnil krok; konečně se zastavila, tvář nesmírně trpělivou, vzhledla ke mně v jedné z těch tmavých, úzkých uliček, kde mezi španělskými fasádami ještě zůstalo pár starých francouzských domů se zkosenými střechami, starodávných staveb, jejichž omítka odprýskávala od rozpadávajících se cihel. Našel jsem ten dům skoro poslepu, věděl jsem vždycky, kde stál, a vyhýbal jsem se mu, pokaždé jsem se před tím temným koutem bez lampy otočil, nechtěl jsem projít kolem toho nízkého okna, kde jsem poprvé slyšel Claudii naříkat. Dům byl tichý, sešlejší než v oněch dnech, v uličce se klikatily prohnuté prádelní šňůry, podél základů bujel vysoký plevel, dvě okna ve vikýři byla rozbitá a zakrytá látkou.

Dotkl jsem se okenic.

"Tady jsem tě poprvé uviděl," řekl jsem s úmyslem, že jí o tom budu vyprávět, aby všechno pochopila. Pociťoval jsem však její chlad, odstup jejích upřených očí. "Slyšel jsem tě naříkat. Byla jsi uvnitř v místnosti s matkou. Tvoje matka byla mrtvá, už několik dní, a tys to nevěděla. Držela ses jí, plakala jsi... Žalostně jsi naříkala, celá pobledlá, horečnatá a vyhladovělá. Snažila ses ji probudit ze smrti, objímala jsi ji, aby ses zahřála, měla jsi strach. Bylo už skoro ráno a..." Přitiskl jsem si ruce na spánky. "Otevřel jsem okenice... vstoupil jsem dovnitř. Cítil jsem s tebou soucit. Soucit. Ale... ještě něco jiného."

Viděl jsem její ochablé rty, její prázdný pohled. "Ty... ty ses mnou sytil?" šeptala. "Byla jsem tvoje oběť?"

"Ano," přisvědčil jsem. "Udělal jsem to."

Byla to chvíle napjatá a trýznivá až k nesnesení. Stála oněmělá v přítmí, v jejích velkých očích se zrcadlilo světlo. A pak se obrátila. Slyšel jsem klapot jejích střevíčků, jak běžela. A běžela a běžela. Stál jsem jako přimrazený, vnímal jsem ten slábnoucí zvuk; potom, když ve mně úzkost nabyla strašlivých rozměrů, rozběhl jsem se za ní. Bylo nemyslitelné, abych ji nedohonil, abych jí neřekl, že ji miluju, že ji musím mít, pečovat o ni, a každou vteřinou, kdy jsem za ní utíkal temnou ulicí, jako by mi stále víc unikala; srdce mi bušilo,

89

nenасыcené a vzpírající se námaze. Až jsem ji najednou objevil. Stála pod pouliční lampou a mlčky se na mě dívala, jako by mě neznala. Objal jsem ji oběma rukama kolem útlého pasu a zvedl ji ke světlu. Upřeně mě pozorovala, obličej zkrfvený, hlavu odvrácenou, jako by mi nechtěla dopřát přímý pohled, jako by musela svést stranou neodolatelný pocit odporu. "Tys mě zabil," šeptala. "Tys mi vzal život!"

"Ano." Držel jsem ji a cítil jsem tlukot jejího srdce. "Spíš jsem se ti ho pokusil vzít. Vypít ho. Jenže tys měla jiné srdce než všechna ostatní, jaká jsem kdy poznal. Bušilo tak dlouho, až jsem tě musel nechat, musel jsem tě pustit, abys mi nezrychlila tep natolik, že bych zemřel. A byl to Lestat, kdo mě přistihl při činu: Louis, ten citlivka, ten blázen, hoduje na zlatovlasém dítěti, ztělesněné nevinosti, na malém děvčátku! To on tě přinesl ze Špitálu, kam tě dali, a já dodnes nevím, co tím zamýšlel, kromě toho, aby mi ujasnil mou přirozenost. Vezmi si ji, dokonči to, řekl. A já jsem k tobě znovu pocítil stejnou vášň. Ach, já vím, že jsem tě teď ztratil navždy, vidím to ve tvých očích. Díváš se na mě stejným pohledem jako na smrtelníky, shora, z jakési oblasti chladné soběstačnosti, které nerozumím. Dobře, udělal jsem to. Znovu jsem to k tobě pocítil, odporný, nesnesitelný hlad po tvém tlukoucím srdci, po téhle tváři, po téhle pleti. Byla jsi růžová a voňavá, jak už smrtelné děti bývají, sladká s lehkou příchutí soli a prachu. Znovu jsem tě držel, znovu jsem se tě dotýkal. A když jsem si uvědomil, že mě tvoje srdce zabije, a bylo mi to jedno, Lestat nás od sebe odtrhl, nařizl si zápěstí a přiložil ti ho k ústům. A tys pila. Pila a pila, až jsi ho málem úplně vysála, potácel se. A tím ses stala upírem. Ještě těžší noci jsi pila lidskou krev a potom znovu, každou noc."

Její tvář se nezměnila. Tělo jako by měla z vosku slonovinové barvy, jenom v očích byl život. Neměl jsem už co dodat. Postavil jsem ji na zem. "Vzal jsem ti život," řekl jsem. "On ti ho vrátil."

"Tak to tedy je," vzdychla tiše. "A já vás oba nenávidím!"

Upír zmlkl.

"Proč jste jí to prozradil?" zeptal se mladík po chvíli uctivého ticha.

"Jak jsem jí to mohl neřict?" vzhledl upír v mírném údivu. "Musela se to dovědět. Musela zvážit jednu věc proti druhé. Nebylo to tak, že by ji Lestat zbavil života jako mě to já jsem jí zasadil rozhodující ránu. Byla by zemřela! Už by pro ni skončily smrtelné dny. Ale jaký je v tom rozdíl? Pro nás všechny je umírání záležitostí let. To, co ona zjistila spíš z četby, vědí všichni lidé: že smrt přijde nevyhnutelně, kromě jedné možnosti... téhle!" Rozevřel své bílé ruce a pohlédl na dlaně.

„A nechal jste ji jít? Opravdu odešla?"

"Kam by chodila? Byla vzrůstem dítě, o nic větší než kdysi. Kdo by jí poskytl útočiště? Měla si hledat nějakou hrobku jako ten mytický upír, který v ní ve dne lehal s červy a mravenci a pak vstával, aby slídlil po hřbitůvku a okolí? Ale to nebyl pravý důvod, proč neodešla. Bylo v ní něco spřízněného se mnou, a s Lestatem tomu bylo stejně. Nemohli jsme snést život o samotě, potřebovali jsme svou malou společnost. Obklopovala nás divočina smrtelníků, tápajících, slepých, ustaraných, nevěst a ženichů smrti.

"Uzavření spolu v nenávisti," řekla mi později klidně. Našel jsem ji u prázdného krbu, jak trhá kvítka z dlouhého stonku levandule. Jakmile jsem ji tam spatřil, ulevilo se mi tak, že jsem nebyl schopen nic udělat, ani promluvit. A když jsem slyšel, jak mě tiše žádá, abych jí vyprávěl všechno, co vím, rád jsem jí vyhověl. Všechno ostatní nebylo nic ve srovnání s oním starým tajemstvím, že já jsem si přivlastnil její život. Vykládal jsem jí o sobě, tak jako teď vám, o tom, jak ke mně přišel Lestat, a co se stalo oné noci, kdy ji přinesl ze špitálu. Nekladla mi otázky, jenom občas vzhledla od svých květů. A potom, když jsem skončil a seděl jsem tam s pohledem upřeným na onu zřetelnou umrlčí lebku a poslouchal, jak okvětní lístky tichounce dopadají na Claudiiny šaty, a cítil se bdně na těle i na duchu, pronesla:

"Necítím k tobě opovržení!" Procítl jsem. Sklouzla z vysokého, kulatého damaškového polštáře a přistoupila ke mně, obklopena vůní květů a s okvětními plátky v ruce. "Je to vůně smrtelného dítěte?" zašeptala. "Louisi, miláčku!" Pamatuju se, že jsem ji sevřel a přitiskl hlavu na její drobnou hrud', svíral její ptačí ramínka, její ručky mi hladily vlasy, utišovaly mě, podpíraly.

"Byla jsem k tobě strašná," pokračovala. Vzhledl jsem k ní a viděl jsem, že se usmívá; měkkost jejích rtů však byla prchavá, za okamžik už hleděla kamsi mimo mě jako někdo, kdo naslouchá sotva slyšitelné, závažné hudbě. "Dal jsi mi polibek nesmrtelnosti," pronesla zvolna, ale ne ke mně, nýbrž sama k sobě. "Miloval jsi mě svou přirozeností upíra." "Teď tě miluju svou lidskou přirozeností, pokud jsem ji kdy měl." "Ach ano," opáčila zamyšleně. "Ano, a to je tvoje chyba. Proto jsi vypadal tak ztrápeně, když jsem ti řekla po lidském způsobu nenávidím tě, a proto se teď na mě díváš, tak jak se díváš. Lidská přirozenost! Tu já nemám. Ani tvoje vyprávění o matčině mrtvole a o pokojích v hotelu, kde se děti učí hrůzným věcem, mi ji nemůže dát. Nemám ji. Když ti to říkám, tvoje oči chladnou strachem. Už mluvím tvým jazykem. Mám tvou vášeň k pravdě, tvou potřebu proniknout jehlou rozumu přímo do srdce toho všeho, jako zobáček kolibříka, který kmitá křídly tak prudce a rychle, že si smrtelní lidé mohou myslet, že ani nemá nožičky, že si nemůže nikdy sednout, a proto jen hledá a hledá

91

a stále proniká do srdce květů. Já, tvůj upír, jsem upírem víc než ty. A teď ten pětadesátiletý spánek skončil." Slyšel jsem, jak říká ten pětadesátiletý spánek skončil, nevěřil jsem však, nechtěl jsem věřit, že ví a míní přesně to, co vyslovila. Protože to bylo počítáno právě od té noci, kdy jsem se pokusil odejít od Lestata a neuspěl jsem a kdy, zamilován do ní, jsem zapomněl na svůj mozek překypující hroznými myšlenkami. Teď měla ty hrozné myšlenky na rtech ona a chtěla vědět. Přešla pomalu doprostřed pokoje a rozhazovala kolem sebe pomačkané levandulové kvítky. Zlomila křehký stoněk a přitiskla si ho ke rtům. A když vyslechla celý příběh, poznamenala: "Udělal mě tedy, abych byla tvou společnicí. Žádné řetězy by tě neudržely ve tvé osamělosti a on ti nemohl dát nic. Nedává nic ani mně... Myslívala jsem, že je okouzlující. Líbil se mi způsob jeho chůze, jak si vykračoval po dláždění se svou vycházkovou holí a houpal mě v náručí. I bezstarostnost, s níž zabíjel a která odpovídala tomu, co jsem cítila. Teď už mi nepřípadá okouzlující. Tobě tak nepřípadal nikdy. Byli jsme jeho loutky, ty a já; tys tu byl, aby ses o něj staral, a já jako vaše spásná společnice. Teď je čas to skončit, Louisi. Je čas ho opustit." Čas ho opustit...

Nemyslel jsem na to, nesnil jsem o tom už dlouho; zvykl jsem si na něj, jako by byl podmínkou samého života. Zaslechl jsem teď neurčitou směsicí zvuků, jež znamenala, že vjel k bráně pro kočáry a brzy vstoupí na zadní schodiště.

Vzpomněl jsem si, co jsem vždycky cítil, když jsem ho slyšel přicházet: tu neurčitou úzkost, tíseň. A pak mě pomyšlení, že bych se od něj navždy osvobodil, zaplavilo jako vodní příval, jako nové a nové vlny chladivé vody. Vstal jsem a pošeptal jí, že přichází.

"Já vím," usmála se. "Slyšela jsem ho, už když zatáčel za vzdáleným rohem."

"Jenže on nás nikdy nenechá odejít," šeptal jsem, ačkoliv jsem chápal dosah jejích slov; měla pronikavé smysly upíra. Stála nádherně vzpřímená.

"Ty ho neznáš, jestli si myslíš, že nás nechá odejít," opakoval jsem, zburcován její sebedůvěrou. "Nenechá nás odejít." Stále se usmívala. "Ach... opravdu?"

Pak jsme se dohodli, že si všechno naplánujeme. Okamžitě. Následujícího večera přišel můj agent s obvyklými stížnostmi, že musí jednat při světle jedině mizerné svíčky, a dostal mé výslovné příkazy pro cestu přes oceán. Claudie a já jsme chtěli jet do Evropy první dosažitelnou lodí bez ohledu na to, ve kterém přístavu bychom měli nastoupit. Nejdůležitějším bodem bylo, že s námi bude naložena i jistá bedna, a ta musí být opatrně dopravena z na

92

šeho domu během dne a uložena na lodi nikoli v nákladovém prostoru, nýbrž v naší kabině. Dále tu bylo opatření týkající se Lestata. Měl jsem v plánu nechat mu nájemné z několika krámů a domů ve městě a přijmout malé stavební společnosti činné na předměstí Marigny. Tyto příkazy jsem řádně stvrdil podpisem. Hodlal jsem tak vykoupit naši svobodu, přesvědčit Lestata, že si spolu chceme jen vyrazit na výlet a on že může zůstat v prostředí, na jaké je zvyklý; bude mít vlastní peníze a mě nebude k ničemu potřebovat. Po všechna dosavadní léta byl na mně závislý. Samozřejmě ode mě vyžadoval finanční prostředky, jako bych byl nějaký jeho bankéř, a děkoval mi nejchladněji, jak jen mohl, ale těžce snášel svou závislost. Doufal jsem, že uspím jeho podezíravost, když zahraju na jeho chtivost. Byl jsem

přesvědčen, že je z mého obličejce schopen vyčíst každý záchvěv citu, a to mi nahánělo strach. Nevěřil jsem, že bude možno mu uniknout. Chápete, co to znamená? Jednal jsem, jako bych tomu věřil, ale nebylo tomu tak. Claudie si zatím zahrávala s ohněm. Svou vyrovnaností mě tak převyšovala, že si klidně mohla číst upírské knihy a klást Lestatovi otázky. Z rovnováhy ji nevyvedly ani jeho příležitostné výbuchy, někdy se tázala různými způsoby znovu a znovu na totéž a pečlivě zvažovala, jaké drobné informace by z něj ještě mohla vymámit. "Který upír tě udělal tím, čím jsi?" zeptala se, aniž zvedla oči od knihy. "Proč o něm nikdy nemluvíš?" pokračovala, jako by jeho prudké námitky byly pouhý vzduch. Zdálo se, že je proti jeho podrážděnosti imunní. "Jste nenasytní, oba dva!" prohlásil příštího večera, když přecházel v šeru pokojem, a obrátil pomstychtivý pohled na Claudii, jež se usadila ve svém koutě, v dosahu svíčky, hromadu knih nad sebou. "Nesmrtelnost je vám málo! Ne, vy byste chtěli koukat na zuby koni darovanému od Pánaboha! Mohl bych to nabídnout komukoli tam venku na ulici a každý by po tom skočil..." "Tys po tom skočil?" opáčila mírně, její rty se přitom sotva pohnuly. Nedbal jí a pokračoval: "Jenže vy potřebujete znát důvod, proč to tak je. Nechtěli byste s tím už skoncovat? Můžu vám dát smrt snadněji, než jsem vám dal život!" Otočil se ke mně a zaclonil svíčku, dopadl na mě jeho dlouhý stín. Kolem jejích světlých vlasů zazářila duhová svatozář a její tvář se ocitla ve tmě. "Chcete smrt?" naléhal Lestat. "Znalost něčeho není smrt," zašeptala Claudie. "Odpověz mi! Chcete smrt?" "Ty to obojí rozdáváš. Obojí pochází od tebe, život i smrt," usklíbala se posměšně. "Ano. Ode mne." "Nevíš nic," řekla mu vážně hlasem tak tichým, že nejslabší zvuk z ulice

93

její slova překryl, takže jsem je zaslechl jen s velkou námahou. "Podle mě ani upír, který tě udělal, nevěděl nic, ani upír, který udělal tamtoho upíra, nevěděl nic, stejně jako upír před ním, a tak pořád dál. Nic se rodí z ničeho a kónčí v ničem! Musíme zkrátka žít s vědomím, že nikdo nic neví."

"Ano!" vykřikl náhle, vztáhl ruce a v hlase měl cosi jiného než předchozí zlost. Potom oba mlčeli. On se otočil, pomalu, jako bych ho byl nějakým pohybem poplašil. Připomnělo mi to způsob, jakým se otáčejí lidé, když za sebou ucítí můj dech a náhle si uvědomí, že tam, kde si připadali naprosto sami... Ten okamžik strašného podezření, než spatří mou tvář a vyjeknou. Jeho pohled se zkřížil s mým a rty se mu sotva znatelně pohnuly. Vtom jsem to pochopil. Měl strach. Lestat měl strach!

Ona se na něj dívala stále tímž klidným pohledem bez citu, bez jediné myšlenky.

Zašeptal: "Tys ji tím nakazil!"

Ostrým škrtem rozžehl zápalku a zapálil svíčky na krbové římse, sejmul začazená stínítka lamp, obešel pokoj a všude rozsvěcel, pak se postavil zády k mramorovému krbu a přehlížel všechna světla, jako by jimi nastolil mír. "Jdu ven," oznámil.

Jakmile se objevil na ulici, Claudie vstala, zastavila se uprostřed pokoje, úzká záda shrbená, ruce zaťaté v pěstičky, oči na okamžik pevně zavřené a hned zase doširoka otevřené, jako kdyby se probudila ze sna. V jejích gestech bylo cosi nemravného; zdálo se, že pokoj se chvěje Lestatovým strachem, že v něm jako ozvěnou zní jeho poslední odpověď. To vyžadovalo její pozornost. Asi jsem se od ní mimoděk odvrátil, protože teď stála u opěradla mé židle a položila ruku na mou knihu, kterou jsem už celé hodiny nečetl. "Pojď se mnou ven," vybidla mě.

"Měla jsi pravdu. Neví nic. Nemá, co by nám řekl," odpověděl jsem.

"Ty sis snad opravdu myslel, že má?" zeptala se pořád tím tichým hlasem. "Najdeme jiné našeho druhu. Najdeme je ve střední Evropě, tam jich je tolik, že příběhy o nich, ať už vymyšlené nebo pravdivé, naplňují celé svazky. Jsem přesvědčená, že odtud pocházejí všichni upíři, ať už žijí kdekoli. Příliš dlouho jsme se s ním zdržovali. Pojď ven, ať tělo poučí ducha!"

Myslím, že jsem pocítil záchvěv rozkoše, když pronesla ta slova: ať tělo poučí ducha. i

"Odlož knihu a zabíjej," naléhala. Následoval jsem ji po schodech, přes dvůr a úzkým průchodem do další ulice. Pak se obrátila a napřáhla ruce, abych ji zvedl a nesl, ačkoli samozřejmě nebyla unavená; chtěla jen být u mého ucha, držet mě kolem krku.

94

"Nezminil jsem se mu o svém plánu, o naší cestě ani o penězích," vzpomněl jsem si.

"To on zabil toho druhého upíra," šeptala mi.

"Ne! Proč to říkáš?" Nebyla to však její slova, co mě zneklidňovala, co mi rozčeřilo duši jako vodní hladinu toužící po klidu. Cítil jsem, že mě pomalu k něčemu postrkuje, jako by ona řídila naši pomalou chůzi temnou ulicí.

"Protože teď to vím," prohlásila s plnou vážností. "Ten upír si z něj udělal otroka, ale on nechtěl být otrokem o nic víc než já, a tak ho zabil. Zabil ho, dřív než se od něj dověděl, co potřeboval, a pak v panice udělal otroka z tebe. A ty jsi byl jeho otrok."

"Nikdy doopravdy," odporoval jsem. Cítil jsem tlak její brady na spánku. Byla studená, potřebovala už zabíjet. "Nebyl jsem otrok, jenom něco jako bezmyšlenkovitý spoluviník," přiznal jsem se jí i sám sobě. Pocítil jsem, jak mě zachvacuje horečná potřeba zabít, hlad mi stahoval vnitřnosti, ve spáncích mi tepalo, jako by se žíly scvrkávaly a tělo se stávalo mapou pokroucených cév.

"Ne, byl jsi otrok," trvala na svém se stále stejnou vážností, jako by myslela nahlas a každé slovo jako by cosi prozrazovalo, jako jednotlivé části nějaké skládačky. "Já nás oba osvobodím."

Zastavil jsem se. Stiskla mi rameno, nutila mě jít dál. Pokračovali jsme dlouhou, prázdnou ulicí podél katedrály ke světélům Jacksonova náměstí. Strouhou uprostřed ulice se valila voda a stříbřitě se leskla v měsíčním světle. V té chvíli Claudie pronesla: "Já ho zabiju."

Strnul jsem bez pohybu. Cítil jsem, jak se mi v náruči zavrtěla, jako by se chtěla z mého sevření uvolnit bez nemotorné pomoci mých rukou. Postavil jsem ji na chodník. Řekl jsem jí, že to nemá dělat, vrtěl jsem hlavou. Měl jsem pocit, jaký jsem už popsal: že budovy kolem mě Cabildo, katedrála, domy na náměstí, to všechno je z hedvábí, pouhá iluze, a všechno se to sesune v hrozném větru a země pukne.

"Proč ho nezabít?" Zvýšila hlas, byl stříbrojasný a nakonec přímo pronikavý. "Já ho nepotřebuju, není mi k ničemu. A působí mi bolest, kterou nehodlám snášet!"

"Ne, i když z něj máme tak málo užitku," odporoval jsem. Ale byla to marná snaha. Beznadějná. Poodešla teď ode mne, úzká ramínka držela rovně a odhodlaně, kráčela rychle jako malá holčička, jež jde s rodiči v neděli na procházku a chce jít napřed, aby mohla předstírat, že je sama.

"Claudie!" zavolal jsem na ni a několika dlouhými kroky jsem ji dohonil. Vzal jsem ji kolem útlého pasu a cítil jsem, jak ztuhla, jako by byla ze železa. "Claudie, nemůžeš ho zabít!" naléhal jsem. Otočila se zpátky, hopsala po

95

dláždění a pak zahnula do široké ulice. Minul nás kočár s náhlým přívalem smíchu, dusotem koní a vrzáním kol. Pak byla ulice zase tichá. Šel jsem za ní a zastihl jsem ji, jak stojí před bránou na Jacksonově náměstí a rukama svírá tepané železné mříže. Sklonil jsem se k ní. "Je mi jedno, co cítíš, co říkáš, ale nesmíš ho chtít zabít!"

"Pročpak ne? Myslíš, že je tak silný?" odpověděla, oči upřené na sochu na náměstí, dvě obrovské studánky světla.

"Je silnější, než tušíš! Silnější, než se ti zdá! Jak ho chceš zabít? Nemůžeš ani odhadnout jeho obratnost, neznáš ho!"

Snášel jsem nové a nové důvody, ani se však nepohnula jako dítě, které je fascinováno pohledem do výkladní skříně s hračkami. Pak najednou vysunula jazyk mezi zuby a olízla si spodní ret zvláštním kmitavým pohybem, jenž způsobil, že jsem se celý zachvěl. Vybavila se mi chuť krve. Měl jsem v rukou pocit něčeho hmatatelného a bezbranného. Chtěl jsem zabít. Vnímá jsem lidi na náměstí, jak chodí po trhu, podél nábřeží.

Právě jsem ji chtěl přinutit, aby se na mě podívala, zatřásl jí, aby mě poslouchala, když ke mně obrátila ty své veliké, vlhké oči a řekla: "Miluju tě, Louisi."

"Tak mě poslouchej, Claudie, prosím tě," šeptal jsem a držel ji, pohnut k tomu nedalekým ozvukem hlasů, pomalou artikulací lidské řeči, která se ozývala nad směsicí zvuků noci. "On tě zničí, jestli se ho pokusíš zabít. Neexistuje způsob, jak bys to spolehlivě dokázala. Vždyť ani nevíš, jak to udělat! A jestli se postavíš proti němu, ztratíš všechno. Claudie, já to nesnesu!"

Na jejích rtech se objevil sotva postřehnutelný úsměv. "Ne, Louisi, já ho umím zabít. A teď ti chci povědět něco jiného, bude to naše tajemství."

Zavrtěl jsem hlavou, ona se však ke mně přitiskla těsněji a sklopila víčka tak, že se její dlouhé řasy skoro dotýkaly kulatých tváří. "To tajemství je, Louisi, že ho chci zabít. Budu z toho mít potěšení!"

Beze slova jsem si vedle ní klekl a její oči na mně zkoumavě spočinuly, jako tak často v minulosti. Potom řekla: "Každou noc zabývám lidi. Svádím je, přitáhnou si je těsně k sobě, s nenasytným hladem, v neustálém hledání něčeho... něčeho, o čem nevím, co to je..." Přitiskla si prsty na rty, ústa pootevřená, takže jsem mohl vidět lesk jejích zubů. "A nestarám se o ně odkud přišli, kam jdou, kam by šli, kdyby cestou nepotkali mě. Ale nemám ho ráda! Chci jeho smrt a také mu ji přinesu. Budu z toho mít potěšení."

"Claudie, on přece není smrtelný. Nemoc se ho nedotkne, věk nad ním nemá moc. Ohrožuješ život, který může trvat až do skonání světa!"

"Ano, přesně tak to je," kývla. "Život, jenž mohl trvat po staletí. Taková krev, taková síla! Myslíš, že se jeho síla přidá k mé, až se ho zmocním?"

96

Dostal jsem vztek. Vstal jsem a odvrátil se od ní. Zaslechl jsem jakési lidi, nebyli daleko. Šeptali si o otci a dceři, o tom, že je hezké sledovat láskyplnou oddanost. Uvědomil jsem si, že mluvím o nás.

"Není to nezbytné," namítl jsem. "Přesahuje to všechny meze, všechen zdravý rozum, všechnu..."

"Co? Všechnu lidskost? Je to zabiják!" zasyčela. "Osamělý dravec!" opakovala posměšně Lestatův vlastní výraz.

"Nepřekázej mi a nepátrej, kdy to provedu, neplet se mezi nás..." Aby mě umlčela, uchopila mou ruku železným sevřením, její drobné prstíky se mi zaťaly do masa. "Jestli se budeš mezi nás vměšovat, zničíš mě. Připravíš mě o odvahu."

Pak ode mne odešla, stuhý čepce jí vlály, střevíčky klapaly. Otočil jsem se a šel jsem nazdařbůh, přál jsem si, aby mě město pohltilo, a uvědomoval jsem si, jak mi rostoucí hlad kalí rozum. Skoro jsem se zdráhal ten stav ukončit.

Potřeboval jsem, aby mě žádostivost a vzrušení zbavily všeho vědomí, stále znovu a znovu jsem myslel na zabíjení. Šel jsem pomalu jednou ulicí vzhůru a druhou zase dolů, směřoval jsem neúprosně za svým údělem a říkal jsem si, jsem přivázan na šňůru, která mě táhne tím bludištěm. Ne že já ovládám šňůru, šňůra vleče mě... A pak jsem stál v ulici Conti a poslouchal tupé dunění, důvěrně známý zvuk. Byli to šermíři nahoře v salónu, dupot na holé dřevěné podlaze, výpady, ústupy, poskoky a stříbrné řinčení fleretů. Stál jsem opřen o zeď, odkud jsem je mohl pozorovat vysokými a nezastřenými okny; byli to dva mladíci, utkávali se v pozdním nočním souboji, levou ruku vzhůru jako při tanci, půvab postupující vpřed ke smrti, půvab vyrazující za srdcem, obrazy mladého Freniera, teď vyrazující lesklou čepelí vpřed, vzápětí poslané lesklou čepelí do pekel. Kdosi sestoupil po úzkých dřevěných schodech na ulici mladík, chlapec tak mladý, že měl ještě hladké, oblé tváře dítěte; obličej měl zružovělý a rozpálený šermem, zpod elegantního šedého pláště

a nabírané košile vycházela sladká vůně kolínské vody a soli. Cítil jsem žár jeho těla, když se vynořil z matného světla schodiště. Smál se jen tak pro sebe, mluvil skoro neslyšně sám k sobě, hnědé vlasy mu padaly přes oči, když šel kolem, potřásal hlavou, jeho šepot sílil a pak zase umlkal. Potom se zastavil a upřel na mě oči. Zíral na mě, jeho víčka prudce zamžikala a on se krátce a nervózně zasmál.

"Promiňte," řekl francouzsky, "trochu jste mě vylekal!" A pak, ve chvíli, kdy se chystal obřadně se poklonit a projít kolem mě, strnul a v jeho zarděném obličejí se zračil hluboký ořes. Na růžových tvářích bylo vidět, jak mu tepe srdce, cítil jsem, že mu náhle vyrazil pot po celém mladém, pevném těle. "Vidíte mě ve světle lampy," promluvil jsem na něj, "a můj obličej vám připadá jako maska smrti."

97

Pootevřel ústa, zuby mu cvakaly, oči omámené, a jakoby mimoděk přikývl. "Jděte už!" vyběhl jsem ho. "Rychle!" Upír se odmlčel, potom se pohnul, jako by chtěl pokračovat. Jenom se však v křesle zvrátil dozadu a přitiskl si ruce ke spánkům.

Mladík tam seděl celý skrčený, se sepnatýma rukama, jen pomalu se uvolňoval. Chvilí se díval na magnetofon, potom znovu na upíra. "Té noci jste někoho stejně zabil, že?" pronesl nakonec.

"Každou noc."

"Tak proč jste ho nechal odejít?"

"Nevím," pokrčil upír rameny. Znělo to spíš, jako by řekl: "Nechme toho. Vypadáte unaveně. Jako by vám byla zima."

"Na tom nezáleží," pospíšil si mladík s odpovědí. "Je tu trochu chladno, ale to mi nevadí. Vám nebývá chladno, že?"

"Ne," opáčil upír a ramena se mu zatřásla němým smíchem.

Na chvíli se zamyslel a mladík mohl pozorovat jeho obličej. Upírovy oči sklouzly k hodinkám.

"Nepodařilo se jito, nebo ano?" zeptal se mladík tiše.

"Jak to podle vás dopadlo?" Upír se znovu pohodlně usadil v křesle a pátravě se na mladíka zahleděl.

"Že byla... jak jste řekl, zničena," odpověděl mladík. Zdálo se, že ta slova velmi procití uje, protože poté, co vyřkl slovo zničena, polkl naprázdno. "Opravdu byla?"

"Nemyslíte, že to mohla dokázat?"

"Byl přece tak silný! Sám jste uvedl, že jste nikdy nevěděl, jaké síly ovládá, jaká tajemství zná. Copak mohla najít spolehlivý způsob, jak ho zabít? Pokusila se o to?"

Upír mladíka ochromoval pohledem, jehož výraz nebylo možno rozluštit; mladík raději uhnul očima, protože upírovy zraky byly jako planoucí světla. "Pročse nenapijete z té láhve, kterou máte v kapse?" zeptal se upír. "To vás zahřeje."

"Ach ta! Chtěl jsem. Právě jsem..." koktal mladík.

Upír se zasmál a pleskl se do stehna. "flísl jste si, že by to nebylo zdvořilé!"

"To je pravda," přisvědčil mladík s úsměvem. Vytáhl z náprsní kapsy lahvičku, odšrouboval zlatý uzávěr a lokl si.

Pozvedl láhev a tázavě pohlédl na upíra.

"Ne, děkuji," usmál se upír a zvedl ruku v odmítavém gestu. Pak zase zvažněl, opřel se v křesle a pokračoval:

98

Lestat měl v ulici Dumaine přítele hudebníka. Viděli jsme ho při jednom recitálu v bytě madame LeClairové, která bydlela v téže ulici, tenkrát velice elegantní. Tahle madame LeClairová, s níž se Lestat příležitostně bavil, našla onomu hudebníkovi pokoj v sousedství a Lestat ho tam často navštěvoval. Vyprávěl jsem vám, že si se svými oběťmi pohrával, přátelil se s nimi, obloučil je tak, že mu důvěřovaly a měly ho rády, dokonce ho milovaly, než je zabil. Právě tak si zřejmě pohrával s tím chlapcem, ačkoli to trvalo déle než jiná taková přátelství, jak jsem vypožadoval. Ten mladík komponoval dobrou hudbu a Lestat často nosil domů čerstvě popsané listy na klavíru v salónu je potom přehrával. Ten mládenec měl velký talent, ovšem jeho hudba neměla úspěch, byla příliš zneklidňující. Lestat mu dával peníze a trávil s ním večer za večerem, často ho bral do restaurací, jaké by si hoch nemohl dovolit, a kupoval mu notový papír a pera, aby mohl komponovat.

Jak jsem řekl, trvalo to mnohem déle než jakékoliv jiné Lestatovo přátelství. Nejsem schopen odhadnout, jestli si opravdu oblíbil smrtelníka kvůli němu samému, nebo to prostě byla mimořádná proradnost a krutost. Několikrát naznačil Claudii a mně, že jde ven, aby toho chlapce rovnou zabil, ale neudělal to. A já jsem se ho samozřejmě nikdy nezeptal na důvod těch odkladů, protože by to bylo nestálo za ten výstup, jaký by moje otázka přivodila. Lestat nadšený smrtelníkem? To by snad vzteky roztřískal veškerý nábytek v salónu.

Příští noc po té, kterou jsem vám právě vyličil mě šokoval pozváním, abych šel s ním do bytu onoho mladíka. Byl vyloženě přátelský, v jedné z těch nálad, kdy si přál mou společnost. K tomu ho mohl přimět jen nějaký požitek. Když třeba chtěl vidět dobrou hru, pěknou operu nebo balet, to mě vždycky chtěl mít s sebou. Myslím, že Macbetha jsem s ním musel zhlédnout aspoň patnáctkrát. Chodili jsme na každé představení, i na ochotnické, a Lestat mi pak cestou domů opakoval celé verše a dokonce pokřikoval na chodce s nataženým prstem: "Zítří a zítří a zítří!" až se mu vyhybali jako opilému. To nadšení bylo frenetické a obvykle zase ve chvílce opadlo, často stačilo pouhé slovíčko přátelského citu z mé strany, náznak, že je mi jeho společnost příjemná, aby zahnilo něco podobného na celé měsíce nebo i roky. Nyní však ke mně přišel právě v takové náladě a zval mě, abych s ním šel za tím mládcem. Dokonce mi tiskl ruku, jak mě nutil, A já, hlupák, jsem se mu uboze vymluvil myslel jsem pouze na Claudii, na agenta, na hrozící katastrofu. Cítil jsem ji přicházet a divil jsem se, že on to nevnímá. Nakonec sebral ze země knihu, mrštil ji po mně a křičel:

"Tak si čti ty svoje zatracené básničky! Pitomče!" A vypadl z domu.

To mě rozrušilo. Nemůžu ani vyjádřit, jak mě to vyvedlo z míry. Přál jsem

si, aby byl studený, bez citu, zlý. Rozhodl jsem se přimět Claudii, aby všeho nechala. Cítil jsem se bezmocný a beznadějně unavený. Ale její dveře byly zamčené až do jejího odchodu a já jsem ji zahlédl pouze ve chvíli, kdy se mnou Lestat hovořil, a bylo to zjevení kraje krásy, když vklouzla do pláště; nabrané rukávy a na prsou fialová šerpa, bílé krajkové punčochy vykukující zpod lemu šatů a bílé střevíčky bez poskvrny. Při odchodu na mě vrhla chladný pohled. Když jsem se později vrátil, nasycený a na chvíli příliš líný na to, aby mě znepokojovaly vlastní myšlenky, začal jsem postupně chápat, že tohle je ta osudná noc. Že se o to Claudie dnes v noci pokusí.

Nemůžu vám říct, jak jsem to poznal. V bytě mě všechno rozrušovalo, varovalo. Claudie chodila v zadním pokoji za zavřenými dveřmi. Zdálo se mi, že tam slyším cizí hlasy, šepot. Dosud nikdy do našeho bytu nikoho nepřivedla, to dělal pouze Lestat, když si tam vodil holky z ulice. Poznal jsem, že u Claudie někdo je, ve vzduchu totiž prodlévaly pachy jídla i nápojů a na pianě stála stříbrná váza s chryzantémami, jež pro Claudii symbolizovaly smrt.

Pak se vrátil Lestat, něco si tiše pobrukoval, jeho vycházková hůl dělala ratata po zábradlí točitého schodiště. Přišel dolů do dlouhé haly, obličej zarudlý po zabíjení, rty růžové, a položil na klavír své noty.

"Zabil jsem ho, nebo nezabil?" zamířil ukazováčkem tu otázku na mne. "Co myslíš?"

"Nezabil," odvětil jsem pokorně. "Protože jsi mě pozval, abych šel s tebou, a ty bys mě nikdy nezval, abych se podílel na takovém zabítí."

"Kdepak! Zabil jsem ho ze vzteku, protože jsi nechtěl jít se mnou!" sdělil mi a odhodil svazek klíčů. Viděl jsem, že je schopen takhle pokračovat až do svítání. Měl veselou náladu. Sledoval jsem ho, jak zběžně listuje notami, a uvažoval jsem: Může zemřít? Opravdu může zemřít? A zamýšlí to ona udělat? Na jedné straně jsem chtěl jít k ní a říct jí, že se musíme všeho vzdát, i toho chystaného výletu, a žít tak jako dřív. Ale pak jsem pochopil, že cesta zpátky už není. Ode dne, kdy se ho začala vyptávat, stalo se to – ať už to mělo být cokoli – nevyhnutelným. A cítil jsem na sobě tíhu, jež mě tiskla do křesla.

Zahrál dva akordy. Měl obrovský prstový rozsah a ve smrtelném životě by byl mohl být dobrým pianistou. Hrál však bez citu, byl vždycky vně hudby, dobýval ji z piana jakoby kouzlem, virtuositou upířských smyslů a sebekontrolou, hudba jím neprocházela, neprožíval ji. "Tak co, zabil jsem ho?" opakoval otázku.

"Ne, nezabil," řekl jsem znovu, ačkoli jsem stejně snadno mohl tvrdit opak. Byl jsem plně soustředěn na to, abych si na tváři udržel neproniknutelnou masku.

100

"Máš pravdu. Nezabil," přisvědčil. "Vzrušuje mě být s ním v těsném vztahu, přemýšlet znovu a znovu o tom, že ho můžu zabít a zabiju ho, ale ne teď. A pak odejít a najít někoho, kdo se mu co nejvíc podobá. Kdyby měl bratry... Ach, ty bych zabíjel jednoho po druhém. Rodina by podlehla tajemné horečce, která by vysušila veškerou krev v jejich tělech!" pronesl tónem napodobujícím pouťového vyvolavače. "Claudie má smysl pro rodiny. Když už mluvím o rodinách, předpokládám, že se to k tobě doneslo. U Frenierových prý straší – nemohou sehnat dozorce a otroci jim utíkají." To jsem slyšel zvlášť nerad. Babetta zemřela mladá, s chorou myslí v ústavu pro duševně nemocné, kam ji nakonec zavřeli, když se stále potulovala po troskách Pointe du Lac a tvrdila, že tam viděla ďábla a že ho musí najít; zaslechl jsem to jako útržky klepů. Později přišlo úmrtní oznámení. Chystal jsem se za ní příležitostně zajít a pokusit se nějak napravit, co jsem způsobil; jindy jsem zase sám sebe přesvědčoval, že se to všechno samo urovná; a ve svém novém životě nočního zabíjení jsem se už vymanol z náklonnosti, kterou jsem cítil k ní nebo ke své sestře či jinému smrtelníkovi. Na celou tu tragédii jsem se nakonec díval asi jako z balkónu v divadle, tu a tam dojat, avšak nikdy natolik, abych seskočil dolů a připojil se k hercům na jevišti. "Nemluv o ní," zamračil jsem se.

"No dobře. Mluvil jsem o plantáži, ne o ní. O dámě tvého srdce, o tvé lásce." Usmál se na mě. "Víš, že já jsem to všechno svým způsobem ukončil, že? Ale vyprávěl jsem ti o svém mladém příteli a jak..."

"Měl bys radši hrát," přerušil jsem ho mírně, ovšem co nejpresvědčivěji. To na něj někdy působilo. Když jsem ho k něčemu vybídl v pravou chvíli, udělal to. A teď byla ta pravá chvíle. Trochu zabručel, jako by říkal ty blázne, a začal preludovat. Zaslechl jsem, že se dveře zadního pokoje otevřely a Claudie sestupuje dolů do haly. Nechoď sem, Claudie, pomyslel jsem si, jdi od toho pryč, dřív než budeme všichni zničeni! Šla však stále, až dospěla k zrcadlu v hale. Slyšel jsem, jak otevřela zásuvku ve stolku a jak si kartáčovala vlasy. Navoněla se květinovým parfémem. Otočil jsem k ní pomalu hlavu, když se objevila ve dveřích, stále celá v bílém, a neslyšně přecházela po koberci k pianu. Zastavila se až u klávesnice, složila ruce na desku a s bradou opřenou o ruce hleděla na Lestata.

Viděl jsem z profilu její obličejíček, vzhlížející k němu. "Co je zas?" zavrčel, obrátil list a spustil ruce do klína.

"Znervózňuješ mě. Už jenom tvoje přítomnost mě znervózňuje!" Očima sledoval partituru. "Opravdu tě znervózňuje?" ozvala se nejsladším hlasem. "Ano, opravdu. A něco ti povím. Potkal jsem někoho, kdo by byl lepším upírem než ty."

101

L

To mě ohromilo. Nenaléhal jsem však, aby prozradil něco víc.

"Pochopila jsi, co tím myslím?" řekl jí.

"Má mi to snad nahnat strach?" opáčila.

"Jsi zkažená, protože jsi jedináček. Potřebuješ bratra. Nebo spíš já potřebuju bratra. Jsem už unavený z vás dvou. Upíři, co pořád o něčem hloubají – to nesnáším!"

"Myslím, že my tři bychom mohli zalidnit svět samými upíry," prohodila Claudie.

"Ty si myslíš!" zasmál se. V hlase mu zazníval triumfální tón. "Máš dojem, že bys to dokázala? Předpokládám, že ti Louis vyprávěl, jak se to stalo s tebou, nebo jak si myslí, že se to stalo. Ty k tomu nemáš potřebnou moc. Nemá ji nikdo z vás."

To ji zřejmě zmátlo, s tím nepočítala. Upřeně ho pozorovala. Poznal jsem, že mu tak docela nevěří.

"A co tuhle moc dalo tobě?" zeptala se s mírným nádechem sarkasmu.

"To je, má drahá, jedna z věcí, které se nikdy nedovíš. Protože i to podsvětí, Erebus, kde žijeme, musí mít svou aristokracii."

Krátce se zasmála. "Jsi lhář!" Ve chvíli, kdy znovu položil prsty na klávesy, dodala: "Kazíš mi ovšem moje plány."

"Tvoje plány?"

"Přišla jsem se s tebou usmířit, i když jsi největší ze všech lhářů. Jsi můj otec. Chci s tebou uzavřít mír, chci, aby všechno bylo jako dřív."

Nyní to byl zase on, kdo nemohl uvěřit. Podíval se na mě, potom zase na ni. "To je možné, ale přestaň se mě vyptávat. Přestaň mě sledovat, přestaň ve všech uličkách pátrat po dalších upírech. Žádní další nejsou! Smíř se s tím." Na okamžik vypadal rozpačitě, jako by se styděl, že zvýšil hlas. "Starám se o tebe, víc nepotřebuješ."

"Nevíš nic, proto ti jsou moje otázky protivné. To všechno je jasné. A teď ať je mezi námi mír, protože nic jiného být nemůže. Mám pro tebe dárek."

"Doufám, že je to krásná žena s vybavením, jaké ty nikdy nebudeš mít," změřil si ji od hlavy k patě. Její tvář se zrůžnila, jako by skoro ztratila sebevládu, což jsem u ní ještě nikdy nepozoroval. Potom jen zavrtěla hlavou, vztáhla baculatou ruku a zatahala ho za rukáv.

"Už mě unavují ty věčné hádky s tebou. Peklo je nenávisť, lidé žijící spolu ve věčném sváru. My nejsme v pekle. Můžeš ten dárek přijmout, nebo ne, to je tvoje věc. Mně na tom nezáleží. Jen ať už je tomuhle všemu konec. Dřív než od nás obou Louis znechuceně odejde." Naléhala na něj, ať nechá hraní, zaklapla mu dřevěné víko nad klávesnici a otočila ho na sedačce, aby ji mohl sledovat, jak jde ke dveřím.

102

"Zřejmě to myslíš vážně. Dárek co tím myslíš, dárek?" "Nepil jsi dost, poznám to podle tvé barvy a podle očí. V tuhle dobu nejsi nikdy dost nasycen. Řekněme, že ti můžu věnovat jistou drahocennost. Nechtě maličkých přijít ke mně," zašeptala a zmizela za dveřmi. Lestat pohlédl na mě. Mlčel jsem, byl jsem jako omámený. V jeho tváři byla zvědavost i podezření. Šel za ní do haly. A potom jsem zaslechl, jak vydal dlouhý, nepředstíraný sten, dokonalý výraz hladu a chtivosti.

Když jsem došel ke dveřím (dal jsem si na čas), byl skloněn nad pohovkou. Mezi měkkými sametovými polštáři tam leželi dva malí chlapci. Spali tak tvrdě, jak to dovedou jen děti, růžové pusinky otevřené, kulaté tvářičky hladoučké. Jejich pleť byla zavlhá, zářící, kadeře toho tmavšího propocené a přilepené k čelu. Podle nuzného, stejného ošacení jsem ihned poznal, že to jsou sirotci. Před sebou měli dokonale vyjedený servis z našeho nejlepšího porcelánu. Ubrus byl samá skvrna od vína a malá, zpola plná láhev stála mezi umaštěnými talíři a vidličkami. V pokoji bylo cítit cosi, co se mi nelíbilo. Přistoupil jsem blíž, abych si mohl ty spáče lip prohlédnout, a viděl jsem, že mají obnažená, ale netknutá hrdla. Lestat usedl vedle toho tmavšího; ten byl také daleko hezčí. Byl by mohl zdobit malovanou kupoli katedrály. Nebylo mu víc než sedm let a jeho dokonalá krása nebyla animální, spíš andělská. Lestat mu jemně položil ruce na blede hrdlo a pak se dotkl hedvábných rtů. "Ach, Claudie!" vzdychl. V tom vzdechu bylo roztoužení, sladké, bolestné očekávání. "Úplně ses překonala. Kdes je našla?"

Mlčela. Ustoupila k lenošce ve tmavém koutě a opřela se zády o dva velké polštáře, nohy rovně před sebou na kulaté podložce, kotníky stočené tak, že nebyly vidět podrážky, nýbrž ohnuté nártý a drobné, jemné přezky. Opřela oči na Lestata:

"Vypili pálenku. Náprstek!" a ukázala na stůl. "Hned jsem myslela na tebe, když jsem je spatřila... Řekla jsem si, když se s ním o ně rozdělím, spíš mi odpustí."

Její lichotky ho rozehrály. Podíval se na ni, natáhl se a vzal ji za kotníky v bílých krajkových punčoškách. "Senzační!" šeptal a smál se. Potom ztichl, jako by nechtěl probudit děti odsouzené k záhubě. Naznačoval jí posunky, důvěrně, lákavě. Pojd' si sednout k tomuhle, vezmi si ho, já si vezmu tady toho. Pojd'! Objal ji, když ho mýjela, aby se usadila vedle druhého dítěte. Hladil chlapcovy vlhké vlasy, dotýkal se prsty jeho oblých víček a hedvábí jeho řas. Poté položil celou svou rozněžnělou ruku na jeho obličej, ohmatával mu spánky, tváře i čelisti a hnětl jeho čistoučkou kůži. Zapomněl, že jsem tam já, i že je tam ona. Po chvíli stáhl ruku a tiše seděl, jako by mu jeho touha způsobila závrať. Hleděl na strop a pak zase dolů na dokonalou hostinu.

103

Pomalou otáčel dětskou hlavu k opěradlu pohovky, chlapcovo obočí se na okamžik napjalo a z jeho rtů uniklo zasténání. Claudie z Lestata nespustila oči, ale přesto teď zvedla levou ruku, pomalu rozepjala knoflíky chlapce ležícího vedle ní a odhrnula mu obnošenou košili až na holé tělo. Lestat udělal totéž, najednou však jako by jeho ruka ožila, vsunul paži pod chlapcovu košili a pevně ho objal, sklouzl z pohovky na podlahu k jeho kolenům, rukou stále přitisknutou k chlapcovu tělu si ho přitáhl těsněji k sobě a zabodil hlavu do jeho krku. Rty mu jezdil po krku a prsou, po drobných bradavkách, druhou rukou zajel pod rozepnutou košili, takže teď chlapec ležel bezmocně v obou jeho pažích. Pevně ho nadzvedl a vnořil zuby do jeho hrdla. Chlapcova hlava se zvrátila dozadu, kadeře se uvolnily, znovu zasténal, jeho víčka se začala chvět, ale neotevřela se. Lestat klečel, tiskl ho k sobě a mohutně sál, záda vyklenutá do oblouku a strnulá, celé tělo se mu kývalo dopředu a dozadu i s chlapcem, jenž v tom rytmu vydával dlouhé steny. Náhle se celé

Lestatovo tělo napjalo, ruce se snažily chlapce odstrčit, avšak ten jako by ve svém bezvládném spánku na Lestatovi visel. Nakonec znovu chlapce objal, zvolna se nad něj nachýlil, vtiskl ho zpátky mezi polštáře a tiše sál, teď už téměř neslyšně.

Po chvíli se odtáhl a chlapce odstrčil. Klečel tam, hlavu zvrácenou, rozčuchané světlé vlasy mu visely přes obličej. A potom zvolna klesl na podlahu, obrátil se a opřel se zády o nohy pohovky. "Ach bože!" šeptal se zvrácenou hlavou, oči pootevřené. Viděl jsem, jak se mu zbarvují tváře a ruce. Jedna z nich spočívala na ohnutém koleni, chvěla se, potom znehybněla.

Claudie se nepohnula. Ležela vedle nedotčeného chlapce jako anděl od Botticelliho. Tělo toho druhého bylo už zvadlé, krk jako zlomený stonek, těžká hlava jakéhosi podivného anděla, anděla smrti, zapadlá mezi polštáře.

Něco tu nehrálo. Lestat upřeně hleděl do stropu. Viděl jsem jeho jazyk mezi zuby. Ležel příliš tiše a jazyk jako by mu vylézal z úst, jako by se tlačil ven z ohrady zubů a dotýkal se rtu. Zdálo se, že se chvěje po celém těle, ramena se mu třásla jako v křeči... Posléze se ochable uvolnila; teď už se nehýbal. Jasně šedé oči mu zastřel závoj. Stále zíral do stropu, pak se mu z úst vydral jakýsi zvuk. Vykročil jsem ze stínu chodby, Claudie však na mě ostře sykla: "Zpátky!" "Louisi," volal mě. Teď jsem to zaslechl. "Louisi... Louisi..."

"Nelíbí se ti to, Lestate?" zeptala se ho Claudie.

"Něco není v pořádku," vzdychl a oči se mu rozšířily, jako by od něj pouhé mluvení vyžadovalo nesmírné úsilí. Nemohl se hýbat, to jsem viděl. Nemohl se ani pohnout. "Claudie!" vzdychl znovu a oči se mu obrátily v sloup.

104

"Nechutnala ti snad krev toho chlapce?" pokračovala mírně. "Louisi," zašeptal a s obrovským úsilím pozvedl hlavu. Zvrátila se mu hned zas na pohovku. "Louisi, to byl... to byl absint! Příliš mnoho absintu! Ona je tím otrávena. Mě taky otrávil. Louisi..." Pokusil se zvednout ruku. Přistoupil jsem blíž, mezi námi stál stůl.

"Zůstaň, kde jsi!" poručila mi. Sklouzla z pohovky, přiblížila se k němu a upřeně mu hleděla do tváře. "Absint, otče, a opium."

"Démone!" zasténal. "Louisi... ulož mě do rakve." Usilovně se snažil vstát. "Ulož mě do mé rakve!" Hlas měl chraplavý, sotva slyšitelný. Chvějící ruka se zvedla, a hned zase klesla.

"Já tě uložím do rakve, otče," pronesla Claudie, jako by ho chtěla uklidnit. "Uložím tě tam navždy." A vytáhla zpod polštářů na pohovce velký kuchyňský nůž.

"Nedělej to, Claudie!" zvolal jsem. Šlehla po mně očima s takovou zlobou, jakou jsem v její tváři dosud nespatriil, a když jsem tam ohromen stál, prořízla mu hrdlo. Vyrazil ze sebe ostrý, příškrčený výkřik: "Bože! Bože!"

Vytryskla z něj krev, stékala mu po košili a na kabát. Prýštilo jí tolik, kolik by snad nikdy nevyšlo z lidského těla, všechna ta krev, již se naplnil před hody na dítěti, i chlapcova. Házel hlavou ze strany na stranu a tím jen víc otvíral krvácející ránu. Claudie mu ještě zabořila nůž do prsou a on padl kupředu, ústa otevřená, tesáky obnažené, obě ruce se křečovitě vztahovaly po noži, hmataly kolem rukojeti a sklouzly po ní. Vzhlédl ke mně, vlasy mu padaly do očí. "Louisi, Louisi!" Ještě jednou vzdychl a svalil se na koberci na bok. Stála nad ním a shlížela na něj. Krev se všude valila jako voda. Sténal, pokoušel se vstát, jednu ruku přitisknutou na prsa, druhou bezvládně ležící na zemi. Náhle se na něj vrhla, sevřela ho oběma rukama kolem krku a hluboko se do něj zakousla. Snažil se vzepít se jí, znovu a znovu sténal: "Louisi, Louisi!" a zoufale se ji pokoušel odhodit, ona však na něm obkročmo seděla, její tělo, opřené o jeho rameno, se zvedalo a klesalo, zvedalo a klesalo, až se odtáhla; pak rychle vstala, odstoupila od něj, ruce si tiskla na ústa, na okamžik zavřela oči. Odvrátil jsem se od ní, tělem mi procházely křečovitě záchvěvy z toho, co jsem viděl a na co už jsem se nemohl dál dívat.

"Louisi!" oslovila mě, ale já jsem jen zavrtěl hlavou. Celý dům se se mnou točil. Prikázala: "Podívej, co se s ním děje!"

Přestal se hýbat. Ležel na zádech a tělo se mu hroutilo do sebe, sesychalo, kůže byla vráscitá a tak bílá, až jí prosvítaly i ty nejtenčí cévy. Dýchal jsem s obtížemi, nemohl jsem však odvrátit oči, ani když Lestatovou kůži začaly prosvítat obrysy kostí, rty se mu stahovaly ze zubů a tkáň jeho nosu vyschla v zející dutinu. Ovšem jeho oči zůstávaly stále stejné, divoce zíraly do stropu,

105

1

duhovky tančily z jedné strany na druhou, dokonce i ze svalů se stával pouhý pergamen obalující kosti, šaty se zdály prázdné a zplihlé kolem kostry, jež zbyla. Nakonec se duhovky zvrátily k temeni a bělmo se zakalilo. Ležel tam jako pouhá věc. Záplava světlých vlnitých vlasů, plášť, pár vyleštěných bot; ta hrůza, která kdysi byla Lestatem, a já, jenž jsem na to bezmocně civěl.

Claudie tam dlouho jen tak stála. Koberec nasákl krví, tkané úponky květín na něm ztmavly. Leskl se na podlaze temně a lepkavě. Měla krvavé skvrny na šatech, na bílých střevíčkách, na tvářích. Utřela si je zmačkaným ubrouskem, dlouze vysávala ty strašlivé skvrny na šatech a pak řekla: "Louisi, musíš mi ho pomoci odstranit!"

"Ne!" vykřikl jsem a otočil jsem se zády k ní i k mrtvole u jejích nohou.

"Zbláznil ses? Nemůže tu takhle zůstat! Ani ti kluci. Musíš mi pomoci! Ti druzí dva zemřeli na absint, Louisi!"

Věděl jsem, že má pravdu. Bylo to nutné, necítil jsem se však schopen jí pomáhat.

Musela mě pobízet, vést mě skoro na každém kroku. V kuchyňských kamnech, jak jsme zjistili, byly stále ještě nacpány kosti matky a dcery, které zabila nebezpečná chyba, naprostá hloupost. Vymetla je do pytle a odvěkla přes dvůr do kočáru. Já sám jsem zapráhl koně, uklidnil opilého kočího a vyvezl ten pohřební vůz ven z města směrem na Bayou St. Jean, k temným bažinám, jež se táhnou až k jezeru Pontchartrain. Seděla vedle mě a mlčela, a tak jsme jeli a jeli, až jsme minuli poslední venkovské domky s plynovými lampami u vchodů, pak se pevná silnice změnila v úzkou vozovou

cestu, po obou stranách se objevily močály a vysoká stěna zdánlivě neproniknutelných cypřišů a révy. Cítil jsem puch bahna, slyšel šustot nočních živočichů.

Claudie už předtím zabalila Lestatovo tělo do prostěradla, jinak bych se ho byl ani nedotkl, a potom ho k mému zděšení posypala chryzantémami s dlouhými stonky. Když jsem ho jako posledního vytáhl z kočáru, voněl sladce a pohřebně. Nevážil skoro nic, jako by to byla jen zašmodrchaná spleť provázků. Hodil jsem si ho na rameno a vstoupil hloub do temné vody; když jsem nohama hledal na bahnitém dně schůdnou stezku dál od místa, kam jsem položil oba chlapce, nabral jsem si plně boty vody. S Lestatovými pozůstatky jsem šel stále hloub a hloub, ačkoli jsem nevěděl proč. Až konečně, když už jsem sotva viděl světlou linii cesty a oblohu, na níž se už nebezpečně ohlašovalo svítání, shodil jsem jeho tělo do vody. Stál jsem tam, otřesený, a hleděl na ten beztvary chuchvalec bílého prostěradla mizejícího pod mazlavou hladinou. Cítil jsem, že vyprchává otupělost, která mě chránila od chvíle, kdy kočár opustil ulici Royale, a já tu najednou stojím jako zmlácený,

106

civím do vody a říkám si: Tohle je Lestat. Tohle je všechno, co zbylo z proměny a tajemství, mrtvý, který odešel do věčných temnot. Pociťuji jsem najednou zvláštní nutkání, jako by mě nějaká síla hnala za ním dolů, abych sestoupil do temných vod a už se nevrátil. Bylo to zřetelné a silné, ve srovnání s tím se zdál zvuk lidského hlasu jako pouhé mumlání. Hovořilo to beze slov: Víš, co musíš udělat. Pojď sem dolů, do temnoty. Všechno ostatní nech být. V tom okamžiku jsem však uslyšel Claudiin hlas, volala mě jménem. Otočil jsem se a spleť révových úponků jsem ji viděl, vzdálenou a drobnou, jako bílý plamen slabě probleskující na cestě.

Toho rána mě v těsném prostoru rakve objala, přitiskla hlavu na má prsa a šeptala mi, že mě miluje, teď že jsme se navždy osvobodili od Lestata. "Miluju tě, Louisi," opakovala znovu a znovu, až se nám konečně snesla na víčka tma a milosrdně zastřela naše vědomí.

Když jsem se probudil, přehrabovala se už v jeho věcech. Pracovala mlčky, ovládala se, ale byla v ní jakási divoká zuřivost. Vyndávala obsah skříněk, zásuvky vysypávala na koberec, ze skříní vytahovala jeden za druhým jeho kabáty, obracela jim kapsy, vyhazovala mince, vstupenky do divadla a všelijaké papírky. Jeho rakev tam ležela pod kupou šátků a cárů čalounění. Měl jsem nutkání ji otevřít. Přál jsem si, abych ho v ní uviděl.

"Nic!" odfrkla nakonec znechuceně. Nacpala šaty do krbu. "Ani stopa po tom, odkud přišel, kdo ho udělal! Ani sebemenší náznak." Podívala se na mě, jako by hledala souhlas. Odvrátil jsem se, nebyl jsem schopen dál se na ni dívat. Vrátil jsem se do své ložnice, kde jsem měl vlastní knihy a hrstku věcí, jež mi zůstaly po matce a po sestře, a posadil jsem se na postel. Slyšel jsem ji přes dveře, ale nemusel jsem se na ni dívat. "Zasloužil si smrt!" přesvědčovala mě.

"Potom i my zasluhujeme smrt. Stejným způsobem. Každou noc svého života," odpověděl jsem. "Jdi pryč!" zakryl jsem si oči, když vklouzla do pokoje. Bylo to, jako by moje slova byla mými myšlenkami, moje mysl sama však bylo jen beztvary zmatení. "Budu se o tebe starat, protože to sama nedokážeš, ale nechci tě mít vedle sebe. Spi v té truhle, co sis pro sebe koupila. Ke mně se nepřibližuj!"

"Věděls přece, že se to chystám udělat. Povídala jsem ti..." Dosud nikdy nezněl její hlas tak křehce, tak stříbřitě zvonivě. Podíval jsem se na ni překvapeně, avšak pevně. Její tvář byla zcela cizí. Nikdy nikdo nevymodeloval v obličejí dětské panenky takové vzrušení.

"Louisi, já jsem ti o tom řekla!" Rty se jí chvěly. "Udělala jsem to pro nás oba. Jen tak jsme se mohli osvobodit." Nemohl jsem vydržet pohled na ni. Na její krásu, zdánlivou nevinnost a na to strašlivé rozčilení. Prošel jsem kolem

107

ní, snad jsem ji od sebe i odstrčil, nevím. Byl jsem už téměř u zábradlí schodiště, když jsem uslyšel ten podivný zvuk. Po celá dlouhá léta našeho soužití jsem něco podobného neslyšel. Nikdy od oné dávné noci, kdy jsem ji poprvé spatřil, umírající dítě přitulené k matce. Plakala!

To mě přimělo, abych se proti své vůli vrátil. Znělo to tak bezprostředně, tak beznadějně, jako by si myslela, že ji nikdo neslyší, nebo se vůbec nestarala o to, jestli ji vůbec kdo na celém světě slyšet může. Našel jsem ji, jak leží na mé posteli, na místě, kde jsem často sedával a četl, kolena měla přitisknutá k tělu, jež se celé otfáralo vzlyky. Byl to strašný zvuk, mnohem srdceryvnější a úděsnější, než kdy mohl být její smrtelný pláč. Přisedl jsem si k ní a jemně jsem ji položil ruku na ramena. Polekaně zvedla hlavu, oči rozšířené, rty se jí chvěly. Obličej měla zmáčený slzami, smíchanými s krví. Oči uslzené, na drobných rukou rozmazané rudé skvrny. Zdálo se, že si toho není vědoma, že to nevidí. Odhrnula si vlasy z čela. Tělem jí zaškubal dlouhý, hluboký, úpěnlivý vzlyk.

"Louisi, jestli tě ztratím, nebudu mít nic," sténala. "Chtěla bych to nějak odčinit, aby ses mi vrátil. Ale nemůžu vrátit, co jsem udělala." Objala mě, přitiskla se ke mně a vzlykala mi na hrudi. Moje ruce se zdráhaly ji pohladit, a pak se začaly samy od sebe pohybovat, jako bych je nemohl zastavit, objaly ji, držely a hladily ji vlasy. "Nemůžu bez tebe žít," šeptala. "Radši bych umřela, než abych žila bez tebe. Chtěla bych sejít ze světa stejnou smrtí jako on. Nesnesu, aby ses na mě díval, tak jako v tu chvíli. Nesnesu to, jestli mě nemiluješ!" Její vzlykání bylo stále vzrušenější, stále bezútěšnější, až jsem se k ní konečně sklonil a něžně jí zlíbal krk a tváře.

"Dobře, má drahá," chlácholil jsem ji, "všechno je v pořádku, lásko moje..." Zvolna, jemně jsem ji kolébal v náruči, dokud nezačala usínat, mumlajíc něco o našem věčném štěstí, o tom, že jsme se navždy osvobodili od Lestata a že začíná velké dobrodružství našeho života.

Velké dobrodružství našeho života! Co znamená umřít, když můžete žít až do skonání světa? A co jiného je skonání světa než fráze, protože kdo vůbec ví, co je to svět? Žil jsem už dvě stě let, viděl jsem, jak iluze jednoho století ztroskotaly v tom následujícím, byl jsem věčně mladý a současně prastarý, neměl jsem žádné iluze, žil jsem ze dne na

den způsobem, jenž ze mne udělal cosi jako stříbrné hodiny tikající v prázdnu; tvář jako malovaná, jemně tvarované ruce, na které se nikdo nedívá, a sám se na nikoho nedívát, být ozářen světlem, jež světlem není jako ono, při němž Bůh tvořil, dřív než stvořil světlo samo. Tikot, přesnost hodin v pokoji prázdny jako vesmír.

108

Znovu jsem procházel ulicemi, zatímco Claudie šla svou cestou zabíjet, na prstech a na kabátě mi ještě doznívala vůně jejích vlasů i šatů a moje oči vyhlížely daleko vpřed jako bledý paprsek lucerny. Ocítl jsem se u katedrály. Co znamená umřít, když můžete žít až do skonání světa? Myslel jsem na bratrovu smrt, na kadidlo a růženec. Najednou se mě zmocnila touha být v pohřební síni, slyšet ženské hlasy ve stoupající a klesající intonaci zdrávasů, chřestění růženců, vůni hořícího vosku. Znovu mi zněl v uších pláč. Byl tak zřetelný, ozýval se přímo za dveřmi. Sledoval jsem sám sebe, jak rychle sestupuji na galerii a lehce strkám do dveří.

Mohutná katedrála se zvedala z temné masy naproti náměstí, dveře však byly otevřené a uvnitř jsem zahlédl měkké, mihotavé světlo. Byl časný sobotní večer a lidé chodili ke zpovědi pro nedělní mši a přijímání. Ve svícnech mdle plály svíce. Na vzdáleném konci chrámové lodi vystupoval ze šera oltář obložený bílými květinami. Do starého kostela v těchto místech kdysi převezli mého bratra k poslední bohoslužbě před pohřbem. A najednou jsem si uvědomil, že jsem tam od té doby nebyl, nikdy jsem pak už nestoupal po kamenných schodech, neprocházel pod sloupovím a nevstoupil otevřenými dveřmi.

Neměl jsem strach. Jestli jsem snad něco pocíťoval, pak touhu, aby se něco stalo, aby se kameny zachvěly, když jsem vstoupil do zšeřelé chrámové předsíně a viděl vzdálený tabernákl na oltáři. Ted si vzpomínám, že jsem tamtudy jednou šel, okna zářila a zvuk zpěvu doléhal až na Jacksonovo náměstí. Tenkrát jsem váhal, přemýšlel jsem, zda to není nějaké tajemství, které mi Lestat zamlčel, něco, co by mě mohlo zničit, kdybych tam vstoupil. Cítil jsem nutkání vejít, ale vypudil jsem ho z hlavy, odpoutal jsem se od kouzla otevřených dveří, za nimiž zástup lidí zpíval jakoby jedním hlasem. Měl jsem dáreček pro Claudii, nesl jsem jí panenku oblečenou za nevěstu, ukradl jsem ji z temné výlohy hračkařského krámu, byla uložena ve velké krabici s pentlemi, vystlané hedvábným papírem. Panenka pro Claudii. Pamatuji si, jak jsem s ní pospíchal, ze zadu ke mně doléhaly rozbourané zvuky varhan, a jak jsem přivíral oči před oslňující září svíček. Jak jsem tam stál, vzpomněl jsem si na onu chvíli, na ten strach, který se mě zmocnil při pohledu na oltář, při zvuku Pange lingua. A znovu se mi neodbytně vetřela vzpomínka na bratra. Uprostřed hlavní lodi jsem viděl, jak nesou rakev, a za ní procesí smutečních hostí. Ted už jsem neměl strach. Jak už jsem řekl, to, co jsem cítil, když jsem pomalu procházel podél temných zdí, byla touha po strachu, po nějakém důvodu k němu. Vzduch uvnitř byl chladný a sychravý, ačkoli bylo léto. Znovu se mi vynořila vzpomínka na Claudiiu panenku. Kam se poděla? Léta si s ní Claudie hrála.

109

Náhle jsem viděl sám sebe, jak tu pannu hledám oním neústupným a nesmyslným způsobem, jímž něco hledáváme v úzkostných nočních snech, kdy přijdeme ke dveřím, které se nedají otevřít, nebo k zásuvkám, jež se nedají zavřít, my se pokoušíme znovu a znovu o tutéž nesmyslnou věc a nevíme, proč je naše úsilí tak zoufalé, proč v nás vzbudí hrůzu, když najednou uvidíme obyčejnou židli a přes ni přehozený velký šátek.

Byl jsem v katedrále. Ze zpovědnice vyšla žena a kráčela podél dlouhé řady těch, kdo na zpověď čekali. Muž, který byl na řadě, se nehýbal a moje oči, citlivé i v mém zranitelném stavu, to postřehly a já jsem se po něm ohlédl. Díval se na mě. Rychle jsem se k němu otočil zády. Slyšel jsem, jak vstoupil do zpovědnice a zavřel za sebou dveře. Šel jsem chrámovou lodí a pak, spíš z únavy než z nějakého přesvědčení, jsem se posadil do prázdné lavice. Ze starého zvyku jsem málem poklekl. Cítil jsem se ztrápený a zmatený jako kterýkoli smrtelný člověk. Zavřel jsem na chvíli oči a snažil se vypudit z hlavy všechny myšlenky. Jen poslouchat a dívat se, říkal jsem si. Moje vědomí se silou vůle odpoutalo od veškerého trápení. Kolem sebe jsem v šeru slyšel šepot modliteb, slaboučké chřestění růžencových korálků a tiché vzdechy ženy klečící u Dvanáctého zastavení. Odněkud z moře dřevěných lavic jsem ucítil pach krys. Jedna z nich se pohybovala poblíž hlavního oltáře, jiná v postranní kapli Panny Marie. Na oltáři se leskly zlaté svíce; jedna bohatá bílá chryzantéma najednou ohnula svůj dlouhý stonek a po okvětních plátcích klouzaly kapičky, nakyslá vůně stoupala z množství váz na oltáři hlavním i na postranních, před sochami Panny Marie, Krista a svatých. Zadíval jsem se na sochy; byl jsem najednou úplně posedlý těmi neživými profily, zírajícíma očima, strnulýma rukama, znehybnělými drapériemi. Pak se mé tělo křečovitě otřásl takovou silou, že mě to vrhlo dopředu, až jsem se musel rukou zachytit lavice před sebou. Byl to hřbitov mrtvých forem, pohřebních figur a kamenných andělů. Vzhlédl jsem a spatřil ve chvějivé vizi sám sebe, jak kráčím po stupních k oltáři, otvírám malý svatostánek, sahám nestvůrnými rukama po posvěceném ciboriu, беру Nejsvětější tělo Páně a rozhazuji kolem sebe bílé hostie, šlapu po těch posvěcených oplátkách, chodím před oltářem sem a tam a prachu u svých nohou poskytují svátost přijímání. Vstal jsem v lavici, stál jsem tam a zíral na tu vizi. Její význam jsem velmi dobře pochopil.

Bůh nepřebýval v onom kostele, ty sochy nepředstavovaly nic než prázdnu nicotu. Já jsem byl nadpřirozený úkaz v této katedrále, já jsem byl jedinou nadsmrtelnou věcí, jež stála pod touto střechou, vědoma si sama sebe! Osamělost. Osamělost až k zešílení. Katedrála se v mém vidění rozpadla v prach, svatí se nakláněli a hroutili se. Krysy požíraly Nejsvětější svátost

110

oltární a zahnízdbvaly se u prahů. Jedna osamělá krysa s ohromným ocasem stála před oltářem a šhubala a hryzala

zetlelý ubrus, až svícny spadly a koulely se po kamenech pocákaných blátem. A já jsem zůstal stát, nedotčen tím vším. Nemrtvý a najednou jsem vztáhl ruku k sádrové ruce Panny Marie a viděl jsem, že ji držím ulomenou, drobila se mi v dlani na kousky, tlak mého palce ji drtil na prach.

A pak ruinami a otevřenými dveřmi, kterými jsem viděl na všech stranách pustou zemi – dokonce i široká řeka byla celá zamrzlá a trčely z ní ledem pokryté vraky lodí, těmi ruinami se blížil pohřební průvod. Houf bledých mužů a žen, stvůr se žhnoucímá očima a ve vlajících černých hábitech, rakev kodrcající na dřevěných márách, krysy pobíhající po rozpukaném zborceném mramoru, a průvod se blížil, až jsem v něm rozeznal Claudii, její oči zírající zpod černého závoje, v jedné ruce držela černou modlitební knihu, druhou měla položenou na rakvi, jež se sunula vedle ní. A tam v rakvi, pod skleněným víkem, jsem ke své hrůze spatřil Lestatovu kostru, jeho scvrklá kůže byla zaschlá na kostech, místo očí pouhé jamky, plavé vlasy rozpuštěné po bílém saténu.

Průvod se zastavil. Smuteční hosté se rozptýlili a bezhlučně zaplnili zaprášené lavice, Claudie rozevřela svou knihu, odhrnula si závoj a s prstem v knize upřela pohled na mě. "Protož nyní zlořečený budeš," šeptala a její hlas se násobil ozvěnou v ruinách, "i od tě země, kteráž otevřela ústa svá, aby přijala krev bratra tvého z ruky tvé. Když budeš dělati zemi, nebude více vydávati moci své tobě; tulákem a běhounem budeš na zemi... a kdo by koli tě zabil, nad tím sedmnásobně mstěno bude."

Volal jsem na ni, můj křik se zvedal z hlubin mé bytosti jako obrovský příval černé síly, jež mi vyrážela ze rtů a způsobila, že jsem se proti své vůli roztrásl po celém těle. Mezi smutečními hosty se ozývalo strašné vzdychání, jejich chór stále sílil, až mě obklopili a dotlačili do boční lodi těsně k rakvi, takže jsem se jí musel chytit oběma rukama, abych udržel rovnováhu. Stál jsem tam a hleděl do ní, ne na pozůstatky Lestatovy, nýbrž na tělo mrtvého bratra.

Nastalo ticho, jako by na všechno padl závoj a pod jeho nesmírnými záhyby se rozpustily všechny tvary. Byl tu jen bratr, světlovlasý, mladý a líbezný, jako býval zaživa, stejně skutečný a srdečný vůči mně, jako byl po celá ta léta, tak dokonale obnovený ve všech podrobnostech. Světlé vlasy měl sčesané z čela dozadu, oči zavřené, jako by spal, hebkými prsty svíral krucifix na prsou, rty měl růžové a hedvábné, že jsem nesnesl se na ně jen dívat a nedotknout se jich. Když jsem se natáhl, abych sáhl na jeho jemnou pleť, vidění zmizelo.

111

Seděl jsem pořád v katedrále, byla sobota večer, nehybný vzduch byl prosycen těžkou vůní svící, žena u zastavení křížové cesty už odešla, tma zhoustla za mnou, vedle mě, a teď i nade mnou. Objevil se mladík v černé tunice laického bratra s dlouhým zhasínátkem na pozlacené tyči a trychtýřem na jejím konci zhasel jednu svíčku za druhou. Byl jsem jako omámený. Pohlédl na mě a pak stranou, jako by nechtěl vyrušovat člověka ponořeného v modlitbě. Když pomalu přistoupil k dalšímu lustru, ucítil jsem na rameni něčí ruku.

Že mohou dva lidé přijít až těsně ke mně, aniž bych je zaslechl, aniž bych o ně dbal, zaregistrovalo cosi uvnitř mě jako nebezpečí, já jsem se o to však nestaral. Vzhlédl jsem a spatřil šedovlasého kněze.

"Chcete jít ke zpovědi?" zeptal se. "Právě jsem hodlal zamknout kostel." Přimhouřil oči za silnými brýlemi. Světlo se linulo pouze ze stojanů s malými svíčkami v červených skleněných pohárcích před sochami svatých, na stěnách čnějících do výše se míhaly stíny. "Jste v nesnázích, vidíte? Mohu vám pomoci?"

"Už je příliš pozdě, příliš pozdě," zašeptal jsem a zvedl se k odchodu. Ustoupil, zřejmě si stále ještě nevšiml mého zjevu, který by ho měl vyděsit, a řekl vlídně, aby mě uklidnil: "Ne, pořád ještě je čas. Nechcete jít se mnou do zpovědnice?"

Chvilku jsem na něj pouze civěl. Byl jsem v pokušení se usmát. A pak se stalo, že jsem ho poslechl. V okamžiku, kdy jsem šel za ním postranní lodí do temného kouta chrámové předsíně, jsem věděl, že to nebude k ničemu, zeje to bláznovství, nicméně jsem poklekl v malé dřevěné budce, ruce složené na klekátku, on si sedl do vedlejší kóje, odsunul přepážku a já jsem uviděl v šeru obrys jeho profilu. Chvilí jsem se na něj díval a pak, když jsem se pokřížoval, jsem řekl: "Modlete se za mne, Otče, protože jsem zhřešil, hřešil jsem často a tak dlouho, že už ani nevím, jak bych se mohl změnit ani jak se vyznat před Bohem z toho, čeho jsem se dopustil."

"Synu, Bůh je nekonečný ve své schopnosti odpouštět," přesvědčoval mě. "Vyznej se mu nejlepším způsobem, jaký znáš, a z celého srdce."

"Vraždy, otče, jedna smrt za druhou. Ženu, která zemřela přede dvěma dny na Jacksonově náměstí, jsem zabil já, a tisíce jiných před ní, jednoho až dva za noc, Otče, po sedmdesát let. Chodil jsem po ulicích New Orleansu jako zubatá s kosou a sytil jsem se lidskými životy. Nejsem smrtelný, Otče, jsem nesmrtelný a prokletý jako anděl, které Bůh svrhl do pekel. Já jsem upír."

Kněz se otočil. "Co to má být, nějaký tvůj druh zábavy? Nebo žert? Podvádíš starého člověka!" Zasunul přepážku, až to třesklo. Rychle jsem

112

otevřel dveře a vyšel ven. Stál tam a zlobně se na mě mračil. "Mladý muži, bojíš se vůbec Boha? Víš, co znamená svatokrádež?"

Přistoupil jsem k němu blíž, pomalu, velice pomalu, a on se na mě nejdřív jen pobouřeně díval. Pak zmateně o krok ustoupil. Kostel byl prázdný, temný, kostelník už odešel a svíčky vrhaly strašidelné světlo pouze na vzdálených oltářích. Vytvářely kolem jeho šedivé hlavy a obličje světelný věnec z měkkých, zlatých vláken. "Pak tedy není slitování!" prohlásil jsem, uchopil ho kolem ramen a držel jsem ho v nelidském sevření, z něhož neměl naději uniknout, těsně pod svým obličjem. Ústa se mu hrůzou otevřela. "Tady vidíte, kdo jsem! Jestli Bůh existuje, proč strpí mou existenci?"

"Rouháš se!" Zaťal nehty do mých rukou ve snaze osvobodit se, misál mu spadl na zem, růženec mu chrastil v záhybech kleriky. Byl by mohl stejně dobře zápasit s oživlými sochami svatých. Otevřel jsem ústa a ukázal mu své smrtonosné zuby.

"Proč On strpí, že žiju?" opakoval jsem. Knězova tvář mě doháněla k zuřivosti, jeho strach, jeho opovržení, jeho vztek. Viděl jsem na něm všechnu tu nenávist, kterou jsem spatřil u Babetty, a on na mě syčel ve smrtelné panice: "Pust' mě, ďáble!"

Pustil jsem ho a sledoval jsem se zlověstným zájmem, jak se dopotácel do hlavní lodi, jako by se ploužil sněhem. Potom jsem se ocitl za ním, tak náhle, že jsem mu v jediném okamžiku mohl obtočit ruce kolem těla, a svou pláštěnkou jsem ho zahalil do tmy; pořád ještě kopal nohama, proklínal mě a volal Boha. Přímě tam na stupních určených ke svatému přijímání jsem ho popadl, strhl ho k zemi, aby byl obrácen čelem ke mně, a vnořil jsem mu zuby do hrdla.

Upír přestal vyprávět.

Chvilí předtím se mladík chystal zapálit si cigaretu. Nyní seděl se sirkou v jedné ruce a s cigaretou v druhé, nehybně jako figurína ve výloze, a nespouštěl z mluvčího oči. Upír hleděl na podlahu. Pak se najednou obrátil, vzal krabičku zápalek z mladíkovy ruky, škrtl a přidržel ji u cigarety. Mladík sklonil hlavu a připálil si. Vdechl kouř a hned ho vyfoukl, odzátkoval láhev a zhluboka se napil, oči stále upřené na svého společníka.

Znovu trpělivě čekal, až bude upír připraven pokračovat.

Nepamatuju se na Evropu svého dětství. Ani na plavbu do Ameriky, opravdu. Že jsem se v Evropě narodil, to pro mě byla abstraktní myšlenka, ale měla na mě vliv tak mocný, jako je vliv Francie na kolonie. Mluvil jsem francouzsky, četl francouzsky, pamatuju si, jak jsem čekával na zprávy o Revoluci a hlta

113

pařížské noviny, přinášející zprávy o Napoleonových vítězstvích. Vzpomínám si na úzkost, kterou jsem pociťoval, když prodal Louisianu Spojeným státům. Jak dlouho ve mně žil smrtelný Francouz, to nevím. Časem zmizel, zůstala však ve mně velká touha spatřit Evropu a poznat ji, což bylo výsledkem nejen četby vši té literatury a filozofie, ale i pocitu, že jsem byl Evropou zformován hlouběji a intenzivněji než ostatní Američané. Byl jsem kreol, jenž chtěl vidět, kde to všechno začalo.

Tím jsem se teď začal zabývat. Zbavoval jsem své skříně a kufrý všeho, co nebylo nezbytné. Vskutku nezbytného toho pro mě bylo velice málo a hodně z toho mohlo zůstat v domě, kam jak jsem s určitostí předpokládal se dřív nebo později vrátím, i kdyby jen proto, abych svůj majetek přestěhoval do nějakého podobného domu a začal v New Orleansu nový život. Neuměl jsem si představit, že bych ono město opustil navždy. To bych byl nechtěl, ale nyní jsem upjal svou mysl a srdce k Evropě.

Poprvé jsem byl nadšen myšlenkou, že můžu spatřit svět, budulu chtít. Protože jsem byl, jak říkala Claudie, svobodný. Ona zatím vypracovala plán. Byl to zcela určité její nápad, že musíme nejdřív navštívit střední Evropu, kde prý jsou upíři nejrozšířenější. S určitostí tvrdila, že tam najdeme takové, kteří nám poradí, vysvětlí nám náš původ. Zdálo se však, že touží po něčem víc než jen po odpovědích: po styku s bytostmi svého vlastního druhu. Znovu a znovu se o tom zmiňovala, můj vlastní druh pronášela s odlišnou intonací, než jakou bych použil já. Dávala mi pocítit propast, jež nás dělila. V prvních letech našeho společného života jsem si myslel, že je jako Lestat, že do sebe vsála jeho pud zabíjet, ačkoli ve všech ostatních věcech sdílela můj vkus. Ted' jsem poznal, že je méně lidská než kdokoli z nás, méně lidská, než jsme si vůbec uměli představit. Ani nejslabší záchvěv ji nespojoval s lidskými cíli. To snad vysvětluje, proč navzdory všemu, co jsem udělal či v čem jsem selhal na mně tak lpěla. Nebyl jsem její vlastní druh, spíš věc tomu nejbližší.

"Copak nebylo možné," ozval se náhle mladík, "poučit ji o cestách lidského srdce, stejně jako jste ji poučoval o všem ostatním?"

„Jaký by z toho měla prospěch?“ zeptal se upír přímě. „fby tím trpěla stejně jako já? Ach, ručím vám za to, že bych ji býval poučil o tom, co by ji odradilo od přání zabít Lestata. Kvůli sobě samému bych to byl udělal. Pochopte, neměl jsem víru v něco jiného. Jednou zbaven milosti, neměl jsem víru v nic.“

Mladík přikývl. "Nechtěl jsem vás přerušit Směřoval jste k čemusi důležitému. "

114

Jenom k závěru, že bylo možno zapomenout, co se stalo Lestatovi, tím, že svou mysl obrátím k Evropě. A také mě podněcovala myšlenka na jiné upíry. Ani na okamžik jsem se nestavěl cynicky k existenci Boha, jen jsem se od ní oprostil. Nadpřirozený, vlekoucí se přirozeným světem.

Než jsme odjeli do Evropy, vyskytly se jiné záležitosti. Přihodilo se toho hodně. Začalo to oním hudebníkem. Zastavil se u nás toho večera, kdy jsem odešel do katedrály, a měl přijít znovu příští noci. Poslal jsem sloužící domů a sešel jsem k němu dolů sám. Jeho zjev mě vyděsil.

Byl mnohem hubenější, než jsem si ho pamatoval, a velice bledý, s vlhce lesklým obličejem, budícím dojem horečky. Byl zřejmě úplně na dně. Když jsem mu řekl, že Lestat odjel, nejdřív tomu nechtěl věřit a trval na tom, že by mu byl jistě zanechal nějakou zprávu. Potom odcházel ulicí Royale a pořád si o tom povídal sám se sebou, jako by si ani neuvědomoval, že jsou kolem něj lidé. Dohonil jsem ho u plynové lampy.

"Něco vám opravdu nechal," řekl jsem a rychle jsem sáhl po peněženke. Nevěděl jsem, kolik v ní mám, měl jsem však v úmyslu dát mu všechno. Bylo to několik stovek dolarů, vtiskl jsem mu je do rukou. Byly tak vyhublé, až bylo vidět, jak pod průsvitnou kůží pulsují modré žíly. Zajásal a já jsem najednou pochopil, že celá věc se netýká jenom peněz.

"Tak tedy o mně mluvil, požádal vás, abyste mi to dali!" radoval se a držel peníze pevně, jako by byly vzácná relikvie.

"Určitě mi vzkázal ještě něco dalšího!" hleděl na mě nedočkavě, zmučenýma očima. Neodpověděl jsem mu hned,

protože v té chvíli jsem spatřil na jeho krku bodné ranky. Dvě červená znamínka jako po štípnutí, právě nad ušmudlaným límcem. Peníze v jeho ruce se chvěly, vůbec si nevšímal večerního provozu na ulici, lidí, kteří přecházeli těsně vedle nás.

"Schovejte to," pobídl jsem ho. "Mluvil o vás, je prý důležité, abyste pokračoval v hudbě."

Zíral na mě, jako by očekával něco víc. "Ano? Nemluvil už o ničem jiném?" Nevěděl jsem, co mu mám říct. Byl jsem ochoten uchlácholit ho jakýmkoli způsobem, jen abych se ho zbavil. Bylo mi trapné hovořit s ním o Lestatovi, slova se mi ze rtů vypařovala. Ty bodné ranky mě ohromovaly, nemohl jsem to pochopit. Nakonec jsem tomu chlapci napovídal spoustu nesmyslů, že mu Lestat vzkazuje přání mnoha štěstí, že musel odplout parníkem do St. Louis, ale vrátí se, že válka je na spadnutí a on tam má obchodní jednání... Chlapec hltal každé slovo, jako by se jich nemohl nasytit a jako bych se já teprve dostával k tomu, co chtěl slyšet. Celý se chvěl, na čele mu vyrazil pot, a najednou se kousl do rtu.

"Ale proč odjel?"

115

"Děje se něco? Co od něj potřebujete? Jsem si jist, že by mi byl..."

"Je to můj přítel!" vyrazil ze sebe prudce a v jeho hlase znělo potlačené rozhořčení.

"Není vám dobře," poznamenal jsem. "Musíte si odpočinout. Tady máte něco..." Ukázal jsem na jeho krk a pozorně sledoval každý jeho pohyb. Nevěděl, co tím myslím. Hledal to místo prsty, našel ho a třel.

"Od čeho to mám? Vůbec nevím. Asi od hmyzu, je ho teď všude plno. Vzkázal mi ještě něco?"

Pokrčil jsem rameny a dlouho jsem se za ním díval, jak jde ulicí Royale, posedlá, vyzáblá postava v omšelé černi, jíž se lidé vyhýbali.

Vyprávěl jsem Claudii o zranění na jeho krku.

Byla to naše poslední noc v New Orleansu. Měli jsme nastoupit na loď těsně před půlnocí druhého dne a odplout časné ráno. Dohodli jsme se, že si spolu vyjdeme. Byla nervózní, v obličeji měla cosi mimořádně smutného, jako by byla předtím plakala. "Co ty ranky mohou znamenat?" uvažovala nahlas. "Že se jím nasytil, když chlapec spal, nebo že mu to sám dovolil? To si neumím představit..."

"Ano, tak to bude," přisvědčil jsem, ale pochyboval jsem o tom. Vzpomněl jsem si na Lestatovu poznámku, že zná chlapce, který by byl lepší upír než ona. Chystal se to provést? Chystal se stvořit dalšího z nás?

"Teď už na tom nezáleží, Louisi," poznamenala. Museli jsme se rozloučit s New Orleansem.

Procházeli jsme se stranou od zástupů na ulici Royale. Vnímal jsem dychtivě všechno kolem sebe, veškeré podrobnosti, a vzpíral se myšlence, že je to naše poslední noc.

Staré francouzské město už dávno předtím z velké části vyhořelo a architektura byla v oněch dnech španělská, což znamená, že když jsme pomalu procházeli uzoučkými uličkami, kde jeden kočár musel zastavit, aby mohl projet druhý, mýjeli jsme obílené stěny a velké brány, za nimiž se rozkládaly lampami osvětlené zahrady podobné té naší, jen s tím rozdílem, že každá jako by v sobě obsahovala jakýsi slib, nějaké smyslné tajemství. Velké banánovníky zdobily galerie vnitřních dvorů a spousty kapradin a květin zaplňovaly ústí průchodů. Nahoře v šeru balkónů seděly postavy, zády k otevřeným dveřím, a jejich důvěrné hlasy a mávání vějířů byly stěží slyšitelné v jemném vánku od řeky, po stěnách se pnuly vistárie a mučenky tak hustě, že jsme se o ně otírali, když jsme šli kolem a občas se zastavili, nebo jsme mohli trhat zářící růže či úponky zimolezu. Vysokými okny jsme znovu a znovu pozorovali světelnou hru svíček na bohatě štukovaných stropích a často i široký věnec křišťálového lustru, hrající všemi barvami. Místy se u zábradlí objevila

116

ženská postava ve večerních šatech s třpyticími se šperky na krku a její parfém připojil k vůni květin svěží, prchavé aroma.

Měli jsme své oblíbené ulice, zahrady, zákoutí, ale nevyhnutelně jsme vždycky došli na periferii starého města a dívali se na začátek bažin. Míjel nás kočár za kočárem, přijížděly po Bayou Road a směřovaly k divadlu nebo k opeře. Světla města teď ležela za námi a směsice jeho vůní pronikala do těžkého pachu bažinné hniloby. Právě ten pohled do údolí přes chvějící se stromy s větvemi ověšenými lišejníkem mě rozesmutnil a připomněl mi Lestata. Myslel jsem na něj, jako jsem myslel na tělo svého bratra. Viděl jsem ho, jak zapadá hluboko mezi kořeny cypřišů a dubů, ten strašlivý zvadlý tvar zahalený do bílého prostěradla. Ptal jsem se sám sebe, jestli se mu tvorové temnot vyhýbali, zda instinktivně poznali, že je ta vyschlá, svrasklá věc jedovatá, nebo se rojili kolem něj v páchnoucí vlně a odtrhávali jeho věkovité, vysušené maso od kostí.

Obrátil jsem se od bažin k srdci starého města a ucítil jsem jemný a útěsný stisk Claudiiny ruky. Natrhala si předtím kytici ze všech zahradních zdí a tiskla ji k hrudi na své žluté šaty, tvář zabořenou do jejich vůně. Pošeptala mi tak tiše, že jsem k ní musel naklonit ucho:

"Louis, tebe to trápí. Znáš lék. Ať tělo... ať tělo poučí ducha!" Pustila mou ruku a já jsem sledoval, jak ode mne odchází, ještě jednou se otáčí a šeptá tutéž radu: "Zapomeň na něj. Ať tělo poučí ducha..." To mi připomnělo knihu básní, kterou jsem držel v ruce, když poprvé pronesla tato slova, a já jsem tehdy četl verše:

Rty měla rudé, pohled přímý,
kadeře žluté jak zlatý vodopád,
pokožku jakoby zbělenu leprou,
děsivá noční mūra to byla,
jaká jen se může lidem zdát.

Usmála se na mě ze vzdáleného rohu, v zužující se tmě se na okamžik zalesklo žluté hedvábí a pak zmizela. Moje společnice, moje doživotní společnice.

Zabočil jsem do ulice Dumaine, míjel ztemnělá okna. Nějaká lampa pomalu skomírala za širokou záclonou z těžké krajky a vysílala na cihlovou zeď stínový vzorek, stále slábnoucí, až zanikl v černi. Šel jsem dál, až jsem dorazil k domu madame LeClairové. Slyšel jsem tlumené, ale ostré tóny houslí ze salónu v patře a pak slabý, kovový smích hostů. Stál jsem na druhé straně ulice ve stínu, viděl jsem, jak se hrstka lidí pohybuje v osvětlených pokojích. Jeden host přecházel od okna k oknu s číší vína barvy bledého citrónu a otá

117

iii. "" .. !ěco se v domě hýbalo; trochu jsem se vyuo,,, " .. r , poznal, že jsou to naši ptáci v klecích. Zapomněli jsme na ně. Claudie byla vyděšená daleko víc než já a tiskla se ke mně. "Nikdo tam není," uklidňoval jsem ji šeptem.

Pak jsem spatřil hudebníka.

Stál tak nehybně u dveří obchodu s nábytkem, že jsem si ho zpočátku nevšiml, o což se jistě snažil. Nyní obrátil hlavu vzhůru a jeho obličej zazářil ve tmě jako nějaké bílé světlo. Hluboké zklamání a ustaranost už z jeho pevných rysů úplně zmizely, jeho velké tmavé oči na mě civěly z bílé tváře. Byl

to teď upír.

"Už ho vidím," zamumlal jsem, sotva hýbaje rty, a stále jsem mu hleděl

" f

119

čel obličej k měsíci, jako by hledal lepší vyhlídku a konečně ji našel u posledního okna; zastavil se s rukou na tmavém závěsu.

Přes ulici proti mně byly v cihlové zdi otevřené dveře, do průjezdu a na vzdálenější konec dopadalo světlo. Tiše jsem přešel a ucítil těžké pachy vycházející z kuchyně. Pach vařeného masa mě trochu dráždil ke zvracení. Vstoupil jsem do průjezdu. Někdo právě přecházel přes dvůr a zavřel zadní dveře. Potom jsem spatřil jinou postavu. Stála u kuchyňského krbu, štíhlá černá žena se třpytivou čelenkou kolem hlavy, s jemně cizelovanými rysy, jež se ve světle leskly jako socha z dioritu. Míchala čímsi v kotli. Zachytil jsem sladkou vůni koření a svěží zeleň majoránky a bobkového listu, než ke mně dolehla vlna strašného pachu vařeného masa a krve rozkládajících se ve vroucí šťávě. Přistoupil jsem blíž a viděl jsem, jak do kotle vnořila dlouhou železnou lžici a stála pak s rukama založenýma na plných bocích; bělost její zástěry zdůrazňovala útlý, pěkný pas. Šťáva v hrnci vzkypěla, přetekla přes okraj a zaprskala dole na žhavém uhlí. Dolehla ke mně její temná vůně a ten kořený parfém, silnější než podivná směs z hrnce, mě vábil dál, když jsem se přiblížil a opřel se o stěnu hustě obrostlou vínem. Nahoře zazněly slabé zvuky houslí v rytmu valčíku a podlaha zaduněla pod tančícími páry. Zaplavila mě vůně jasmínu ode zdi a zase ustoupila jako voda odplývající ze zaplavené pláže. Znovu jsem ucítil ostrou vůni té ženy. Přistoupila ke kuchyňským dveřím, dlouhý černý krk ladně ohnutý, jak upřeně nahlížela do stínu pod osvětleným oknem.

"Monsieur," oslovila mě a vstoupila do pruhu žlutého světla. Dopadalo na její velké, zaoblené poprsí a na dlouhé, hladké paže jemné jako hedvábí, i na chladnou krásu jejího podlouhlého obličej. "Přišel jste snad na večírek, monsieur?" zeptala se. "Společnost je nahoře..."

"Ne, má drahá, nepřišel jsem na večírek," odpověděl jsem a vystoupil jsem ze stínu. "Přišel jsem za vámi!"

Když jsem se příštího večera probudil, bylo už všechno připraveno k odjezdu: lodní kufr se šatstvem byl odvezen na loď stejně jako bedna obsahující rakev, sloužící odešli, nábytek byl přikryt bílými přehozy. Pohled na lodní lístky a soubor kreditních karet a dalších dokladů, uložených v ploché, černé náprsní tašce přesouval plánovanou cestu z oblasti snů do jasného světla reality. Chtěl jsem upustit od zabíjení během plavby, pokud to bude možné, a tak jsem se o to postaral včas a bez výběru, jako to dělala Claudie, a protože se blížil čas odchodu, čekal jsem na ni, sám v bytě. Byl jsem nervózní a zdálo se mi, že je venku už příliš dlouho. Báł jsem se o ni ačkoli dokázala skoro každého tak okouzlit, že jí pomohl, když se zatoulala příliš daleko od

118

domova, a častokrát přesvědčila cizí lidi, aby ji dopravili až přede dveře domova, k otci, který jim pak ani nemohl dost poděkovat, že mu vrátili ztracenou dceru.

Konečně se vrátila a bylo vidět, že běžela. Když jsem odkládal knihu, říkal jsem si, že asi ztratila představu o čase. Myslela, že je později, než skutečně bylo. Mé kapesní hodinky ukazovaly jednu. Ve chvíli, kdy se objevila ve dveřích, jsem však poznal, že tomu tak není. Louisi, dveře! vydechla, hrud se jí mocné dmula, ruku si držela na srdci. Hned zas seběhla dolů do chodby, já za ní, a jak mi zoufale naznačovala, zavřel jsem dveře na galerii. "Co se děje?" zeptal jsem se. "Co se ti stalo?"

Ukazovala na průčelní okna, dlouhá francouzská okna, jež se otvírala na malé balkóny nad ulicí. Nadzvedla stínítko lampy a rychle sfoukla plamen. Pokoj ztemněl a postupně se prosvětloval odlesky z ulice. Stála tam a prudce oddychovala, ruku přitisknutou ke hrudi, a pak si mě přitáhla těsně k sobě k oknu.

"Někdo mě sledoval," šeptala. "Slyšela jsem ho za sebou, blok za blokem. Nejdřív jsem si myslela, že to nic není!"

Musela se nadechnout, její obličej byl úplně bílý v sinavém světle přicházejícím z oken na druhé straně ulice. "Louisi, byl to ten hudebník!"

"Co na tom? Jistě tě někdy viděl s Lestatem."

"Louisi, on je tam dole. Podívej se z okna, snaž se ho rozeznat." Byla zřejmě velmi otřesená, vyděšená. Jako by se bála stát na prahu, vydaná všanc pohledům zvenčí. Vstoupil jsem na balkon, třebaže jsem ji držel za ruku a ona setrvala za závěsem. Držela se mě tak pevně, jako by se o mě bála.

Ulice Royale byla v tu chvíli tichá, obchody zavřené, lidé z divadla už přešli. Kdesi vpravo ode mě bouchly dveře a viděl jsem, jak nějaká žena a muž utíkají na roh – ona měla ohromný bílý klobouk, jenž jí zakrýval tvář. Jejich kroky odezněly, už jsem neviděl ani necítil nikoho. Slyšel jsem jen Claudiin namáhavý dech. Něco se v domě hýbalo; trochu jsem se vyděsil, ale pak jsem " "si ntár.i v klecích. Zapomněli jsme na ně. Claudie byla

" . Wrlñmial

přímo do očí. Cítil jsem, že se ke mně Claudie přivinula ještě těsněji, ruka se jí třásla, srdce jí bušilo do dlaně přitisknuté na prsa. Když ho spatřila, zajíkla se. V téže okamžiku mě zamrazilo, ačkoli on se ani nepohnul. Zaslechl jsem totiž kroky dole v průjezdu. Slyšel jsem, jak zaskřípaly panty u domovních dveří. A pak znovu kroky, rozvážné, hlučné, odrážející se od klenutého stropu průjezdu, důvěrně známé. Blížily se po točitém schodišti. Claudie slabě vykřikla. Upír u obchodu s nábytkem se ani nepohnul. A já jsem poznal kroky na schodech. Poznal jsem kroky na verandě. Byl to Lestat.

Lestat bral za kliku, bušil do dveří a pak jimi lomcoval, jako by je chtěl vyrvat ze zdi. Claudie ustoupila do kouta, přikrčená, jako by ji někdo zasáhl tvrdým úderem, očima přebíhala jako šílená od postavy v ulici na mě. Bušení na dveře sílilo. Vzápětí jsem uslyšel jeho hlas.

"Louisi!" volal mě. "Louisi," běsnil za dveřmi. A potom se roztrříslo okno v zadním salónku. Zaslechl jsem, jak se zevnitř otáčí závora. Rychle jsem popadl lampu, prudce škrtl zápalkou a v tom horečném rozčilení jsem ji zlomil, pak jsem přece jenom získal oheň a držel nádobku petroleje připravenou v ruce.

"Jdi od toho okna. Zavři ho," přikázal jsem Claudii. Poslechla, jako by ji ten náhlý, jasný pokyn zbavil záchvatu strachu. "A zapal ostatní lampy, teď hned!" Vykřikla, když škrtla sirkou. Lestat už vystoupil do chodby.

A pak se objevil ve dveřích. Při pohledu na něj jsem vyjekl hrůzou a mimoděk jsem ustoupil několik kroků dozadu. Slyšel jsem, jak Claudie křičí. Byl to nepochybně Lestat, vzkříšený a celistvý, kdo teď visel na dveřích, hlavu vsunutou dopředu, oči vyvalené, jako by byl opilý a potřeboval zárubeň dveří, aby se udržel na nohou a neskácel se do pokoje. Jeho kůže byla samá jizva, ohavný kryt poraněného těla, jako by na něm každý záchvěv jeho smrti zanechal stopu. Byl popálený a poškrábaný, jakoby poslepu zmlácený rozžhaveným železem, a jeho dříve tak jasné šedé oči byly protkány popraskanými cévkami.

"Zůstaň stát... pro lásku boží!" šeptal jsem. "Nebo to na tebe hodím. Spálím tě zaživa." V tom okamžiku jsem zaznamenal hluk po své levici, něco se tam škrábalo a drápalo po průčelí domu. Byl to ten druhý. Zahlédl jsem jeho ruce na tepaném zábradlí balkónu. Claudie pronikavě vykřikla, když vrazil plnou vahou do skleněných dveří. Nemůžu vám vypovědět, co všechno se přihodilo, v žádném případě nejsem schopen podrobně vyličit průběh událostí. Pamatuji si, že jsem na Lestata hodil lampu; rozbila se mu pod nohama a koberec byl okamžitě v plamenech. Měl jsem pak v rukou improvizovanou pochodň, velký smotaný povlak, který jsem stáhl z pohovky a zapálil ve šlehajících plamenech.

120

Ještě předtím jsem se s Lestatem utkal, kopal jsem ho a zuřivě jsem útočil proti jeho obrovské síle. Kdesi vzadu se ozývalo Claudiino panické vřeštění. Rozbila se i druhá lampa a záclony se vznály. Vzpomínám si, že jeho šaty nasákly petrolejem a že byl v jednom okamžiku celý v plamenech. Byl nemotorný, chorý, neschopen udržet rovnováhu, ale když mě sevřel, dokázal jsem se uvolnit jenom tak, že jsem ho kousal do prstů. Na ulici se ozval hluk, volání, vyzvánění na poplach. Pokoj byl žhoucí peklo a já jsem v jednom jasném záblesku viděl, jak Claudie zápasí s tím novopeceným upírem. Zdálo se, že není schopen ji sevřít rukama, jako když nějaký nemotora chytá ptáčka. Pamatuju si, jak jsme se s Lestatem váleli v plamenech sem a tam, jak jsem cítil v tváři dusivý žár a viděl plameny na jeho zádech, když jsem ležel pod ním. Potom se z toho zmatku vynořila Claudie a mlátila do něj pohrabáčem znovu a znovu, až jeho sevření povolilo a já jsem se zpod něj po čtyřech vyhrabala. Viděl jsem, jak na něj pohrabáč dopadá stále dál, a slyšel jsem, že Claudie ve stejném rytmu zuřivě prská jako ohrožené zvíře. Lestat ji chytal za ruku, ve tváři výraz bolesti. A vedle, rozvalený na doutnajícím koberci, ležel ten druhý a z hlavy mu přrštila krev.

Není mi jasné, co se pak dělo. Myslím, že jsem od ní převzal pohrabáč a pořádně jsem Lestata udeřil do hlavy.

Vypadalo to, že je nezranitelný, necitelný vůči ránám. Žár mi v té době už propálil oděv, chytly i Claudiiny vzdušné šaty, takže jsem ji popadl, běžel s ní dolů do průjezdu a snažil se udusit plameny vlastním tělem. Vzpomínám si, že jsem si strhl kabát a venku jsem jím bušil do plamenů, lidé běhali po schodech nahoru a dolů i kolem mě. Dav se dral průjezdem do dvora a kdosi stál na šikmé střeše cihlové kuchyně. Měl jsem Claudiu v náruči a utíkal jsem pryč od nich ode všech, nevšímavý k jejich otázkám, prodíral jsem se jimi, rozrážel je rameny. A pak jsme byli náhle volní, slyšel jsem její prudké oddychování a vzlyky, běžel jsem poslepu ulicí Royale, pak další úzkou uličkou, utíkal jsem a utíkal, až jsem neslyšel žádný hluk, jenom ozvěnu vlastního běhu. A její dech. Potom jsme tam stáli, muž a dítě, ožehlí a bolaví, a v tichu noci jsme si zhluboka oddychli.

121

část druhá

Po celou noc jsem stál na palubě francouzské lodi Mariana a pozoroval lodní lávky. Dlouhé přístavní molo bylo přeplněné lidmi, v přepychových soukromých kajutách probíhaly nekonečné slavnosti loučení a paluby zněly hláholem cestujících i hostů. Když už se čas klonil ke svítání, loučení jedno po druhém skončilo a kočáry z úzkých pobřežních uliček odjely. Pár opožděných cestujících vstoupilo na palubu, u zábradlí vedle mne setrvala celé hodiny jakási dvojice. Lestat a jeho učedník, pokud přežili požár (a já jsem byl přesvědčen, že ano), však cestu na loď nenašli. Naše zavazadla sem byla dopravena už ve dne, a jestli tam přece zůstalo něco, z čeho by ti dva poznali, kam jsme

zmizeli, jistě to shořelo. Přesto jsem hlídal. Claudie seděla bezpečně zamčená v naší kajutě, oči vytrvale upřené do kulatého okénka. Lestat nepřišel.

Před rozedněním začal pravidelný manévr odplouvání. Hrstka lidí mávala na molu a na travnaté vyvýšenině na pobřeží, když se velká loď začala nejdřív chvět, pak sebou mohutně trhla k jedné straně a nakonec sklouzla velkým, majestátním pohybem do proudu Mississippi.

Světla New Orleansu se zmenšovala a slábla, až se vzadu za námi jevila jako bledé světélkování na jasnici se obloze. Byl jsem vyčerpán jako ještě nikdy v životě, a přesto jsem stál na palubě tak dlouho, dokud jsem to světlo mohl rozeznat. Uvědomoval jsem si, že ho možná už nikdy nespatřím. V několika okamžicích nás proud unášel kolem přístavních hrází ve Freniere a Pointe du Lac, a potom, když jsem zahlédl vysokou zelenou stěnu topolů a cypřišů, vyrůstajících ze tmy podél pobřeží, jsem zjistil, že se rozednívá. Ráno bylo nebezpečně blízko.

123

Když jsem zasouval klíč do zámku kajuty, cítil jsem největší vyčerpání, jaké jsem dosud poznal. Nikdy za celá ta léta, co jsem žil v naší vybrané rodině, jsem nezažil takový strach jako této noci, takovou zranitelnost, tak naprostou hrůzu. Zdálo se mi, že se vysvobození hned tak nedočkám. Ani nyní se nedostavil pocit bezpečí, jenom pocit úlevy, jaká nakonec vystřídá vysílení, když duše ani tělo už nemohou dál snášet hrůzu. Protože i když byl Lestat od nás na míle daleko, vzbudil ve mně svým vzkříšením změt' spleť obav a já se jich nemohl zbavit. Třebaže mi Claudie opakovala: Louisi, teď jsme v bezpečí, a já jí šeptal to své ano, stále jsem viděl Lestata, jak visí na dveřích, ty jeho vypoulené oči, zjizvené tělo. Jak to, že se vrátil, jak mohl zvítězit nad smrtí? Jak mohl jakýkoli tvor přežít stav takového zmarnění, v jakém byl on? Ať byla odpověď jakákoli, co to znamenalo nejen pro něj, ale i pro Claudii a pro mě? Byli jsme teď bezpečni před ním, byli jsme však bezpečni také před sebou?

Loď byla postižena zvláštní horečkou. Byla podivuhodně prosta krys a drobné havěti, ačkoli se tu a tam našla mrtvá tělíčka, lehoučká a vysušená, jako by byla mrtvá už řadu dní. Ovšem byla tu ta horečka. Postihovala cestující nejdřív jako slabost a bolesti v oblasti hrdla někdy tam byly skvrny, a ty se občas vyskytly i na jiných místech; mnohdy se však viditelné příznaky vůbec nevyskytly kromě toho, že se otevřely staré rány a znovu bolely. V některých případech cestující, který stále častěji usínal, jak postupovala plavba, a s ní i nemoc, nakonec ve spánku zemřel. Takže se během této cesty přes Atlantik množily případy pohřbů do moře. Protože jsem se přirozeně té horečky obával, vyhýbal jsem se spolucestujícím, nechtěl jsem se s nimi stýkat v kuřáckém salónku, poslouchat jejich historky, poznávat jejich sny a naděje. Stravoval jsem se raději sám. Ale Claudie cestující pozorovala ráda, s oblibou stávala brzy zvečera na palubě a dívala se, jak přicházejí a odcházejí, aby mi pak později, když jsem seděl u okénka, pošeptala: "Myslím, že tahle se stane kořistí..."

A já jsem pak nechával klesnout knihu a vyhlížel okénkem, vnímal jemné kolébání lodi, vzhlížel ke hvězdám, jasnějším a zářivějším než na pevnině, a nakláněl se dolů, abych se dotkl vln. Chvilími se mi zdálo, když jsem sedával sám v temné kajutě, že se obloha sklání k moři a tím setkáním se odhalí jakési velké tajemství, zatímco nějaká bezdná propast se zázračně navždy uzavře. Jenže kdo měl způsobit to odhalení, až se obloha a moře neodlučitelně spojí a nebude už žádný chaos? Bůh? Nebo Satan? Najednou mě napadlo, jakou útěchou by bylo potkat Satana, pohlédnout mu do tváře bez ohledu na to, jak strašný by byl jeho výraz, vědět, že k němu patřím, a tak navždy ukončit trápení z této nevědomosti. Projít jakýmsi závojem, jenž mě bude navždy oddělovat od všeho, co nazývám lidskou přirozeností.

124

Cítil jsem, že se loď stále těsněji přibližuje onomu tajemství. Nebeská klenba neměla viditelný konec, uzavírala se nad námi v úchvatné kráse a tichu. Ovšem slova navždy ukončit nabývala na děsivosti, protože pak by nikdy nebyl konec ani našemu zatracení, nemohl by mu být konec; a čím je toto trápení ve srovnání s věčnými pekelnými plameny? Moře vlnící se pod neměnnými hvězdami, a ty hvězdy samy, co to má společného se Satanem? Následovaly představy, jež nám znějí tak neměnně v dětství, kdy jsme všichni natolik zaujati horečnou činností smrtelníků, že si je stěží umíme představit jako žádoucí: serafin neustále hledící do tváře Boha, a sama boží tvář, to je věčný klid, jehož je toto mírné, kolébající se moře pouze nepatrným příslibem.

Ale i v těchto chvílích, kdy loď spala a celý svět se utápěl v tmách, se nebe ani peklo nezdály být něco víc než trýznivá fantazie. Vědět, věřit v jedno nebo druhé... to snad bylo to jediné vykoupení, o kterém jsem mohl snít.

Claudie, s Lestatovou zálibou ve světle, rozsvítila lampy, jakmile vstala. Měla báječný balíček karet, který získala od nějaké dámy na lodi: hrací listy byly pomalovány obrázky ve stylu módy Marie Antoinetty a na rubu byly květy lilie na lesklém fialovém podkladu. Hrálá pasiáns, v němž karty představují číselník hodin. A zeptala se mě, kdy už ji konečně začnu odpovídat na otázky, jak to Lestat provedl. Už nebyla otřesena. Pokud si vůbec pamatovala, jak v ohni ječela, nechtěla se tím zabývat. Jestli si pamatovala, že předtím přelévala skutečné slzy v mé náruči, nezměnilo ji to; byla jako předtím bytost nepřiliš váhavá, pro niž obvyklý klid neznamenal úzkost nebo lítost. "Měli jsme ho spálit," prohlásila.

"Byli jsme blázni, když jsme podle jeho vzhledu usoudili, že je mrtvý!"

"Ale jak mohl přežít? Přece jsi ho viděla, víš, co z něj zbylo." Neměl jsem chuť o tom mluvit, nejradši bych to vypudil ze svého vědomí, moje mysl to však nedovolila. A byla to Claudie, kdo mi dal odpověď, protože ten dialog vedla opravdu sama se sebou.

"Předpokládejme, že přestal bojovat proti nám," vykládala, "že byl stále živý, uzavřený v té bezmocné mrtvole, že byl při vědomí a počítal s..." "Při vědomí v tom stavu?" zhroutil jsem se.

"A předpokládejme, že když se ocitl v bažinách a slyšel náš kočár odjíždět, měl ještě dost sil přinutit údy k pohybu.

Kolem něj ve vodě bylo všude plno tvorů. Viděla jsem kdysi, jak utrhl hlavu malé zahradní ještěrce a pozorně sledoval krev stékající do sklenice. Umíš si představit tu houževnatost a vůli k životu, když ve vodě chňapal po všem, co se hýbalo?"

"Vůle k životu? Houževnatost?" mumlal jsem. "Myslím, že to bylo něco

125

jiného..."

"A pak, když pocítil nový příval sil, snad právě tolik, aby se dostal až k cestě, kdesi poblíž někoho našel. Možná že tam čekal přikrčený na projíždějící kočár, snad se plížil a sbíral jakoukoli krev, která byla k dosažení, až přišel k chatrčím přistěhovalců nebo k těm osamoceným venkovským domkům. To musela být podívaná!" Upřeně sledovala visací lampu, oči zúžené, hlas nezvučný, bez emocí. "A co udělal potom? Mně je to jasné. Když se nemohl dostat včas zpátky do New Orleansu, docela určitě stihl dojít na hřbitov v Old Bayou. Nemocnice milosrdných tam každý den dodává čerstvý přísun. Umím si představit, jak se prohrabával vlhkou zemí k nějaké takové rakvi, vyhazoval její obsah do bažiny a zachránil se až do příštího soumraku v mělkém hrobě, kde by se ho žádný člověk neodvážil rušit. Ano... jsem si jista, že právě takhle to udělal."

Dlouho jsem o tom přemýšlel, představoval jsem si to a uznal jsem, že to asi tak nějak bylo. Když obrátila další kartu a hleděla na oválný obličej s bílou parukou, zamyšleně dodala: "Já bych to tak udělala."

"Proč se tak na mě díváš?" zamračila se, když sbírala karty a pokoušela se vytvořit z nich svými drobnými prstíky úhledný balíček, aby je promíchala.

"Opravdu věříš, že kdybychom jeho pozůstatky spálili, tak by byl zemřel?" zeptal jsem se.

"Ovšemže tomu věřím! Když není nic, co by vstalo z mrtvých, tak zkrátka nemá co vstát z mrtvých. Kam tím míříš?"

Začala rozdávat karty, rozdala i pro mě na malý dubový stolek. Díval jsem se na ně, ale nevzal jsem je do ruky.

"Nevím," šeptal jsem. "Jenom že to snad nebyla vůle k životu, žádná houževnatost... Protože ani jedno z toho prostě nepotřeboval."

Pevně na mě pohlédla, ani v nejmenším však nedala najevo, co si myslí nebo že mi rozumí.

"Protože byl možná neschopen zemřít... Možná že je... že jsme... opravdu nesmrtelní?"

Dlouho tam seděla a dívala se na mě.

"Být při vědomí v tom stavu!" dodal jsem konečně a odvrátil jsem od ní zrak. "Kdyby tomu tak bylo, nemohlo by pak vědomí přetrvávat i v jakémkoli jiném stavu? Oheň, sluneční svit... Co by na tom záleželo?"

"Louisi," pronesla mírně, "ty máš strach. Nestavíš se k problému čelem, nechápeš nebezpečí samotného strachu.

Budeme znát odpovědi na tohle všechno, až najdeme ty, kdo nám o tom mohou něco říct, protože mají staleté vědomosti. Odpradáva chodí po téhle zemi tvorové, jako jsme my. Takové vědomosti jsou naše dědičné právo a on nás o ně připravil. Zasloužil si smrt."

"Jenže nezemřel," namítl jsem.

126

"Je mrtvý. Z toho domu nemohl nikdo uniknout, leda by utekl s námi, přímo po našem boku. Ne, je mrtvý stejně jako ten estétský třasořítka, jeho přítel. Být při vědomí, co na tom záleží?"

Sebrala karty a odložila je. Gestem mě požádala, abych jí podal knihy ze stolku vedle jejího lůžka. Vybalila je na lodi okamžitě, několik málo vybraných záznamů vědomostí o upírech, které si vzala s sebou jako průvodce. Nebyly tam žádné divoké dobrodružné romány z Anglie, žádné povídky Edgara Allana Poea, žádné fantazie. Pouze těch pár zpráv o upírech z východní Evropy, jež se jí staly jakousi biblí. V těch končinách opravdu pálili ostatky upíra, když ho našli, probodávali mu srdce kulem a odsekávali hlavu. Čítala to teď celé hodiny, ty staré svazky studované mnohokrát dříve než nastoupily pouť přes Atlantik. Byla to vyprávění cestovatelů, zprávy kněží a vědců. Nad nimi plánovala naši cestu, bez pomoci pera a papíru, pouze v duchu. Cestu, jež nás měla odvést od zářících metropolí Evropy až k Černému moři, kde se chtěla vylodit ve Varně a tam začít pátrat v oblasti

Karpat.

Pro mě to byla pochmurná vyhlídka, být spojován s něčím takovým, protože jsem toužil po jiných místech a jiných vědomostech, jakým Claudie nebyla schopna porozumět. Šéme té touhy ve mně uzrávalo po léta a vzrostlo v hořké kvítí, když naše loď proploovala Gibraltarským průlivem do vln

Středozemního moře.

Přál jsem si, aby jeho vody byly modré, ale nebyly. Byly to vody noci; jak jsem tenkrát trpěl, když jsem se snažil vybavit si ve vzpomínce moře takové, jaké naivní smysly mladého chlapce považovaly za samozřejmé a jaké pak neukázněná paměť nechala sklouznout do věčnosti! Středozemní moře bylo černé, černé u pobřeží Itálie, černé u pobřeží Řecka, černé všude, černé i tehdy, když jsem v tom krátkém chladném období před rozedněním, kdy už Claudie spala, zdolána svými knihami a hubenou stravou, jakou opatrnost dovolila jejímu upířskému hladu, spustil lucernu dolů, co nejniž stoupající mlhou, až plamínek blikal přímo nad šplouchající vodou. Na té vlnici se hladině se ve světle nezjevilo nic než to světlo samo, odraz onoho jasného kuzele, jenž stále cestoval se mnou, pevné oko, které jako by na mě zíralo z hlubin a říkalo Louisi, ty můžeš hledat jenom v temnotách. Tohle moře není tvým mořem. Mýty lidí nejsou tvými mýty. Lidské poklady ti nepatří.

V těch chvílích mě hledání staré vlasti upírů naplňovalo hořkostí, kterou jsem nemohl vystát, jako by vzduch ztratil svěžest. Neboť jaká tajemství, jaké pravdy nám mohli vyjevit ti příšerní tvorové noci? Jakým strašným omezením podléhají, co se bude dít, jestli je opravdu najdeme? Co vůbec mohou zatracenci sdělit zatracencům?

127

Nikdy jsem nevystoupil na břeh v Pireu. Nicméně v duchu jsem se procházel po Akropoli v Aténách a pozoroval měsíc otevřenou střechou Parthenonu, poměřoval vlastní výšku mohutností jeho sloupů, potuloval se ulicemi těch Řeků, kteří zemřeli u Maratónu, naslouchal šelestem vánku ve starých olivách. To byly památníky lidí, jež smrt nepohltila, ty kameny nenavršily živoucí mrtvoly. Tady bylo tajemství, jež přetrvalo běh času, a já jsem mu jen matně začínal rozumět. A přece mě nic neodvrátilo od našeho hledání a nic mě od něj ani odvrátit nemohlo, znovu a znovu jsem však zvažoval velké riziko našich otázek, riziko každé otázky, která je pravdivě položena, protože odpověď může představovat nevyčíslitelnou cenu či tragické nebezpečí. Kdo to může vědět líp než já, jenž jsem řídil smrt vlastního těla, viděl všechno to, co jsem nazval lidským vadnutím, a umírám pouze formou nepřerušitelného řetězu, který mě pevně poutá k tomuto světu, a zároveň ze mě dělá natrvalo vyhnance, přízrak s tlukoucím srdcem?

Moře mě ukolébávalo ke zlým snům, k bodavým vzpomínkám. Zimní noc v New Orleansu, kdy jsem se potuloval po hřbitově svatého Ludvíka a zahlédl svou sestru, starou a shrbenou, v rukou kytici bílých růží, trny pečlivě obalené starým pergamenem, šedivá hlava nachýlená, jak pravidelnými krůčky prochází nebezpečnou tmou k rovu, kde se tyčil náhrobní kámen jejího bratra Louise, ležícího po boku mladšího bratra... Louis, který zahynul při požáru Pointe du Lac a zanechal bohaté dědictví kmotřenci a jmenovci, jehož nikdy nepoznala. Ty květiny byly pro Louise, jako by neuplynulo už půl století od jeho smrti, jako by jí její paměť, stejně jako Louisova paměť, nedoprávala klidu. Zármutek zvýraznil její popelavě bledou krásu, ohnul jí úzká záda. Když jsem ji tam vídal, nebylo mi dopřáno dotknout se těch stříbrných vlasů, pošeptat jí pár láskyplných slov, protože právě láska by jí způsobila pro zbývající roky větší hrůzu než smutek. Opouštěl jsem ji se smutkem. Znovu a znovu a znovu.

Příliš jsem teď snil. Snil jsem moc dlouho, uvězněn na této lodi a ve svém těle, snil jsem tak pravidelně s každým východem slunce, jak ještě žádný smrtelný člověk nesnil. Nakonec se mé srdce upjalo k horám východní Evropy v naději, že snad někde v té prapůvodní oblasti najdeme odpověď na to, proč Bůh připustil, aby existovalo takové utrpení – proč s tím dovolil začít a kdy to snad skončí. Věděl jsem, že nemám odvalu sám to skoncovat, aniž bych znal odpověď. A pak se časem vody Středozemního moře opravdu staly vodami Černého moře."

Upír si povzdychl. Mladík se opíralo loket, obličej podepřený dlaní pravé ruky; jeho dychtivý výraz neodpovídal očím zarudlým únavou.

128

"Myslíte si, že si z vás dělám legraci?" zeptal se upír a stáhl na okamžik jemně, tmavé obočí.

"Ne," řekl mladík rychle. "Vím, že je lepší nerušit vás otázkami. Povíte mi všechno, až k tomu bude vhodný čas." Díval se na upíra s vyčkávavým výrazem.

Z dálky se ozval jakýsi zvuk. Přicházel odněkud z té staré viktoriánské budovy, kde seděli, a byl to první takový zvuk, který zaslechli. Mladík pohlédl ke dveřím do chodby. Zdálo se, že na existenci svého okolí úplně zapomněl. Kdosi těžce krácel po rozeschlých prknech. Upíra to však nevyrusilo. Hleděl stranou, jako by se znovu odpoutal od přítomnosti. Ta vesnice. Nevím už, jak se jmenovala, název mi vymizel z paměti. Vzpomínám si jen, že byla na míle daleko od pobřeží a my jsme tam jeli sami v kočáře. A v jakém kočáře! To byla Claudiina akce, ten povoz, a já jsem to mohl čekat; jenže události mě vždycky zastihnou nepřipraveného. Od prvního okamžiku, kdy jsme připluli do Varny, jsem pozoroval, že se s ní dějí určité změny, ihned mi připomněly, že je stejně tak dcerou Lestatovou jako mou. Ode mne se naučila chápat hodnotu peněz, ale po Lestatovi zdědila vášeň peníze utrácet.

Nechtěla odjet jinak než v nejpřepychovějším černém kočáře, jaký jsme mohli sehnat, vybaveném koženými sedadly, kde by se byl pohodlně uložil celý houf cestujících, natož jediný muž s dítětem, kteří použili celý ten prostor pouze pro dopravu ozdobně vyřezávané dubové bedny. Do zadní části jsme uložili dva kufrы nejjemnějšího šatstva a prádla, jaké mohly tamní obchody nabídnout, a pak už jsme rychle ujížděli, neboť ohromná kola a měkké pérování unášely celý náklad po horských cestách s lehkostí až děsivou. Jízda byla vzrušující, jinak nebylo v tom zvláštním kraji kromě klusajících koní a tichých zvuků kočáru nic zajímavého.

Byl to opravdu divný kraj. Osamělý, ponurý, jak už venkov bývá, a když měsíc zašel za mraky, byly tamní hrady a zříceniny zcela temné. Během těch hodin jsem pociťoval úzkost, jakou jsem v New Orleansu nikdy nezažil. Ani lidé tam nepůsobili povzbudivým dojmem. Byli jsme neozbrojení a ztracení v jejich malých vesničkách a pořád jsme si uvědomovali, že jsme mezi nimi ve vážném nebezpečí.

V New Orleansu se zabíjení nikdy nemuselo nějak zvlášť zastírat. Ničivé účinky epidemií a zločinu tam s námi neustále soutěžily a předstihovaly nás. Tady jsme však museli po dlouhou dobu zabíjet nepozorovaně, protože ti prostí venkované, kteří by se jistě zděsili přeplněných ulic New Orleansu, pevně věřili, že mrtvý opravdu chodí a pije krev živých. Znali naše jméno:

129

upír, dabel. A my, kdo jsme pátrali po těch nejnevinnějších povídkách, jsme sami za žádných okolností nechtěli takové povídky vyvolat.

Cestovali jsme mezi nimi osaměle, chvatně a nákladně, snažili jsme se zajistit si bezpečnost okázalým chováním. Na zkazky o upírech jsme naráželi až příliš snadno u hospodských krbů, kde jsem s dcerou pokojně spící na mé hrudi pravidelně mezi venkovany nebo hosty nacházel někoho, kdo hovořil slušně německy, či dokonce francouzsky, a ten si pak se mnou povídal o důvěrně známých legendách.

Nakonec jsme dorazili do vesnice, jež se měla stát rozhodujícím bodem naší pouti. Nehodlám vyprávění o té cestě něčím okořenit, ani svěžestí vzduchu, ani chladem nocí. Nemůžu o ní vyprávět, aniž bych se ještě teď celý chvěl. Noc předtím jsme strávili v jednom statku, a tak nás na to žádné zprávy nepřipravily jenom pustý vzhled onoho místa: nebylo totiž ještě pozdě, když jsme se tam dostali, ne dostatečně pozdě, a tak byly všechny okenice v té uličce dosud zavřeny a lucerna, jež se líně houpala u širokého vchodu do hostince, nesvítla.

Přede dveřmi se kupily odpadky a byly tam další známky, že cosi není v pořádku. Truhlík s uschlými květinami pod oknem krámu zavřeného na závoru. Sud, který se uprostřed hostinského dvora koulel sem a tam. To místo budilo dojem města stíženého morem.

Sotva jsem však postavil Claudii na udusanou zem vedle kočáru, spatřil jsem pode dveřmi hostince proužek světla.

"Nasad' si kapuci," vybidla mě rychle. "Už přicházejí." Někdo uvnitř odsunul závoru.

Ze všeho nejdřív jsem uviděl světlo za postavou v uzoučké škvíře, která zbývala vedle postavy. Potom se jí v očích zaleskl odraz našich kočárových luceren.

"Pokoř na jednu noc!" promluvil jsem německy. "A koně potřebují ošetřit, naléhavě!"

"Noc není vhodná doba na cestování," ozval se zvláštní, nevýrazný hlas. "A dokonce s dítětem!" Během řeči jsem si všiml, že v místnosti jsou další lidé. Slyšel jsem mumláni a viděl jsem záblesky světla z krbu. Pokud jsem to mohl rozeznat, byli kolem něj shromážděni většinou venkované, až na jednoho muže, který měl na sobě podobně jako já kabát šitý na míru a přes ramena pláštěnku, ale jeho oděv byl zanedbaný a ošumělý. Rudé vlasy se mu leskly v záři krbu. Byl to cizinec jako my a byl jediný, kdo se na nás nepodíval. Lehce kolébal hlavou, jako by byl opilý.

"Moje dcera je unavená," sdělil jsem ženě, jež otevřela. "Nemáme, kde bychom zůstali, než tady." Vzal jsem Claudii do náruče. Otočila ke mně tvář a pošeptala mi:

130

"Louisi, česnek, kříž nade dveřmi!"

Sám jsem si těch věcí nevšiml. Byl to malý krucifix s bronzovým tělem Krista připevněným na dřevě a česnek kolem toho tvořil věnec, čerstvá nať vpletená do staré, jejíž paličky byly už zvadlé a vyschlé. Žena sledovala, kam se dívám, a potom na mě ostře pohlédla. Postřehl jsem, jak je vyčerpaná, jaké má zarudlé oči a jak se jí chvěje ruka, když si ji přitiskla k šátku na prsou. Černé vlasy měla úplně rozčuchané. Postupoval jsem blíž, až jsem byl skoro u prahu, a ona najednou otevřela dveře dokořán, jako by se až teď rozhodla, že nás pustí dovnitř. Když jsem ji míjel, zaslechl jsem, že se modlí, byl jsem si tím jist, i když jsem nerozuměl slovanským výrazům.

Malá místnost s nízkým trámovým stropem byla plná lidí, muži i ženy seděli podél hrubých, dřevem obložených stěn na lavicích, a dokonce i na zemi. Vypadalo to, jako by se tu shromáždila celá vesnice. Na klíně jedné ženy podřimovalo dítě, druhé spalo na schodech zabalené do prostěradel, kolena přitisknutá k jednomu schodu a ruce složené pod hlavou na druhém. Na hřebících a skobách tam visel všude česnek mezi kuchyňskými hrnci a džbány. Oheň v krbu tu byl jediným světlem a vrhal znetvořující stíny na mlčenlivé obličeje, jež nás sledovaly.

Nikdo se nepohnul, aby nám udělal místo nebo nám něco nabídl, až mi konečně ta žena německy oznámila, že si můžu odvést koně do stáje, jestli chci. Pořád se na mě dívala těma vzrušenýma, zarudlýma očima a posléze se její tvář obměkčila. Řekla, že mi posvítí lucernou ode dveří hostince, ale musím si prý pospíšet a dítě nechat tady.

Moji pozornost však poutalo něco jiného, pach, který jsem zaznamenal pod těžkou vůní hořícího dřeva a vína. Byl to pach smrti. Ucítil jsem tlak Claudiiny ruky na prsou a uviděl její prstík ukazující ke dveřím na dolním konci schodiště. Pach vycházel odtud.

Když jsem se vrátil, žena na mě čekala s pohárem vína a miskou chleba. Sedl jsem si, na kolenou jsem měl Claudii, jejíž hlava byla poodvrácena od krbu k těm tajemným dveřím. Zraky všech byly stejně jako dřív upřeny na nás, kromě toho cizince. Teď jsem zřetelně viděl jeho profil. Byl mnohem mladší, než jsem si původně myslel, jeho k smrti unavený vzhled byl zřejmě následkem silného rozrušení. Měl hubený, avšak velmi příjemný obličej, jeho světlá, pihovatá plet' působila, že vypadal jako chlapec. Široké modré oči upíral do krbu, takže to vypadalo, jako by si povídal s ohněm, a obočí i řasy se mu v záři krbu zlatě leskly, což mu dodávalo velice upřímný, nevinný výraz. Byl ale zubožený, rozrušený, opilý. Najednou se ke mně obrátil a já jsem viděl, že pláče. "Mluvíte anglicky?" zeptal se a jeho hlas zaduněl do ticha. "Ano, mluvím," přisvědčil jsem. Podíval se vítězoslavně na ostatní.

131

"Mluvíte anglicky," vykřikl a zkrivil rty do trpkého úsměšku, očima přejel po stropě a potom je upřel na mě. "Jedte pryč z tohoto kraje. Jedte hned. Vezměte kočár, zapřáhněte a žeňte koně, až padnou, ale odjedte odsud!" Pak se mu ramena křečovitě roztřásla, jako by byl nemocen. Přitiskl si ruku na ústa. Žena, která teď stála u stěny s rukama složenýma na špinavé zástěře, klidně prohodila německy: "Za svítání můžete jet. Za svítání."

"Co se stalo?" zeptal jsem se jí polohlasem a pak jsem se podíval na něj. Zíral na mě skelnýma, krhavýma očima. Nikdo nepromluvil. V krbu těžce spadlo poleno do ohně.

"Neřeknete mi to?" zeptal jsem se mírně Angličana.

Postavil se. V první chvíli jsem si myslel, že upadne. Tyčil se nade mnou, mnohem vyšší než já, hlava se mu kymácela dopředu a zase dozadu, pak se napřimil a podepřel se rukama o okraj stolu. Jeho černý kabát byl politý vínem stejně jako manžety košile. "Chcete to vidět?" vydechl a upřel na mě oči. "Chcete to vidět na vlastní oči?" V jeho hlase zazníval měkký, žalostný tón.

"Dítě tu nechtě!" ozvala se žena příkře s prudkým, velitelským gestem.

"Vždyť spí," namítl jsem. Pak jsem vstal a šel za Angličanem ke dveřím u schodiště.

Ti, kdo seděli nejbliž, se odvrátili a my dva jsme vstoupili do nevelké místnosti. Na příborníku tam hořela jediná svíčka

a první, co jsem spatřil, byla řada jemně malovaných talířů na polici. Malá okénka byla zakryta záclonami a na stěně visela zlatě zářící ikona s madonou. Skoro celou místnost zabíral veliký dubový stůl se židlemi a na něm spočívalo tělo mladé ženy; bílé ruce měla složené na prsou, kaštanové vlasy pocuchané a rozházené kolem štihlého bílého hrdla a na ramenou. Hezký obličej byl už mrtvolně ztuhlý. Jantarový růženec jí zářil kolem zápěstí a splýval na tmavou vlněnou sukni. Vedle ní ležel velice hezký červený plstěný klobouk se širokou měkkou krempou a závojem a pár tmavých rukavic. To všechno tam bylo připraveno, jako by měla co nejdřív vstát a obléknout si to. Angličan přistoupil blíž a klobouk pečlivě oprášil. Byl na pokraji zhroutení. Vytáhl z kapsy šátek a přitiskl si ho na tvář. "Víte, co s ní chtěli udělat?" šeptal mi. "Netušíte to?"

Žena vešla za námi a chtěla ho vzít za ruku, on se však od ní hrubě odvrátil. "Víte to?" opakoval mi rozlíceně. "Divoši!"

"Tak už přestaňte!" vyzvala ho žena tiše.

Zaťal zuby a potřásl hlavou, až se mu chomáč rudých vlasů svezl do očí. "Jděte odtud!" obrátil se na ni německy.

"Jděte ode mě!" Ve vedlejší místnosti se ozvalo šeptání. Angličan znovu pohlédl na mladou ženu na stole a do očí mu vhrkly slzy. "Tak nevinná," řekl lítostivě, pak vzhlédl ke stropu, sevřel ruku v pěst a vzdychl: "Táhněte k čertu... Bůh vás zatrat! Táhněte k čertu!"

132

"Proboha," zašeptala žena a rychle se pokřižovala.

"Vidíte to?" Muž opatrně pozvedl krajky na krku mrtvoly, jako by se nemohl nebo nechtěl dotknout tuhnoucího těla. Tam na krku, zcela nepochybně, byly dvě bodné ranky, jaké jsem viděl už tisíckrát, vryté do žlutavé kůže. Zakryl si obličej rukama a jeho vysoké, hubené tělo se zakymácelo. "Já se z toho snad zblázním!"

"Pojďte už," naléhala žena a snažila se ho odtáhnout, ačkoli se vzpíral, tváře jí najednou zrudly.

"Nechtě ho být," řekl jsem jí. "Jen ho nechť, já už se o něj postarám." Sevřela pevně ústa. "Všechny vás odtud vyženu ven do tmy, jestli nepřestanete!" Byla na to příliš unavená, sama už skoro na zhroutení. Potom se k nám otočila zády, přitáhla si pléd pevně k tělu a vyšla ven; venkované, kteří se shlukli u dveří, jí uvolnili cestu. Angličan plakal. Věděl jsem, co musím udělat, ale nebylo to jenom pro to, co jsem se od něj tolik toužil dovědět, až mi srdce divoce bušilo vzrušením. Bylo srdcervoucí vidět ho v takovém stavu. Osud mě s ním sblížil příliš bezohledně.

"Zůstanu tu s vámi," nabídl jsem a přistavil jsem ke stolu dvě židle. Dosedl těžce, s očima upřenými na plápolající svíčku. Zavřel jsem dveře a stěny jako by se rozestoupily, světelný kruh kolem svíčky se rozšířil i na jeho skloněnou hlavu. Opřel se o příbormík a otíral si tvář kapesníkem. Potom vytáhl z kapsy láhev v koženém pouzdře a nabídl mi, odmítl jsem však. "Nechtěl byste mi povědět, co se tu stalo?"

Přikývl. "Snad můžete vnést trochu zdravého rozumu do tohotohle místa. Jste Francouz, že? Asi jste poznal, že já jsem Angličan." "Ano," přisvědčil jsem.

Vřele mi stiskl ruku; alkohol mu už natolik otupil smysly, že necítil, jak je chladná. Oznámil mi, že se jmenuje Morgan a že mě zoufale potřebuje, víc než kdy v životě někoho potřeboval. V té chvíli, když jsem držel jeho ruku a cítil, jak z ní sálá horečka, jsem udělal zvláštní věc. Řekl jsem mu své jméno, jež jsem neprozrazoval téměř nikomu. Právě hleděl na mrtvou a snad mě ani neposlouchal, zkrivil rty do jakéhosi chabého úsměvu, oči stále plné slz. Jeho výraz by byl dojal každou lidskou bytost, bylo to prostě nesnesitelné.

"Já jsem to zavinil," pokyvoval hlavou, "já jsem ji sem přivedl." A zvedl obočí, jako by se tomu sám divil.

"Ne," odporoval jsem rychle, "vy za to nemůžete. Povězte mi, kdo to udělal."

Tvářil se zmateně a hluboce se zamyslel. Pak začal vyprávět: "Nikdy předtím jsem nebyl mimo Anglii. Maloval jsem, víte... pokud na tom teď ještě za

133

leží... maloval jsem obrazy, ilustroval knihy! Všechno mi to zde připadalo tak přitažlivé! Tak malebné!" Přelétl zrakem po místnosti, hlas se mu zlomil. Znovu se dlouze zadíval na mrtvou a pak ji něžně oslovil: "Emily!" Z jeho hlasu jsem vycítil, jak mu byla drahá.

Potom postupně začal vycházet najevo celý jeho příběh. Svatební cesta přes Německo do této země, kamkoli je mohly zavézt pravidelné linky dostavníků, kdekoli Morgan našel scénérie na malování. Až se konečně dostali do onoho zapadlého kouta, protože nedaleko byl opuštěný klášter, prý velice dobře zachovaný.

Morgan a Emily se do toho kláštera nikdy nedostali. Tragédie na ně čekala právě zde.

Ukázalo se, že pravidelné dostavníky tudy nejezdí, a tak si najal sedláka, aby je tam dovezl bryčkou. Jenže toho dopoledne, kdy přijeli, bylo právě velké shromáždění na hřbitově za vesnicí. Když to sedlák uviděl, odmítl jet dál.

"Zdálo se, že je to jakési procesí," pokračoval Morgan, "všichni byli svátečně oblečení, někteří měli i květiny. Je pravda, že jsem tím byl úplně fascinován, chtěl jsem to vidět. Byl jsem tak nedočkavý, že jsem toho chlapíka nechal odjet a zůstali jsme sami, i se zavazadly a se vším. Vesnice se rozkládala na kopci přímo před námi. Ve skutečnosti to všechno bylo spíš kvůli mně, ale ona byla tak milá, chápete. Nakonec jsem ji tam nechal sedět na zavazadlech a šel jsem nahoru bez ní. Viděl jste to, když jste přijížděli, ten hřbitov? Ne, ovšemže jste ho nemohli vidět. Bohudíky, vás dovezl kočár až sem v naprostém bezpečí. Ovšem kdybyste byli jeli dál bez ohledu na to, jak špatně na tom byli vaše koně..." Zmlkl.

"Jaké nebezpečí hrozí?" jemně jsem na něho naléhal. "Ach... nebezpečí! Barbaři!" mumlal a zadíval se na dveře. Znovu se napil z láhve a zase ji zazátkoval.

"Nebylo to procesí, poznal jsem to hned," pokračoval. Lidé se mnou nechtěli mluvit, když jsem došel až nahoru - však

víte, co jsou zač, ale nebránili mi, abych se díval. Sotva byste přišel na to, proč jsem tam vůbec stál. Nebudete mi věřit, když vám budu vyprávět, co jsem viděl, ale musíte mi uvěřit, protože jinak by to znamenalo, že jsem se zbláznil." "Budu vám věřit, jen pokračujte."

"Dobrá, tak tedy hřbitov byl plný čerstvých hrobů, poznal jsem to hned, na některých byly nové dřevěné kříže, jiné byly pouhé hromádky země a na nich ještě čerstvé květiny. Venkované, nebylo jich moc, s sebou měli kytice, aby ty hroby ozdobili, a všichni tam nepohnutě stáli, upírali oči na dva chlapíky, kteří drželi na uzdě bílého koně to bylo zvíře! Hrabalo kopyty, podupávalo a uskakovalo stranou, jako by na tom místě nechtělo být; byl to krás

134

ný kus, nádherný hřebec, a čistě bílý. No, a v jistém okamžiku netuším, jak se na tom shodli, protože nikdo z nich nepronesl ani slovo jeden chlapík, myslím, že to byl jejich vůdce, zasadil tomu koni strašlivý úder násadou lopaty a kůň, úplně splašený, pádil vzhůru do kopce. Byl jsem přesvědčen, že jsme toho koně určitě viděli naposledy, ale nebyla to pravda. Po chvilce zpomalil do klusu, otočil se mezi starými hroby a vrátil se z kopce dolů k těm novějším. Všichni tam stáli a koukali, nikdo ani nedutal. Kůň klusal přímo přes ty hromádky země, přímo přes květiny a nikdo se ani nepohnul, aby ho vzal za uzdu. Potom se najednou zastavil, přímo nad jedním z hrobů."

Utíral si oči, ačkoli už skoro vůbec neslzel. Byl jako očarován tím příběhem, stejně jako já.

"No, a co se dělo dál," pokračoval. "To zvíře tam stálo a dav najednou vykřikl. Ne, to nebyl výkřik, bylo to, jako by všichni najednou vydechli a záupěli, a pak zase zmlkli. Kůň tam pořád stál a pohazoval hlavou. Konečně ten chlapík, jejich vůdce, vystoupil z řady a křikl na několik dalších, jedna z žen zaječela a vrhla se na ten hrob, skoro přímo pod kopyta koně. Protlačil jsem se co nejbliž. Viděl jsem náhrobní kámen s vyrytým jménem byla to mladá žena, mrtvá teprve šest měsíců, data tam byla uvedená, a ta ubožačka, co tam klečela v blátě, náhrobní kámen objímala, jako by ho chtěla vyrvat ze země. Ostatní se snažili ji zvednout a odvést pryč."

Už jsem chtěl odejít, ještě jsem se však musel dovědět, co vlastně zamýšlejí. Emily byla samozřejmě naprosto v bezpečí, nikdo si nás ani v nejmenším nevšímal. No, dva z nich nakonec tu ženu odtáhli a pak přišli další s lopatami a začali kopat přímo na tom hrobě. Za chvíli už byl jeden z nich dole v jámě a všichni byli tak zticha, že bylo slyšet i nejmenší šelest, jak lopata nabírala zem a vyhazovala ji ven na hromadu. Nemůžu vám to ani vypodobnit. Nad námi bylo slunce, na obloze ani mráček, a všichni tam stáli kolem, drželi se jeden druhého, dokonce i ta ubožačka..." Přestal vyprávět, protože jeho pohled padl na Emily. Seděl jsem a čekal. Otevřel znovu láhev whisky a já jsem byl rád za něj, že je jí tam ještě dost, aby mohl pít a umrt

vovat svůj žal.

"Zrovna v tu chvíli mohlo být poledne," pokračoval tiše. "Alespoň takový jsem z toho měl pocit. Bylo slyšet jen toho chlapíka v hrobě, jak mlátí lopatou do víka rakve. Potom odtud vyletovala rozbitá prkna. Vyhazoval je ven, na obě strany, a najednou strašlivě zařval. Ostatní přistoupili blíž, najednou se všichni hrnuli ke hrobu, a vzápětí zase couvali jako vlna a křičeli, někteří se otočili a chtěli se protlačit ven. Ta ubohá žena, už úplně šílená vzrušením, padla na kolena a snažila se vytrhnout těm, kdo ji drželi. Mohl jsem jí jenom pomoci vstát. Nebylo síly, která by mě odtamtud odvedla. Bylo to poprvé, co

135

jsem se účastnil takové věci, a pevně doufám, že to bylo i naposledy. A teď mi musíte věřit, musíte! Tam, přímo v té rakvi, vedle člověka, co stál na rozbitých prknech u jejích nohou, ležela mrtvá žena, a já vám říkám... já vám říkám, ta byla tak čerstvá, tak růžová..." Hlas mu selhal a on si musel sednout, oči vytřeštěné, ruku vztaženou, jako by držel v prstech cosi neviditelného, zapřísahal mě, abych mu věřil, "...tak růžová, jako kdyby byla živá! Šest měsíců v zemi! Tak tam ležela! Rubáš z ní spadl a ruce jí ležely na prsou, jako by spala."

Zhluboka vzdychl. Ruka mu klesla, potřásl hlavou a chvíli jen tak seděl a koukal. "Přísahám vám!" řekl pak. "Potom se ten chlapík uvnitř hrobu sklonil a vzal mrtvou ženu za ruku. Na mou duši, ta ruka se hýbala tak volně jako moje! A on ji držel nahoře, jako by si prohlížel její nehty. Potom vykřikl, žena u hrobu se opět začala vzpouzet a nohou shrnovala hlínu, aby padala na obličej a vlasy té mrtvolky. Ach, ta byla krásná, ta mrtvá, kdybyste ji viděl! A co s ní pak udělali!"

"Povězte mi o tom," vybídl jsem ho klidně. Věděl jsem to však, ještě než mi odpověděl.

"Nepochopíme smysl věcí, jako je tahle, dokud je neuvidíme!" Díval se na mě se zvednutým obočím, jako by mi prozrazoval strašné tajemství.

"Ne, nepochopíme," přikývl jsem.

"Vzali kůl, dřevěný kůl, dávejte pozor! Ten, co stál v hrobě, kůl popadl a nasadil jí ho přímo na srdce. Nemohl jsem tomu uvěřit! A pak ho jedním mocným úderem kladiva vrazil přímo do ní. Nemohl jsem se ani pohnout, i kdybych sebevíc chtěl, byl jsem jako vrostlý do země. A potom ten chlap, ten bestiální chlap sáhl pro lopatu a oběma rukama ji prudce zasekl té mrtvé ženě přímo do krku. Hlava se jí oddělila od těla, takhle." Zavřel oči, zkrivil obličej a prudce zvrátil hlavu na stranu.

Díval jsem se na něj, ale vůbec jsem ho nevnímal. Viděl jsem tu ženu v hrobě s useknutou hlavou a cítil jsem v nitru rezavý tlak, jako by mi něčí ruka svírala hrdlo, žaludek se mi obracel a nemohl jsem dýchat. Potom jsem ucítil Claudiin ret na svém zápěstí. Upírala oči na Morgana, zřejmě tu už nějakou dobu byla.

Morgan ke mně pomalu obrátil divoce planoucí oči. "A totéž chtějí udělat s ní, s Emily! Ale to jim nedovolím!" Rázně zavrtěl hlavou. "To jim nedovolím. Musíte mi pomoci, Louisi!"

Rty se mu chvěly a jeho obličej se celý zkroutil náhlým zoufalstvím, až jsem se toho mimoděk zděsil. "V našich žilách proudí stejná krev, ve vás i ve mně. Myslím tím, že my, Francouz a Angličan, jsme civilizovaní lidé, Louisi. Tohle jsou divoši!"

"Uklidněte se, Morgane," řekl jsem a natáhl jsem se k němu. "Musíte mi ještě vyprávět, co se stalo potom. S vámi a s Emily..."

Zmateně hledal svou láhev. Vytáhl jsem mu ji z kapsy a on ji odzátkoval. "Jste chlapík, Louisi, jste přítel," prohlásil důrazně. "Víte, rychle jsem se vrátil k Emily. Chystali se spálit tu mrtvolu přímo na hřbitově a ona to nesměla vidět, ne proto, že já..." Zavrtěl hlavou. "Nikde jsem nenašel kočár, který by nás odtud odvezl, ani jeden vozka se nechtěl vydat na dvoudenní jízdu, abychom se dostali na nějaké civilizované místo!"

"Jak vám to vysvětlili?" naléhal jsem. Bylo mi jasné, že už nezbývá mnoho času.

"Upíři!" vybuchl a polil si ruku whisky. "Upíři, Louisi. Můžete tomu věřit?" Ukázal lahvi na dveře. "Záplava upírů!" zašeptal, jako by tam poslouchal sám ďábel. "Samozřejmě, bohudík, dělají tomu konec. Ta nešťastná žena na hřbitově... Udělali konec tomu, aby se každou noc vyhrabávala ven a živila se na nás ostatních!" Přiložil láhev ke rtům. "Bože," sténal. Trpělivě jsem čekal, až se napije.

"A Emily..." pokračoval. "Zdálo se jí to ohromně vzrušující. Oheň tam venku, vydatné jídlo a k němu příslušná sklenice vína. Ona tu mrtvou neviděla! Neviděla, co s ní udělali," vydechl zoufale. "Já jsem chtěl odsud, nabízel jsem jim peníze. Když nás někdo odveze, přesvědčoval jsem je, dostane tyhle peníze, je to celé jmění."

"Jenže vás neodvezli," podotkl jsem. Znovu jsem viděl, jak mu do očí vhrkly slzy a ústa se mu zkrivila bolestí. "Jak se jí to stalo?" zajímal jsem se. "Nevím," zavrtěl hlavou, pak si přitiskl láhev na čelo, jako by byla něco chladného, co osvěží.

"Přihodilo se jí to v hostinci?"

"Řekli mi, že za ním vyšla ven," doznal a po tvářích mu stékaly slzy. "Všechno v domě bylo zavřené, dohlédli na to. Dveře, okna. Pak bylo ráno, všichni křičeli a ona byla pryč. Okno bylo dokořán a Emily tam nebyla. Ani jsem neměl čas se obléknout. Vyběhl jsem ven. Zastavil jsem se přímo u ní, tam za hostincem. Narazil jsem na ni... ležela pod broskvoněmi. Držela prázdný pohár, pevně ho tiskla, prázdný pohár! Vykládali, že tím ji vylákal ven... chtěla mu dát napít..."

Láhev mu vyklouzla z rukou. Přitiskl si ruce ke spánkům, tělo shrbené, hlavu skloněnou.

Dlouho jsem tam seděl a pozoroval ho, chyběla mi slova. A když tlumeně vykřikoval, že jí chtějí useknout hlavu, protože ona, Emily, je prý teď upír, ujistil jsem ho, ačkoli mě asi vůbec neposlouchal, že upírem není.

Nakonec se nahnul dopředu, až se málem skácel. Zřejmě sahal pro svíčku, a než jeho ruka spočinula na příborníku, prstem se jí dotkl, takže horký vosk uhasil zbyteček knotu. Ocitli jsme se ve tmě a jemu klesla hlava na paži. Všechno světlo z celého pokoje jako by se teď soustředilo v Claudiiných očích. Jak se ticho protahovalo, seděl jsem tam, přemýšlel a doufal, že Morgan už hlavu nezvedne, když se náhle ve dveřích objevila ta žena. Posvětila si na něj svíčkou, byl opilý a spal.

"Jděte už," nakázala mi. Za ní se tísnily tmavé postavy, stará dřevěná hospoda se hemžila muži a ženami. "Jděte ke krbu!"

"Co chcete dělat?" zeptal jsem se, když jsem vstal s Claudií v náruči. "Chci vědět, co hodláte podniknout."

"Jděte k ohni," opakovala.

"Ne, nedělejte to," protestoval jsem. Ona však jen přivřela oči a vycenila zuby. "Jděte!" zavrčela.

"Morgane," oslovil jsem Angličana, ale neslyšel mě, nemohl mě slyšet.

"Nechtě ho být," řekla prudce ta žena.

"To je nesmysl, co se chystáte udělat, rozumíte? Ta žena je mrtvá!" naléhal jsem.

"Louisi," šeptala mi Claudie tak tiše, že ji nemohli slyšet, a ovinula mi ruku kolem krku pod kožešinovým límcem. "Nech ty lidi o samotě."

Ostatní se nahnuli dovnitř, obstoupili stůl a vrhali na nás zamračené pohledy.

"Odkud se ti upíři vynořují?" hlesl jsem. "Prozkoumali jste přece hřbitov! Jestli tam ti upíři jsou, kam se před vámi schovali? Tahle mrtvá vám už neublíží. Chyťte ty upíry, jestli je to nutné."

"Ve dne," prohlásila hostinská důležitě, zamrkala a pomalu kývla hlavou. "Ve dne. Dostaneme je, ve dne."

"Kde? Tam na hřbitově? Budete vykopávat hroby svých sousedů?"

Zavrtěla hlavou. "Ve zříceninách. Vždycky to byly ty zříceniny, spletli jsme se. V dobách mého dědečka to tak bylo, a teď je to tu znovu. Rozebereme je kámen po kameni, když to bude třeba. Ale my... Jděte už. Protože jestli nepůjdete, vyženeme vás odsud do tmy."

Vytáhla ruku zpod zástěry, v zaťaté pěsti držela kůl a pozvedla ho v blikavém světle svíčky. "Poslechněte mě a jděte!" Vesničané se za ní tísnili, ústa pevně sevřená, v očích jim svítily odlesky světla.

"Ano," kývl jsem. "Půjdeme ven. To je mi milejší. Půjdeme ven." Hnal jsem se kolem ní, skoro jsem ji odstrčil stranou,

když pomalu ustupovala, aby mi uvolnila cestu. Položil jsem ruku na závoru na dveřích a rychlým pohybem jsem ji odsunul.

138

"Ne!" vykřikla hostinská svou hrdelní němčinou. "Vy jste blázen!" Přiběhla ke mně a zděšeně hleděla na závoru. Zapřela se rukama proti veřejím. "Víte, co děláte?"

"Kde jsou ty zříceniny?" zeptal jsem se klidně. "Jak daleko? Leží vlevo od cesty, nebo vpravo?"

"Ne, ne," prudce zavrtěla hlavou. Otevřel jsem dveře a pocítil jsem na tváři závan chladného vzduchu. Jedna žena u stěny něco ostře a hněvivě pronesla, nějaké dítě zasténalo ze spánku. "Tak já jdu. Chci od vás jen jediné: povězte mi, kde jsou ty zříceniny, abych se jim mohl vyhnout. Kde jsou?"

"To nepoznáte, to nepoznáte," opakovala jako smyslů zbavená. Vzal jsem ji tedy za teplé zápěstí a pomalu ji vytáhl ven, třebaže se vzpírala. Venkovaně se tlačili za námi, ale když viděli, že se proti své vůli ocitla venku, zůstali stát.

Pohazovala hlavou, vlasy jí padaly do očí, vrhala na mě vzteklé pohledy. "Řekněte mi..." začal jsem znovu.

Zpozoroval jsem, že se už nedívá na mě, nýbrž na Claudii. Ta se k ní otočila, její obličej byl ozářen světlem z krbu. Věděl jsem, že žena nemůže vnímat její oblé tváře ani sešpulené rty, pouze její oči, jež se na ni upíraly s temnou, démonickou inteligencí. Žena zaťala zuby do rtu. "Na sever, nebo na jih?" zeptala se Claudie ostře. "Na sever..." zašeptala

hostinská. "Vlevo, nebo vpravo?" "Vlevo." "A jak daleko?"

Ženina ruka se zoufale vzpírala. "Tři míle," vydechla. Pustil jsem ji, takže padla zpátky na dveře, oči plné strachu a zmatku. Měl jsem se k odchodu, ona však za mnou najednou vykřikla, abych počkal. Obrátil jsem se a spatřil, že sundala z trámu nad hlavou kříž a držela ho v ruce natažené směrem ke mně. Z přízračné, úzkostné temnoty mé paměti se vynořila vzpomínka na Babettu, viděl jsem ji, jak na mě upírá oči a pronáší slova: Odstup, Satane! Ale tvář téhle ženy byla jenom zoufalá. "Proboha, vezměte si to. A jeďte rychle." Zavřela za sebou dveře a nechala mě a Claudii v naprosté tmě.

139

Za pár minut se nad matnými lucernami našeho kočáru sklenul tunel noci; vesnice jako by vůbec neexistovala. Ujížděli jsme kolébavě vpřed dlouhou zatáčkou, pérování vrzalo, mdlý měsíc odhalil na chvíli bledé obrysy hor nad hradbou borovic. Nemohl jsem se zbavit myšlenky na Morgana, pořád jsem slyšel jeho hlas. Všechno to bylo spletené dohromady s mou vlastní děsivou předtuchou setkání s bytostí, jež zabila Emily, s bytostí, která nepochybně byla jednou z nás. Ale Claudii posedla jakási mánie. Kdyby uměla řídit koně

sama, byla by se chopila otěží. Znovu a znovu mě nutila, abych použil biče. Divoce bušila do nízkých větví, jež se skláněly až k lampám před našimi obličejí, a ruka, kterou se mě držela na kymácející se lavici, byla jako ze železa. Vzpomínám si, že se cesta ostře zatočila, lucerny zachřestily, Claudie zvolala: "Tam, Louisi, vidíš?" a já jsem prudce trhl otěžemi.

Klesla na kolena, tiskla se ke mně a kočár se kolébal jako loď na moři.

Veliký nadýchaný mrak odkryl měsíc a vysoko nad námi se vynořila temná silueta věže. Dlouhým oknem prosvítala bledá obloha. Pevně jsem sevřel lavici, na níž jsem seděl, a snažil jsem se potlačit pohnutí, které mě ovládlo, když se kočár pevně usadil na svých pérech. Jeden z koní zaržal, potom všechno ztichlo.

"Louisi, pojd'," šeptala Claudie.

Zamumlal jsem cosi, okamžitý iracionální nesouhlas. Měl jsem naléhavý a děsivý pocit, že Morgan je vedle mě, že ke mně mluví tím tichým, vzrušeným hlasem, jakým na mě naléhal v hostinci. Žádný živý tvor se neobjevil v noční tmě, jež nás obklopovala, jen vítr jemně šuměl v korunách stromů.

"Myslíš, že vědí o našem příchodu?" zeptal jsem se a vlastní hlas mi zněl cize. Měl jsem v tom těsném prostoru pocit, že odtud není úniku, že ten hustý les není skutečný. Myslím, že jsem se strachy rozklepal. Potom jsem ucítil Claudiinu ruku, jak se velmi jemně dotýká mé, zvednuté k očím. Řídké borovice za ní se rozevlály a šumění zesílilo, jako by obrovská ústa vsála vánek a rozpoutala vichřici. "Oni ji zahrabou na rozcestí? To chtějí udělat? Angličanku!" šeptal jsem.

"Chtěla bych být velká jako ty," ozvala se Claudie. "A chtěla bych, abys ty měl moje srdce. Ach, Louisi..." Naklonila ke mně hlavu způsobem tak podobným postoji upíra sklánějícího se k polibku smrti, že jsem ucouvl, její rty se však přitiskly k mým jenom lehce a ponechávaly mi možnost dýchat. Objal jsem ji. "Dovol, abych tě vedla," naléhala. "Teď už se nemůžeme vrátit. Vezmi mě do náruče a postav mě na cestu."

Trvalo to chvíli, která mi připadala jako věčnost; seděl jsem tam a cítil její rty na tváři a na víčkách. Potom se pohnula, její hebké tělíčko se ode mne odtrhlo pohybem tak ladným a rychlým, až to vypadalo, jako by se vznesla do vzduchu vedle kočáru, na okamžik se zachytila mé ruky a zase ji pustila. Podíval jsem se dolů a viděl jsem, jak stojí na cestě v chvějivém ostrůvku světla pod lucernou a vzhlíží ke mně. Pozpátku ustupovala krok za krokem a kývala na mě: "Louisi, pojd' dolů," až hrozilo, že zmizí ve tmě. Ve vteřině jsem sundal lampu z držáku a stál vedle ní ve vysoké trávě.

"Necítíš to nebezpečí?" šeptal jsem jí.

"Nemůžeš ho vdechovat jako vzduch?" opáčila s jedním z těch rychlých,

140

prehavých úsměvů; pak se obrátila ke svahu. Lucerna osvětlila stezku vedoucí vzhůru pralesem. Claudie svírala bílou ručkou kožešinku na pláštěnce a vykročila kupředu. "Počkej chvíli..."

"Strach je tvůj nepřítel," prohlásila a nezastavila se. Postupovala na předním okraji kaluže světla, pevným krokem, i když cesta vysokou travou postupně vedla přes hromady štěrku, prales houstl a vzdálená věž zmizela zároveň s tím, jak pohaslo měsíční světlo. Husté větve nad hlavou nám úplně zakryly výhled. Brzy se pach i zvuk koní vytratily v jemném vánku.

"Postav se k tomu čelem," šeptala a vytrvale pokračovala, jen s občasnými zastávkami, když spleť vína a skalní útes na okamžik vyvolaly dojem, že je tam nějaký přístřešek. Zříceniny však pocházely z pradávnejší doby. Nevěděli jsme, zda bylo město zpuštěno morem, požárem nebo cizím nepřítelem. Dochoval se tam pouze klášter.

Vtom se ve tmě ozval šepot podobný šumění větru v korunách, ale nebyl to vítr. Viděl jsem, jak se Claudie napřímila, zahlédl jsem znamení její bílé dlaně, když zvolnila krok. Pak jsem poznal, že je to voda pomalu se klikatící z hor, uviděl jsem ji daleko vpředu mezi černými kmeny, rovný, měsíčním svitem ozářený vodopád, směřující do kypící tůně. Na jeho pozadí se vynořila silueta Claudie, rukou svírala obnažený kořen visící z vlhké země zarostlého útesu vedle ní a začala po něm šplhat vzhůru, chytala se střídavě výš a výš, ruce se jí jen nepatrně chvěly, její střežičky se vždycky na chvíli ocitly volně ve vzduchu, pak se zachytily, a znovu se volně vznášely. Voda byla studená, vzduch jí byl provoněný a prosvětlený jejím odleskem, takže jsem se zastavil. V lese kolem se nic nepohnulo. Naslouchal jsem, smysly nerušené rozlišovaly melodii vody od melodie větru, nic jiného se však nehýbalo. Postupně mě to zasáhlo, bylo to jako mrazení v rukou, v hrdle a nakonec i v obličeji, pocit, že noc je příliš pustá, příliš bez života. Zdálo se, že i ptáci se tomu místu vyhýbají stejně jako myriády hmyzu, které by se měly vznášet nad břehy toho toku. Claudie nade mnou na výčnělku sahala po lucerně. Zvedl jsem ji, takže se má společnice rázem ocitla ve světle jako tajuplné zjevení cherubína. Natáhla ke mně ruku, jako by mi bez ohledu na svou drobnou postavu mohla pomoci nahoru. Za chvíli už jsme zase šli dál, nad vodou, vzhůru po svahu hory.

"Cítíš to?" zašeptal jsem. "Je tu příliš ticho."

Uchopila mě pevně za ruku, jako by řikala: Jen klid. Kopec byl stále strmější a ticho skličující. Pokoušel jsem se sledovat okraje světla, abych včas zahlédl všechno, co se před námi vynoří. Něco se opravdu pohnulo, já jsem

141

sáhl po Claudii a prudce jsem ji k sobě přitáhl. Byl to jenom nějaký plaz, mihl se mezi listy, komíhaje ocasem. Pak listy zase znehybněly. Claudie ucouvla až ke mně, pod záhyby mé pláštěnky, a rukou se přidržovala mého kabátu, postrčila mě dopředu, přikryta mou pláštěnkou.

Brzy jsme přestali cítit vodu, a když se potom na okamžik měsíc naplno rozzářil, spatřil jsem přímo před sebou místo, kde jako by les končil. Claudie pevně uchopila lucernu a zastínila ji. Chtěl jsem jí v tom zabránit, jenže ona klidně řekla: "Zavři na chvíli oči, potom je zase pomalu otevři. Až to uděláš, uvidíš to."

Chvěl jsem se, když jsem to dělal, a držel se jí přitom za rameno. Když jsem otevřel oči, uviděl jsem za vzdálenou stěnou stromů dlouhé, nízké zdi kláštera a vysoký, čtverhranný vrchol masivní věže. Daleko za tím, nad rozsáhlým černým údolím, svítily zasněžené vrcholky hor.

"Pojď," pobízela mě, "tiše, jako by tvoje tělo nic nevážilo." A bez váhání vykročila přímo k těm zdím, přímo k tomu, co nás za nimi mohlo čekat.

Zanedlouho jsme našli místo, kudy bychom mohli vstoupit, velký otvor, tmavší než zdi kolem, obrostlý vínem tak hustě, jako by kameny držela pohromadě pouze ta réva. Vysoko shora, otevřenou střechou, pronikal vlhký pach kamenů a mezi cáry mraků jsem viděl třpytící se hvězdy. Široké schodiště vedlo vzhůru, z rohu do rohu, lemováno po celé délce úzkými okny, jež se otvírala do údolí. Pod prvním křídlem schodiště se ze šera nořil rozsáhlý, temný vchod do pozůstatků klášterních cel.

Claudie znehybněla, jako by byla jedním z kamenů. Nepohnul se jí ani vlasek na hlavě. Naslouchala a s ní jsem naslouchal i já. Byla slyšet jen tichá zvuková kulisa větru. Pokročila, pomalu, opatrně, špičkou boty očistila prostor ve vlhké zemi před sebou. Spatřil jsem tam plochý kámen, a když na něj jemně dupla podpatkem, zaznělo to dutě. Všiml jsem si, jak je široký a jak se zvedá ve vzdálenějším rohu, v mysli se mi vynořil obraz, děsivý ve své ostrosti, obraz mužů a žen z vesnice, jak obklopili ten kámen a zvedají ho obrovitou pákou. Claudie přejela pohledem schodiště a utkvěla na rozpadlých dveřích pod ním. Vysokým oknem na okamžik zasvítil měsíc. Pak se Claudie pohnula, tak prudce, až se ocitla vedle mě bez sebemenšího hluku. "Slyšíš to?" zašeptala. "Poslouchej!"

Bylo to tak tiché, že by to smrtelný člověk nepostřehl. Nepřicházelo to z rozvalin, zaznívalo to dál odtud, ne z té dlouhé, klikaté cesty, po níž jsme stoupali do svahu, nýbrž z jiné cesty, od hřebenu kopce, přímo od vesnice. Napřed to jen tak šelestilo, ale bylo to vytrvalé, potom se už dalo rozeznat zřetelné dupání nohou. Claudie mě vzala za ruku a jemně mě odtáhla pod schodiště. Všiml jsem si, jak se jí záhyby šatů vlnily pod okrajem pláštěnky.

142

Dupot stále sílil a já jsem si uvědomil, že jeden krok se ozývá velmi rázně, ten druhý se však za ním pomalu vleče. Byl to kulhavý krok, pronikal stále blíž a blíž v tichém šumu větru. Srdce mi bušilo jako splašené, cítil jsem, že se mi stahují žíly ve spáncích a všemi údy mi prochází takový třas, že ostře vnímám látku košile, tuhý límec, i to, jak se knoflíky třou o pláštěnku.

Vzápětí k nám vítr přivál slabou vůni. Byla to vůně krve, rázem mě vzrušila, proti mé vůli, teplá, nasládlá vůně lidské krve, která byla rozlita, která teče; a potom jsem ucítil pach živého těla a zároveň s kroky uslyšel suchý, chraplavý dech. Do toho se ozýval ještě jiný zvuk, slabý, smíšený s tím prvním, a jak kroky dupaly blíž a blíž, rozeznal jsem zvuk té druhé bytosti jako přerývaný, namáhavý dech. Mohl jsem slyšet srdce toho tvora, bilo nepravidelně, ochromeno strachem; ale pod ním bilo jiné srdce, pevné, pulsující, ozývající se stále hlasitěji, srdce stejně silné jako moje! A potom, v tom rozezkaném otvoru, jímž jsme přišli, jsem ho spatřil.

Nejdřív se vynořilo obrovité rameno a dlouhá, uvolněná ruka se zahnutými prsty, pak teprve jsem uviděl hlavu. Přes rameno nesl jakési tělo. V tom rozpadlém vchodu se narovnal, přehodil si břemeno a zíral přímo do tmy směrem k nám. Každý sval ve mně ztvrdl na železo, když jsem mu hleděl vstříc a rozeznával obrys jeho hlavy proti obloze. Z jeho obličejů jsem však nemohl rozeznat nic než odlesk měsíčního světla v oku, jež připomínalo stěpinu skla. Pak jsem zahlédl lesk na jeho knoflicích a uslyšel jsem, jak mu zašustily šaty, když je přešel volnou paží a ohnul nohu, aby vykročil dál do věže, přímo k nám.

Uchopil jsem pevně Claudii, připraven zaštitit ji vlastním tělem. Ale pak jsem s údivem poznal, že jeho oči mě nevidí, ačkoli já ho vidím, a že se s tím tělem vleče dál ke dveřím kláštera. Měsíční světlo ozářilo jeho skloněnou hlavu, záplavu černých vlnitých vlasů, které mu padaly na ohnutá záda a nabíraný černý rukáv kabátu. Na tom kabátě jsem něco spatřil: jeho klobouk byla ošklivě roztržená a rukáv byl zřejmě vytržen ze švů. Měl jsem dojem, že mu tudy vidím až na holé tělo. Člověk v jeho rukou se náhle začal hýbat a zbědované zasténal. Postava se na okamžik zarazila a očividně toho člověka udeřila. V tu chvíli jsem vykročil ode zdi a vystoupil proti němu.

Nepronesl jsem ani slovo, nevěděl jsem, co říct. Věděl jsem jen, že jsem před ním vstoupil do měsíčního světla a že se jeho tmavá, vlasatá hlava prudce zvedla. Spatřil jsem jeho oči.

Dlouhou chvíli na mě zíral a já jsem postřehl, jak mu oči svítí a jak se mu lesknou dva ostré špičáky, potom mu z hloubi hrdla vyrazil hluboký, zdušený výkřik a mně se na okamžik zdálo, že je to můj vlastní hlas. Pustil člověka z ramen, ten těžce dopadl na kameny a z jeho rtů uniklo strašlivé zaúpě

143

ní. Upír se vrhl na mě, znovu vyrazil ten zdušený výkřik, do nosu mi pronikl odporný pach jeho smrdutého dechu a jeho prsty podobné drápům se zasekly do kožešiny mé pláštěnky. Padl jsem dozadu, hlavou jsem udeřil do zdi, rukama jsem ho popadl za hlavu a chytil se pevně pocuchané špíny, již byly jeho vlasy. Najednou se mokrá, zpuchřelá látka jeho kabátu v mém sevření roztrhla, avšak ruka, která mě držela, byla jako ocelová. Když jsem se snažil odvrátit hlavu, napadl svými tesáky můj krk. Claudie za ním vyjekla. Něco ho tvrdě udeřilo do hlavy, takže mě rázem pustil, a pak ho to udeřilo znovu. Otočil se, aby jí zasadil ránu, a já jsem vyrazil pěstí vši silou proti jeho obličejí. Když uskočil, dostal nový úder kamenem, já jsem se na něj vrhl celou vahou a ucítil jsem, že se jeho chromá noha zkroutila. Pamatuji si, jak jsem znovu a znovu bušil do jeho hlavy, jak jsem mu rval plné hrsti špinavých vlasů a on na mě cenil ty svoje tesáky, škrábal a drápal mě rukama. Váleli jsme se po zemi, až jsem ho pevně přitiskl a měsíc mu plně osvětlil tvář. Teprve teď jsem jasně poznal, i když jsem ještě sotva popadal dech, koho to vlastně držím v rukou. Dvě obrovské oči se poulily z holých očních jamek a dvě malé, ohavné dírký představovaly nos; jeho lebku obalovalo jen hnijící kožnaté maso a čpící zetlelé hadry, jež mu zakrývaly trup, byly obalené hlínou, bahnem a krví. Zápasil jsem s nemyslicí, živoucí mrtvolou. S ničím jiným.

Shora mu dopadl kámen přímo mezi oči a z čela mu vytryskla krev. Ještě se pokoušel vzepřít, další kámen ho však srazil takovou silou, že jsem slyšel, jak mu praskají kosti. Krev mu prosakovala rozčuchanými vlasy a smáčela kameny a trávu. V prsou mu stále bilo srdce, ale ruce se mu chvěly a pak znehybněly. Narovnal jsem se, krk jsem měl ztuhlý, srdce v jednom ohni, každou žilku těla rozbolavělou zápasem. Na chvíli se mi zdálo, že se velká věž kymácí, potom se však zase narovnala. Ležel jsem u zdi, zíral na ni a krev mi tekla do očí. Postupně jsem si uvědomoval, že Claudie klečí na prsou neznámého a zkoumá tu hromádku vlasů a kostí, jež bývala jeho hlavou. Rozhrnovala úlomky jeho lebky.

Setkali jsme se s evropským upírem, tvorem Starého světa. Byl mrtev.

Dlouho jsem ležel na širokém schodišti, nedbaje vrstvy bláta, která ho pokrývala, chladil jsem si hlavu o kameny a stále jsem se na něj díval. Claudie mu stála u nohou, ruce jí ochable visely podél těla. Na okamžik zavřela oči, dvě drobná víčka, a její tvář se připodobnila obličejí malé bílé sochy, osvětlené měsícem. Pak se její tělo začalo pomaloučku kymácet.

"Claudie!" zvolal jsem. Probrala se. Byla strhaná, jak jsem ji zřídka kdy viděl. Ukázala na člověka nataženého na podlaze poblíž zdi. Nehýbal se, ale já jsem věděl, že není mrtvý. Téměř jsem na něj zapomněl, protože mě bolelo

vlastní tělo a mé smysly byly obluzeny pachem krve. Nyní jsem se na něj podíval a koutkem mysli jsem si uvědomil, jaký bude jeho osud. Bylo mi to jedno. Věděl jsem, že už zbývá nanejvýš hodina do svítání.

"On se hýbe," upozornila mě. Pokusil jsem se vstát. Bude lépe, když se ten člověk neprobudí, už vůbec se neprobudí, chtěl jsem říct; šla k němu, lhostejně minula onu mrtvou bytost, která nás oba málem připravila o život. Viděl jsem Claudii zezadu, před ní se hýbal neznámý a jeho noha sebou škubala v trávě. Nevím, co jsem čekal, že spatřím, když jsem se přiblížil nějakého vyděšeného venkovana, sedláka nebo ubohého chudáka, ochromeného pouhým pohledem do tváře toho netvora, jenž ho sem přinesl. Trvalo chvíli, než jsem si uvědomil, kdo to tu vlastně leží. Byl to Morgan, jeho bledý obličej byl v měsíčním světle jasně rozpoznatelný. Na krku měl stopy po upírovi a jeho modré oči zíraly němě a bezvýrazně před sebe.

Když jsem se k němu přiblížil, náhle se rozšířily. "Louisi!" zašeptal užasle, jeho rty se pohnuly, jako by se marně snažily zformulovat slova. "Louisi..." opakoval. Usmíval se. Vydal ze sebe suchý, skřipavý zvuk, jak se snažil zvednout se na kolena, a natáhl se ke mně. Jeho bledý, pokřivený obličej se napětím celý zbortil, hlas mu odumíral v hrdle, zoufale kýval, rozčuchané rudé vlasy mu padaly do očí. Otočil jsem se a utíkal jsem pryč. Claudie vyrazila za mnou a chytla mě za paži.

"Copak nevidíš barvu oblohy?" zasyčela na mě. Morgan se vlekl po čtyřech za ní.

"Louisi," volal znovu a v očích mu zářil jas. Zdálo se, že je slepý k ruinám, slepý k noci, ke všemu kolem kromě té jedné

tváře, kterou poznal, a z úst mu vycházelo to jedno jediné jméno. Zacpal jsem si uši a otočil se k němu zády. Zvedl ke mně zakrvácenou ruku. Cítil jsem krev, viděl jsem ji. Claudie ji cítila taky.

Rychle se k němu sklonila, zatlačila ho na kameny, bílými prsty ho chytla za rudé vlasy a snažila se mu pozdvihnout hlavu. Šermoval jí rukama před obličejem a pak ji náhle začal hladit po žlutých kadeřích. Vnořila do něj zuby a jeho ruce klesly bezvládně podél těla.

Byl jsem na kraji lesa, když mě dohnala. "Musíš jít k němu, vzít si ho," nakázala mi. Cítil jsem krev na jejích rtech, viděl jsem rozpálené tváře, nehýbal jsem se však. "Poslyš, Louisi," její hlas byl najednou zoufalý a zlostný, "nechala jsem ho pro tebe, ale on umírá... Už nezbyvá čas."

Zvedl jsem ji do náruče a začal jsem sestupovat dolů. Nebylo třeba být opatrný, nebylo třeba se skrývat, žádný nadpřirozený hostitel nás nečekal. Dveře k tajemství východní Evropy se před námi zavřely. Ve tmě jsem se prodíral k cestě.

145

"Poslouchej mě laskavě," vykřikla Claudie. Šel jsem dál, nedbaje na ni, a ona mě chytala za kabát, za vlasy. "Vidíš tu oblohu, vidíš ji?" soptila.

Pak mi jen vzlykala na prsou, když jsem se brodil ledovým proudem a dral se cestou necestou, abych někde zahlédl lucernu našeho kočáru.

Obloha už byla tmavě modrá, když jsem kočár našel. "Podej mi krucifix," křikl jsem na Claudii a práskl jsem bičem. "Je jen jediné místo, kam se můžeme uchýlit." Kočár se kymácel v zatáčkách, až ji to vrhalo na mě, a směřoval do vesnice. Měl jsem děsivý pocit, když jsem viděl, jak se mezi temně hnědými stromy zvedá mlha. Vzduch byl chladný a svěží, ptáci začínali zpívat. Vypadalo to, jako by už vycházelo slunce. Dosud jsem se o to nestaral. A pak jsem poznal, že dosud nevychází, že je ještě čas. Bylo to báječné, uklidňující vědomí. Na těle mě pálily škrábance a rány, srdce mi svíral hlad, hlava však byla báječně lehká. Až jsem uviděl šedé obrysy hostince a štíhlou kostelní věž byly už příliš jasné. Hvězdy nad nimi rychle bledly.

Za okamžik jsem bouchal na dveře hostince. Když se otevřely, stáhl jsem si klobouk hluboko do tváře a držel jsem Claudii zachumlanou pod pláštěnkou. "Zbavil jsem vaši vesnici upíra!" oznámil jsem paní domu a ta na mě ohromeně vyřeštila oči. Svíral jsem v ruce krucifix, který mi dala. "Zaplat' Pánbůh, už je mrtvý. Jeho pozůstatky najdete ve věži. Řekněte to hned všem lidem." A protlačil jsem se kolem ní dovnitř.

Mezi shromážděnými venkovany nastalo ihned velké pozdvižení, ale já jsem trval na tom, že jsem unaven víc, než je snesitelné. Že se teď musím pomodlit a odpočívat. Aby mi přinesli z kočáru bednu a umístili ji v nějakém slušném pokoji, kde bych se mohl vyspat. Jenže zrovna pro mě přišla zpráva od biskupa z Varny, a kvůli tomu, pouze kvůli tomu mě zdržovali.

"Vyřídte dobrému otci, až přijede, že upír je mrtvý, dejte mu jíst a pít a požádejte ho, aby na mě počkal," nakázal jsem jim. Žena se pozhledla křížem. "Chápejte," vysvětloval jsem, když jsem chvátal ke schodišti, "nemohl jsem vám prozradit své poslání, dřív než byl upír..."

"Ano, ano," kývala, "ale vy nejste kněz... To dítě!"

"Ne, jsem jen dobře zasvěcený do těchto záležitostí. Takový ďábelský tvor mě nemůže ohrozit." Zastavil jsem se před otevřenými dveřmi malého pokojíku, kde nebylo nic než bílé čtvercové plátno na dubovém stole.

"Váš přítel..." řekla a sklopila oči. "Vběhl ven do noci... byl šílený." Jenom jsem přikývl.

Zavřel jsem za námi dveře a zvenčí jsem slyšel křik. Zdálo se, že se rozběhli všemi směry, pak se pronikavě rozezněl kostelní zvon a vyzváněl na poplach. Claudie mi vyklouzla z náruče a upřela na mě vážný pohled, když jsem

146

zajišťoval zástrčku u dveří. Pomaloučku jsem otvíral okenice. Do pokoje proniklo ledové světlo. Pořád se na mě dívala. Pak jsem ji ucítil po svém boku.

Natáhla ke mně ruku.

"Vezmi si," pobídla mě. Musela si všimnout, jak jsem se motal. Byl jsem tak zesláblý, že se mi její obličej míhal před očima a její modré oči jako by tančily na bílých tvářích.

"Pij," zašeptala a přimkla se ke mně. "Pij!" Natáhla ruku s útlým, jemným zápěstím až ke mně.

"Ne, vím, co mám dělat. Copak jsem to tak nedělal i dřív?" opáčil jsem. Byla to ona, kdo potom pevně uzavřel okno a zastrčil závoru v těžkých dveřích. Vzpomínám si, že to trochu zaskřípělo a já jsem přitom klečel a vnímal to starodávné táflování.

Za hladkým lakovaným povrchem bylo prohnílé a povolovalo mi pod prsty. Moje pěst jím pronikla, bodaly do ní třísky. Pamatuju si, že jsem měl pocit temnoty kolem sebe a že jsem chytil cosi teplého a pulsujícího. Nápor chladného, vlhkého vzduchu mi ovanul tvář, zahalily mě tma, chlad a vlhko, jako by ten vzduch byla nehluchá voda prosakující popraskanými zdmi a naplňující místnost. Pokoj zmizel. Pil jsem z nevysychajícího proudu teplé krve, jež mi protékala hrdlem, tepajícím srdcem i cévami a zahřívala mi kůži proti té studené, temné vodě. Postupně ten pramen slábl a celé moje tělo volalo, aby neustával, mé srdce bilo a snažilo se přimět to druhé srdce, aby s ním souznělo. Měl jsem dojem, že se vznášim, jako bych plul ve tmách, a pak ta tma, stejně jako to bušící srdce, začala slábnout. Cosi problíkávalo do

mé mdloby, zachvělo se to lehce při každém dopadu nohy na schodech, na prknech podlahy, při otáčení kol a klapotu koňských podkovek, a při každém zachvění to vydalo cinkavý zvuk. Mělo to kolem sebe dřevěný rámeček a v něm se vynořila postava muže. Byl mi důvěrně známý. Poznal jsem jeho vysokou, štíhlou postavu, černé vlnité vlasy. Viděl jsem, že jeho zelené oči jsou upřeny na mě. V zubech svíral něco obrovského, měkkého, hnědého a pevně to tiskl oběma rukama. Byla to krysa. Držel velkou, ohavnou hnědou krysu, nohy jí volně visely, tlamičku měla dokořán, silný ocas držela strnule ve vzduchu. On vykřikl, odhodil ji a hleděl užasle, z otevřených úst mu vytékala krev.

Sežehující světlo mě udeřilo do očí. Snažil jsem se je otevřít, celý pokoj žhnul. Přímou přede mnou se objevila Claudie. Nebylo to drobkou dítě, nýbrž někdo mnohem větší, kdo mě oběma rukama přitahoval k sobě. Klečela a já jsem ji objímal kolem pasu. Potom tma ustoupila a já jsem k sobě Claudii přivinul. Kadeř jí sklouzla na své místo. Mých údů se zmocnila otupělost a potom jsem úplně ztratil vědomí.

147

J

"Tak to šlo celou Transylvánií a Maďarskem i Bulharskem, všemi těmi zeměmi, kde venkované vědí, že po zemi chodí nemrtví, a které oplývají legendami o upírech. V každé vesnici, kde jsme se setkali s upírem, to bylo úplně stejné."

"Nemyslíci mrtvola?" prohodil mladík.

"Vždycky," potvrdil upír, "pokud jsme vůbec tyhle tvory našli. Pamatuju šijích nanejvyš hrstku. Někdy jsme je jenom zdálky pozorovali, příliš dobře jsme už znali ty jejich kývající se, tupé hlavy, vyzáblá ramena, zetlelý, roztrhaný oděv. V jedné vesničce to byla žena, mrtvá snad teprve pár měsíců, vesničané ji občas zahlédli a znali ji jménem. To ona v nás vzbudila jedinou naději po zkušenostech s tím netvorem v Transylvánii, ale i tahle naděje se rozplynula. Prchala před námi do lesa, běželi jsme za ní a chytali ji za dlouhé černé vlasy. Její bílý rubáš byl prosáklý zaschlou krví, prsty měla olepené blátem z hrobu. A ty její oči... byly bezmyšlenkovité, prázdné, dvě loužičky, v nichž se odráží měsíc. Žádné tajemství, žádná pravda, jenom zklamání."

"Co to bylo za tvory? Proč byli takoví?" zeptal se mladík a jeho rty se znechuceně stáhly. "Nechápu to. Jak se mohli tak lišit od vás a od Claudie, a přesto existovat?"

„Měl jsem na to svou teorii, a stejně tak i Claudie. Jenže to hlavní, co z toho pro mě vyplynulo, bylo zoufalství. A ze zoufalství i zpětný strach, že jsme zabili jediného upíra, který byl jako my, Lestata. Byl v tom zvláštní paradox. Byl snad nadán moudrostí kouzelníka, schopnostmi čaroděje? Chápal bych, že si nějak dokázal vynutit vědomý život od týchž sil, které vládly oněm netvorům. Byl však takový, jak jsem vám ho vyličil: definitivně zbavený tajemství a s omezenými schopnostmi, jež jsem si v oněch měsících strávených ve východní Evropě uvědomil stejně dobře jako jeho okouzující vlastnosti. Chtěl jsem na něj zapomenout, nicméně jsem na něj myslel neustále. Jako by tu ty prázdné noci byly proto, abych o něm přemýšlel. Někdy jsem se přistihl, že ho mám tak plnou hlavu, jako by právě odešel z pokoje a zvuk jeho hlasu tu pořád ještě dozníval. Dokonce v tom byla jakási vzrušující útěcha a já jsem proti své vůli vídal v duchu jeho tvář ne takovou, jaká byla oné poslední noci při požáru, ale takovou, jakou měl za předchozích nocí, ten poslední večer, který strávil s námi doma. Vybavoval jsem si jeho ruce, jak si jen tak pohrávaly s klávesami spinetu, jeho hlavu skloněnou na stranu. Vznáhala se ve mně jakási nemoc, horší než mučivá úzkost, když jsem viděl, co moje sny napáchaly. Přál jsem si, aby byl živ! V těch temných nocích východní Evropy byl Lestat jediný upír, jehož jsem našel."

148

Claudiiny bdělé myšlenky byly daleko praktičtější povahy. Znovu a znovu mi vyprávěla o té noci v hotelu v New Orleansu, kdy se stala upírem, a stále pátrala, jak získat klíč k problému, proč ti tvorové, s nimiž jsme se setkali na vesnických hřbitovech, neměli vědomí. Co kdyby byla ona sama po té Lestatově infúzi uložena do hrobu, zavřena tam tak dlouho, až by ji nadpřirozené puzení po krvi donutilo vylomit náhrobní kámen? Jaké by pak bylo její vědomí, vyhladovělé až po krajní mez? Její tělo by se zachránilo, i kdyby se nezachovalo žádné vědomí. Potom by se potácela po světě a drancovala, kde by mohla, jak jsme to viděli u oněch netvorů. Tak si to vysvětlovala. Jenže kdo je zplodil, jak začali být upíry? To vysvětlit nemohla a chtěla to vypátrat, když jsem já, naprosto vyčerpan, žádnou odpověď neměl.

"Zplodili své vlastní děti, to je samozřejmé, ale kdo to začal?" ptala se. Kdesi poblíž Vídne mi položila otázku, jakou předtím ještě nikdy nevyslovila: "Proč nemůžu udělat totéž, co Lestat udělal s námi dvěma? Proč nemůžu stvořit jiného upíra?"

Nevím, proč jsem jí zpočátku ani nerozuměl snad z odporu, jež jsem pociťoval vůči všem svým vnitřním nutkáním, jsem měl z této otázky zvláštní strach, byla to mnohem horší otázka než kterákoli jiná. Víte, nechápal jsem, že je ve mně něco silného. Osamění způsobilo, že jsem na tuhle možnost myslel v předchozích letech, kdy jsem byl okouzlen Babetou Frenierovou, ale uzavřel jsem to v sobě jako nějakou nečistou vášeň. Poté jsem se stranil smrtelného života. Zabíjel jsem cizince. A Angličan Morgan, protože jsem ho znal, byl ve stejném bezpečí před mým osudným objetím, jako byla Babetta, ti dva mi způsobili příliš mnoho bolesti. Neuměl jsem si představit, že bych jim přinesl smrt. Život ve smrti to bylo hrůzné. Odvrátil jsem se od Claudie, nechtěl jsem jí odpovídat. Jenže bývala zlostná a zoufale netrpělivá, nemohla snést, když jsem se od ní odvrátil. Přitiskla se ke mně, hladila mě a dívala se na mě jako milující dcera.

"Nemysli už na to, Louisi," řekla mi později, když jsme se pohodlně ubytovali v malém hotýlku na periferii. Stál jsem u okna a hleděl na vzdálená světla Vídne, celý nedočkavý, abych poznal to město, jeho kulturu, celou jeho velikost. Noc byla jasná a nad městem se vznášel lehký opar.

"Chtěla bych uklidnit tvou mysl, i když nikdy nebudu přesně vědět, co tě trápí," šeptala mi Claudie do ucha a hladila mi vlasy.

"Dobrá. Nejlepší mě uklidníš, když mi slíbíš, že po mně už nikdy nebudeš chtít, abych udělal další upíry."

149

"Ale já nestojím o takové sirotky, jako jsme my!" odpověděla až příliš rychle. Moje slova ji zlobila. "Chci odpověď, vědění. Pověz mi, Louisi, kde bereš tu jistotu, žeš to nikdy neudělal, aniž jsi o tom věděl?"

Znovu se mě zmocnila hraná nechápavost a přinutila mě tvářit se, jako bych neporozuměl smyslu jejich slov. Chtěl jsem, aby mlčela a byla u mne, my oba abychom byli ve Vídni. Odhrnul jsem jí vlasy, špičkami prstů jsem se dotýkal jejích dlouhých řas a hleděl jsem stranou do světa.

"Koneckonců, co je třeba, aby vznikli taková tvorové?" pokračovala. "Takové potulné stvůry? Kolik kapek jejich krve smíchané s lidskou krví... a jaké srdce, aby přežilo ten první nápor?"

Upřeně mě pozorovala. Stál jsem tam se založenýma rukama, bokem k oknu, a díval jsem se ven.

"Ta bledolící Emily, ten zubožený Angličan..." řekla, nedbajíc, že se mi tvář bolestně chvěje. "Jejich srdce nebyla k ničemu, zabil je strach ze smrti stejně jako ztráta krve. Pouhá představa je zabila. Jak to, že některá srdce přežívají? Víš jistě, žeš nezpłodil celou společnost netvorů, kteří se čas od času snaží neúspěšně a pudově jít ve tvých šlépějích? Jak dlouho trval život těch sirotek, které jsi nechal za sebou den tam, týden tady, než je slunce spálilo na popel nebo je skolil někdo smrtelný?"

"Přestaň s tím, prosím tě! Kdybys věděla, jak podrobně se mi v představách vynořuje všechno, co popisuješ, mlčela bys. Nic z toho se nestalo! Lestat mě vysál až k smrti, aby ze mě udělal upíra. A všechnu tu krev mi vrátil, když ji smíchal se svou vlastní. Tak to bylo!"

Zdálo se mi, že jsem zaslechl její vzdech, nevěděl jsem to však určitě. Její pohled se pomalu obrátil ke mně, změřila si mě odshora dolů, než se mi konečně podívala do očí. Pousmála se. "Moje domněnky tě nemusí děsit," pronesla mírně.

"Ostatně, konečné rozhodnutí zůstane vždycky na tobě. Není to tak?"

"Já ti nerozumím," oponoval jsem. Vybuchla ve studený smích a odvrátila se.

"Umíš si to představit?" vydechla tak tiše, že jsem ji sotva slyšel. "Dětský sabat čarodějnic? To je všechno, co můžu nabídnout." "Claudie!" okřikl jsem ji.

"Buď klidný," odsekla stroze. "Víš, jakkoli jsem nenáviděla Lestata..." Nedořekla.

"Ano," zašeptal jsem. "Ano..."

"Jakkoli jsem ho nenáviděla, s ním jsme byli... úplní." Víčka se jí chvěla, jako by ji lehké zvýšení hlasu rozrušilo, stejně jako rozrušilo mě.

"Ne, jenom ty jsi se cítila celistvá," namítl jsem. "Protože jsi nás měla dva, každého z jedné strany, od samého začátku." Myslím, že se pak usmála, ale nejsem si tím jist. Oči se jí pod řasami mí

150

haly. Potom pronesla: "Každý z vás na jedné straně... představuješ si to, co jsi řekl, jako si představuješ všechno ostatní?"

Jedna noc, už dávno minulá, byla pro mě stále tak živá, jako bych ji právě prožíval, jenže to jsem jí neprozradil. Té noci byla zoufalá, utekla od Lestata, když na ni naléhal, aby zabila jistou ženu na ulici, od níž se zděšeně odvrátila. Byl jsem si jist, že se ta žena podobala její matce. Nakonec se nám úplně ztratila, já jsem ji však našel ve skříní mezi kabáty a pláští, jak se tulí k panence. Donesl jsem ji do postýlky, sedl si k ní a zpíval jí a ona se na mě dívala s panenkou v náruči, jako by se snažila nevědomky a tajuplně utišit bolest, kterou ještě ani nezačala chápat. Umíte si to představit, tu nádhernou rodinu

I

nou atmosféru, ztlumené lampy, a tatínek upír zpívá své upíří dcerušce? Jenom panenka měla lidskou tvář, pouze ta panenka. "Musíme se odtud dostat pryč!" prohlásila najednou nynější Claudie, jako by ji ta myšlenka napadla právě teď a obzvlášť naléhavě. Držela ruku na uchu, jako kdyby si ho zacpávala, aby neslyšela nějaký ošklivý zvuk. "Pryč od těch cest, co máme za sebou, od toho, co teď vidím ve tvých očích, když dávám hlas myšlenkám, které pro mě nejsou nic víc než prostě uvažování..." "Odpusť," vyslovil jsem tak jemně, jak jsem dokázal, a odpoutával jsem se pomalu od onoho dávného pokoje, od té malé postýlky, vyděšeného zrudlého dítěte a zrudlého hlasu. A Lestat, kde byl Lestat? Sirka zapalovaná ve vedlejším pokoji, stín, jenž najednou ožil, stejně jako ožívá světlo tam, kde dosud byla jenom temnota.

"Ne, ty odpusť mě," řekla mi v tom malém hotelovém pokojíku poblíž prvního hlavního města v západní Evropě.

"Odpustíme si navzájem. Ale nesmíme na něj zapomenout. Bez něj... však vidíš, jaké je to mezi námi!"

"Jenom teď, protože jsme unavení a zdeprimovaní," odpověděl jsem jí i sobě, neboť na světě nebyl nikdo jiný, s kým bych mohl mluvit.

"Ano, a právě to musí skončit. Začínám chápat, že jsme to od samého začátku dělali špatně. Musíme pominout Vídeň. Potřebujeme naši řeč, své lidi. Chci jet rovnou do Paříže!"

151

část třetí

Už samo slovo Paříž ve mně vyvolalo zcela mimořádnou radost, úlevu, jež se natolik blížila dokonalé pohodě, až mě to udivilo nejen co jsem pociťoval, ale i že jsem na to málem zapomněl.

Sotva mě můžete pochopit. Nedokážu to teď vyjádřit, protože Paříž je pro mě nyní něco jiného, než čím byla tenkrát, v oněch dnech, v onu hodinu; ovšem pořád, když na ni myslím, cítím něco podobného tehdejšímu štěstí. A mám teď víc důvodů než kdykoli jindy ke tvrzení, že štěstí není to, co jsem kdy toužil poznat nebo co jsem si chtěl zasloužit. Nejsem

tak moc zamilován do štěstí, ale při slově Paříž ho pocit'uju.

Smrtelná krása mi často působí bolest a smrtelná velkolepost mě dokáže naplnit onou touhou, jakou jsem tak beznadějně pocit'oval ve Středozemním moři. Ovšem Paříž, Paříž si mě tak přivinula k srdci, že jsem úplně zapomněl na sebe samého. Zapomněl jsem na tu prokletou a pátrající nadpřirozenou věc, která navždy opustila lidskou kůži a zevnějšek. Paříž ohromovala, rozjasňovala a odměňovala bohatěji než jakýkoli jiný příslib.

Byla matkou New Orleansu, to si musíte uvědomit nejdřív; dala New Orleansu jeho život, jeho první obyvatele a byla tím, čím se New Orleans tak dlouho snažil být. New Orleans, třebaže krásný a nesmírně životný, byl i nesmírně křehký, bylo v něm cosi trvale divokého a primitivního, co ohrožovalo exotický a vyumělkovaný život zevnitř i zvnějšku. Ani coul jeho dřevěných ulic, ani jediná cihla z těch natěsnaných španělských domů nepocházela z oné nelítostné divočiny, která vždy město obklopovala, hotova ho pohltit. Hurikány, záplavy, epidemie, mor i samo vlhké podnebí Louisiany neúnavně pracovaly na každém otesaném trámku či kamenné fasádě, takže byl

153

i

New Orleans v každé době spíš sen svých snaživých obyvatel, nedotknutelný sen udržovaný každou vtefinu vytrvalou, i když nevědomou kolektivní vůlí.

Paříž, to byl svět sám pro sebe, vyhloubený a vytvarovaný historií; tak se jevila v onom období Napoleona III. se svými věžovitými budovami, mohutnými katedrálami, širokými bulváry a starobylými, klikatými středověkými uličkami velká a nezničitelná jako sama příroda. Všechno do sebe pojala, všechno přijalo to její veselé a nadšené obyvatelstvo, jež zaplňovalo galerie, divadla i kavárny a napomáhalo zrodu geniality, svatosti, filozofie, války, frivolity a nejvybranějšího umění. Zdálo se, že i kdyby celý svět tam venku upadl do temna, všechno, co je jemné, krásné a podstatné, by tady stále rozkvétalo nejskvělejším květem. Dokonce i ty majestátní stromy, zdobící a chránící její ulice, byly s ní v souladu, i vody Seiny, zkrocené a krásné, když se vinuly jejím srdcem. A tak půda na tom místě, formovaná krví a vědomím, přestala být zemí a stala se Paříží.

Znovu jsme ožili. Byli jsme jako zamilovaní, já jsem po oněch beznadějných nocích toulek po východní Evropě cítil takovou euforii, že jsem zcela kapituloval, když nás Claudie ubytovala v hotelu SaintGabriel na bulváru Kapucínů. Byl pověstný tím, že je to jeden z největších hotelů v Evropě, jeho obrovské pokoje předčily i vzpomínku na náš starý dům, a zároveň ho připomínaly pohodlnou nádherou. Museli jsme mít jedno z nejpřepychovějších apartmá. Naše okna směřovala přímo na bulvár s plynovým osvětlením, kde se asfaltové chodníky časně večer hemžily lidmi na procházce a plynul tudy nekonečný proud kočárů s nádherně oblečenými dámami i jejich společníky a směřoval do Opery či Komické opery, na balet, do divadel, na plesy a nekonečné recepce v Tuileriích.

Claudie mi uváděla důvody k vydání peněz jemně a logicky, všiml jsem si ale, že ztrácí trpělivost, když musí všechno objednávat prese mne, bylo to pro ni únavné. Vykládala, že nám hotel poskytne naprostou svobodu a klid, naše noční zvyky že projdou bez povšimnutí v neustálém přívalu evropských turistů, naše pokoje budou anonymním personálem udržovány v bezvadném stavu, a tak nám ta nesmírná cena, kterou platíme, zaručuje soukromí a bezpečnost. Byla tu však ještě další věc: cíl jejich horečných nákupů.

"To je můj svět," vysvětlila mi, když seděla na malém sametovém křesílku u otevřeného balkónu a pozorovala dlouhou řadu kočárů stojících jeden vedle druhého před hotelovým vchodem. "Musím to mít, tak jak se mi to líbí." A bylo to tak: omračující tapety v růžové a zlaté, spousta nábytku potaženého damaškem a sametem, vyšívané podušky a hedvábné závěsy na posteli s nebesy. Tucty růží se denně objevovaly na mramorovém obložení krbu a na intarzovaných stolech, tísnily se v záclonou odděleném výklenku

154

její šatny a bez konce se odrážely ve sklápěcích zrcadlech. Vysoká francouzská okna zabaríkadovala úplnou zahradou kamélií a kapradin.

"Postrádám květiny, víc než cokoli jiného postrádám květiny," tvrdila. Vyhledávala je dokonce i na obrazech, jež jsme si přinášeli z obchodů a galerií, nádherná plátna, jaká jsem v New Orleansu nikdy neviděl od klasicky vypracovaných kytic, jež působily jako skutečné a sváděly vás, abyste si sáhl na okvětní lístky, spadlé na zdánlivě trojrozměrný ubrus, až k tehdy novému, vzrušujícímu stylu, v němž se barvy zdají zářit takovou intenzitou, že rozrušují linie i hmotnost a vytvářejí vizi podobnou oněm stavům, kdy je člověk blízko deliria, před očima mu vyrůstají květiny a jiskří jako plameny v lampě. Paříž tekla do našich pokojů přímo proudem.

Cítil jsem se tam doma, znovu jsem se vzdával snů o éterické prostotě, k čemuž mě vyzývalo i jiné jemné naléhání, protože vzduch tu byl sladký jako na zahradě našeho domu v ulici Royale a všechno tu žilo v šokující záplavě plynového světla, jež zbavovalo stínů dokonce i zdobené vznosné stropy. Světlo přebíhalo jako o závod po zlacených ozdobách, třpytilo se na závětech svícňů. Tma neexistovala. Upíři neexistovali.

Ačkoli jsem měl hlavu plnou svého hledání, bylo milé myslet si aspoň na hodinu, že si otec s dcerou nastoupili do kočáru v tak zjemnělém přepychu jen proto, aby se projeli po břehu Seiny, přes most do Latinské čtvrti, aby se tam potulovali temnými, úzkými uličkami a pátrali po historii, nikoli po obětech. A potom aby se vrátili k tikajícím hodinám, mosazným kozlíkům v krbu a kartám vyloženým na stole. Knihy básní, program divadla a všechno, co patří ke tlumenému šumu rozlehlého hotelu, vzdálené housle, žena hovořící rychlým, živým hlasem při kartáčování vlasů a muž v horním patře, opakující znovu a znovu Já chápu, právě začínám, právě začínám chápat...

"Je to takové, jaké jsi to chtěl mít?" zeptala se Claudie, snad jen proto, abych viděl, že na mě nezapomněla, protože teď celé hodiny mlčela; ani slovo u opírech. Něco však nebylo v pořádku. Nebyla tu ona někdejší vyrovnanost, zadumanost, která byla vlastně vzpomínáním. Teď to bylo stále rozebírání, doutnající nespokojenost. I když se to z

jejích oči vytrácelo, kdykoli jsem ji oslovil nebo jí odpověděl, zdálo se, že hněv v nich sedí velmi mělko pod povrchem.

"Však ty dobře víš, jak bych to chtěl mít," odpověděl jsem, setrvávaje v mýtu své vlastní vůle. "Nějakou mansardu poblíž Sorbonny, poblíž hluku z bulváru Saint Michel a dostatečně stranou. Ale hlavně to chci mít, tak jak to chceš ty." Viděl jsem, že ji to potěšilo, pohlédla však stranou a řekla: "Tobě není pomoci. Nepřeháněj to, neptej se mě na to, na co se ptám já tebe: jsi spokojen?"

155

J

Moje paměť je příliš jasná, příliš ostrá. Věci by se měly dotahovat do konce a co nelze rozřešit, mělo by se změkčit. Tak jsou některé scény mému srdci blízké jako obrázky v medailoncích, a další příšerné obrazy nikdy nezachytí žádný umělec ani kamera: znovu a znovu budu vidět Claudii u piana oné poslední noci, kdy Lestat hrál a měl za chvíli zemřít, nebo její tvář, když se jí posmíval, to zkřivení, jež se ihned stalo maskou; pozornost mu mohla zachránit život, jestli ovšem vůbec zemřel.

V Claudii se něco hromadilo a pomalu se to vyjevovalo i tomu nejméně ochotnému svědkovi na světě. Projevila novou vášeň pro šperky, jaké děti nenosí. Její elegantní, vypjatě rovná chůze nebyla dětská. Často vstupovala do malých krámků přede mnou, rozkazovačně ukazovala prstem na parfém nebo rukavice a chtěla pak platit sama. Nebyl jsem nikdy daleko a bylo mi to trapné ne proto, že bych se bál něčeho v tom obrovském městě, bál jsem se jí. Vždycky vystupovala před svými obětmi jako ztracené dítě, sirotek, a teď se zdálo, že bude čímsi jiným, čímsi zkaženým a pobuřujícím pro náhodné chodce, kteří jí podlehli. Brala to však jako svou soukromou záležitost, mne nechávala na hodinku projíždět se kolem bohatě zdobených budov v Notre Dame nebo sedět v kočáře na okraji parku.

Jednoho večera, když jsem se probudil v našem hotelovém apartmá, jsem zjistil, že už odešla. Neodvážil jsem se vyptávat recepčních, jestli ji neviděli. Patřilo k našim praktikám, že jsme jim nenápadně unikali; neměli jsme jméno. Hledal jsem ji na chodbách, v postranních ulicích, dokonce i v plesovém sále, kde se mě zmocnila jakási nevysvětlitelná hrůza při představě, že by tam byla sama. Nakonec jsem ji viděl přicházet postranními dveřmi haly, na vlasech pod okrajem čepce se jí třpytily kapičky deště a pospíchala jako po nějakém uličnickém kousku, rozjasňujíc tváře vlídných mužů a žen kolem sebe. Tvářila se, jako by mě vůbec neviděla.

Zavřel jsem za sebou dveře právě ve chvíli, kdy si svlékala pláštěnku a v záplavě zlatých dešťových kapek ji protřepávala, stejně jako své vlasy. Pohodila čepce s pomačkanými stuhami a já jsem pocítil silnou úlevu při pohledu na její dětské šaty se všemi těmi stuhami. V rukou držela cosi báječně uklidňujícího: malou čínskou panenku. Pořád ještě mi neřekla ani slovo, veškerou pozornost věnovala hračce.

"To je dospělá panenka," řekla a vzhledla ke mně. "Chápeš? Panenka dáma," položila ji na prádelník.

"Tak je to," zašeptal jsem.

"Jedna paní mi ji udělala. Vyrábí panenky pro děti, samé dětské panenky, všechny stejné, obchod plný dětských panenek, až jsem jí řekla, že chci dospělou pannu."

156

Byla to vyčítavá, tajemná narážka. Seděla tam, mokré vlasy se jí lepily na vysoké čelo, soustředěná na tu pannu. "Viš, proč mi ji udělala?" zeptala se. Přál jsem si, aby náš pokoj měl temné kouty a já mohl ustoupit z horkého okruhu ohně do stínu, abych neseděl na posteli jako na osvětleném jevišti a neviděl ji před sebou a v zrcadlech, všude samé nadýchané rukávy.

"Protože jsi krásné dítě a ona ti chtěla udělat radost," pronesl jsem slabým hlasem, který byl i mně samému cizí.

Nehlasně se zasmála. "Krásné dítě!" ušklíbla se. "To si o mně pořád myslíš?" Na tvář jí padl stín, jak se znovu sklonila k panně a začala ji tahovat drobný háčkováný výstřih k nádrům. "Ano, podobám se těm jejím dětským panenkám, jsem její dětská panenka. Měl bys ji vidět, když v tom krámě pracuje, skloněná nad panenkami, každá má stejný obličej, stejné rty." Dotkla se prsty vlastních úst. Jako by se najednou něco změnilo, cosi uvnitř stěn pokoje, a zrcadla s jejím obrazem se zachvěla, jako by si sama země vzdychla pod základy domu. Venku na ulicích hlučely kočáry, bylo to však nesmírně daleko. A pak jsem si všiml, co její stále ještě dětská postava dělá: v jedné ruce držela pannu, druhou se dotýkala rtů a ruka, jež svírala hračku, ji začala mačkat, drtila ji, až popraskala a rozpadla se na střepy, které padaly z její otevřené, zakrvácené dlaně na koberec. Rozcupovala drobné oblečení na spršku hadříků, a to už jsem odvrátil oči, jenže jsem ji dál viděl v nakloněném zrcadle nad krbem, viděl jsem, jak si mě měří od hlavy až k patě. Došla ke mně a natáhla se u mě na posteli.

"Proč se díváš jinam, proč se nedíváš na mě?" oslovila mě hlasem jemným jako stříbrný zvoneček. Zasmála se měkkým, ženským způsobem a pokračovala: "Myslel sis, že budu věčně tvoje dcera? To bys musel být největší ze všech bláznů!"

"Tvůj tón se mi nelíbí," odpověděl jsem.

"Hmmm... nelíbí," přikývla. Viděl jsem ji koutkem oka jako pouhé plápolání, modré a zlaté plameny.

"Co si o tobě myslí ti venku?" zeptal jsem se jemně, jak jsem jen uměl, a ukázal jsem k otevřenému oknu.

"Moc věcí," usmála se. "Lidé si to vysvětlují kouzelně. Už jsi viděl ty trpaslíky v parcích a v cirkusech, ty zrůdičky, co se jim lidé smějí za peníze?"

"Jsem pouhý čarodějův učeň," vybuchl jsem náhle, proti své vůli. "Učeň!" Chtělo se mi dotýkat se jí, hladit ji po vlasech, seděl jsem tam však bez hnutí a bál jsem se jí, její hněv byl jako rozbuška. Znovu se usmála, přitáhla si mou ruku do klína a přikryla ji svou vlastní. "Učeň, ano," zasmála se. "Vysvětlí mi jednu věc z té své velebné výšky. Jaké to bylo... milovat se?"

157

Odešel jsem od ní, dříve než jsem měl v úmyslu, šel jsem si jako zabeđený smrtelník pro plášť a rukavice. "Ty si to nepamatuješ?" zeptala se naprosto klidně, když jsem pokládal ruku na mosaznou kliku dveří. Zastavil jsem se, zahanbený, v zádech jsem cítil její oči, a pak jsem se otočil a dělal, jako že přemýšlím, kam vlastně chci jít, co hodlám dělat, proč tam vůbec stojím.

"Bylo to cosi uchvátaného," řekl jsem a snažil jsem se jí podívat do očí. Byly tak naprosto chladně modré, tak vážné! "A... jen zřídka to mělo pikantní příchut'... něco ostrého, co se rychle vytratilo. Myslím, že to byl jen takový bledý stín zabíjení."

"Ach... Asi jako když jsem tě teď ranila... To je taky bledý stín zabíjení."

"Ano, madame," přisvědčil jsem. "Jsem nakloněn věřit, že je to tak." Chvatně jsem se uklonil a popřál jí dobrou noc. Až dlouho poté, co jsem ji opustil, jsem zvolnil krok. Přesl jsem na druhou stranu Seiny. Potřeboval jsem tmou. Skrýt se před ní a před city, jež se ve mně zmáhaly, před stravující obavou, že jsem naprosto neschopen udělat ji šťastnou nebo sám být šťasten tím, že jí způsobím potěšení.

Byl bych dal celý svět za to, abych jí udělal radost, svět, který jsme teď vlastnili a jenž se najednou zdál prázdný a věčný. Ano, její slova a oči mě ranily, nikoli množství různých vysvětlení, jaká jsem jí mohl poskytnout. To se mi honilo hlavou a způsobilo, že jsem si zoufale šeptal, když jsem opouštěl bulvár Saint Michel a vcházel stále hlouběji do starých, tmavých uliček Latinské čtvrti. Žádné vysvětlení nemohlo utišit to, o čem jsem předpokládal, že tvoří její těžkou nespokojenost či mou vlastní bolest.

Potom jsem skoncoval se slovy, jen jsem si monotónně opakoval jakýsi zvláštní žalm. Byl jsem v temném tichu středověké uličky a slepě jsem sledoval její ostré zákruty, uklidňován výškou úzkých činžáků, které vyvolávaly zdání, že se každým okamžikem sesují.

"Nemůžu ji udělat šťastnou, neudělám ji šťastnou a její neštěstí každým dnem roste." To byl můj žalm, opakoval jsem si ho jako růženec, zařikávací, které mělo změnit fakta, její nevyhnutelné rozčarování z našeho hledání, jež nás zanechalo v této opuštěnosti, kdy jsem vnímal, jak se mi vzdaluje, jak mě převyšuje svou nesmírnou potřebou. Dokonce jsem pocítil divokou žárlivost k té výrobkyni panenek, již svěřila své přání mít tu miniaturní čínskou dámu, protože jí ta žena na okamžik dala něco, co ona držela v těsném objetí v mé přítomnosti, jako bych tam vůbec nebyl.

Kam až to dospěje, kam to povede?

Ještě nikdy od svého příchodu do Paříže před několika měsíci jsem tak

158

plně nepocítil nesmírnou rozlohu toho města a možnost přecházet z krivolakých, slepých uliček, kde se cítím tak dobře, do světa požitků, a nikdy jsem tak ostře nepocítil jeho neúčinnost. Neúčinnost pro ni, když nemůže unést svůj hněv, nemůže pochopit omezení, jehož si je zřejmě tak hněvivě a roztrpčeně vědoma. Byl jsem bezmocný. I ona byla bezmocná, avšak silnější než já. Věděl jsem, věděl jsem to dokonce i v chvíli, kdy jsem se od ní v hotelu odvrátil, že ke mně ve svém nitru chová trvalou lásku.

Točila se mi hlava, byl jsem unaven a cítil jsem se ztracený, a tu jsem si nikdy neochabujícími smysly upíra uvědomil, že mě kdosi sleduje.

Moje první myšlenka byla iracionální: Claudie jde za mnou. A protože je rozumnější než já, sleduje mě ve velké vzdálenosti. Se stejnou jistotou se mi však v mysli vynořila ještě jiná myšlenka, značně krutá ve světle všeho toho, co se mezi námi stalo. Kroky za mnou byly na ni příliš těžké. Byla to chuť někoho smrtelného, kdo jde toutéž uličkou a neopatrně kráčí vstříc smrti.

Pokračoval jsem v chůzi, připraven znovu se ponořit do své bolesti, protože jsem si ji zasluhoval, ale cosi mi říkalo: Jsi blázen, poslouchej! Pochopil jsem, že ty kroky, jakkoli se ozývají značně daleko za mnou, jsou v dokonalém rytmu s mými. Náhoda? Protože jestli to byl smrtelník, byl příliš daleko, aby mě mohl slyšet. Ovšem když jsem se zastavil, abych to uvážil, zastavil se také. Jakmile jsem se obrátil a řekl si Louisi, ty se mylíš, a pokračoval jsem v cestě, kroky se ozvaly znovu. A zrychlily, když jsem já přidal. Pak se stalo něco pozoruhodného, nepochopitelného. Jak jsem byl soustředěný na zvuky za sebou, zakopl jsem o střešní tašku spadlou na zem a narazil jsem na zeď. A za mnou ty kroky dokonale zopakovaly ostře belhavý rytmus mého pádu.

Užasl jsem. Zmocnila se mě panika a strach. Vpravo i vlevo ode mne byla temná ulice. Žádné matné světýlko nekmítalo někde v podkrovním okně. Jediná jistota, jež se mi naskýtala, byla velká vzdálenost mezi mnou a těmi kroky, což patrně znamenalo, že nejde o smrtelného člověka. Byl jsem zcela bezradný, nevěděl jsem, co mám dělat. Měl jsem téměř neodolatelnou touhu zavolat na tu bytost a přivítat ji, dát jí co nejrychleji a nejúplněji na srozuměnou, že jsem ji očekával, že jsem ji hledal, že s ní chci navázat kontakt. Měl jsem však strach. Zdálo se mi nejrozumnější pokračovat v chůzi a čekat, až mě ten druhý dostihne, a když jsem to udělal, byl jsem znovu zklamán. Vzdálenost mezi námi zůstávala stejná. Mé napětí rostlo, tma kolem mne byla stále hrozivější; znovu a znovu jsem říkal na adresu těch kroků: Proč mě sledujete, proč mi dáváte najevo, že tam jste?

Potom jsem dorazil k místu, kde se ulice ostře zatáčela, a přede mnou za rohem se objevil záblesk světla. Ulice k němu stoupala a já jsem šel velmi po

159

málu, v uších ozvěnu vlastního srdce, vzpíral jsem se tomu, že bych se měl v onom světle vystavit pohledům. Jak jsem tak váhal či spíš jsem stál přímo před zatačkou, nahoře něco zadunělo a zařinčelo, střecha vedlejšího domu se řítila na mě. Ještě včas jsem uskočil, dřív než se záplava tašek roztříštila na chodníku; jedna z nich se mi otřela o rameno. Byl jsem náhle klidný. Díval jsem se upřeně na tašky, naslouchal jsem, čekal. A pak jsem zvolna zahrnul za roh do toho světla a uviděl jsem, jak se nahoře na konci ulice pod plynovou lucernou vynořuje postava, patřící naprosto nepochybně jinému upírovi.

Byl nesmírně vysoký, hubený jako já, jeho podlouhlý bílý obličej pod lampou přímo zářil, velké černé oči na mě zíraly s neskrytým údivem. Pravou nohu měl lehce ohnutou, jako by se zastavil právě uprostřed nakročení. Najednou jsem si uvědomil, že nejen jeho černé vlasy jsou dlouhé, husté a učesané přesně jako moje, nejen že má na sobě tentýž plášť s kapuci jako já, ale že i svým postojem dokonale napodobuje mou pozici a výraz obličeje. Polkl jsem naprázdno, důkladně jsem si ho prohlížel a zároveň jsem se snažil skrýt své vzrušení, a on si stejným způsobem prohlížel mne. Když jsem viděl, že zamrkal, uvědomil jsem si, že i já jsem právě mrkl, jakmile jsem zvedl ruce a zkrřížil je na prsou, on zvolna udělal totéž. Bylo to k zbláznění. Protože když jsem sotva pohnul rty, on sotva pohnul rty, a já jsem cítil, jak mrtvá jsou slova, a nemohl jsem najít způsob, jak tomu čelit a skončit to. Po celou tu dobu zde byla ta výška, ostře černé oči a ta úžasná pozornost, samozřejmě dokonale výsměšná, nicméně upřená na mě. On byl upír, já jsem vypadal jako jeho zrcadlový odraz.

"Chytré," řekl jsem mu krátce a zoufale. Samozřejmě to opakoval, tak jak jsem to vyslovil. Byl jsem z toho celý popletený a neubránil jsem se mírnému úsměvu navzdory potu, který mi unikal z každého póru, a silnému třesu nohou. On se taky usmál, ale v očích měl na rozdíl ode mne přímo zvířecí divokost a jeho úsměv byl ve své čisté mechaničnosti pochmurný.

Postoupil jsem o krok dopředu a on také, když jsem se pak zastavil a upřeně hleděl, udělal totéž. Posléze pomalu, velice pomalu zvedl pravou ruku, ačkoli já jsem tou svou nehýbal, sevřel ji v pěst, v rychlém rytmu si zaťukal na prsa, aby tak posměšně naznačil můj srdeční tep, a propukl ve smích. Zaklonil hlavu, přičemž ukázal své špičky, a jeho smích zněl celou ulicí. Hnusil se mi. Naprosto.

"Hodláš mi ublížit?" zeptal jsem se, uslyšel jsem však jenom táž slova, ironicky zopakovaná.

"Šašku!" pronesl jsem ostře. "Kašpare!"

To slovo ho zarazilo. Umřelo mu na rtech a jeho tvář ztvrdla.

160

Co jsem pak udělal, bylo impulsivní. Otočil jsem se k němu zády a vykročil jsem od něj pryč, snad aby se vydal za mnou a chtěl vědět, kdo jsem. Jeho nesmírně rychlý pohyb, provedený v tom okamžiku, jsem ani nepostřehl, a už zase stál přede mnou, jako by se tam zhmotnil. Znovu jsem se k němu otočil zády jenom abych ho dostal pod lampu, a pouze trochu změněná poloha jeho vlnitých tmavých vlasů byla důkazem, že se opravdu pohnul.

"Hledal jsem vás. Přijel jsem do Paříže, abych vás vyhledal!" Přinutil jsem se vyřknout ta slova a on je neopakoval, ani se nehýbal, jenom tiše stál a civěl na mě.

Teprve po dlouhé chvíli se pomalu pohnul kupředu, elegantně, a já jsem viděl, že zase přijal své vlastní tělo a způsoby, natáhl ruku, jako by chtěl stisknout tu mou, a zcela nečekaně do mě strčil, až jsem ztratil rovnováhu. Cítil jsem, jak se mi propocená košile lepí na tělo. Narovnal jsem se, ruku jsem měl umazanou od vlhké zdi.

Když jsem se otočil, abych se mu postavil čelem, srazil mě k zemi. Rád bych vám nějak přiblížil jeho sílu. Bylo to, jako kdybych na vás zaútočil, zasadil vám tvrdou ránu, a vy byste ani nepostřehl, že jsem na vás vztáhl ruku.

Něco mě nutilo ukázat mu svou vlastní sílu. Rychle jsem vstal a hnal se s napřaženými rukama přímo na něj. Zasáhl jsem pouze noc, prázdnou noc vířící pod lampou, stál jsem tam a rozhlížel se, sám a naprosto zmatený. Byla to svým způsobem zkouška, to jsem pochopil, ale svědomitě jsem upíral svou pozornost na temnou ulici, do výklenků u domovních dveří, kdekoli se mohl schovat. Nechtěl jsem být podrobován zkoušce, nevěděl jsem však, jak se z toho dostat. Právě když jsem uvažoval, jak dát najevo pohrdání, objevil se znovu, strhl mě k sobě a opět mnou mrštil na dlažbu. Ucítil jsem jeho botu na svých žebrech. Rozzuřeně jsem ho popadl a sotva jsem tomu uvěřil, když jsem nahmátl látku a nohu. Padl na protější kamennou zeď a přitom zuřivě prskal.

Nastal naprostý zmatek. Pevně jsem mu svíral nohu, ačkoli se mě snažil kopnout. V jednu chvíli, když se na mě svalil a pak se ode mě odtrhl, mě vyzdvihl do vzduchu. Umím si dobře představit, co by se bylo stalo. Byl by mnou mrštil daleko od sebe, byl na to dost silný. A potlučen, vážně zraněn, bych asi ztratil vědomí. Dokonce i v té rvačce mě silně zneklidňovalo, že nevím, jestli můžu ztratit vědomí. Jenže k tomu vůbec nedošlo, protože jakkoli jsem byl zmatený, poznal jsem s určitostí, že se mezi nás zamíchal někdo i jiný, kdo ho rozhodným způsobem odradil a donutil ho, aby se vzdal kořisti. Když jsem se zase rozhlédl, byl jsem na ulici sám a jenom na kratičkou chvíli jsem zahlédl dvě postavy, mizející jako obraz na sítnici po zavření oka.

161

Pak už se jen kmitly černé obleky, zvuk bot na dláždění a noc byla zase prázdná. Sedl jsem si, těžce oddychoval, pot mi stékal po tváři, hleděl jsem kolem sebe a vzhůru na úzký proužek matné oblohy. Plně jsem se soustředil a ve tmě nad sebou jsem rozeznal postavu. Skrčena na vyčnívající římsu, byla natočena tak, že jsem viděl nepatrný odlesk světla na jejích vlasech a pevný, bílý obličej. Zvláštní obličej, širší a ne tak vyzábělý jako ten druhý, velké tmavé oko, jež na mně pevně ulpívalo. Z jeho rtů zazněl šepot, ačkoliv se zdálo, že jimi vůbec nepohnul: "Nestalo se vám nic?"

Byl jsem zcela v pořádku. Stál jsem už na nohou, připraven k útoku. Postava však zůstávala příkrčená, jako by byla součástí zdi. Viděl jsem bílou ruku, jak se prohrabává v něčem, co vypadalo jako kapsička u vesty. Objevil se lístek, bílý jako prsty, které mi ho podávaly. Nehnul jsem se, abych si ho vzal.

"Přijďte k nám zítra večer," zaznělo stejným šepotem z hladkého, bezvýrazného obličejce, z něhož jsem viděl osvětlené stále jen jedno oko. "Neublížím vám, ani ten druhý. Nedovolím to." A jeho ruka udělala to, co upíři dokážou udělat, to jest zdánlivě se od těla ve tmě odloučila, aby mi vložila do ruky lístek, kde se lesklo purpurové písmo. A postava, pohybující se vzhůru po zdi jako kočka, rychle zmizela nahoře mezi štíty.

Věděl jsem, že jsem zase sám, cítil jsem to. Stál jsem tam pod lampou, četl ten lístek a měl jsem dojem, že celou tu liduprázdnou uličku naplňuje bušení mého srdce. Adresu jsem znal dobře, protože do divadel v té ulici jsem chodil dost často. Udivující byl název: Divadlo upírů, a čas začátku: devět hodin večer.

Obrátil jsem lístek a našel tam rukou psanou poznámku: Přiveďte s sebou tu malou krásku. Budete velmi vítáni. Armand Nebylo pochyb, že táž postava, která mi lístek dala, napsala i vzkaz. A mně zbývalo velmi málo času, abych se vrátil do hotelu a všechno oznámil Claudii ještě před svítáním. Utíkal jsem tak rychle, že lidé, jež jsem na bulvárech míjel, ani nezahlédli stín, který se o ně otěl.

Na pozvání jasně stálo Divadlo upírů a příštího večera si vrátný chvíli prohlížel můj lístek, zatímco jemný deštík padal na všechno kolem nás: na muže a ženu, kteří se zastavili u zavřené pokladny; na kroutící se plakáty, jež nabízely laciné krváky o upírech s roztaženými rukama a plášti podobnými netopýřím křídům, připravených přísát se k nahým ramenům smrtelných obětí; na dvojice, které se za námi tlačily do přeplněné haly, kde jsem ihned zjistil, že v tom davu jsou sami smrtelníci a žádný upír – dokonce ani ten chlapec, jenž nás konečně pustil do té tlačenice plné hovorů, vlhkých oděvů a prstů v dámských rukavičkách, nervózně si upravujících plstěné klobouky

162

a kadeře. Stáhl jsem se do stínu v horečném vzrušení. Nasýtili jsme se dřív, takže v přeplněném divadle nebyla naše pleť příliš bílá a naše oči příliš jasné. Krev, kterou jsem dostatečně nevychutnal, ve mně zanechala jen ještě větší stísněnost; neměl jsem však čas na podobné úvahy. Tahle noc nebyla určena k zabíjení, měla být nocí odhalených tajemství bez ohledu na to, jak skončí. Tím jsem si byl jist.

A tak jsme tam stáli v lidském zástupu, načež se otevřely dveře do hlediště a jeden mladík se k nám protlačil, mával na nás a ukazoval přes ramena davu ke schodišti. Patřila nám lóže, jedna z nejlepších v celém divadle, a i kdyby nám byla požitá krev nezbarvila tváře a neudělala z Claudie v mé náruči lidské dítě, tenhle uvaděč by si toho vůbec nevšiml, ani by se o to nestaral. Ochotně se usmíval, když před námi odhrnoval závěs, za nímž stály před mosazným zábradlím dvě židle.

"Divíš se, že mají lidské otroky?" šeptala Claudie. "Lestat jim nikdy nedůvěřoval," odpověděl jsem. Pozoroval jsem, jak se zaplňují sedadla, jak se klobouky s nádhernou květinovou výzdobou pode mnou proplétají řadami polstrovaných židlí.

"Pamatuj si, aspoň projednou buď vychytralý," dolehl ke mně zpod Claudie skloněné světlé hlavy šepot. "Jsi přespříliš džentlmen."

Světla pohasla nejdřív na balkóně, potom podél stěn v přízemí. V orchestřišti se shromáždila skupinka hudebníků a u spodního okraje dlouhé, zelené sametové opony zaplápolalo plynové světlo, pak se rozhořelo a hlediště ustoupilo do pozadí, jako by ho zahalil šedý mrak, probleskovaly jím pouze diamanty na zápěstích, na hrdlech a prstech. Pst! zaznívalo sálem a hluk se pomalu utišoval, až se soustředil do jediného vytrvalého kašlání. Pak nastalo ticho a zazněly pomalé, rytmické údery tamburíny. K ní se připojila vysoká melodie dřevěné flétny, která jako by se přichytila ostrého kovového cinkání rolniček na tamburíně a splétala je do stále se vracející melodie středověkého typu. Pak brnkání strun, jež podporovalo tamburínu. Flétna zesílila a v její melodii zazpívalo cosi melancholického, smutného. Hudba v sobě měla jisté kouzlo a celé hlediště se zdálo být tiše soustředěné a zaujaté, jako by hra té flétny byla světelná stuha, zvolna se rozvíjející do tmy. Dokonce ani zvedající se opona neprolomila to ticho sebeslabším zvukem. Světla se rozzářila, jeviště jako by přestalo být jevištěm a proměnilo se v hustě zalesněné místo, světlo se třeptilo na drsných kmenech stromů a hustých trsech listů pod klenbou tmy. Mezi stromy bylo vidět cosi jako nízký kamenitý břeh řeky a nad tím, trochu dál, třpytící se vodu v řece; celý tento trojrozměrný svět byl namalován na jemné hedvábné kulise, jež se jen slabounce chvěla v jemném průvanu.

163

Tato působivá iluze byla přivítána potleskem, rozšuměl se mezi diváky, sílil po celém hledišti, dosáhl vrcholu a ztlchl. Na jevišti se objevila temná zahalená postava, pohybovala se od jednoho kmene ke druhému tak rychle, že když vstoupila do světla, zdálo se, že se nějakým kouzlem objevila rovnou uprostřed scény; zpod pláště jí vyčuhovala ruka se stříbrnou kosou, ve druhé ruce si držela před neviditelným obličejem masku na tenké hůlce, a maska znázorňovala umrlčí lebku, zářivé znamení Smrti.

Diváci vydechli překvapením. Stála před nimi Smrt, kosa třčela ve vzduchu, Smrt na okraji temného lesa. Něco ve mně zareagovalo stejně, jako reagovali diváci, ne strachem, nýbrž lidským způsobem, na kouzlo té vzdušně malované scény, na tajemství onoho prosvětleného světa na jevišti, světa, kde se pohybuje postava ve vlajícím černém plášti s kočičím půvabem pantera, těžce oddychující, vzdychající a uctivě mumlající.

A teď se za tou postavou, jejíž gesta měla stejně fascinující sílu jako rytmus hudby, podle které se pohybovala, vynořovaly z kulis další postavy. Nejdřív velmi stará žena, shrbená, s vlasy šedivými jako lišejník, ve svěšené ruce obrovský květinový koš. Její šouravé kroky skřípaly po jevišti, hlava se pohupovala v rytmu hudby a skákavých kroků

Zubaté s kosou. Když ji uviděla, couvala zpět, pomalu odložila košík a sepjala ruce jako k modlitbě. Byla unavená; hlavu složila na ruce jakoby ke spánku a vzhledla s úpěnlivou prosbou. Smrt se k ní přiblížila a nahlédla jí přímo do tváře, zastíněné šedinami, a pak se zase obrátila a mávala rukou, jako by si chtěla osvěžit vzduch. Z hlediště zazněl nejistý smích. Jakmile však stařena vstala a pustila se za Smrtí, smích propukl plnou silou.

Hudba začala hrát gigu v rytmu jejich pohybu, stařena pronásledovala Smrt kolem jeviště, až ta se nakonec přitiskla do stínu kmene a sklonila svou maskovanou tvář pod křídlo jako pták. Stařena, ztracená, poražená, zvedla svůj košík, hudba se ztlumila a zpomalila podle její chůze, a žena odešla z jeviště. Nelíbilo se jí to. Nelíbilo se jí, že se ti lidé smějí. Potom přicházely další postavy, hudba doprovázela jejich gesta, mrzáci o berlich a žebráci v hadrech popelavé barvy, všichni se natahovali pro Smrt, ale ta kroužila kolem nich, jednomu unikla tím, že se najednou prudce sehnula, druhému utekla se zženštilým gestem znechucení, a nakonec všem zamávala na rozloučenou se svrchovaným výrazem únavy a nudy.

Náhle jsem si uvědomil, že ta malátná bílá ruka, jež tam opisovala ty výsměšné oblouky, nebyla natřená nábílo. Smích publika si vynutila ruka upíra. Pozdvihla se k té zubaté lebce, jeviště už bylo konečně volné a upír jako by potlačoval zívnutí. A pak, s rukou stále držící masku před obličejem, dokonale vyvolal iluzi, že se opírá o namalovaný hedvábný strom a pomalu

164

usíná. Hudba švitořila jako ptáci, zurčela jako tekoucí voda; a kužel světla, který ho obklopoval jako žlutý ostrůvek, slábl a všechno se zatmívalo, jak usínal.

Jiný světelný kruh pronikl průsvitnou oponou, jako by ji rozpouštěl, a osvětlil mladou ženu, osamoceně stojící v pozadí jeviště. Byla majestátně vysoká a téměř celá zahalená do zářícího vodopádu zlatistých vlasů. Vycítil jsem, jak se o ni publikum bojí, když se jakoby potácela v kuželu světla a před ní se objevil temný les zdála se v něm ztracená. Opravdu byla ztracená; a nebyl to upír. Špína na její blůze i sukni nebyla umělá a šminky se ani nedotkly jejího dokonalého obličeje, který teď hleděl do světla, krásný a jemně tvarovaný jako tvář mramorové Panny Marie, se závojem vlasů jako svatozáří. Sama nemohla proti světlu vidět, ale všichni viděli ji. Sténání, jež jí unikalo ze rtů, když se tam tak potácěla, se zdálo být ozvěnou vysoké, romantické melodie flétny, která vzdávala hold její kráse. Postava Smrti procitla v bledém kuželu světla, otočila se a vztyčila volnou ruku, aby vzdala úctu a čest.

Náznak smíchu pohasl, dřív než se zrodil. Žena byla příliš krásná, její šedé oči příliš úzkostné, představení příliš dokonalé. Masky lebky náhle odlétla do kulis a Smrt ukázala publiku zářivě bílou tvář, chvatně si rukama upravila pěkné černé vlasy, urovnala si vestu, oprášila si imaginární smítka z klopy. Zamířovaná Smrt. Potlesk přivítal ten zářivý obličej, svítící lícní kosti, mrkající černé oči, jako by to byla mistrovská iluze, zatímco ve skutečnosti to byl zcela určitě obličej upíra, toho, jenž mě zastavil v Latinské čtvrti, potměšilého, pošklebujícího se upíra, nyní ostře osvětleného proudem světla.

Natáhl jsem se do tmy ke Claudii a pevně stiskl její ruku. Seděla tiše, jako očarovaná. Les na jevišti, jímž to bezmocné smrtelné děvče slepě zíralo vsťfíc smíchu, se rozdělil na dvě přízračné poloviny, ty se odsunuly ze středu a uvolnily tak upírovi cestu.

Když se žena přiblížila ke světélům rampy, najednou ho uviděla, zastavila se a vyjekla jako dítě. Opravdu se velmi podobala dítěti, ačkoli byla zcela dospělá. Jenom lehké vrásky kolem obočí prozrazovaly její věk. Její ňadra pod blůzou, třebaže malá, byla krásně tvarovaná, a boky, ačkoli úzké, dodávaly její dlouhé, šedé sukni smyslnou plnost. Ustupovala před upírem a já jsem zahlédl, že se jí v očích třeptaly slzy. Duše se mi svírala strachem o ni a touhou. Její krása byla uchvacující.

Náhle se za ní na tmavém pozadí vynořila řada malovaných lebek, ale postavy, jež ty masky nesly, byly ve svých černých oděvech neviditelné kromě volných bílých rukou, svírajících okraje pláštěnky a záhyby sukni. Byli tam i ženští upíři a spolu s muži postupovali k oběti, a pak všichni, jeden po druhém

165

hém, odhazovali masky a ty padaly na hromadu, hůlky podobné kostím, lebky cenily zuby do tmy. Stálo tam sedm upírů, z toho tři ženy, jejichž zdůrazněná bílá poprsí svítila nad těsnými černými živůtky a z jejichž světélkujících obličejů zíraly temné oči pod černými kadeřemi. Dokonale krásné, když se lehce vznášely těsně kolem té kvetoucí lidské bytosti, avšak bledé a chladné ve srovnání s jejími třpytivě zlatými vlasy a růžovou pletí. Slyšel jsem dech diváků, tajemné, tiché vzdechy. Byla to podívaná ten kruh bílých obličejů stahujících se stále těsněji, a ta vedoucí postava, Smrták, který se teď otočil k divákům s rukama zkříženými na srdci a hlavou skloněnou ve snaze vzbudit jejich sympatie; byl neodolatelný! Ozval se nucený smích a vzdechy.

Vyhlednutá oběť přerušila magické ticho. "Já nechci umřít," šeptala. Její hlas byl jako zvonek.

"My jsme smrt," dostalo se jí odpovědi a hlediště zašumělo. Obrátila se, pohodila hlavou, vlasy se jí rozlétly jako opravdová sprška zlata, bohatá a živoucí nad ošumelostí jejích ubohých šatů.

"Pomoc!" vypravila ze sebe tiše, jako by se bála i zvýšit hlas. "Někdo z vás..." řekla do davu, jenž, jak věděla, tam musel být. Claudie tiše vzdychla. Dívka na jevišti chápala jen neurčitě, kde se nachází a co se děje, věděla však nekonečně víc než celý ten dům lidí, kteří na ni užasle zírali.

"Já nechci zemřít! Já nechci zemřít!" Jemný hlas se jí zlomil, oči se upřely na vysokého, zlovolného vůdce upírů, na toho šaškovského démona, jenž vystoupil z kruhu ostatních a přiblížil se k ní.

"My všichni umřeme," pronesl k ní. "Jediná věc, kterou sdílíš se všemi ostatními smrtelníky, je smrt." Ukázal rukou do

přízemí, na tváře na balkóně, do lóží.

"Ne," namítala nevěřicně, "vždyť mi ještě není tolik let, tolik..." Její hlas byl jasný i v bolesti, rytmický, zpěvný. Dělal ji neodolatelnou stejně jako pohyb jejího nahého hrdla a ruky, jež se na něm chvěla.

"Léta!" opáčil vedoucí upír. "Jak víš, kolik je ti let? Smrt se nedá ovlivnit věkem! Můžeš mít v těle nemoc, a ta tě užirá zevnitř. Nebo na tebe venku čeká muž a chce tě zabít jenom pro tvoje zlaté vlasy!" Jeho prsty po nich sáhly, hlas měl hluboký a nadpřirozeně zvučný. "Mám ti povědět, jaký osud je ti určen?"

"Je mi to jedno... Nemám strach," odmítla jasným hlasem, který však vedle jeho hlasu zněl slabě. "Chci využít svou příležitost!"

"Jestli to opravdu uděláš a budeš žít, žít mnoho let, co bude tvým údělem? Svrašťelý, bezzubý obličej stárí?" Nadzvedl jí vlasy v týle a odkryl krk. Zvolna zatáhl za stužku ve výstřihu její blůzy. Chatrná tkanina se rozevřela, rukávy jí sklouzly z útlých růžových ramen a ona je sevřela rukama, jenže on ji

166

uchopil za ruce a prudce je rozhodil. Diváci naráz vydechli, ženy si ji prohlížely divadelními kukátkami, muži se naklonili dopředu. Viděl jsem, jak látka spadla a pod ní se v rytmu srdce chvěla světlá, hladká kůže i drobné bradavky, přes něž látka snadno sklouzla; upír ji pevně uchopil za pravé zápěstí, slzy jí stékaly přes zardělé tváře, zuby se zatínaly do rtu.

"Stejně jistě, jako je teď toto tělo růžové, bude jednou šedé a stářím svrašťelé," řekl upír.

"Nech mě žít, prosím," promluvila zoufale a odvrátila se od něho. "Je mi to jedno... Jedno!"

"Proč by ti potom nemělo být jedno, že teď zemřeš? Když tě takové věci neděsí... Takové strašné věci?"

Zavrtěla hlavou, zmatená, přelstěná, bezradná. Cítil jsem v žilách hněv, a stejně tak i vášeň. Se skloněnou hlavou nesla plnou odpovědnost za obranu života a bylo nespravedlivé, strašlivě nespravedlivé, že musela bojovat logikou za to, co bylo samozřejmě, posvátné a v ní samé tak nádherně ztělesněné. On ji však umlčel a zpochybnil její životodárný instinkt jako bezvýznamný a popletený. Cítil jsem, jak ta žena uvnitř zvolna umírá, slábne, a nenáviděl jsem ho.

Blůza jí sklouzla až k pasu. Příjemně vzrušeným hledištěm proběhl šum, když se její malé, oblé prsy zcela odhalily.

Snažila se uvolnit si ruce, ale držel

ji pevně.

"Mám dojem, že tě budeme muset pustit... Myslím, že Smrt'ák má srdce, které si odepře tvou krásu... Ke komu se obrátí jeho vášeň? Někdo musí zemřít místo tebe. Chceš nám někoho označit? Osobu, jež se postaví na tvoje místo a bude trpět, jako teď trpíš ty?" Ukázal do hlediště. Její zmatek byl strašný. "Máš sestru... matku... dítě?"

"Ne," vydechla. "Ne," zavrtěla záplavou vlasů.

"Někdo jistě převezme tvoje místo, nějaký přítel? Vyber si!"

"Nemůžu. Nechci!" Svíjela se v jeho pevném sevření. Upíři kolem ní mlčky přihlíželi, jejich tváře nejevily žádné city, jako by jejich nadpřirozené tělo bylo jen maska.

"Nemůžeš?" vysmíval se jí. Věděl jsem, že kdyby ho poslechla, odsoudil by ji za to, říkal by, že je stejně zlá jako on, když může někoho poslat na smrt, a že si tedy svůj osud zaslouhuje.

"Smrt na tebe čeká všude," povzdychl si, jako by najednou pocítil marnost života. Diváci to nepostrehli, já ano. Viděl jsem, jak svaly v jeho hladké tváři ztvrdly. Pokoušel se zachytit pohled jejich šedých očí, ona se však zoufale dívala jinač, jako by hledala něčí pomoc. V teplém stoupajícím vzduchu jsem cítil prach a vůni její kůže, slyšel jsem tichý tlukot jejího srdce.

167

"Nevědomá smrt... osud všech smrtelných lidí." Naklonil se k ní blíž, zamyšlený, zblázněný do ní, ale zápasící. "Jenže my jsme vědomá smrt! To z tebe udělá nevěstu. Víš, co to znamená, být milována Smrtí?" Skoro ji políbil na tvář, na třeptící se stopu jejích slz. "Víš, co to znamená, když Smrt zná tvé jméno?"

Pohlédla na něj plna strachu. Potom se jí zamžily oči, rty se uvolnily. Zírala za něj na postavu dalšího upíra, který se pomalu vynořoval ze stínů. Dlouho stál na okraji skupiny, ruce sepnuté, velké tmavé oči zcela nehybné. Jeho postoj nevyjadřoval hlad. Nezdálo se, že je v extázi. Zadívala se mu do očí a bolest ji zalila půvabným světlem, které ji dělalo neodolatelně přitažlivou. Právě to chytilo přesycené diváky, ta strašná bolest. Cítil jsem její kůži, ty malé zahrocené prsy, cítil jsem své ruce, jak ji hladí. Zavřel jsem oči a viděl ji zcela jasně ve své vlastní tmě. To bylo to, co pocítovali všichni kolem ní, celé to společenství upírů. Neměla šanci.

Když jsem na ni znovu pohlédl, spatřil jsem, jak se chvěje ve světlech rampy, viděl jsem její slzy jako kapky zlata, a pak jsem zaslechl tichá slova onoho druhého upíra, jenž stál opodál: "Žádnou bolest."

Upír znázorňující smrt ztuhl, postřehl jsem to však jen já, ostatní diváci pozorovali její hebkou, dětskou tvář, pootevřené rty uvolněné naivním údivem, když upřela oči na toho upíra opodál a tiše po něm opakovala: "Žádnou bolest?"

"Tvoje krása je pro nás dar." Jeho sytý hlas bez námahy zaplnil celý sál, zdálo se, že ovládá a podmaňuje si stoupající vlnu vzrušení. Pomalu, skoro nepozorovatelně pohnul rukou. Můj známý upír ustoupil a stal se jednou z těch trpělivých bílých tváří, jejichž žízňivost a zdrženlivost byly podivně spojené v jednotu. Ten druhý se k ní zvolna, grációzně přibližoval. Byla už malátná, zapoměla na svou nahotu, víčka se jí chvěla, z vlhkých rtů unikl vzdech.

"Žádnou bolest," opakovala. Nemohl jsem snést její pohled plný touhy, nemohl jsem vidět její umírání, to, že byla úplně v moci onoho upíra. Měl jsem chuť na ni zavolat, vytrhnout ji z malátnosti. A chtěl jsem ji. Chtěl jsem ji, když se k ní teď blížil, vztáhl ruku ke zdrhovací šňůře na její sukni, když se k němu naklonila s hlavou zvrácenou dozadu a černá

látku jí sklouzla přes boky, přes zlaté třpytivé chloupky v klíně byly jako dětské chmýří, takové jemné kudrlinky, sukně jí spadla k nohám. Upír rozevřel náruč, zády k mihotavým světlům, jeho kaštanové vlasy jako by se třásly, když mu zlato jejích kadeří spadlo kolem černého pláště.

"Žádnou bolest... žádnou bolest..." šeptal jí, a ona se mu odevzdala.

Pomalůčku ji otočil na stranu, takže všichni mohli vidět její jasnou tvář; pak

168

ji zvedl a její záda se prohnula, jak se nahými prsy dotýkala jeho knoflíků, a rukama ho objala kolem krku. Celá ztuhla, a když do ní vnořil zuby, vykřikla, její tvář však zůstala klidná, i když ztemnělým divadlem proběhla vlna účastného vzrušení. Jeho bílá ruka zasvítla na jejích narůžovělých hýždích, polozakrytých dlouhými vlasy, které jako by ji hladily. Zdvihl ji z prken, pil a její hrdlo svítilo proti jeho bílé tváři. Cítil jsem se zesláblý, omámený, rostl ve mně hlad, svíral mi srdce a cévy. Mimoděk jsem pevně uchopil mosaznou tyč v zábradlí lóže a kroutil jí, až jsem ucítil, jak kov skřípe ve spojích. A potom mě tiché zapraskání vykroucené tyče, jež nikdo ze smrtelníků nemohl zaslechnout, zase vrátilo do skutečného světa.

Sklonil jsem hlavu, přál jsem si nic nevidět. Vnímám jsem vzduch prosycený slanou vůní její kůže byl hustý, horký a lahodný. Upíří se kolem ní shlukli, bílá ruka, která ji pevně držela, se zachvěla a upír s kaštanovými vlasy s ní skončil, otočil ji a ukázal ostatním, hlava jí padala dozadu, když ji předával dál, jedna z těch chladně krásných upířích žen se za ní vztyčila, vzala ji do náruče, pohladila a pak se sklonila k pití. Všichni se potom skláněli a před očima fascinovaného davu si ji navzájem předávali, hlavu měla položenou na rameni jednoho upíra, šíjí stejně lákavou jako nahé hýždě nebo dokonale kůže jejích dlouhých stehů či něžné záhyby za bezvládně ohnutými koleny.

Seděl jsem odvrácen, ústa plná její chuti, v žilách bouří. Koutkem oka jsem sledoval toho upíra s kaštanovými vlasy, který ji ovládl: stál zase stranou jako předtím, jeho tmavé oči jako by si mě ve tmě vyhlížely, jako by na mě v proudech teplého vzduchu utkvávaly.

Jeden po druhém se upíří stahovali z jeviště. Namalovaný les se přisunul a vklouzl nehlučně na své místo. A ta smrtelná žena, bezvládná a zcela bílá, pořád ležela nahá v tom tajuplném lese, schoulená v hedvábí černého katafalku jakoby přímo v mechu lesa; a znovu začala hrát hudba, děsivá a burcující, silící úměrně s tím, jak světla slábla. Všichni upíří už zmizeli kromě mého známého, jenž sebral svou kosu i masku s držadlem a skrčil se poblíž spící dívky, a pak světla pomalu zhasínala, jenom hudba zněla mocně a silně do všeobjímající tmy. Vzápětí i ta odumřela. Na okamžik bylo v hledišti naprosté ticho.

Potom se tu a tam ozval potlesk a náhle se připojili všichni kolem nás. Rozzářila se světla podél stěn, hlavy se naklonily k sobě a všude se rozpoutala konverzace. Nějaká žena energicky vstala uprostřed řady, ačkoli jí ještě nikdo neuvolnil cestu, někdo jiný se chvatně tlačil do uličky, a už byli na nohou všichni a postupovali k východům.

Hlahol hlasů se postupně proměnil v klidný, unavený šum blazeovaného a navoněného davu, který zaplnil chodby a vestibul divadla. Kouzlo bylo pro

169

lomeno. Dveře byly otevřené do voňavého deště, klapotu koňských podkov a hlasů volajících drožku. Dole v moři židlí svítila zapomenutá bílá rukavice na zeleném hedvábném polstrování.

Seděl jsem, pozoroval, poslouchal, rukou jsem si stínil skloněný obličej před kýmkoli a před nikým, loket opřený o zábradlí, a v mém nitru přetrvávala vášnivá zlost, na rtech jsem měl stále chuť té dívky. Bylo to, jako by spolu se vzduchem prosyceným deštěm přicházela i její vůně, a v prázdném divadle jsem stále slyšel rytmus jejího srdce.

Hluboce jsem se nadechl, vychutnával dešť a pokukoval po Claudii. Seděla nesmírně tiše, ruce v rukavičkách složené v klíně.

Cítil jsem hořkou chuť v ústech a zmatek. Posléze jsem spatřil dole v uličce osamělého uvaděče, rovnal židle, sbíral pohozené programy roztroušené po koberci. Byl jsem si vědom, že tu bolest uvnitř sebe, ten zmatek, zaslepující vášně, která mě bude opouštět jen zarputile pomalu, zahladím pouze tak, že se dostanu do jedné z chodeb dole, zakrytých závěsem, zatáhnu ho do tmy a zmocním se ho, tak jak se na jevišti zmocnili toho děvčete. Chtěl jsem to udělat, a nechtěl jsem nic. Claudie mi řekla těsně u ucha: "Trpělivost, Louisi. Trpělivost!"

Otevřel jsem oči. Někdo byl nablízku, na samém okraji mého vnímání; někdo, kdo přelstil můj sluch, mou pronikavou schopnost předtuchy, jež pronikala vším jako ostré tykadlo, i když jsem byl rozptýlován, aspoň tak jsem si to myslel. Byl tu, zcela tichý, za závěsem u vchodu naší lóže, upír s kaštanovými vlasy, který stál stranou; byl na chodbě a díval se na nás. Můj předpoklad, že to on mi dal lístek do divadla, se potvrdil. Byl to zřejmě Armand.

Asi bych se vylekal, kdyby nebyl tak tichý a jeho výraz tak utkvěle zasněný. Jako by tam u té zdi stál už nesmírně dlouho, nedal najevo sebemenší změnu, když jsme se na něj dívali a potom k němu i zamířili. Jeho oči spočinuly na Claudii bez nejmenšího ohledu na lidský zvyk zastírat upřený pohled. Položil jsem jí ruku na ramena.

"Už dlouho vás hledáme," řekl jsem mu. Srdce se mi zklidnilo, jako by jeho klid pohltil mé vzrušení, mou starost, stejně jako moře do sebe pojímá věci ze země. Tuhle jeho schopnost nemůžu popsat a neuměl jsem to ani tehdy. Skutečnost, že se ji moje mysl snažila nějak vysvětlit, mě znervózňovala. Vnukal mi pocit, že ví, co dělám, a jeho klidný postoj a hluboké hnědé oči jako by naznačovaly, že to, co se mi honí hlavou, nemá žádný smysl, zvláště ne slova, která se právě snažím zformulovat. Claudie mlčela.

Odstoupil od stěny a začal scházet dolů po schodech, zároveň naznačil gestem, že nás vítá a prosí, abychom ho následovali; jeho pohyby byly plynulé

170

lé a rychlé. Moje gesta byla ve srovnání s jeho jen karikatura. Otevřel dveře v dolní stěně a pustil nás do prostor pod divadlem, když jsme šli dolů, sotva se nohama dotýkal kamenných stupňů a byl k nám zcela důvěřivě otočen zády. Vstoupili jsme do místnosti, jež vypadala jako rozlehlý podzemní taneční sál, přestavěný zřejmě ze sklepm' mnohem staršího než budova nad ním. Dveře nad námi, kudy jsme vešli, zaklaply a světlo zhaslo, dřív než jsem se mohl pořádně rozhlédnout. Slyšel jsem ve tmě zašustit jeho šaty a potom ostré škrtnutí zápalkou. Ozářila mu obličej. Za ním se pohnula jakási postava a vstoupila do světla, mladý chlapec mu podával svíčku. Pohled na něj mi rázem připomněl trýznivou rozkoš z nahé dívky na jevišti, její tělo natažené na zemi, pulsující krev. Chlapec se otočil a díval se na mě podobným způsobem jako upír s kaštanovými vlasy, jenž zatím zapálil svíčku a pošeptal mu: "Jdi!" Světlo dosahovalo až ke vzdáleným stěnám, upír zvedl svíčku a vydal se podél zdi. Naznačil nám, abychom šli za ním.

Obklopovaly nás fresky a nástěnné malby, jejich barvy byly temné a chvěly se nad tančícím plamenem; postupně jsem začal chápat námět a obsah maleb. Byl to onen strašlivý Triumf smrti od Breughela, provedený v tak impozantním měřítku, že se ty spousty příšerných figur tyčily v přitížení nad námi, necitelné kostry nesoucí bezmocné mrtvolky do páchnoucího příkopu či tlačící káru s lidskými lebkami, utínající hlavu mrtvole, která přechuhuje, nebo větší lidi na šibenicích. Zvon vyzváněl nad nekonečným peklem spálené a kouřící země, kam přicházely celé armády lidí oním strašlivým, tupým pochodem vojáků jdoucích vraždit. Odvrátil jsem se, ten hnědovlasý mě však vzal za ruku, vedl mě dál podél stěny a já jsem viděl, jak se tam pomalu zjevuje Pád andělů se zatracenými bytostmi vyhnanými z nebeských výšek do odporného chaosu hodujících netvorů. Bylo to tak živoucí, tak dokonalé, až mi šel mráz po zádech. Ruka, jež mě sem dovedla, mě znovu uchopila, ale já jsem stál a pátral v místech pod stropem, kde jsem v pološeru rozeznal dva krásné anděly s trubkami u úst. A podruhé bylo prolomeno kouzlo. Měl jsem podobně silný pocit jako prvního večera, kdy jsem vstoupil do Notre Dámy; potom se to ztratilo jako něco lehoučkého a vzácného, co mi bylo uloupeno. Svíčka se pozdvihla výš. Všude kolem se objevily hrůzné scény: mlčenliví, osudu odevzdaní a degradovaní zatracenci od Bosche, zakrvácené, do rakví uložené mrtvolky od Trainiho, příšerní jezdci na koni od Durera a přehlídka středověké dřevorezby, symbolu a leptu, zvětšená daleko přes snesitelné měřítko. I strop byl vyzdobený kostrami a práchnivějícími mrtvolami, demony a nástroji mučení, jako by tu byl přímo chrám smrti.

Nakonec jsme stanuli uprostřed sálu a svíčka vdechovala všem těm malbám kolem nás život. Začalo se mě zmocňovat hrozné delirium, to ohavné

171

proměňování prostoru, pocit, že se všechno kácí. Sáhl jsem po Claudiině ruce. Stála tam zamyšleně, s odevzdanou tváří, a když jsem se na ni podíval, její pohled byl kdesi daleko, jako by chtěla, abych ji nechal samotnou; vzápětí ode mne odběhla, její podpatky zaklapaly na kamenné podlaze jako prsty na mých spáncích, na mé lebce. Chytil jsem se za hlavu a němě zíral na podlahu, jako bych tam hledal bezpečí, jako by zvednout oči znamenalo nutnost dívat se na nějaké zoufalé utrpení, což nechci a nemohu snést. Potom jsem znovu pohlédl na upírův obličej vznášející se ve světle svíčky, do těch nestárnoucích očí lemovaných černými řasami. Jeho rty byly nehybné, ale když jsem se na něj upřeně zadíval, zdálo se mi, že se usmívá. Pozoroval jsem ho tím napjatěji, přesvědčen, že je to nějaký mocný klam, do něhož vniknu, jestliže budu nanejvýš pozorný, a čím soustředěněji jsem ho pozoroval, tím víc se mi zdálo, že se usmívá, a nakonec že je i oživen jakýmsi nehlasným šepotem, přemítáním, zpěvem. Slyšel jsem to jako cosi, co se ve tmě svíjí, jako se kroutí tapeta v žáru ohně nebo se odlupuje nátěr z obličeje hořící panenky. Cítil jsem nutkavou potřebu dotknout se ho, prudce jím zatřást, aby se ten strnulý obličej pohnul, přiznal onen tlumený zpěv. Najednou se ke mně přitiskl, rukou mě objal kolem ramen, byl tak blízko, že jsem viděl, jak se jeho husté řasy lesknou nad zářící zřítelnicí jeho oka, a cítil jsem na tváři jeho jemný dech. Bylo to delirium.

Pohnul jsem se, abych se od něj odpoutal, místo toho jsem však byl k němu přitahován a vůbec jsem se nehýbal, jeho ruka mě stále pevně tiskla, svíčka mi zářila blízko očí, takže jsem cítil její teplo; moje chladná kůže po tom teple toužila, ale najednou jsem se po ní ohnal rukou, abych ji uhasil. Nemohl jsem ji najít, viděl jsem pouze jeho zářící obličej, takhle jsem Lestatův obličej nikdy neviděl, bílý a bez pórů a tuhý a mužný. Další upír. Všichni ostatní upíři. Nekonečné procesy mého vlastního druhu.

Ten okamžik skončil.

Shledal jsem, že mám nataženou ruku a dotýkám se jeho tváře. Stál ode mne dál, jako by se ke mně nikdy netiskl, a nepokusil se mou ruku odstrčit. Ustoupil jsem, zrudlý, ohromený.

Daleko odtud v pařížské noci vyzváněl zvon, ta tupá, zlatá kola zvuku, jenž proniká zdmi a je sváděn do země trámy jako velkými píšťalami varhan. Znovu se ozval onen šepot, neartikulovaný zpěv. Přitímím jsem spatřil, jak se na mě dívá ten smrtelný chlapec, a cítil jsem horkou vůni jeho těla. Upír mu lehce pokynul a on ke mně přistoupil, jeho oči byly bez bázně, byly vzrušující. Položil mi ruce kolem ramen.

Nikdy jsem nic takového nepocítil, dosud jsem nezažil, aby se smrtelník při plném vědomí takhle poddal. Ale dřív než jsem ho mohl v jeho vlastním

172

zájmu odstrčit, zahlédl jsem na jeho jemném krku modravé podlitiny. Nabízel mi je. Přitiskl se ke mně celým tělem a já jsem cítil, jak se tvrdá tuhost jeho pohlaví pod oděvem tiskne k mé noze. Zalapal jsem po dechu, on se ke mně přimkl ještě víc, dotýkal se svými rty něčeho, co mu jistě připadalo chladné a neživé, a já jsem vnořil zuby do jeho kůže, tělo jsem měl stnulé, to tvrdé pohlaví na mě naráželo a já jsem ve své vášni chlapce zdvihl z podlahy. Vlna za vlnou se převalovala z jeho srdce do mě, kymácel jsem se s ním, byl tak lehoučký, hltal jsem ho, jeho extázi, jeho vědomou rozkoš.

Potom, slabý a prudce oddychující, jsem ho uviděl opodál, moje náruč byla prázdná, ústa ještě plná chuti jeho krve. Ležel proti upírovi s kaštanovými vlasy, paži kolem jeho pasu, a hleděl na mě tímtež pokojným pohledem jako upír, oči zamlžené a oslabené tím, jak mu unikal život. Pamatuju si, že jsem se k němu mlčky blížil, zřejmě neschopen ovládnout se; ten pohled se mi vysmíval, ten vědomý život mi vzdoroval; měl umřít, ale nechtěl, chtěl žít dál, přežít onen intimní styk! Otočil jsem se. Množství upírů se pohybovalo v temnu, jejich svíčky se míhaly v chladném vzduchu a nad nimi se nejasně rýsovaly obrysy postav: spící mrtvola ženy, kterou pustoší sup s lidskou tváří, nahý muž přivázaný za ruce i nohy ke stromu a vedle něj visící torzo jiného muže, jehož oddělené ruce jsou přivázané k další větví a na kůlu je napichnuta jeho hlava s otevřenýma očima.

Znovu se ozval ten slaboučký, nadpozemský zpěv. Pomalu ve mně odezníval hlad, ale v hlavě mi bušilo a měl jsem dojem, že se plameny svíček spojují v zářící kruhy světla. Náhle se mě někdo dotkl, hrubě do mě strčil, až jsem málem ztratil rovnováhu, a když jsem se narovnal, spatřil jsem úzkou, hranatou tvář onoho šaškovského upíra, kterým jsem opovrhoval. Vztáhl ke mně bílé ruce. Ten druhý, stojící opodál, se postavil mezi nás. Oba stáli nehybně jako sochy, oči upřené na sebe, a čas utíkal jako vlna za vlnou, když se voda při odlivu stahuje z pláže. Nevím, jak dlouho jsme tam my tři v tom pološeru stáli. Jevili se mi naprosto nehybní, jenom plápolající knoty za nimi v sobě měly život. Vzpomínám si, že jsem tápal podél stěny, až jsem našel široké dubové křeslo a sesul jsem se na něj. Claudie kdesi poblíž s někým hovořila tlumeným, líbezným hlasem. Čelo jsem měl zbrocené krví a potem.

"Pojď se mnou," vyzval mě upír s kaštanovými vlasy. Pátral jsem v jeho obličejí po pohybu rtů, jenž musel předcházet zvuku, ale bylo to beznadějně. Potom jsme šli dolů po dlouhém kamenném schodišti, hluboko pod město, Claudie před námi, její dlouhý stín se táhl po zdi. Vzduch tam byl chladný a osvěžující, voněl vodou, na kamenech lpěly kapičky a ve světle svíčky vypadaly jako krůpěje zlata.

Vešli jsme do malé komory, v hlubokém krbu vytesaném do skály hořel

173

i oheň. Na druhém konci stála postel zabudovaná do kamene, obehnaná mosaznými mřížemi. Nejdřív jsem tyto věci viděl jasně, a viděl jsem i stěnu obloženou knihami proti krbu, u ní dřevěný stůl, a na druhé straně rakev. Potom se celá místnost začala potácet, upír s kaštanovými vlasy mě uchopil za ramena a dovedl mě ke koženému křeslu. Oheň mi sálal na nohy, dělalo mi to dobře, ostře a jasně jsem vnímal, jak mě vyvádí z omámení, v němž jsem byl. Seděl jsem opřen zády, oči jen napůl otevřené, a snažil jsem se znovu vnímat všechno kolem sebe. Z postele opodál bylo pódium a na něm mezi damaškovými polštáři seděl teď chlapec, černé vlasy rozdělené uprostřed pěšinkou a zastrčené za uši, takže vypadal ve svém zasněném, horečnatém stavu jako jeden z těch ohebných hermafroditních tvorů z Botticelliho obrazů. Vedle něj ležela Claudie, bílou ruku na jeho zdravě červeném těle, tvář zabořenou do jeho krku. Velitelský upír s kaštanovými vlasy se na to díval, ruce složené na prsou, a když se pak Claudie odtáhla, chlapec se roztřásl. Upír jí pomohl vstát, jemně, jak bych to udělal já, chytila se ho kolem krku, oči malátně přivřené, rty zrudlé krví. Posadil ji na psací stůl a ona se položila na záda vedle knih vázaných v kůži, ruce jí půvabně padly do klína na levandulovou sukni. Chlapec zabořil obličej do polštářů a usnul.

V tom pokoji bylo cosi, co mě znepokojovalo, nevěděl jsem však, co to je. Netušil jsem ani, co není v pořádku se mnou, byl jsem energicky vytržen ze dvou nelitostných, stravujících stavů: z pohroužení do oněch pochmurných maleb a ze zabíjení, jemuž jsem se oddal sám, v očích jiných necudně.

Nevěděl jsem, co mě ohrožuje, čemu se moje mysl snaží uniknout. Zadíval jsem se na Claudii, jak ležela u knih mezi předměty na psacím stole: bíle natřenou lebkou, svícem, otevřenou pergamenovou knihou, jejíž ručně malované písmo se lesklo ve světle svíčky; nad ní mě upoutala lakovaná, lesklá malba středověkého ďábla s rohy a kopyty, jeho zvířecí figura se vznášela nad sabatem čarodějnic, které se mu klaněly. Claudiina hlava byla právě pod ním, její uvolněné kadeře ho hladily; dívala se na hnědovlasého upíra široce rozevřenýma, užaslýma očima.

"Toho chlapce neprobudíme, když budeme mluvit," řekl upír. "Přijel jste z takové dálky, tak dlouho jste cestoval!" Můj zmatek postupně odezníval, jako vyvane kouř stoupající v proudu čerstvého vzduchu. Ležel jsem probuzen, zcela klidný a díval jsem se na něj, jak seděl v křesle proti mně. I Claudie se na něj dívala. Očima přebíhal z jednoho na druhého, jeho hladká tvář a pokojné oči byly stejné jako po celou tu dobu, snad se vůbec nikdy neměnily.

"Moje jméno je Armand," oznámil. "Poslal jsem Santiaga, aby vám předal pozvánku. Znáám vaše jména. Vítám vás ve svém domě!"

174

Sebral jsem všechny síly k odpovědi a můj hlas mi zněl cize, když jsem mu vyprávěl, jak jsme se báli, že jsme na světě sami.

"Jak jste začali existovat?" zajímal se. Claudie zvedla nepatrně ruku z klína, její oči mechanicky sklouzly z jeho obličeje na mě. Zaznamenal jsem to a věděl jsem, že i on si toho jistě všiml, ačkoli to na sobě nedal znát. "Nehodláte odpovědět," pronesl Armand hlasem ještě odměřenějším, než jakým mluvila Claudie, daleko méně lidským, než je můj. Cítil jsem, že znovu sklouzávám do úvah o tom hlasu a o jeho očích, od nichž jsem se musel odtrhávat jen s velkým úsilím.

"Vy jste vůdce té skupiny?" zeptal jsem se.

"Ne v tom smyslu, jaký přikládáte slovu vůdce. Ovšem kdyby tu byl vůdce, byl bych to já."

"Nepřišel jsem... Prominete mi? Nemám v úmyslu hovořit o tom, jak jsem se stal upírem. To pro mě není tajemství, takže to ani není můj problém. Pokud nemáte takovou moc, abych vám byl povinen poslušností, nechtěl

bych o těch věcech mluvit."

"A kdybych vám řekl, že opravdu mám takovou moc, respektoval byste to?" zeptal se.

Nedokážu popsat způsob jeho řeči. Při každé promluvě jako by se vynořoval z kontemplace, a přitom se ani nepohnul, vypadal neustále jako ve střehu. To mě rozčilovalo, rozptylovalo to mou pozornost, protože jsem byl zároveň mocně upoutáván jeho okolím, prostotou oné místnosti, hřejivou kombinací nezbytných věcí: knih, stolu, dvou pohodlných křesel u krbu, rakve, obrazů. Ve srovnání s tím mi připadal přepych hotelových pokojů vulgární, ba co víc, nesmyslný. Tady mi všechno bylo srozumitelné, kromě toho smrtelného chlapce, toho spícího chlapce, jehož jsem vůbec nechápal. "Nejsem si tím jist," odpověděl jsem, neschopen odtrhnout oči od ohavného středověkého Satana. "Rád bych věděl, z čeho... od koho to vzešlo. Jestli to vzešlo od jiných upírů... nebo odjinud."

"Odjinud?" zeptal se. "Co znamená odjinud?"

"Tohle!" ukázal jsem na onen středověký výjev.

"To je jen obraz," řekl.

"Nic víc?"

"Nic víc."

"Ale Satan... Nějaká satanská síla, nedala vám tu vaši sílu, ať už jako vůdci ce, nebo jako upíra?"

175

"Ne," opáčil tak klidně, že jsem nedokázal poznat, co si myslí o mých otázkách, pokud si o nich vůbec něco myslí tím způsobem, jakým se podle mých vědomostí přemýšlet má.

"A ti další upíři?"

Ne "

"iC.

"Takže nejsme..." naklonil jsem se dopředu, "...děti Satana?"

"Jak bychom mohli být Satanovými dětmi? Vy věříte, že Satan vytvořil svět kolem nás?"

"Ne, věřím, že ho stvořil Bůh, pokud ho vůbec někdo stvořil. Musel tedy stvořit i Satana a já chci vědět, jestli my jsme jeho děti!"

"Zcela správně. Pokud tedy Bůh stvořil Satana, vyplývá z toho, že všechna Satanova moc pochází od Boha, a že je tedy Satan prostě boží dítě a my jsme také boží děti. Žádné Satanovy děti ve skutečnosti neexistují."

Nemohl jsem v tu chvíli skrýt své city. Seděl jsem opřen o kožené opěradlo a díval se na ten malý dřevoryt ďábla, uvolněn na okamžik z pocitu vázanosti Armandovou přítomností a ponořen do myšlenek, do nepopíratelných důsledků jeho prosté logiky.

"Proč vás to tolik znepokojuje? Jistě vás to, co jsem řekl, nepřekvapilo. Proč si to tak připouštíte?" vytrhl mě z úvah.

"Rád vám to vysvětlím," začal jsem. "Vím, že jste dominantní upír, respektuji vás. Ale nejsem schopen vašeho odpoutání, vaší neúčastnosti. Vím, co to je, sám to ovšem nemám a pochybuji, že to kdy mít budu. S tímto stavem věci jsem se smířil."

"Rozumím vám," přikývl. "Pozoroval jsem vás v divadle, vaše utrpení, váš soucit s tím děvčetem. Viděl jsem váš vřelý vztah k Denisovi, když jsem vám ho nabídl; vy umíráte, když zabijíte, jako byste cítil, že si zasluhujete umřít, a omezujete se na minimum. Proč byste se měl s takovým pocitem utrpení a smyslem pro spravedlnost považovat za Satanovo dítě?"

"Jsem zlý, zlý jako každý upír, který kdy žil! Zabíjel jsem znovu a znovu, a budu to dělat dál. Vzal jsem si toho chlapce, Denise, když jste mi ho dal, ačkoli jsem nemohl vědět, jestli to vůbec přežije."

"Proč byste se tím měl stát stejně špatným jako kterýkoli jiný upír? Copak neexistují rozličné stupně zla? Je snad zlo velická nebezpečná propast, kam se zřítíme při prvním hříchu a dopadneme až na dno?"

"Ano, myslím, že je," přisvědčil jsem. "Není to tak logické, jak by se vám to asi líbilo, ale je to taková tma, taková prázdnota! A není v tom útěchy."

"Jenže vy nejste spravedlivý," namítl a v hlase mu zazněl první náznak citového zaujetí. "Jistě přisuzujete dobrou značnou stupňovitost a proměnlivost. Je dobrota dítěte, ta spočívá v nevinosti, a je dobrota mnicha, který dal všechno, co měl, jiným a žije odříkáním a službou. Dobrota svatých, dobrota hodné hospodyně. Jsou všechny na téže úrovni?"

"Ne, ale jsou všechny stejně a nekonečně odlišné od zla," odpověděl jsem.

176

Dosud jsem nevěděl, že o těchto věcech smýšlím takhle. Ted' jsem je vyslovoval jako své názory. Byly to mé nejhlubší pocity zformulované tak, jak bych to nikdy nedokázal, kdybych je nepromýšlel v rozhovoru s někým jiným. Měl jsem tehdy za to, že moje mysl je do jisté míry pasivní. Mohla se vzbudit a vytvořit myšlenku ze zmatku touhy a bolesti jenom tehdy, když byla vyburcována jinou myslí, když jí byla zúrodněna, hluboce vzrušena, a tím dohnána k formulaci závěrů. Pocítil jsem zcela výjimečnou, nesmírně pronikavou úlevu. Mohl jsem si snadno vyvolat a znovu protrpět ten okamžik před dávnou dobou a v jiném století, kdy jsem stál u paty Babettina schodiště, vrátit si tu neustálou, kovově chladnou frustraci let strávených s Lestatem a pochopit svou vášnivou a marnou náklonnost ke Claudii, kdy se moje samota skryla za jemný požitek smyslů, stejných smyslů, které toužily po zabíjení. Viděl jsem v duchu ten opuštěný vrchol hory ve východní Evropě, kde jsem se musel postavit onomu tupému upírovi a v rozvalinách kláštera ho zabít. A bylo mi, jako kdyby se to velké toužení mé mysli znovu probudilo, aby bylo ukojeno. To jsem cítil navzdory svým

vlastním slovům Aleje to taková tma, taková prázdnota a není v tom útěchy.

Pohlédl jsem na Armanda, na jeho velké hnědé oči v pevné tváři nepodléhající času; díval se na mě znovu jako na obraz a já jsem pocítil to pomalé proměňování hmotného světa, jaké jsem zakusil u maleb v plesovém sále, tlak onoho deliria, tak strašné procitnutí potřeby, že i samotný slib jejího naplnění v sobě měl nesnesitelnou možnost zklamání. A stále tu byla otázka, ta hrozná, prastará, pronásledující otázka zla.

Složil jsem hlavu do dlaní, jak to dělají smrtelní lidé, když jsou v hlubokých nesnázích, že si totiž instinktivně zakryjí obličej, zvednou ruce k mozku, jako by si na něj chtěli sáhnout a probudit ten orgán z agónie.

"A jak se to zlo uskutečňuje?" ozval se Armand. "Jak je někdo zbaven milosti a v jediném okamžiku se stane tak zlým jako tribunál lůzy za Revoluce nebo nejkrutější římský císař? Stačí pouze zanedbat nedělní mši či rozkousat svatou hostii? Nebo ukrást bochník chleba, případně se vyspat se sousedovou ženou?"

"Ne," zavrtil jsem hlavou, "to rozhodně ne."

"Ovšem jestli zlo není odstupňované a jestli opravdu existuje něco jako stav zla, stačí přece jediný hřích. Netvrdil jste to tak? Že Bůh existuje a..." "Nevím, jestli Bůh existuje," přerušil jsem ho. "Podle všeho, co skutečně vím... neexistuje."

"Pak nezáleží ani na hříchu," řekl. "Zlo nespočívá ve hříchu." "To není pravda. Protože jestli není Bůh, potom jsme my bytosti s nejvyšším stupněm vědomí ve vesmíru. My jediná chápeme plynutí času a hodnotu

m

každé minuty lidského života. A to, v čem spočívá zlo, skutečné zlo, je zmaření jediného lidského života. Jestli člověk zemře zítra, pozítří nebo až nakonec... na tom nezáleží. Protože jestli Bůh neexistuje, tento život... každá jeho vteřina... je všechno, co máme."

Seděl zvrácen dozadu, jako by se na okamžik zarazil, zamhouřil oči a pak je upřel do plamenů. Poprvé hleděl někam mimo mne a já jsem se na něj mohl dívat nepozorován. Dlouho tak seděl a já jsem cítil jeho myšlenky, jako by se zhmotňovaly ve vzduchu v podobě kouře. Neznal jsem jejich obsah, cítil jsem však jejich sílu. Zdálo se mi, že má kolem sebe auru, a ačkoliv jeho obličej byl velmi mladý, což, jak jsem věděl, nic neznamenalo, vypadal nekonečně starý, moudrý. Nemůžu to popsat, protože nedokážu vysvětlit, jak mladistvé rysy jeho tváře i oči vyzařovaly zároveň prostotu, stáří a zkušenost.

Potom vstal a pohlédl na Claudii, ruce volně složené za zády. Chápal jsem, že celou tu dobu mlčela, tohle nebyly její problémy. Byla okouzlena jím, na něj čekala a nepochybně se během našeho rozhovoru od něj učila. Pochopil jsem ještě něco jiného, když se teď na sebe dívali. Předtím se jí uklonil jakoby na vlastní rozkaz, odvykl už lidské gestikulaci, vzešle z nutnosti, z rituálu, z výkyvů mysli. Jeho nynější mlčenlivost nebyla pozemská. A ona, což jsem u ní ještě nikdy nepozoroval, byla stejně mlčenlivá. Dívali se na sebe s nadpřirozeným porozuměním, z něhož jsem byl já prostě vyloučen.

Byl jsem pro ně něčím, co se otáčí a vibruje, jako byli pro mě smrtelní lidé. Když se zase ke mně otočil, věděl jsem, že poznal, že ona nevěří nebo nesdílí moje pojetí zla.

"Tohle je jediné skutečné zlo, které ještě zůstalo," pronesl náhle.

"Ano." Cítil jsem, že to vše stravující téma znovu ožilo a smazalo veškeré souvislosti, jaké pro mě vždy mělo.

"Je to tak," přisvědčil. Jeho slova mě šokovala a prohloubila můj smutek a zoufalství.

"Takže Bůh neexistuje... vy nemáte žádnou povědomost o jeho existenci?"

"Nemám."

"Žádnou povědomost," opakoval jsem beze strachu ze své prostoty, ze své ubohé lidské bolesti.

"Žádnou," zdůraznil.

"A žádný upír tedy nerozmlouval s Bohem nebo s ďáblem?"

"Žádný upír, kterého jsem kdy poznal," řekl zamyšleně a v očích mu tančily plameny. "A pokud vím, jsem dnes, po čtyřech stech letech, nejstarší žijící upír na světě."

Podíval jsem se na něj udiveně.

Pak mi to začalo pronikat do vědomí. Bylo to, jak jsem se vždycky obával,

178

vyvolávalo to strašně silný pocit osamělosti, naprostou beznaděj. Věci půjdou dál jako dřív, pořád a pořád. Moje hledání bylo u konce. Seděl jsem apaticky a hleděl do plápolajícího ohně.

Bylo by zbytečné opustit ho a jet dál, cestovat po světě jenom proto, abychom slyšeli stále totéž. "Čtyři sta let," opakoval jsem po něm, "čtyři sta let!" Pamatuji si, že jsem se pořád díval do ohně. Jedno poleno pomalu zapadávalo hloub do plamenů, bylo poseto drobnými dírkami plnými jakési látky, která jím prostupovala skrz naskrz a vzňala se nejdřív, a v každé z těch dírek tancoval droboučký plamínek mezi velkými plameny: všechny ty plamínky s černými tlamičkami mi připomínaly obličej, tvořící sbor; ten sbor zpíval beze zpěvu. Sbor nepotřeboval zpívat; jedním dechem vytvářel v ohni, který byl trvalý, svou nehlasnou píseň.

Náhle se Armand pohnul, jeho šaty hlasitě zašustěly, světlo a stín se rozkomiňaly, a už mi klečel u nohou, vztáhl ruce a uchopil mou hlavu, oči mu plály.

"To zlo, to vaše pojetí zla, je výsledek zklamání, hořkosti! Nechápete to? Děti Satana! Děti Boha! Je tohle ta jediná otázka, jakou mi přinášíte, je to ta jediná síla, která vás posedla, až vy sám z nás musíte dělat bohy a ďáblы, když jediná síla, která existuje, je uvnitř nás samých? Jak můžete věřit v ty staré fantastické lži, v ty mýty, v emblémy nadpřirozeného?" Chňapl po ďáblы, jenž visel nad Claudiinou hlavou, tak rychle, že jsem ani nepostřehl jeho pohyb.

Zahlédl jsem jen, jak se démon přede mnou potměšile zašklebil a potom se kroutil v plamenech.

Když to vykřkl, něco se ve mně zlomilo, cosi se odervalo a přívál citů zaplavil každý můj sval. Vstal jsem a odtáhl se od něj.

"Zbláznil jste se?" Byl jsem udiven vlastním hněvem, svým zoufalstvím. "Stojíme tu nesmrtelní, nestárnoucí, vstáváme každý večer, abychom nasýtili tu svou nesmrtelnost lidskou krví, a tamhle na vašem stole sedí vedle vědomostí věků dokonale dítě, stejně démonické jako my! A vy se mě ptáte, jak můžu věřit, že najdu smysl v nadpřirozenu? Když vidím, čím jsem se stal, můžu zatraceně dobře věřit v cokoli! Vy ne? A když tomu věřím, když jsem takhle prokletý, můžu teď přijmout nejfantastičtější pravdu ze všech že v tom všem není žádný smysl?"

Odvrátil jsem se od jeho neskonaleho údivu. Tiskl si pěst na ústa, prsty zatínal do dlaně.

"Nechodte pryč! Vraťte se..." šeptal.

"Ne, teď ne. Nechtě mě jít. Jenom na chvíli... mě nechtě jít. Nic se nezměnilo, všechno zůstalo, jak bylo. Musím to strávit... ale teď mě nechtě jít!" Než jsem zavřel dveře, ohlédl jsem se. Claudie za mnou otočila pouze

179

hlavu, jinak seděla jako dřív, ruce na kolenou. Pokynula mi sotva patrně, pousmála se s nádechem smutku z toho, že musím odejít.

Přál jsem si uniknout z divadla a toulat se pařížskými ulicemi, aby se ve mně všechny ty otřesy postupně obrousily. Když jsem však tápal kamennou chodbou sklepení, zmocnil se mě zmatek. Byl jsem asi neschopen uplatnit vlastní vůli. Více než jindy mi připadalo absurdní, že je Lestat mrtev, pokud opravdu zemřel; a když jsem ho zpětně posuzoval, což jsem, jak se zdá, dělal pořád, zdál se mi mnohem vlídnější než dřív. Byl ztracený stejně jako my ostatní. Nebyl žárlivý ochránce nějakých vědomostí, které by nechtěl sdílet s jinými. Nevěděl nic. Nebylo nic, co by bylo možno vědět.

Jenže to nebyla ona myšlenka, jež se mi postupně vyjasňovala. Nenáviděl jsem ho z nesprávných důvodů; jistě, tak to bylo. Ani teď jsem tomu ovšem plně nerozuměl. Nakonec jsem si ve zmatku sedl na ty temné schody, světlo z plesového sálu vrhalo na hrubou podlahu můj vlastní stín, držel jsem se rukama za hlavu, zmáhala mě zemdlenost. Tělo mi říkalo: Spi! Ale hlouběji v mysli mi znělo: Sni! Ještě jsem se ani nepohnul, abych se vrátil do hotelu SaintGabriel, jenž mi teď připadal velice bezpečný a příjemný místo jemné a luxusní smrtelné útěchy, kde můžu ležet v hnědofialovém sametovém křesle, položit si nohu na divan a pozorovat, jak plameny v krbu olizují mramorové desky, zhlížet se v dlouhých zrcadlech jako zamyšlený člověk. Uteč tam, šeptal jsem si, uteč všemu, co tebou zmítá! A znovu se mi vynořila ta myšlenka: Křivdil jsem Lestatovi, nenáviděl jsem ho z úplně nesprávných důvodů. Mumlal jsem si to, snažil jsem se to stáhnout zpátky z temné, neartikulované tůně své mysli, a ten šepot se odrážel od kamenné klenby schodiště.

Potom ke mně dolehl tichý hlas, příliš jemný na smrtelného člověka: "Proč je to tak? Proč jsi mu křivdil?"

Otočil jsem se tak prudce, až jsem ztratil dech. Nedaleko mě seděl upír, tak blízko, že se špičkou boty skoro dotýkal mého ramene, skrčené nohy měl těsně přitažené k tělu a rukama je objímal. Zprvu jsem si myslel, že mě klame zrak. Byl to ten šaškovský upír, jemuž Armand říkal Santiago.

Nyní v jeho chování nic neprozrazovalo jeho dřívější osobnost, tu ďábelskou nenávist, kterou jsem okusil teprve před několika hodinami, když se na mě sápal a Armand ho udeřil. Zíral na mě přes kolena, vlasy měl rozčuchané, ústa ochablá a bez úskočného výrazu.

"Pro nikoho jiného to nemá význam," řekl jsem a strach ve mně opadl.

"Ale vyslovil jste jméno, slyšel jsem, jak jste někoho jmenoval."

"To jméno už nehodlám opakovat." Díval jsem se stranou. Poznal jsem, jak docílil, že jsem jeho příchod nezpozoroval: jeho stín ho neprozradil, pro

180

tože se skrčil do mého stínu. Představa, jak se plíží po těch kamenných schodech a sedá si za mnou, mě poněkud zneklidnila. Všechno na něm bylo zneklidňující a připomnělo mi to, že mu v žádném případě nemohu důvěřovat. Armand se ke mně i přes svou hypnotickou přitažlivost choval naprosto otevřeně a díky tomu ze mě vytáhl bez jediného slova celý stav mé mysli. Tenhle upír však byl lhář a já jsem cítil jeho sílu, krutou, násilnou sílu, která byla skoro stejně velká jako Armandova.

"Přišel jste do Paříže, protože jste nás hledal, a teď tu sedíte sám na schodech," řekl smířlivým tónem. "Proč nepřijdete k nám nahoru? Proč s námi nemluvíte a nevyprávíte nám o té osobě, jejíž jméno jste vyslovil? Já vím, kdo to byl, já to jméno znám."

"Neznáte, nemůžete ho znát. Byl to smrtelný člověk," bránil jsem se spíš instinktivně než z přesvědčení. Znervózňovalo mě pomyšlení na Lestata, představa, že by tenhle tvor mohl něco vědět o jeho smrti.

"Přišel jste sem, abyste přemítal o smrtelnících, o spravedlnosti pro smrtelníky?" zeptal se, ale v hlase neměl ani výčitku, ani posměch.

"Přišel jsem, abych byl sám, nechci vás tím urazit," zabručel jsem.

"Být sám v takovém rozpoložení mysli, kdy jste ani neslyšel mé kroky... Líbíte se mi. Byl bych rád, kdybyste šel nahoru." Když mluvil, pomalu mě zvedal na nohy vedle sebe.

V tom okamžiku propustily dveře Armandovy komůrky do chodby dlouhý pruh světla. Slyšel jsem ho, jak přichází, a Santiago mě pustil. Stál jsem tam celý zmatený. Armand se objevil u paty schodiště s Claudii v náručí. Měla ve tváři týž prázdny výraz jako po celou dobu mého rozhovoru s Armandem. Zdálo se, že je hluboce ponořená do vlastních

myšlenek a nevnímá nic kolem sebe, nevěděl jsem, co si o tom mám myslet. Rychle jsem ji od Armanda převzal a ucítil jsem její hebké údy, jako bychom spolu byli v rakvi a oddávali se ochrnujícímu spánku.

Armand Santiaga odstrčil mocným úderem. Zdálo se mi, že Santiago prudce upadl na záda, ale hned zase vstal a Armand ho odtáhl na horní plošinu schodiště. To všechno se udalo tak rychle, že jsem zahlédl jenom šmouhy jejich oděvů a zaslechl vrzání jejich bot. Potom stál Armand nahoře na schodišti a já jsem vystoupil k němu.

"Dnes v noci byste se stěží dostali z divadla v bezpečí," pošeptal mi. "On vás podezírá. Domnívá se, že má právo poznat vás lip. Vaše bezpečnost závisí na něm." Vedl mě pomalu do plesového sálu, pak se ke mně obrátil a přitiskl mi rty skoro až k uchu: "Musím vás varovat. Neodpovídejte na otázky. Ptejte 1 se a otevře se vám jeden cípek pravdy za druhým, ale neodpovídejte na nic, na nic, zvláště ne o svém původu."

181

1

Pokynul mi, abych šel za ním do šera, kde byli shromážděni ostatní ve skupinkách jako antické mramorové sochy, jejichž obličej a ruce se až příliš podobají našim. Měl jsem tenkrát silný pocit, že jsme všichni z téhož materiálu, což mě za ty dlouhé roky v New Orleansu napadlo jen příležitostně. Rušilo mě to, zvláště když jsem viděl jedince či skupiny, jak se odrážejí ve vysokých zrcadlech, která probleskovala mezi těmi ohavnými nástěnnými malbami.

Claudie se zřejmě probudila, když jsem našel vyřezávané dubové křeslo a usadil se v něm. Opřela se o mě a řekla cosi podivně nesouvislého, z čeho jsem vyrozuměl, že se mám zachovat podle Armandovy rady, neprozrazovat nic o našem původu. Chtěl jsem si s ní teď pohovořit, ale všiml jsem si, že nás Santiago sleduje, že střídavě upírá pohled na nás a na Armanda. Několik ženských upírů se shromáždilo kolem Armanda a já jsem pocítil pobouření, když jsem viděl, jak ho objímají kolem pasu. Nepoděsily mě jejich nádherné tvary, jemné rysy a půvabné ruce, po upířím způsobu jakoby vyřezané ze skla, nebo jejich uhrančivé oči poděsila mě moje vlastní divoká žárlivost. Byl jsem otřesen, když jsem je viděl tak těsně u něj, a sledoval jsem, jak se obrací a každou z nich líbá. Když je pak přivedl ke mně, byl jsem nejistý a zmatený.

Zapamatoval jsem si jména Estela a Celesta, porcelánové krasavice, jež se s Claudii mazlily jako slepci, hladily ji rukama po zářivých vlasech, dotýkaly se jejich rtů, a ona to všechno snášela s očima stále ještě zaměřenými a nepřítomnými a s vědomím, jež jsem sdílel, ony však zřejmě nebyly schopny to pochopit: že může ženská mysl, stejně bystrá a jasná jako jejich, žít uvnitř dětského těla. Udivovalo mě, když se kvůli nim nakrucovala, roztahovala svou levandulovou sukýnku a chladně se usmívala jejich obdivu. Jak často jsem asi zapomínal mluvit s ní jako s dítětem, mazlit se s ní zcela volně, brát ji do náruče s bezstarostností dospělého! Moje mysl se zaměřovala třemi směry: k oné noci v hotelu SaintGabriel, což se mi zdálo být už před rokem, kdy hovořila se skrytou hořkostí o lásce; k mému šoku, když mi Armand vyjevil, či spíš nevyjevil nic; a k tichému zaujetí upírů Kolem mě, kteří si šeptali v šeru pod těmi groteskními malbami. Neboť jsem se od nich v mnohém poučil, aniž jsem jim položil stejnou otázku. Život upírů v Paříži byl vším tím, čeho jsem se obával, vším, co to malé jeviště v divadle nad námi naznačilo.

Zdejší malby byly plně oceňovány a skoro každé noci doplňovány, když některý z upírů přinesl do domu novou rytinu nebo obraz nějakého současného umělce. Celesta mě držela studenou rukou za paži a hovořila s opovržením o lidech jako původcích těch obrazů, a Estela, která chovala Claudii

182

na klíně, zdůrazňovala mně, naivnímu obyvateli kolonie, že upíři sami takové hrůzy netvoří, nýbrž je pouze shromažďují, a znovu a znovu tvrdila, že lidé jsou schopni daleko většího zla než my.

"Vytvářet takové malby je zlo?" zeptala se mírně Claudie. Celesta si odhrnula černé kadeře z čela a zasmála se. "Co je možné si představit, to je možné udělat," odpověděla rychle, v očích se jí však zrcadlilo potlačené nepřátelství.

"Samozřejmě se snažíme soupeřit s lidmi v zabíjení všeho druhu, to se nedá nic dělat!" Sklonila se a pohlédla Claudii. Ta se na ni jen dívala a pozorovala její nervózní smích. Přiblížil se Santiago a začal hovořit o tom, že bydlíme v hotelu SaintGabriel; je to strašně riskantní, prohlásil s přehnaným gestem. Ukázalo se, že naše pokoje dobře zná, což bylo velmi podivné. Věděl o truhle, v níž jsme spali, zdálo se mu to nekultivované.

"Pojďte sem!" vyzval mě s tou skoro dětskou prostotou, jakou projevil už

na schodech. "Bydlete tu s námi a tamta nechutnost už nebude nutná, my tu máme své strážce. A povězte mi, odkud přicházíte!" Přiklekl ke mně a položil ruku na opěradlo mého křesla. "Ten váš hlas... Já ten přízvuk znám, řekněte ještě něco!"

Představa, že moje francouzština má cizí přízvuk, mě nevím proč poděsila, ale tím jsem se v tu chvíli nemohl zabývat. Byl cílevědomý a vtíravě dychtivý a já jsem v něm spatřoval odraz vlastní dychtivosti. Upíři kolem nás hovořili, Estela vysvětlovala, že černá je barva upířských šatů, že Claudii dětský oblek v pastelových barvách je krásný, ale nehodí se pro ni.

"Splýváme s nocí," pravila. "Máme pohřební lesk." A potom, aby zmírnila svou kritiku, přitiskla tvář na tvář Claudie a smála se, Celesta i Santiago se taky smáli, celý sál jako by ožil nadpozemským zvonivým smíchem, nadpřirozené hlasy se odrážely od malovaných stěn a rozvlnily slabé plamínky svíček.

"Ach, ale jak zakrýt takovéhle kadeře," zvolala Celesta, když si hrála

s Claudiiinými zlatými vlasy. A já jsem si uvědomil, co muselo být každému zřejmé: že si všichni barví vlasy načerno, kromě Armanda; a to spolu s černými oděvy přispívalo právě k onomu nepřijemnému dojmu, že všichni jsme sochy udělané stejným dlátem a natěračským štětcem. Nemůžu ani dost zdůraznit, jak tísnivě to na mě působilo. Jako by mi to

hnulo něčím hluboko

uvnitř, co jsem plně nechápal.

Přešel jsem od nich k jednomu z těch úzkých zrcadel a pozoroval jsem je v něm. Claudie uprostřed nich zářila jako klenot, stejně jako ten smrtelný chlapec, který spal dole. Uvědomil jsem si, že jsou všichni strašným způsobem nudní: jednotvární, jednotvární, kamkoli se podívám, jejich blýskavé

183

O">

oči se stále opakují, jejich inteligence je jako monotónní hlas mosazného zvonu.

Jenom nové poznatky, jež jsem doufal získat, mě odváděly od těchto myšlenek.

"Upíři východní Evropy," vykládala právě Claudie, "jsou odporná stvoření. Co ti mají s námi společného?"

"Strašidla," odpověděl Armand tiše přes vzdálenost, která mezi nimi byla, když předtím použil své nadpřirozené schopnosti, aby slyšel hovor tlumenější než šepot. Sál ztichl.

"Jejich krev je jiná, špatná. Rozmnožují se jako my, ovšem bez dovednosti a péče. V dřívějších dobách..." Náhle přestal mluvit. Viděl jsem jeho obličej v zrcadle. Byl podivně ztuhlý.

"Povězte nám něco o těch dřívějších dobách," ozvala se Celesta pronikavým hlasem. V jejím tónu bylo cosi neřestného.

Santiago navázal stejně loudivým způsobem: "Ano, řekněte nám o slavnostech démonů a o bylinkách, které nás udělají neviditelnými!" Usmíval se. "A o upalování na hranicích!"

Armand se upřeně díval na Claudii. "Střežte se těch stvůr," varoval ji a jeho pohled sklouzl přes Santiaga a pak přes Celestu. "Takové obludy! Napadnou vás, jako byste byli smrtelní lidé."

Celesta se otřásla a vyslovila něco pohrdlivého, jako aristokrat, který hovoří o neurozeném jmenovci. Pozoroval jsem Claudii, protože se mi zdálo, že se jí oči zase zamlžily jako předtím. Najednou odvrátila pohled od Armanda.

Znovu se zvedly hlasy ostatních, strojené společenské tlachání o zážitcích z nočního zabíjení, líčící to či ono setkání beze stopy citu, čas od času vybuchly výzvy ke krutosti jako zášlehy bílého blesku: vysoký, hubený upír v jednom koutě byl obviňován ze zbytečného romantizování smrtelného života, z nedostatku odvahy, z toho, že odmítl udělat nejzábavnější věc ve chvíli, kdy se mu nabízela. Byl to prostý upír, nerozhodný, pomalý v řeči, upadal na delší dobu do netečného mlčení, jako by toužil co nejdřív zalézt do své rakve a zůstat tam. Ale zatím ho tu zdržoval tlak té nepřirozené skupiny, která si udělala z nesmrtelnosti společenský klub. Co by jim řekl Lestat? Byl tady? Co ho přimělo k odchodu? Nikdo mu neporoučel, byl pánem svého malého kroužku; ale jak by tihle oceňovali jeho vynalézavost, to, že si hrál se svými obětmi jako kočka s myší? A promarnit... To slovo, jež pro mě jako novopečeného upíra bylo veledůležité, se tu vyslovovalo skoro pořád. Ty jsi promarnil příležitost zabít to dítě, ty jsi promarnila příležitost vystrašit tu chudou ženu nebo dohnat toho muže k šílenství, ačkoli by stačilo jen trochu šikovnosti a bylo by to hotové.

184

Hlava se mi točila, přepadla mě běžná lidská bolest hlavy. Toužil jsem, abych mohl odejít od těch upírů, a jenom vzdálená Armandova postava mě tam držela navzdory jeho varování. Zdálo se mi, že je vůči ostatním uzavřený, ačkoli jim dost často přikyvoval a pronesl tu a tam pár slov, takže to vypadalo, jako by k nim patřil, třebaže jen příležitostně zvedl ruku z opěradla svého křesla. Srdce se mi svíralo, když jsem ho takhle viděl, když jsem postfěhl, že nikdo z toho malého zástupu nezachytil jeho letný pohled jako já, a na nikom neutkvěl občas pohledem jako na mě. Zůstával mi však stále vzdálen, jenom očima se ke mně obracel. V mysli mi znělo jeho varování, ale nedbal jsem ho. Toužil jsem odejít z divadla, stál jsem tam lhotejně, a přece jen sbíral informace neužitečné a nesmírně hloupé.

"Není mezi vámi možný žádný zločin, žádný závažný zločin?" zeptala se Claudie.

"Zločin? Nuda!" vykřikla Estela a ukázala bílým prstem na Armanda. Ten se na ni usmál přes celý sál. "Nuda je smrt!" křičela a obnažovala své upíří tesáky, až si Armand položil malátnou ruku na čelo v divadelním gestu strachu a zklamání.

Zasáhl Santiago, který to všechno pozoroval s rukama za zády. "Zločin? Ano, zločin možný je. Takový, za jaký bychom jiného upíra uštvali k smrti. Uhodnete, co to je?" Pohlédl z Claudie na mě a zpět na její tvář podobnou masce. "Měli byste vědět, co to bylo za tajnůstkářského upíra, který vás udělal."

"A co je to tedy?" zeptala se Claudie s očima lehce rozšířenými a s rukama stále v klíně.

V sále se rozhostilo ticho, všechny ty bílé obličejy se obrátily k Santiagovi, jenž tam stál nad Claudii s rukama za zády. Oči mu svítily, když viděl, že teď má slovo on. Výkročil, pomalu se přiblížil ke mně a položil mi ruku na rameno.

"Neuhodnete, co je to za zločin? Váš pán upír vám to neřekl?"

Otočil mě pomalu těma vtíravě důvěrnými rukama a poklepal mi na srdce v rytmu jeho zrychleného tepu.

"Je to zločin usmrcení jiného upíra, ať to udělal kdokoli. Znamená to zabít člena vlastního rodu!"

"Ááách!" vykřikla Claudie a dala se do křečovitého smíchu. Přešla drobnými krůčky sál, levandulové hedvábní kolem ní vířilo. Vzala mě za ruku a řekla: "Už jsem se bála, že tím zločinem bude narodit se z mořské pěny jako Venuše a jako jsme se narodili my! Pán upír! Pojď, Louisi, už musíme jít," táhla mě pryč.

Armand se zasmál, Santiago mlčel. A když jsme došli ke dveřím, Armand

185

vstal. "Jste vítáni zítra večer. A pozítří."

Myslím, že jsem chytil dech až venku. Stále přšelo a celá ulice byla mokrá a opuštěná, ale krásná. Pár roztroušených útržků papíru poletovalo ve větru, lesknoucí se kočár nás pomalu míjel v pravidelném klapotu kopyt. Obloha byla bledě fialová. Pospíchal jsem a Claudie cupitala vedle mě, a protože mi nestačila, vzal jsem ji do náruče.

"Nemám je ráda," prohlásila se zarputilým vztekem, když jsme přicházeli k hotelu. Dokonce i jeho rozlehlá, skvěle osvětlená hala byla teď před svítáním prázdná. Tiše jsem se proplížil kolem recepcních, spících s hlavami na pultě.

"Hledala jsem je po celém světě, a teď jimi pohrdám!" Odhodila pláštěnku a šla doprostřed pokoje. Přival deště narážel na francouzská okna. Zapálil jsem světla jedno za druhým a vytáhl plynový lustr vzhůru. Zamířil jsem k hnědofialovému křeslu, po němž jsem v duchu toužil v onom sklepení, a zapadl jsem do něj, zcela vyčerpan. Chvilí jsem měl dojem, že pokoj kolem mě hoří, a když jsem upřel pohled na zlatě zářmovanou pastelovou kresbu stromů a čisté vody, upírské kouzlo bylo prolomeno. Tady se nás nemohou ani dotknout. Věděl jsem však, že to je lež, bláhová lež.

"Jsem v nebezpečí," usoudila Claudie.

"Jak můžou vědět, co jsme udělali? Ostatně my jsme v nebezpečí! Copak si jen na okamžik můžeš myslet, že odmítám svůj díl viny? A i kdybys byla jediná..." Vztáhl jsem k ní ruce, ale podívala se na mě tak divoce, že jsem je nechal klesnout. "Ty si myslíš, že bych tě v nebezpečí opustil?"

Usmála se. Málem jsem nevěřil svým očím. "Ne, neopustil, Louisi. Ty bys mě neopustil. Nebezpečí tě se mnou spojuje..."

"Spojuje mě s tebou láska," řekl jsem něžně.

"Láska?" zamyslela se. "Co si pod tím slovem představuješ?" A pak, jako by spatřila v mé tváři bolest, přistoupila ke mně a položila mi ruku na prsa. Byla studená, nenasycená, stejně jako já jsem byl studený a nenasycený, vydraž děný tím smrtelným chlapcem, ale nenasycený.

"Že jsi přijímala mou lásku jako navždy zaručenou," odpověděl jsem. "Že jsme spojeni..." Sotva jsem však pronesl ta slova, cítil jsem, že tohle moje staré přesvědčení je vratké; znovu jsem pocítil totéž utrpení jako minulé noci, kdy mi předhazovala smrtelnou vášeň. Odvrátil jsem se od ní.

"Opustil bys mě pro Armanda, kdyby ti naznačil..."

"Nikdy!"

11 "Opustil bys mě, a on tě chce stejně jako ty jeho. Čekal na tebe."

"Nikdy!" Vstal jsem a přešel jsem k naší truhle. Všechny dveře byly zamčené, jenže to by ty upíry nezadrželo. Mohli bychom jim uniknout jen tím, že vstaneme tak časné, jak nám to světlo dovolí. Otočil jsem se k ní a vyzval

186

ji, aby už šla. Byla vedle mne. Chtěl jsem zabořit obličej do jejích vlasů, chtěl jsem ji požádat, aby mi odpustila. Protože ve skutečnosti měla pravdu, ale já ji miloval, miloval jsem ji jako vždy. Když jsem si ji přivinul k sobě, řekla: "Víš, co to bylo, co mi opakoval znovu a znovu, aniž pronesl slovo? Víš, co bylo jádrem toho transu, do kterého mě dostal, až jsem se mohla dívat jenom na něj a že mě ovládl tak, jako bych měla srdce na šňůře?" "Tak tys to cítila taky," zašeptal jsem. "Se mnou to bylo stejné." "Byla jsem úplně bezmocná!"

V duchu se mi vynořil ten obraz, jak leží u knih na jeho stole, hlavu skleslou, ruce bezvládné. "Ale co to říkáš? Že k tobě hovořil, že..."

"Beze slov!" přisvědčila. Viděl jsem, jak plynová světla slábnou, jen plameny svíček hořely dál do ticha. Déšť bušil do okenních tabulí. "Víš, co povídal? Že zemřu!" šeptala. "Že tě mám nechat odejít."

Zavrtěl jsem hlavou, ve svém nestvůrném srdci jsem pocítil nával vzrušení. Mluvila pravdu, jak sama věřila. Oči měla zastřené jakýmsi skelným a stříbrným povlakem.

"On do sebe saje můj život," vzdychla a krásné rty se jí tak chvěly, že jsem to nemohl snést. Držel jsem ji pevně, oči měla plné slz. "Vysává život z toho chlapce, svého otroka, vysává život ze mě, ze které si otrokyni udělá. Miluje tebe. Tebe miluje, chce tě mít a nedovolí, abych tomu stála v cestě."

"Ty mu nerozumíš!" začal jsem ji líbat. Zahrnul jsem ji polibky na tváře, na rty.

"Ne, právě že mu rozumím až příliš dobře," šeptala mi do rtů, i když jsem ji líbal. "To ty mu nerozumíš. Láska tě zaslepuje, jsi příliš okouzlen jeho vědomostmi, jeho silou. Kdybys věděl, jak pije smrt, nenáviděl bys ho víc, než jak jsi kdy nenáviděl Lestata. Louisi, nikdy se k němu nesmíš vrátit. Říkám ti, jsem v nebezpečí!"

Časné příštího večera jsem od ní odešel v přesvědčení, že ze všech upírů v divadle můžeme důvěřovat pouze Armandovi. Zdráhala se nechat mě odejít, výraz jejích očí mě hluboce znepokojil. Slabost jí byla cizí, a přece jsem teď na ní viděl strach a cosi jako porážku.

Pospíchal jsem za svým posláním, čekal jsem venku před divadlem, až poslední návštěvník odešel a vrátí se chystali zamknout budovu.

Nebyl jsem si jist, za co mě pokládali. Za herce, který se ještě neodlíčil? Nezáleželo na tom. Záleželo jen na tom, aby mě pustili dovnitř. Prošel jsem kolem nich a kolem několika upírů v plesovém sále, nikdo mě nezastavil, až jsem stál před Armandovými otevřenými dveřmi. Hned mě uviděl, bezpochyby slyšel moje kroky už z dálky, uvítal mě a vyzval, abych se posadil. Byl za

187

městnán tím lidským chlapcem, který večerel u stolu maso a rybu na stříbrném talíři. Vedle stála karafa s bílým vínem, a ačkoliv měl horečku a byl zesláblý z včerejší noci, jeho plet' byla zružovělá a jeho žár i vůně mi působily utrpení. Nikoliv však Armandovi, jenž seděl v koženém křesle u krbu proti mně, obrácen k chlapci, s rukama na koženém opěradle.

Chlapec si nalil sklenici a zvedl ji k pozdravu.

"Můj pane," pronesl, šlehl po mě pohledem a usmál se, připitek však platil Armandovi.

"Váš otrok," zašeptal Armand a zhluboka se nadechl. Pozoroval, jak chlapec pije plnými doušky. Viděl jsem, jak vychutnává jeho vlhké rty, hrdlo, které se pohybovalo při polykání vína. Chlapec si vzal sousto bílého masa, naznačil stejný pozdrav a pomalu začal jíst, oči upřené na Armanda. Bylo to, jako by Armand sám vychutnával tu hostinu, jako by pil v té oblasti života, kterou už nemohl sdílet jinak než očima. Třebaže byl pro ni ztracen, dělal to úmyslně, necítil při tom trýzeň, jakou jsem já pocítil před lety, když jsem stál u Babettina okna a toužil po jejím lidském životě.

Jakmile chlapec skončil, klekl si a položil ruce kolem Armandovy šíje, jako by opravdu vychutnával ledové tělo. A já jsem si vzpomněl na onu noc, kdy ke mně Lestat poprvé přišel, jak se jeho oči zdály hořet, jak jeho bílý obličej zářil. Vy víte, čím jsem já teď pro vás...

Přece to však skončilo. Chlapec musel jít spát a Armand kolem něj zhasl světla. Nasycený smrtelník začal zakrátko dřímát a Armand se usadil proti mně, jeho krásné velké oči byly klidné a zdánlivě nevinné. Když jsem cítil, že mě k němu přitahují, sklopil jsem zrak a zatoužil po ohni v krbu, byl tam však už jenom popel.

"Poradil jste mi, abych nevyprávěl nic o svém původu. Proč?" vzhlédl jsem k němu. Vycítil, že vůči němu zachovávám odstup, ale nebyl uražený, jen lehce udivený. Byl jsem příliš slabý, abych jeho údiv snesl, a znovu jsem odvrátil pohled.

"Skutečně jste zabili toho upíra, který vás stvořil? Proto jste tady bez něj, proto nechcete prozradit jeho jméno?"

Santiago tvrdí, že jste to udělali."

"A jestli je to pravda, nebo jestli nebudeme schopni přesvědčit vás, že to pravda není, pokusíte se nás zničit?"

"Já bych se vám nesnažil jakkoli ublížit," prohlásil klidně. "Ovšem jak jsem vám už řekl, nejsem jejich vůdcem v tom smyslu, jak jste se domníval."

"Jenže oni věří, že jste jejich vůdce, že? A Santiago? Už dvakrát jste mě ho zbavil."

"Jsem mocnější než Santiago, starší. On je mladší než vy." Jeho hlas byl prostý, beze stopy pýchy. Uváděl jen fakta.

188

"Nechceme mít s vámi žádné rozbroje," opáčil jsem. "Už to začalo. Ale ne se mnou, s těmi nahoře." "Proč nás Santiago podezírá?"

Zamyslel se, sklopil oči, bradu si podepřel pěstí. Po chvíli, jež se zdála věčností, ke mně vzhlédl. "Můžu vám vypočítat důvody. Jste příliš mlčenliví. Upířů je na světě málo a mají hrůzu ze vzájemných svárů, vybírají si své společníky velmi opatrně, jen ty, o kterých mají jistotu, že budou naprosto respektovat ostatní. V tomhle domě je patnáct upířů a ten počet je žárlivě dodržován. Nespolehlivých upířů se každý bojí, to je svatá pravda. Že s vámi není něco v pořádku, to je jim jasné, jste příliš citliví, moc přemýšlíte. Jak jste sám řekl, upíři odstup od života lidí pro vás neznámá velkou hodnotu. A pak je tu to tajemné dítě: dítě, které nikdy nevyroste, nikdy nebude samostatné. Já bych neudělal upíra z tamhletoho chlapce, i kdyby byl jeho život, pro mě tak cenný, ve vážném nebezpečí. Jednoduše proto, že je příliš mladý, jeho údy ještě nejsou dost silné, ještě se sotva napil z poháru smrtelného života. A vy jste si přivedl s sebou to dítě. Ptají se, co to bylo za upíra, který udělal upíra z dítěte. Byl jste to vy? Vidíte kolem sebe tolik bezpráví a tajemství, a přitom jste zcela mlčenliví. Takže vám nelze důvěřovat. Santiago čeká vysvětlení. A pak je tu ještě jiný důvod, bližší pravdě než všechno to, co jsem vám právě vyjmenoval: když jste se poprvé setkal se Santiagem v Latinské čtvrti, tak jste ho, naneštěstí, nazval kašparem." "To snad ne! Tak malicherný důvod?" zvolal jsem. "Tehdy by asi bylo nejlepší, kdybyste mlčel," usmál se Armand, když viděl, že jsem pochopil ironii té věci.

Přemýšlel jsem o tom, co mi řekl, co na mně leželo jako těžké břemeno a čeho se týkaly podivné Claudiiny výstrahy. Tento tvor s mírnými očima jí sdělil: Zemřeš. Uvažoval jsem i o svém pomalu narůstajícím odporu k upírům v plesovém sále nahoře.

Měl jsem chuť promluvit s ním o těchto věcech otevřeně. O Claudiině strachu ne, ještě ne, ačkoli jsem nemohl uvěřit, když jsem mu hleděl do očí, že by se pokusil uplatnit svou moc nad ní. Jeho oči velely: Žij! Uč se! Ach, jak jsem si přál svěřit se mu s celou spleť problémů, jimž jsem nerozuměl! Proč jsem musel po všech těch letech pátrání nakonec s údivem objevit, že ti upíři nahoře si udělali z nesmrtelnosti klub přízemních zálib a laciné konformity? A přece tím smutkem, tím zmatkem pronikalo jasné vědomí: proč by tomu mělo být jinak? Co jsem čekal? Jaké jsem měl právo tak krutě se zklamat v Lestatovi, že jsem si přál jeho smrt? Protože mi nechtěl ukázat to, co jsem musel nalézt sám v sobě? Jak zněla ta Armandova slova? Jediná síla, která existuje, je uvnitř nás...

189

"Poslyšte," ozval se, "nesmíte se s nimi stýkat. Vaše tvář nic neutají. Teď mi nebudete vzdorovat a odpovíte na mé otázky. Dívejte se mi do očí!"

Neuposlechl jsem. Pevně jsem upřel pohled na jeden z těch malých obrázků nad stolem, až to pro mě přestala být Madona s dítětem a stalo se to souzvukem linií a barev. Protože jsem věděl, že to, co mi řekl, je pravda.

"Zadržte je, jestli tak rozhodnete, oznamte jim, že pro ně nepředstavujeme nebezpečí. Proč byste to nemohl udělat? Sám tvrdíte, že nejsme vaši nepřátelé, bez ohledu na to, co jsme provedli."

Povzdychl si. "Zadržel jsem je na čas. Odmitám mít nad nimi takovou moc, jaká by byla třeba, abych je zadržel natrvalo. Protože jestli vládnu takovou mocí, musím si ji chránit. Nadělal bych si nepřátele, o to nestojím. Všechno, co chci, je určitý prostor, určitý mír. Nebo tu vůbec nebýt. Přijal jsem žezlo, které mi dali, ovšem ne abych nad nimi vládl, nýbrž abych je pouze držel v odstupu."

"To jsem měl vědět," poznamenal jsem s pohledem stále upřeným na ten obrázek.

"Takže musíte zůstat stranou. Celesta má velkou moc, je jedna z nejstarších, a žárlí na krásu toho dítěte. Santiago, jak

víte, zase čeká na sebemenší důkaz, že jste porušil naše zákony."

Seděl tam s tajemnou nehybností upíra, jako by byl skutečně mrtev. Ta chvíle se protahovala. Slyšel jsem v duchu jeho slova, jako by je znovu opakoval: Všechno, co chci, je určitý prostor, určitý mír. Nebo tu vůbec nebýt. A pocítil jsem po něm takovou touhu, že jsem musel vynaložit všechnu svou sílu, abych ji ovládl a jenom seděl, díval se na něj a potlačoval ji. Přál jsem si, aby se všechno uspořádalo takto: Claudie aby byla mezi těmi upíry bezpečná, aby ji neobvinili ze žádného zločinu, který by snad mohli odhalit z jejího chování či jinak, takže já bych byl volný, volný pro to, abych mohl zůstat v této místnosti tak dlouho, dokud tu budu vítán, nebo jen tolerován, dokud mi bude dovoleno pobývat zde za jakýchkoli podmínek.

Znovu jsem viděl toho chlapce, jako by nespál na posteli, nýbrž stále ještě klečel po Armandově boku s rukama kolem jeho krku. Byl to pro mě symbol lásky, jaké jsem i já byl schopen. Nikoli lásky tělesné, o té vůbec nemluví, ačkoli Armand byl krásný a prostý, důvěrný styk s ním by jistě nebyl odpuzující. Pro upíry tělesná láska vrcholí a je naplněna jedinou věcí – zabitím. Hovořím o jiném druhu lásky, jež mě k němu přitahovala jako k učiteli, tím Lestat nikdy nebyl. Věděl jsem, že by mi Armand nikdy neodepřel nějaké vědomosti. Procházely jím jako světlo tabulí skla a já jsem se v něm mohl slunit, vstřebávat ho a tak se vyvíjet. Zaslechl jsem ho promluvit tak slabě, že jsem si tím vůbec nebyl jist. Zdálo se mi, že říká: "Víte, proč jsem tady?"

190

Znovu jsem k němu vzhlédl a uvažoval jsem, zda zná moje myšlenky, jestli je opravdu dokáže číst, zda je možné, aby jeho moc sahala tak daleko. Po všech těch letech jsem byl schopen Lestatovi odpustit, že nebyl nic jiného než obyčejný tvor, který mi nemohl ukázat, jak používat své síly, pořád ještě jsem po tom však toužil a mohl jsem se do toho bez zábran ponořit. Všechno to prostupoval smutek z mé vlastní slabosti a mého strašného dilematu. Claudie na mě čekala. Claudie, moje dcera a moje láska.

"Co mám dělat?" zašeptal jsem. "Odejít od nich, odejít od vás? Po všech těch letech..."

"Oni pro vás nic neznamenají," prohlásil.

Usmál jsem se a přikývl.

"Co hodláte dělat?" pokračoval. V jeho hlase zněl nejlaskavější, sympatický tón.

"Vy to nevíte? Copak nemáte tu moc?" zeptal jsem se. "Nemůžete číst mé myšlenky, jako by to byla slova?"

Zavrtěl hlavou. "Ne tím způsobem, jaký máte na mysli. Vím jen, že nebezpečí, které hrozí vám a dítěti, je skutečné, protože i vy je za skutečné považujete. A vím také, že vaše osamělost, i když máte její lásku, je hroznější, než můžete snést."

Vstal jsem. Byla to zdánlivě jednoduchá věc, vstát, zamířit ke dveřím, projít rychle tou chodbou; a přece jsem musel vynaložit všechnu svou sílu, každý zlomek té zvláštní věci, kterou jsem nazval svou neúčastností.

"Žádám vás, abyste nám je držel od těla," pronesl jsem u dveří. Nebyl jsem schopen se na něj ohlédnout, dokonce jsem ani nechtěl znovu slyšet jeho měkký hlas.

"Nechodte," ozvalo se za mnou.

"Nemám na vybranou!"

Byl jsem už na chodbě, když jsem ho slyšel tak blízko, až jsem sebou trhl. Stál těsně vedle mě, hleděl mi zpřímá do očí a v ruce držel klíč. Vtiskl mi ho do dlaně.

"Tamhle jsou ještě jedny dveře," ukázal na tmavý konec chodby, kde jsem předpokládal už jenom zed'. "A schody do postranní ulice, ty nepoužívá nikdo než já. Jděte tudy, tak se vyhnete ostatním. Jste plný úzkosti a oni by to na vás poznali." Obrátil jsem se hned k odchodu, ačkoli všechno ve mně volalo, abych zůstal.

"Dovolte jen, abych vám řekl tohle." Přitiskl mi lehce hřbet ruky na srdce. "Používejte sílu, která je ve vás, nijak se jí neděste. Uplatněte svou sílu! Jestli vás uvidí v ulicích nahoře, zužítokujte svou sílu k tomu, že si uděláte z obličeje masku, a při pohledu na ně či na kohokoli jiného si pomyslete: být

191

ve střehu! Užívejte ta slova, jako by to byl amulet, který jsem vám dal, abyste ho nosil na krku. A když se střetnete s pohledem Santiaga nebo jiného upíra, mluvte s ním zdvořile, o čem chcete, ale myslete na ta slova a jenom na ně. Pamatujte si, co vám říkám. Mluvím k vám prostě, protože vy respektujete to, co je prosté. Rozumíte tomu. V tom je vaše síla."

Vzal jsem si od něj klíč. Teď už si opravdu nevzpomínám, že jsem ho skutečně zastrčil do zámku nebo že jsem vyšel vzhůru po schodech. Ani to, kde byl on a co dělal. Jenom to, že když jsem vyšel v tmavé postranní uličce za divadlem, zaslechl jsem, jak šeptá odněkud blízko mě: "Přijďte za mnou, kdykoli to půjde!"

Rozhlédl jsem se kolem, nebyl jsem však překvapen, že ho nikde nevidím. Tímhle způsobem mě také jednou upozornil, abych nevycházel z hotelu Saint-Gabriel, nebo jindy, že nesmím poskytnout ani sebemenší důkaz o vině, na který čekají. "Chápejte," řekl, "zabití jiných upírů je velmi pohoršlivé, proto je zakázáno pod trestem smrti."

Po chvíli jsem procítl. Do pařížské ulice, jež se leskla deštěm, do řady vysokých, úzkých budov po obou stranách, do skutečnosti, že dveře se zavřely, aby za mnou vytvořily pevnou temnou stěnu, a že Armand už tam nebyl.

Ačkoli jsem věděl, že Claudie na mě čeká, třebaže jsem ji zahlédl v hotelovém okně nad plynovými lampami, drobnou postavičku mezi květinami s voskovými lístky, zahrnul jsem z bulváru a dal se pohltnout temnými uličkami, jak jsem to často

dělal v New Orleansu.

Nebylo to proto, že bych ji nemiloval, spíš proto, že jsem věděl, že ji miluji až příliš, že vášně k ní je stejně velká jako vášně k Armandovi. Oběma jsem tedy utekl a nechal v sobě narůst přání zabít jako vítanou horečku, neboť jsem se bál svého vědomí, své bolesti.

Z mlhy, která nastala po dešti, se proti mě vynořil muž. Mám ho v paměti jako tuláka v krajině snů, noc kolem mě byla tmavá a neskutečná. Ten pahorek mohl být kdekoli na světě a měkká světla Paříže byla jen beztvary třpyt v mlze. Onen muž byl opilý, kráčet slepě do náruče smrti. Přistoupil ke mně a chvějícími se prsty mi začal ohmatávat obličej.

Ještě jsem nebyl dočista pomatený nebo zoufalý. Mohl jsem mu říct Jděte dál! Jsem přesvědčen, že mé rty opravdu artikulovaly slova, jež mi dal Armand: Buď ve střehu! Dovolil jsem však, aby mě ten člověk drzou, opilou rukou objal kolem pasu; podlehl jsem jeho obdivným očím, hlasu, jenž mě prosil, aby mě směl namalovat, a hovořil o teple; podlehl jsem bohaté, omamné vůni olejů, vycházející z jeho volné haleny. Šel jsem s ním na Montmartre a šeptal mu: "Nepatříte mezi mrtvé."

192

Vedl mě jakousi zarostlou zahradou přes svěží, mokré trávníky a smál se, když jsem říkal: "Žijete, žijete!" Dotýkal se rukou mého obličej, hladil mi tváře, a nakonec mě vedl úzkými osvětlenými dveřmi. Jeho brunátnou tvář ozářila olejová lampa, a jakmile zavřel dveře, obklopilo nás teplo.

Vnímám jsem jiskřící zřítelnicce jeho očí, tenké rudé cévy, teplou ruku, která rozpalovala můj chladný hlad, když mě vedl ke křeslu. Všude kolem jsem viděl zářící obličej, tváře vynořující se z kouře lampy a z mihotání plamenů v krbu, byla to pohádková země barev na plátnech, jež nás obklopovala pod nízkou šikmou střechou, plameny krásy, které vyšlehovaly a plápolaly.

"Posadte se, posadte se," opakoval a horečnatou rukou mě zatlačoval do křesla, tiskl mi ruce a vzápětí poodešel, zatímco můj hlad lavinovitě narůstal.

Pak jsem ho uviděl opodál, oči soustředěné, v ruce paletu, veliké plátno mu zakrývalo ruku, jež se pohybovala. Bezmyšlenkovitý a bezmocný, seděl jsem tam a nevěděl si rady s jeho malováním, s jeho obdivným pohledem, a tak jsem tomu nechával volný průchod, až Armandovy oči zmizely a Claudie běžela dolů tou kamennou chodbou klapající jejími podpatky, pryč ode mne, pryč ode mne. "Jste naživu," šeptal jsem. "Kosti," opáčil. "Kosti..."

A já jsem je viděl na hromádách, jak je vyhrabali z těch mělkých hrobů v New Orleansu a poskládali v komorách za márnici, aby do toho úzkého proužku země mohli uložit další. Měl jsem zavřené oči, cítil jsem, jak ve mně hlad přechází v agónii, mé srdce volalo po živém srdci; a pak jsem cítil, jak ke mně přichází s nataženými rukama, aby upravil můj postoj ten osudný

krok, to osudné přiblížení!

Ze rtů mi unikl vzdech. "Zachraňte se," šeptal jsem mu. "Buďte ve střehu!" A pak se v jeho zavlhlém, zářivém obličej něco stalo, cosi ho zbavilo barvy. Couvl ode mne, štětec mu vypadl z ruky. Vztýčil jsem se nad ním, zuby zaťaté do rtu, oči opojené barvou jeho tváře, uši ohlušené jeho křikem, ruce plné toho silného, zápasícího těla, až jsem si ho přitáhl k sobě, bezmocného, roztrhl jsem to maso a zmocnil se krve, jež dává život.

"Zemři," zašeptal jsem, když jsem ho držel, už bezvládného, s hlavou skleslou na můj kabát. "Zemři!" Cítil jsem, jak se snaží ke mně vzhlednout. A znovu jsem pil a on se znovu bránil, až nakonec sklouzl, skleslý, oťřesený a napůl mrtvý, na podlahu. Oči však nezavřel.

Sedl jsem si před jeho plátno, ochablý, uklidněný, díval jsem se na něj, na jeho matnější oči. Mé vlastní ruce byly zružovělé, kůže báječně teplá. "Zase jsem ožil," šeptal jsem mu. "Jsem naživu. Díky tvé krvi jsem naživu!"

193

Zavřel oči. Opřel jsem se o stěnu a zjistil jsem, že se dívám na svou vlastní tvář.

Udělal pouze náčrt, několik směšných černých čar, které mě nicméně dokonale vystihovaly, a začal už klást barvy v drobných skvrnách a šmouhách: zeleň očí, bělost brady. Ta hrůza, ta hrůza vidět svůj výraz! Protože on ho zachytil dokonale, a nebyl ani trochu děsivý. Zelené oči na mě z toho volně načrtnutého portrétu zíraly s bezmyšlenkovitou neviností, s bezvýrazným údivem nad onou neodolatelnou žádostivostí, již on nerozuměl. Louis před dávnými lety, soustředěně naslouchající kázání kněze, při mši, rty pootevřené a uvolněné, účes nedbalý, ruku skleslou do klína. Smrtelný Louis. Rozesmál jsem se, ruce přitisknuté ke tváři, a smál jsem se, až jsem slzel; když jsem ruku odtáhl, byly mokré slzami smíšenými s lidskou krví. Už se ve mně zase začal ozývat netvor, který zabil a chtěl zabít znovu. Sebral jsem tu nedokončenou malbu a chystal se s ní uprchnout z onoho domku.

Vtom se ten člověk začal zvedat ze země se zvířecím úpěním, chytal mě za boty, ruce mu po nich klouzaly. S obrovským vzepětím se mi postavil na odpor, natáhl se po plátnu, uchopil ho pevně do silných rukou. "Dej to zpátky!" vrčel na mě, "dej to zpátky!"

Oba jsme pevně svírali rám, díval jsem se na něj a na své vlastní ruce, jež snadno udržely, co on se mi tak zoufale snažil vytrhnout, jako by si to chtěl vzít s sebou do nebe či do pekla. Já jsem byl cosi, co jeho krev nemohla polidštit, a on člověk, kterého mé zlo nepřemohlo. A pak, jako bych to ani nebyl já, jsem mu tu malbu vytrhl, jednou rukou jsem si ho přitáhl ke rtům a vztekle jsem se mu zahryzl do hrdla.

Když jsem se vrátil do hotelu Saint-Gabriel, postavil jsem obraz na římsu krbu a dlouho jsem se na něj díval. Claudie byla někde v pokojích, ale vtírala se mi do vědomí přítomnost kohosi jiného, jako by na jednom z balkonů stála žena nebo muž, vydávající neklamnou vůni. Nevěděl jsem, proč jsem si vzal ten obraz, proč jsem se o něj tak rval, styděl jsem se za to víc než za tu smrt. Nechápal jsem, proč jsem si ho vystavil na mramorové římse a pozoroval ho se skloněnou

hlavou a třesoucíma se rukama. Pomalu jsem otočil hlavu, chtěl jsem, aby mě mé okolí vrátilo ke skutečnosti. Toužil jsem po květinách, sametu, světle svící. Být smrtelný a obyčejný a bezpečný. A pak, jako v mlze, jsem spatřil ženu. Seděla klidně u toaletního stolku, kde Claudie pečovala o své vlasy, seděla tiše, tak naprosto beze strachu, její žehne taftové rukávy se odrážely v nakloněných zrcadlech, takže to nebyla pouze jedna žena, ale celý šik. Tmavě rezavé vlasy měla uprostřed rozdělené pěšinkou a stažené nad ušima,

194

odtud visely volně v prstencích a tvořily rámec jejímu bledému obličej. Hleděly na mě dvě fialové oči a dětská ústa vypadala neotřesitelně klidná, srdíčko nedotčené líčidlem; ústa se najednou usmála a vyslovila, co se nadšeně jevilo i v očích:

"Ano, je takový, jak jsi mi ho vylíčila, a já už ho miluju. Je takový, jak jsi říkala." Vstala, mírně nadzvedla tu záplavu zeleného taftu, a tři malá zrcadla se rázem vyprázdnila.

Úplně zmatený a skoro neschopen promluvit jsem hledal Claudii. Spatřil jsem ji na vzdálené široké posteli, její obličej byl strnulý, rukou se pevně přidržovala hedvábného závěsu.

"Madeleine," ozvala se polohlasně, "Louis je ostýchavý." A chladně přihlížela, jak se Madeleine usmála, přistoupila ke mně blíž, odhrnula si krajkový límec a ukázala mi dvě malé ranky na hrdle. Potom najednou úsměv na jejích rtech pohasl, byla podrážděná a animální, oči se jí zúžily a ona vydechla:

"Pít!"

Odvrátil jsem se od ní a zvedl pěst v ohromení, pro něž jsem neměl slov. Claudie však už stála vedle mě, chytila mě za ruku a vzhledla s neústupným výrazem v očích. "Udělej to, Louisi," přikázala mi. "Protože já nemůžu." Hlas měla bolestně klidný, cit skrytý za tvrdým, uměřeným tónem. "Nemám tolik krve, nemám tolik síly! Viděls to, když jste mě dělali. Proved to!"

Vytrhl jsem se jí a stiskl si zápěstí, jako by mě tam spálila. Pohlédl jsem na dveře, nejmoudřejší se mi zdálo hned odejít. Cítil jsem Claudiinu sílu, její vůli, a oči té smrtelné ženy se zdály žhnout stejnou vůlí. Claudie mě zadržela. Ne jemně formulovanou prosbou ani ubohým lichocením, v němž by se ztratila její moc, či vzbuzováním soucitu, až bych sebral své vlastní síly. Zadržela mě citem, který se jí objevil v očích a prosakoval jejím chladem, i tím, jak se ode mne odvrátila, skoro jako by právě utrpěla naprostou porážku. Nechápal jsem její chování. Klesla na postel, sklonila hlavu, horečně pohybovala rty, oči upřené do zdi. Chtěl jsem ji pohladit a povědět jí, že to, co po mně žádá, je nemožné; chtěl jsem uhasit ten oheň, jenž ji hrozil spálit zevnitř.

Smrtelná žena se usadila do jednoho ze sametových křesel u krbu, její šustící, měňavé taftové šaty se kolem ní vlnily jako část jejího tajemství, chladně věčné oči nás sledovaly, bledý obličej prozrazoval horečku. Vzpomínám si, že jsem se k ní obrátil, poháněn těmi našpulenými dětskými ústy v křehkém obličej. Upíří polibek na ní nezanechal viditelné stopy kromě té ranky, žádnou nezvratnou změnu na její světle růžové pleti.

"Jak se vám jevíme?" zeptal jsem se jí, když jsem si všiml, jak očima visí na Claudii. Zřejmě ji vzrušovala ta zdobná krása, podlehlá ženské vášni k drobným ručkám s dolíčky.

195

Vytrhla se ze zadumání a podívala se na mne.

"Ptám se vás, jak se vám jevíme. Vidíte nás krásné, magické, naši bílou kůži, naše divoké oči? Ach, pamatuju si naprosto přesně na představy smrtelníků, jak byly mlhavé a krása upírů tím závojem pronikala, tak mocně přitažlivá, tak klamavá! Tvrdíte, že chcete pít. Proboha, vždyť vy nemáte ani tu nejmlhavější představu, co vůbec žádáte!"

Claudie se zvedla z postele a přistoupila ke mně. "Jak se opovažuješ?" šeptala. "Jak se opovažuješ takhle rozhodovat za nás dvě? Víš, jak tebou pohrdám? Pohrdám tebou tak vášnivě, že mě to užírá jako rakovina!" Chvěla se, ruce jí poletovaly nad zřaseným živůtkem žlutých šatiček. "Neodvracej oči! Už mě bolí srdce z toho, jak se pořád díváš jinam, z toho tvého bolestného pohledu! Nerozumíš ničemu. Tvé zlo je v tom, že neumíš být zlý, a já kvůli tomu musím trpět. Už nechci dál trpět!" Začala mi prsty do zápěstí, vykroutil jsem se jí, ustoupil zpět, zapotácel se před její nenávistnou tváří, v níž stoupala zuřivost jako spící šelma a sršela jí z očí. "Výrvali jste mě ze smrtelných rukou jako dvě děsivé příšery v pohádce o noční můře, vy jaloví, slepí rodiče! Otcové!" Přímě to slovo vyplivla. "Vyplač si oči, nemáš dost slz na to, co jste se mnou udělali. Stačilo šest smrtelných let, sedm, osm... a mohla jsem vypadat takhle!" ukázala prstem na Madeleine, která skrývala obličej v dlaních, oči jako temný mrak. V jejím sténání bylo slyšet Claudiino jméno. Claudie ji však neposlouchala. "Ano, takhle, mohla jsem vědět, co to je jít po tvém boku. Zrůdy! Dát mi nesmrtelnost v tomhle beznadějném zjevu a v téhle zoufalé formě!" Měla slzy v očích, slova jí odumírala v hrdle.

"Teď mi ji tedy věnuj!" řekla a sklonila hlavu, kadeře jí padly přes obličej jako závoj. "Dej mi ji. Udělej to, nebo dokonči, co jsi se mnou prováděl ty noc v hotelu v New Orleansu. Nechci už žít s tou nenávistí, nechci žít s tím vztekem! Nemůžu. Nechci to už skrývat!" Pohodila hlavou, aby si odhrnula vlasy, a přitiskla si ruce k uším, jako by nechtěla slyšet vlastní slova, dech se jí prohloubil do namáhavých vzdechů, vřelé slzy jí kanuly po tvářích.

Klesl jsem k ní na kolena a rozpráhl ruce, jako bych ji chtěl obejmout. Ale neodvážil jsem se jí dotknout, dokonce ani vyslovit její jméno ze strachu, že hned při první slabice propukne moje vlastní bolest ve strašlivém výlevu bezmocného, neartikulovaného křiku. Potřásla hlavou, stírala si slzy z tváře a zatínala zuby.

"Pořád tě miluju, v tom je to trápení. Lestata jsem nikdy nemilovala, jenom tebe! Mírou mojí nenávisti je ta láska. Je to totéž! Teď tedy víš, jak moc tě nenávidím!" Vrhla na mě krátký pohled přes rudou mlhu, která jí naplňovala oči.

"Ano," zašeptal jsem a sklonil hlavu. Odešla ode mne a stulila se do náru

196

če Madeleine, ta ji zoufale sevřela v objetí, jako kdyby měla Claudii přede mnou chránit taková ironie, taková dojemná ironie chránit Claudii přede mnou! Šeptala jí: "Neplač, neplač," hladila ji po tvářích a po vlasech tak prudce, že by tím lidskému dítěti nepochybně ublížila.

Zdalo se, že Claudie na jejích prsou cítí uvolnění. Oči měla zavřené, tvář hladkou, jako by všechna její vášeň najednou vyprchala. Objala Madeleinu kolem krku, hlava jí padla na taft a krajky. Spočívala tiše, tváře mokré slzami, jako by ji všechno to, co se vynořilo na povrch, zanechalo zesláblou a zoufale hledající zapomenutí, jako by kolem ní nic jiného neexistovalo.

Tak tam byly spolu, něžná smrtelnice, usedavě plačící, a v její teplé náruči cosi, čemu nemohla rozumět, bílé, divoké a nepřírozené dítě, o němž věřila, že ho miluje. Cítil jsem s ní, s tou bláznivou a nezodpovědnou ženou flirtující se zatracenci, vzbudila ve mně lítost, jakou jsem pocíťoval ke své smrtelné podstatě. Měl jsem chuť vyrvat jí tu démonickou věc z náruče, pevně ji k sobě přitisknout a popřít znovu a znovu slova, která jsem právě slyšel. Místo toho jsem tam jen mlčky klečel a přemýšlel o tom, že láska je totéž co nenávisť; vztáhl jsem to egocentricky na sebe, chytil jsem se toho jako spásného lana, a pak jsem klesl na postel.

Aniž to Madeleine poznala, přestala Claudie plakat a seděla nehybně jako socha na jejím klíně, vlhké oči upírala na mě, nedbajíc vládných rudých vlasů, které spadaly až k ní, ani rukou té ženy, jež ji stále hladily. A já jsem sklesle seděl opřený o sloupek postele a hleděl do těch upířích očí, neschopen promluvit na svou obhajobu. Madeleine cosi Claudii šeptala, slzy jí padaly do jejích vlasů. A potom jí Claudie mírně řekla: "Odejdi."

"Ne," zavrtěla hlavou a přitiskla se ke Claudii. Zavřela oči a začala se třást v jakémsi strašném rozčilení, v hrozných mukách. Claudie ji odváděla od křesla a ona teď byla poddajná, ustrašená a bílá v obličejí, zelený taft se vznášel kolem žlutých hedvábných šatiček.

U vchodu do obývacího pokoje se zastavily, Madeleine celá zmatená, ruku na krku. Rozhlížela se kolem sebe jako nešťastná oběť na jevišti Divadla upírů, když neví, kde je. Claudie se pro něco vrátila. Viděl jsem, jak se vynořila ze tmy s čínskými, co vypadalo jako velká panna. Vztyčil jsem se, abych to rozeznal. Byla to panna, kterou měla jako dítě, s havraními vlasy a zelenýma očima, ozdobená krajkou a stuhami, se sladkou tvářičkou a velikýma očima, její porcelánové nohy o sebe zazvonily, když ji podávala Madeleine. Té ztvrdly oči, držela pannu a hladila jí vlasy, podivně přitom špulíc rty. Tiše se smála.

"Lehni si," vyzvala ji Claudie. Obě se položily do polštářů na divanu ve , vedlejší pokojí, zelený taft šustil a uvolňoval místo, když si Claudie lehala vedle ní a objala ji rukou kolem krku. Panna sklouzla na podlahu, Madeleine

197

se pro ni natáhla. Ji samé poklesla hlava, oči se zavřely a Claudiiiny kučery jí hladily tvář.

Posadil jsem se na podlahu a opřel se o měkkou pelest postele. Claudie mluvila tiše, skoro šeptala, říkala Madeleine, aby byla trpělivá, tichá. Zděsil jsem se jejích kročejů na koberci, zvuku zavíraných dveří, jež od nás Madeleine oddělovaly, i nenávisti, která mezi námi ležela jako neproniknutelná, vražedná mlha. Claudie nade mnou stála jako ukřižovaná a ztracená ve svých myšlenkách, všechna zloba a hořkost jí z tváře zmizely, měla výraz stejně prázdný jako ta panna.

"Všechno, cos mi vyčetla, je pravda," řekl jsem jí. "Zasluhuju si tvou nenávisť. Zaslouhoval jsem si ji od prvního okamžiku, kdy mi tě Lestat položil do rukou."

Zdalo se, že si mě vůbec neuvědomuje, oči měla projasněné měkkým světlem. Její krása se mi vpalovala do duše, až jsem to sotva mohl snést. Zamyšleně pronesla:

"Nebýt jeho, byl bys mě tehdy zabil. Byl bys to udělal." Její oči na mě stále klidně spočívaly. "Chceš to udělat teď?"

"Udělat to teď?" objal jsem ji a přitáhl k sobě, potěšen jejím zklidnělým hlasem. "Zbláznila ses, že mi vykládáš takové věci? Jako bych to mohl udělat!"

"Chci, abys to udělal. Skloň se ke mně jako tenkrát a vysaj ze mě krev, kapku za kapkou, všechnu, kterou dokážeš! Využij moje srdce až do samého konce. Jsem malá, můžeš si mě vzít. Nebudu ti vzdorovat, jsem křehká, zlomíš mě jako květinu."

"Myslíš to vážně? Proč tedy nepřineseš nůž a neobrátiš ho proti sobě?"

"Chtěl bys zemřít se mnou?" zeptala se s lišáckým, posměšným úsměvem. "Opravdu chceš umřít se mnou?" opakovala naléhavě. "Nechápeš, co se mi stalo? On mě zabíjí, ten panovačný upír, který tě drží v otroctví, protože se nechce dělit o tvou lásku se mnou, ani o jedinou kapičku! Čtu jeho moc ve tvých očích. Vidím tvoje trápení, tvou úzkost, lásku k němu, nedokážeš ji skrýt. Otoč se, nechci, aby ses na mě díval očima, které touží po něm, nechci tě poslouchat!"

"Už nic neříkej, nic... Já tě nechci opustit. Přísahal jsem ti, copak to nechápeš? Nemůžu tě dát té ženě."

"Je to úplně naopak. Dáš ji mně, aby se o mě starala, aby doplnila vybavení, které potřebuji k přežití. A potom ať si tě má on! Já bojuju o svůj život."

"To je přece nesmysl," snažil jsem se odporovat. "To ty se s ním o mě nechceš dělit, ty požaduješ každou kapku lásky. Když ne ode mne, tedy od ní. On je silnější než ty, přehlíží tě a ty mu přeješ smrt, stejně jako jsi zabila

198

Lestata. Dobrá, ale nezatahuj mě do téhle smrti, povídám ti, ne do smrti té ženy! Nechci z ní udělat jednoho z nás, nechci zatratit řadu lidí, kteří by zahynuli jejím přičiněním, kdybych to udělal. Tvoje moc nade mnou je u konce. Neudělám to!"

Ach, kdyby mi tak byla porozuměla!

Ani na okamžik jsem doopravdy nevěřil jejím slovům o Armandovi, že by si bez ohledu na svůj nestranný odstup, jenž

vylučoval jakoukoli pomstychtivost, mohl sobecky přát její smrt. Jenže to mi teď nebylo k ničemu, stalo se něco mnohem strašnějšího, než jsem dokázal pochopit, něco, čemu jsem teprve začínal rozumět, proti čemu můj hněv nebyl nic než fraška, prázdný pokus vzepřít se její tvrdošíjné vůli. Nenáviděla mě, chovala ke mně odpor, jak sama přiznala, a srdce se mi v těle hroutilo, jako by mi tím, že mě připravila o lásku, která byla mou životní oporou, zasadila smrtelnou ránu. Nůž se otáčel v ráně. Umíral jsem pro ni, umíral jsem pro tu lásku jako oně první noci, kdy mi ji Lestat dal, ona ke mně obrátila oči a vyslovila moje jméno; pro lásku, jež mě hřála v nenávisti k sobě samému, dovolovala mi žít. Jak tomu Lestat rozuměl! Nyní byl konečně jeho záměr definitivně zmařen.

Sahalo to však ještě dál, do jisté oblasti, na kterou jsem nechtěl ani pomyslet, když jsem přecházel sem a tam, tiskl a rozvířal dlaně a cítil nejen tu nenávist v jejích vlhkých očích. Byla tu její bolest. Ukázala mi svou bolest! Dát mi nesmrtelnost v tomhle beznadějném zjevu, v téhle zoufalé formě. Zacpal jsem si uši, jako by ta slova pronášela právě teď a plakala při tom. Neboť po celá ta léta jsem se naprosto spoléhal na její nečitelnost, na to, že nepocítí uje bolest! A teď mi ukázala, že bolest cítí, nepopíratelnou bolest. Jak . by se nám Lestat smál! To byl důvod, proč do něj vrazila nůž: protože by se jí smál. Aby mě úplně zničila, stačilo ukázat mi, jak trpí. Dítě, z něhož jsem udělal upíra, trpělo. Její utrpení bylo mým utrpením.

V tom druhém pokoji byla rakev nachystaná pro Madeleine. Claudie tam odešla, aby mě nechala samotného s tím, s čím jsem se nemohl vyrovnat. Uvítal jsem ticho. A občas v těch několika hodinách, které z noci ještě zbývaly, jsem přistupoval k otevřenému oknu a cítil houstnoucí mlhu. Třpytila se na vějířovitých listech kapradin, na svěžích bílých květinách, jež se skláněly, 4 ohýbaly, až se nakonec zlomily. Na malém balkóně se leskl koberec květin, okvětní lístky se jim otřásaly v jemném mrholení. Cítil jsem se slabý a naprosto osamělý. Co se mezi námi udalo té noci, se už nikdy nemůže napravit, a co jsem udělal Claudii, to se už nikdy neodčiní.

Ke svému úžasu jsem necítil vůbec žádnou lítost. Snad mi noc, bezhvězdná obloha a plynové lampy utkvělé v mlze dodávaly jakousi podivnou útěchu, kterou jsem dosud nikdy nepotřeboval a o níž jsem ani nevěděl, jak ji mám

199

ve své prázdnotě a osamělosti přijmout. Jsem sám, pomyslel jsem si. Jsem sám. Zdálo se to naprosto spravedlivé a mělo to uspokojující, konečný tvar. Představoval jsem si sám sebe jako navždy osamělého, jako bych v onu noc své smrti, kdy jsem získal upíří moc, opustil Lestata a nikdy na něj nevzpomínal, jako bych byl od něj odešel, protože jsem nepotřeboval jeho ani nikoho jiného. Jako by mi temnota říkala: Ty jsi noc a pouze noc ti rozumí, sevře tě ve své náruči. Sám se stíny, bez noční můry. Nevysvětlitelný mír.

Nicméně jsem pocítil konec toho míru stejně určitě, jako jsem předtím krátce cítil, že mu podléhám. Mír se rozplynul. Naléhavá bolest Claudiina osudu na mě dolehla ze všech stran, ze všech koutů toho přeplněného, podivně cizího pokoje. Ale zvenčí, i když se noc už zřejmě rozpouštěla v divoce vanoucím větru, jako by mě cosi volalo, něco neživého, co jsem nikdy nepoznal. A jakási moc ve mně jako by odpovídala té moci venku, ne s odporem, nýbrž s nevyzpytatelnou, zmrazující silou.

Tiše jsem procházel místnostmi, opatrně otvíral dveře, až jsem spatřil v matném světle plynových hořáků tu spící ženu, jak leží na divanu v mém stínu, s panenkou na prsou. Klekl jsem si k ní. Otevřela oči a za ní v úplné tmě jsem cítil ty druhé oči, jak se na mě dívají, jak ten drobný upíří obličejíček napjatě čeká.

"Budete se o ni starat, Madeleine?" zeptal jsem se. Sáhla po panence a otočila ji tváří ke své hrudi.

"Ano!" vydechla zoufale.

"Myslíte, že bude pro vás něco jako tahle panenka?" pokračoval jsem a sevřel jsem hlavu hračky. Vytrhla mi ji z ruky a zařala zuby.

"Dítě, které nemůže zemřít! To pro mě je," řekla, jako by pronášela kletbu. "Pracovala jsem s panenkami," zvedla loutku a zastrčila ji mezi polštáře. Pohrávala si s čímsi na prsou, s něčím, co chtěla i nechtěla ukázat, její prsty to odkrývaly a zase zakrývaly. Věděl jsem, co to je, všiml jsem si toho už dřív. Medailónek připevněný zlatou broží. Kdybych tak uměl vylíčit vášeň, jaká jí v tu chvíli zmítala! Měkká, dětská ústa se jí křivila.

"Vám zemřelo dítě, že?" vytušil jsem. Představil jsem si krám s panenkami, všechny se stejným obličejem. Zavrtěla hlavou, nervózně škulba medailónkem, až jehlicí vytrhla taft. Měla stravující, panický strach. Ruka jí krvácela, když otvírala polámanou brož. Vzal jsem jí medailónek z prstů.

"Moje dcera," zašeptala a rty se jí chvěly.

Byla to tvář panenky na malém kousku porcelánu, připomínající Claudiinu, dětská tvářička, kýčovitý paskvil nevinnosti, co tam umělec namaloval, dítě s havraními vlásky jako ta panenka. A matka, zděšená, zírala do tmy před sebou.

200

"Stravuje vás smutek," pronesl jsem jemně.

"Pracovala jsem se smutkem," opáčila. "Kdybyste věděl, jak toužím mít vaši moc! Jsem na to připravená, prahnu po tom." Otočila se ke mně, dýchala zhluboka, až se zdálo, že se jí nadra vyvalí zpod živůtku.

Obličej měla zrůzněný pocitem marnosti. Odvrátila se ode mne, zavrtěla hlavou, až se jí vlasy rozlétly. "Kdybyste byl smrtelný muž, a ne netvor!" pokračovala hněvivě. "Mohla bych vám ukázat svou moc," vyzývavě se na mě usmála.

"Dokázala bych, že byste mě chtěl, toužil byste po mně. Jenže vy jste nepřírozený!" Svěsila koutky úst. "Co vám můžu nabídnout? Co můžu udělat, abych vás přiměla dát mi to, co od vás chci?" Rukou si jezdila po prsou, jako by ji hladila mužská dlaň.

Ta chvíle byla podivná. Předtím by mě ani nenapadlo, jaký pocit ve mně její slova vzbudí, jakýma očima se teď na ni budu dívat, na její štíhlý, svůdný pas, oblé, kypré křivky jejích prsů a na jemné, našpulené rty. Netušila, kolik ze

smrtelného muže ve mně vězí, jak se trápím, že můžu jenom pít krev. Toužil jsem po ní, víc než tušila, protože ona nechápala povahu zabíjení. S mužskou pýchou jsem jí to chtěl dokázat, pokořit ji za to, co mi řekla, za tu lacinou marnivost její vyzývavosti a za ty oči, jež mi teď hleděly pohrdavě někam přes rameno. Ale to byla pošetilost, tím by nevznikl věčný život. Krutě, samozřejmě jsem jí řekl: "Milovala jste to dítě?" Nikdy nezapomenu na její výraz, na tu divokost, naprostou nenávist. "Ano!" To slovo na mě přímo zasykla. "Jak můžete..." Sáhla po medailónku, stále jsem ho držel. Stravoval ji pocit viny, nikoli láska. Byl to pocit viny ten krámek s panenkami, který mi Claudie popsala, nekonečné police s figurkami onoho mrtvého dítěte. Avšak pocit viny, jenž do důsledků chápal definitivnost smrti. V Madeleine bylo něco stejně tvrdého jako ve mně zlého, cosi stejně mocného. Vztáhla ke mně ruce. Klečel jsem, nakláněl jsem se k ní, až se její vlasy dotkly mého obličeje.

"Držte se mě pevně, až vás uchopím," poručil jsem jí. Měla vytřeštěné oči, otevřená ústa. "A až budete zcela ochablá, musíte co nejpozorněji naslouchat tepu mého srdce. Vydržte a opakujte si: Chci žít!" "Ano, ano," kývala a srdce se jí rozbušilo vzrušením. Její ruce mě pálily na krku, prsty se mi zasunuly pod límec. "Dívejte se za mě na to vzdálené světlo, neodvracejte od něj oči ani na vteřinu a stále si říkejte: Já chci žít!"

Vyjekla, když jsem jí zajel zuby do masa. Vtákal do mě teplý proud, její ňadra se na mě tiskla, tělo se bezmocně vzepjalo do oblouku. Viděl jsem její oči, i když jsem zavřel svoje, viděl jsem ta sešpulená, vyzývavá ústa. Svíral jsem ji a nadzvedával, cítil jsem, jak slábne, jak jí ruce bezvládně klesají.

201

"Pevně, pevně," šeptal jsem nad teplým proudem její krve. Hřmění jejího srdce mi znělo v uších, její krev mi zaplavovala přesyčené cévy. "Lampa," pobízel jsem ji, "dívejte se na ni!" Její tep se zpomaloval, hlava jí padala na samet, oči prázdné jako ve chvíli smrti. Zdálo se mi, že se nemohu pohnout, věděl jsem však, že musím, že někdo jiný mi zvedá zápěstí k ústům. Pokoj se se mnou začal točit, zaměřil jsem se na to světlo, ke kterému jsem jí poručil se upnout. Vtom jsem ochutnal svou vlastní krev ze svého zápěstí a pak jí ho tiskl k ústům.

"Pijte. Pijte!" pobízel jsem ji. Ale ona ležela jako mrtvá. Přitáhl jsem ji k sobě, má krev jí prýštila přes rty. Otevřela oči a já jsem ucítil jemný tlak jejích úst, potom sevřela mou paži a jala se pít. Trásl jsem jí, šeptal jí nesmyslná slova, zoufale jsem se pokoušel dostat se z omámení. Náhle začala mocně sát. Každíčka moje céva to pocítila, byl jsem celý prostoupený jejím sáním, držel jsem se pevně divanu, její srdce bilo divoce proti mému srdci, její prsty se zatínaly hluboko do mé paže. Cítil jsem rezavou bolest, tak silnou, že jsem jen vykřikoval, když to stále pokračovalo, a pak jsem se od ní chtěl odtrhnout, ale táhl jsem ji s sebou, život mi procházel zápěstím, její sténavý dech se ozýval v rytmu jejího sání. Provazy, které byly mými cévami, ty pálicí dráty mi stahovaly srdce stále pevněji, až jsem se, bez své vůle nebo kontroly, od ní odpoutal a padl stranou, svíraje si krvácející zápěstí druhou rukou.

Ležela tam s otevřenými, zakrvácenými ústy. Uplynula snad celá věčnost a pořád se ani nepohnula. Mému zakalenému zraku se jevila dvojité a trojitě, potom se spojila do jediného roztřeseného tvaru. Sáhla si na ústa, její oči se však nepohnuly, jenom se rozšířily a stále zíraly na mě. Pomalu vstala, jakoby ani ne vlastní silou, jako by ji nadzvedla nějaká neviditelná moc a stále ji držela, když se rozhlížela kolem sebe a točila se jako vyřezávaná figurína na hrací skříni, jež bezmocně tančí pořád dokola podle zvuků hudby. Najednou se podívala dolů na taft sukně, vzala ho mezi prsty, takže zašustil, hned ho zas pustila, zacpala si uši a pevně zavřela oči, ale pak je zase doširoka rozevřela. Zřejmě spatřila plynovou lampu v sousedním pokoji, od níž se k nám linulo slabé světlo. Běžela k ní a pozorovala ji, jako by to byla živá bytost.

"Nesahej na to," řekla jí Claudie a jemně ji odváděla pryč. Madeleine zahlédla květiny na balkóně, vrhla se k nim, otevřenými dlaněmi po nich přejížděla a pak si kapičkami deště omývala tvář.

Držel jsem se stranou a pozoroval každý její pohyb, jak brala do rukou květiny a mačkala je, až se kolem ní vršily závěje okvětních plátků, jak tiskla špičky prstů na zrcadlo a hleděla si do očí. Má bolest ustala. Ránu jsem si ovázel kapesníkem a čekal jsem. Bylo mi jasné, že Claudie si vlastní zkušenosti nepamatuje a netuší, co teď přijde. Tančily spolu, Madeleinina pleť stá

202

le víc bledla. Madeleine vzala Claudii do náruče a točily se spolu, Claudie se usmívala, ale její obličejíček prozrazoval opatrnost a ostražitost.

Náhle Madeleine zeslábla. Potácela se, ztrácela rovnováhu. Rychle se zase narovnála a jemně postavila Claudii na podlahu. Ta se vytáhla na špičky a objala ji.

"Louisi," dávala mi tiše znamení. "Louisi..."

Naznačil jsem jí gestem, aby přišla ke mně. Madeleine nás snad ani neviděla, prohlížela si své natažené ruce. Tvář jí zbělela a protáhla se, a když se dotkla rtů, udiveně zírala na tmavé skvrny na špičkách prstů. Vzal jsem Claudii za ruku a odvedl ji stranou. Madeleine si hluboce vzdychla.

"Louisi," šeptala mi Claudie nadpřirozeným hlasem, který Madeleine dosud nemohla slyšet, "co se to s ní děje?"

"Umírá. To tvoje dětská paměť nemůže obsahovat. Tys toho byla ušetřená, nezanechalo to na tobě žádnou stopu," vysvětloval jsem jí a shrnul jí vlasy z čela. Oči jsem nespouštěl z Madeleine, jež přecházela od zrcadla k zrcadlu a slzy jí volně stékaly, tělo se zbavovalo života. "Ale Louisi, jestli zemře!" vykřikla Claudie.

"Ne." Klekl jsem si k ní, tvářičku měla plnou úzkosti. "Moje krev byla dost silná, bude žít. Ale bude mít strach, hrozný strach." Pevně jsem vyděšené Claudii stiskl ruku a políbil na tvář. Dívala se na mě se směsicí údivu a strachu. Ten výraz ji neopustil, když jsem přistoupil k plačící Madeleine. Ta se zapotácěla, ruce rozpažené, a já jsem ji zachytil a podepřel. Oči jí už plály ne" přirozeným světlem, v jejích slzách se zrcadlil fialový oheň.

"To je tělesná smrt, pouhá tělesná smrt," říkal jsem jí mírně. "Vidíte oblohu? Už toho musíme nechat, vy se mě musíte

pevně chytit a lehnout si vedle mě. Budu spát tak hluboce, jako by mé údy zmrazila smrt, a nebudu schopen vás utěšit. A vy tu budete ležet a budete s tím bojovat. Ale budete se mě pevně držet v té tmě, slyšíte? Budete mě držet za ruce a já budu držet vás tak dlouho, dokud budu mít v rukou cit."

Byla zmatená mým pohledem, ovládl ji úžas nad tím, jak mé oči září a odrážejí se v nich všechny barvy z okolí. Dovedl jsem ji pomalu k rakvi a znovu jsem ji chlácholil, aby se nebála. "Až vstanete, budete nesmrtelná. Žádná přirozená příčina smrti vás pak neohrozí. Pojdte, lehněte si!" Viděl jsem, jak se strachuje, odtahovala se od úzké truhly. Plet' se jí už začínala lesknout, dostávala takovou svítivost jako Claudiina a moje. Věděl jsem, že se nepodvolí, dokud si nelehnou s ní.

Držel jsem ji a hleděl dlouhým průhledem pokoje k místu, kde stála Claudie u své malé rakve a dívala se na mě. Její oči byly stále temné s neurčitým podezřením, s chladnou nedůvěrou. Posadil jsem Madeleine na kobe
203

rec a šel jsem k těm očím. Klekl jsem si klidně vedle Claudie a vzal ji do náruče. "Ty mě nepoznáváš? Ty nevíš, kdo jsem?"

"Ne," opáčila trucovitě.

Usmál jsem se a pokývl hlavou. "Nedívej se na mě tak zle. Teď jsme si kvit!"

Naklonila hlavu na stranu a pozorně si mě prohlížela, potom se proti své vůli usmála a souhlasně přikývla.

"Abys věděla," řekl jsem jí tónem klidným hlasem, "to, co dnes v noci tady v pokoji zemřelo, nebyla ta žena. Potrvá ještě pár nocí, než doopravdy zemře, možná i pár let. Dneska tady zemřela poslední stopa lidskosti ve mně."

Na její tvář padl stín, průzračný jako závoj, jako bych otrásl její vyrovnanost. Nadechla se pootvřenými ústy a kývla: "Dobrá, potom je to s tebou v pořádku. Jsme si kvit."

"Chci spálit ten obchod s panenkami!"

Prohlásila to Madeleine. Přikládala do ohně v krbu dlouho opatrované šaty své zesnulé dcerky, bílé krajky a bezové plátýnko, okopané střevíčky, čepce, z nichž byly cítit kafrové kuličky a vonné bylinky. Nic už to pro mě neznamená, tyhle krámy! Stála zády do místnosti a dívala se do ohně. Pak vrhla na Claudii triumfální, naprosto oddaný pohled. Nevěřil jsem jí, natolik jsem si byl svou věcí jist i když jsem ji musel noc co noc odvádět od lidí, které vysávala do poslední kapky, ačkoli byla nasycena krví z předchozích zabíjení, a často své oběti vášnivě zvedala do vzduchu a drtila jim hrdla slonovinovými prsty tak spolehlivě, jako pila jejich krev. Byl jsem si jist, že dřív nebo později musí tahle šílená aktivita opadnout a ona si uvědomí okolnosti těch nočních hrůz, vlastní světélkující tělo i ty bohaté zařízené pokoje v hotelu, a bude křičet, aby se z toho probudila, aby se osvobodila. Nechápala, že to není pouhý experiment; když cenila své zuby nováčka do zrcadla, byla šílená.

Neuvědomoval jsem si však plně, jak byla šílená a zvyklá snít; že nebude volat po skutečnosti, spíš si skutečnost přizpůsobí, neboť démonický skřítek bude dodávat jejímu kolovrátku len z celého světa a ona si z toho upřede svůj vlastní vesmír.

Začínal jsem chápat její nenasytnost, její čáry.

Získala řemeslnou zručnost v době, kdy se svým milencem dělala nové a nové repliky svého mrtvého dítěte, a ty pak jak jsem vyrozuměl zaplňovaly přihrádky toho krámu, který jsme měli brzy navštívit. K tomu se přidala upíří obratnost a výkonnost, takže v průběhu jediné noci, kdy jsem ji odvrátil od zabíjení, vytvořila dlátem a nožem s touž nenasytnou aktivitou

204

z několika kusů dřeva houpací křeslo takového tvaru a rozměrů, že se v něm Claudie neztrácela. Mohla sedět u krbu a vypadala jako dospělá. K tomu Madeleine připojila v dalších nocích stolek odpovídajících rozměrů a z hračkářského krámu přinesla malou olejovou lampu a porcelánový šálek s talířkem. Ze své kabelky vyčarovala malý, v kůži vázaný zápisník, jenž v Claudiiných rukou nabyl rozměrů tlustého svazku. Svět se rozdrobil a přestal existovat v obvyklých dimenzích. Vyčleněný prostor se brzy stal Claudiiným pokojíčkem: bylo tam lůžko, jehož postranní sloupky dosahovaly pouze ke knoflíkům na mých prsou, malá zrcadla, ve kterých se odrážely pouze nohy toho nemotorného obra, jakým jsem se tam cítil, obrazy visely nízko, úměrně Claudiiným očím, a konečně na malém toaletním stolku ležely černé večerní rukavičky pro drobné prstíky, hluboce dekoltované dámské šaty z černého sametu, diadém z dětského maškarního bálu. A Claudie, korunní klenot, krásná královna s nahými bílými rameny, se potulovala s načesanými kadeřemi mezi luxusními předměty svého miniaturního světa, zatímco já jsem ji pozoroval ode dveří, okouzlený, těžkopádný, natažený na koberci s hlavou opřenou o loket, abych se mohl dívat přímo do očí své milenky a vidět, jak jsou tajuplně rozněžnělé po celou dobu, kdy si zdokonalovala tuto svatyni. Jak byla krásná v bezových krajkách, chladná žena s vlasy jako hedvábí a s tváří baculaté panenky, s křišťálovýma očima! Upíraly se na mě tak dlouze, že mě ani nemohly vnímat, viděly jistě něco jiného než mě, jak jsem tam ležel na podlaze a snil, něco jiného než ten neforemný vesmír kolem mne, který teď byl vyškrtnut a zrušen někým, kdo v něm kdysi převelice trpěl, ale teď se trpět nezdál, když naslouchal cinkání dětské hudební skříňky a pokládal ruku na zvoneček. Měl jsem představu zkrácených hodin a drobných, zlatých minut. Bylo mi jasné, že jsem blázen.

Dal jsem si ruce pod hlavu a zíral jsem na svícen; bylo těžké oprostít se od jednoho světa a vstoupit do druhého. A Madeleine na divanu pracovala s onou zaujatou vášní, jako kdyby nesmrtelnost neznamenala klid. Přišívala krémovou krajku k levandulovému saténu pro tu malou postýlku a jen příležitostně ustávala, aby si z bílého čela setřela vlhkost s krvavým nádechem.

Uvažoval jsem, zda by se, kdybych zavřel oči, tato říše drobných věcí nezmocnila i ostatních místností kolem mne a já bych se probudil jako Gulliver spoután na rukou i na nohou, nevítaný host. Vynořila se mi představa domů

postavených pro Claudii, v jejichž zahradách by myši byly nestvůrami, kde by jezdily drobné kočáry a rozkvetlé keře by představovaly stromy. Smrtelní lidé by tím byli nadšeni a poklekali by, aby mohli nahlédnout do malých okének. Působilo by to přitažlivě jako předivo pavouka. Byl jsem spoután na rukou i na nohou. Nejen tou drobnou krásou, tím

205

nádherným tajemstvím Claudiiných bílých ramen a bohatého třpytu perel, okouzující malátností, malou lahvičkou od parfému, nyní stolní karafou, z níž bylo vypuštěno kouzlo slibující ráj. Byl jsem spoután strachem. Řídil jsem výchovu Madeleine příležitostnými rozpravami o zabíjení a přirozenosti upírů, při nichž by ji Claudie mohla poučovat mnohem snadněji než já, kdyby byla vůbec kdy projevila přání převzít vedení. V noci jsem byl něžnými polibky a spokojenými pohledy ujišťován, že ta nenávidná vášeň, kterou Claudie občas projevovala, se už nevrátí, obával jsem se však, že mimo tyto pokoje shledám, že jsem se, jak jsem sám připouštěl, opravdu změnil: smrtelná část mé bytosti byla právě to, co Claudie milovala, tím jsem si byl jist. Co jsem tedy cítil k Armandovi, bytosti, kvůli níž jsem proměnil Madeleine, bytosti, pro kterou jsem chtěl být volný? Zvláštní a vzrušující odstup? Tupou bolest? Nepopsatelný třes? Dokonce i v tomto pozemském zmatku jsem viděl Armanda v jeho mnišské cele, viděl jsem jeho tmavě hnědé oči, cítil jsem ten záhadný magnetismus.

A přece jsem se ani nepokusil k němu jít. Neodvážil jsem se zjistit rozsah toho, co jsem pravděpodobně ztratil, ani jsem nezkusil oddělit tuto ztrátu od jiných skličujících zkušeností: že jsem v Evropě neobjevil žádné pravdy, které by zmenšily mou samotu, změnil mě zoufalství. Či spíš jsem našel pouze vnitřní pochody své vlastní, malé duše, Claudiinu bolest a vášeň pro jednoho upíra, kvůli němuž jsem se stal stejně zlým jako Lestat, ale ve kterém jsem spatřoval jediný příslib dobra ve zlu, jaký jsem si uměl představit.

Koneckonců to všechno bylo za mnou. A tak hodiny na krbové římse tikaly. Madeleine projevila přání vidět představení v Divadle upírů a přísahala, že ochrání Claudii před každým upírem, který by jí chtěl ublížit.

Claudie hovořila o taktice a řekla: "Teď ještě ne, ještě ne." Zaregistroval jsem s jistým ulehčením, že Madeleine miluje Claudii slepou, chtivou vášni. Měl jsem s ní v srdci či v paměti tak málo soucitu! Myslel jsem si, že poznala jenom ten první pramen utrpení, že nemá pochopení pro smrt. Tak snadno vzkypěla, dala se dohnat k bezohlednému násilí. Ve své neuvěřitelné domýšlivosti a sebeklamu jsem považoval svůj vlastní žal nad mrtvým bratrem za jedinou opravdovou emoci. Dovolil jsem si zapomenout, jak beznadějně jsem se zamiloval do Lestatových měňavých očí, jak jsem prodal svou duši za různobarevnou a světlou věc v domnění, že vysoce zrcadlící povrch znamená i schopnost kráčet po vodách.

Co by byl musel Kristus udělat, abych ho následoval jako apoštol? Začít tím, že se dobře oblékne, mít nádhernou hlavu s pečlivě ošetřovanými plavými vlasy!

Nenáviděl jsem sám sebe. Když mě jejich konverzace naplňovala

206

Claudie cosi šeptala o zabíjení, rychlosti a upíří obratnosti, Madeleine se skláněla nad svou kmitající jehlou; tehdy se mi zdálo, že jsem byl dosud schopen jediné emoce: nenávisť k sobě. Mám je rád. Nenávidím je. Nestarám se, jestli tam pořád jsou. Claudie mi pokládá ruce na vlasy, jako by mi chtěla s tou starou důvěrností sdělit, že její srdce je mi nakloněno. Nestarám se o to. A pak je tu Armandův zjev, ta síla, ta srdcervoucí jasnost. Za sklem se to tak zdá. A když беру Claudiinu hravou ruku do své, poprvé v životě rozumím tomu, co cítí, když mi odpouští, že jsem takový, kterého, jak říká, nenávidí a miluje: necítí téměř nic.

Týden nato jsme doprovázeli Madeleine, když šla podpálit svět panenek za skleněnou výlohou. Vzpomínám si, jak jsme pak stoupali ulicí pryč od krámu a toulali se úzkými temnými kouty, kde bylo slyšet jenom šumění deště. Brzy se na temné obloze rozlila rudá záře. Zvony vyzváněly, lidé křičeli a Claudie vedle mě tiše hovořila o povaze ohně. Hustý kouř, stoupající z té jiskřivé záplavy, mě znervózňoval. Pociťl jsem strach. Ne divoký, smrtelný strach, nýbrž něco studeného, jako kopí v boku. Ten strach to byl náš starý dům v ulici Royale, který hořel; Lestat ležel na jeho podlaze, jako by spal. "Oheň očisťuje," prohlásila Claudie. Opravil jsem ji: "Ne, oheň jen ničí..."

Madeleine kráčela za námi a na konci ulice se procházela sem a tam, přízrak v dešti, bílé ruce se jí míhaly ve vzduchu, mávaly na nás, podobny hejnům svatojánských mušek. Claudie za ní odešla. Vidím ty zplhlé, mokré zlaté kudrlinky, když mi oznámila, že za ní půjde. Jedna stuha se jí rozvázala, spadla na zem a plula ve víru temné vody. Ty dvě někam zmizely. Shýbl jsem se, abych stuhu vytáhl. Zvedla ji však jiná ruka. Byl to Armand a podával mi ji. Byl pro mě otřes vidět ho zase tak blízko sebe, postavu vlídného Pána smrti tak nádherně skutečného v černé pláštěnce a hedvábné vázance, a zároveň éterického a nehluchého jako stín. V očích se mu sotva patrně třpytily odlesky ohně, červeně tam protéplávala čerň v sytosti hněd.

A já jsem najednou pocítil, jako bych předtím snil, procítil jsem a vnímal, jak jeho ruka uchopila mou, jeho hlava se naklonila ke mně, jako by mi chtěl sdělit, že stál o setkání se mnou procítil jsem ke vzrušenému zážitku jeho přítomnosti, jenž mě stravoval stejně nepochybně jako tenkrát v jeho cele. Rychle jsme šli spolu směrem k Seině, proplétali jsme se tak obratně zástupem lidí, že nás sotva postřehli a my jsme sotva postřehli je. Ohromilo mě, že mu snadno stačím. Přivedl mě k poznání vlastních sil, k tomu, že cesty, které jsem normálně volil, byly cesty lidské, jaké už nemusím používat. Zoufale jsem si přál promluvit si s ním, položit mu ruce na ramena a za

207

stavit ho, jenom se mu znovu dívat do očí jako té poslední noci, mít ho někde po nějakou dobu pro sebe, abych se mohl vypořádat se svým vzrušením. Bylo toho tolik, co jsem mu chtěl vypovědět, tolik, co jsem chtěl vysvětlit! A teď jsem nevěděl, co říct, jenom jsem vnímal, jak mě plnost citu dohání k slzám. Proto jsem se bál, že všechno ztratím.

Nevěděl jsem, kam jsme se pak dostali, pouze to, že už jsem tam byl při svých toulkách: byla to ulice starých domů se zahradními zdíkami a vjezdy pro kočáry, s vezni tyčícími se nad hlavou a s okny z olovnatého skla pod kamennými oblouky. Domy z minulých století, sukovité stromy, ten náhlý úplný a mlčenlivý klid, který je známkou toho, že sem davy nevtroučí, že tuto rozlehlou oblast komnat s vysokými stropy obývá vybraná hrstka lidí. Kámen zde pohlcuje zvuk dechu, prostor je plný životů.

Armand se najednou ocitl nahoře na zdi, jednou rukou se přidržoval převísle větve stromu, druhou vztáhl ke mně. Za okamžik jsem už stál vedle něj a vlhké listí mě hladilo po tváři. Nad námi, poschodí za poschodím, se tyčila osamělá věž, sotva viditelná ve tmě a hustém dešti. "Poslyšte, vyšplháme nahoru," navrhl Armand.

"To nesvedu... To je nemožné!"

"Vůbec neznáte vlastní schopnosti. Vylezete tam snadno. Pokud spadnete, neublížíte si. Dělejte všechno po mně, ale pamatujte si: obyvatelé tohoto domu mě poznali už před stoletím a považují mě za ducha. Kdyby vás tedy náhodou oknem spatřili, nebo vy je, vzpomeňte si, čemu o vás věří, a neberte je na vědomí, protože byste je zklamal a zmátl. Slyšíte? Jste v naprostém bezpečí."

Nevěděl jsem, co mě víc děsí, jestli samo lezení, nebo to, že budu považován za ducha; neměl jsem však čas utěšovat se vtípnými poznámkami, ani v duchu. Armand už začal lézt, špičkami bot nacházel škvíry mezi kameny, ruce se bezpečně zachycovaly v puklinách jako drápy; lezl jsem za ním, tiskl se ke zdi, neodvažoval se pohlédnout dolů. Chvilí jsem odpočíval u mohutného oblouku nad oknem, uvnitř jsem zahlédl plápolající oheň, siluetu ramen, ruku s pohrabáčem, několik pohybujících se postav, jež neměly tušení, že je někdo pozoruje. A zase dál. Lezli jsme výš a výš, až jsme se dostali k oknu nahoře na věži. Armand ho nehluchně vypáčil a jeho dlouhé nohy zmizely za parapetem; vklouzl jsem tam za ním.

Musel jsem si zhluboka oddychnout, když jsem konečně stál uvnitř, třel jsem si paže a rozhlížel se po tom vlhkém, podivném místě. Dole se rozkládaly stříbřité střechy, tu a tam vystupovaly z korun obrovských šumících stromů věžičky a v dálce se mihotal přerušovaný řetěz světél bulváru. Místnost se zdála stejně vlhká jako noc venku. Armand rozdělal oheň v krbu.

208

Z hromady trouchnivějšího nábytku vytáhl židli a snadno ji rozlámal, ačkoli měla silnou trnož. Byl to poněkud groteskní pohled, zvláště když to prováděl s elegancí a neostřesitelným klidem v bílé tváři. Dělal jen to, co dokáže každý upír, štípal ty tlusté kusy dřeva na třísky, ovšem dělal to způsobem, jaký svede jenom upír. Nebylo na něm nic lidského, dokonce i jeho půvabné rysy a tmavé vlasy nabývaly znaků charakteristických pro příšerného anděla, který měl s námi ostatními upíry podobnost jen povrchní. Kabát ušitý na míru byl hotová fáta morgána. Přestože jsem se k němu cítil přitahován snad silněji než k jakémukoli jinému tvorovi kromě Claudie, vzrušoval mě způsobem, jenž se podobal strachu.

Když skončil, přisunul mi těžké dubové křeslo, sám si sedl na mramorovou řmsu nad krbem a ohříval si ruce nad ohněm, který mu vrhal do obličeje rudé odlesky.

"Můžu slyšet obyvatele tohoto domu," oznámil jsem mu. Teplo mi dělalo dobře. Cítil jsem, jak mi schnou střevice a zahřívají se mi prsty.

"Potom také víte, že i já je můžu slyšet," opáčil mírně. Ačkoli v tom nebyl ani náznak výčitky, uvědomil jsem si dosah vlastních slov.

"A jestli sem přijdou?" zeptal jsem se naléhavě a pozorně ho přitom sledoval.

"Nemůžete si říct jako já, že nepřijdou? Můžeme tu sedět celou noc a vůbec o nich nemluvit. Chci, abyste věděl, že když o nich mluvíme, je to proto, že vy chcete."

Mlčel jsem a snad jsem vypadal trochu zaraženě, a tak vlídně pokračoval, že tu věž už dávno uzavřeli a nechali bez použití. A kdyby skutečně uviděli kouř z komína nebo světlo v okně, nikdo by se sem nahoru neodvážil dřív než zítra.

Po jedné straně krbu bylo několik přihrádek s knihami a psací stůl. Horní listy byly zvetšelé, stál tam kalamář a několik per. Dokázal jsem si představit, že ta místnost bývala velmi příjemná, pokud venku nebylo bouřlivé počasí jako právě teď, nebo když oheň vysušil vzduch.

"Vidíte," řekl Armand, "že opravdu nepotřebujete pokoje v hotelu. Ve skutečnosti potřebujete velice málo. Ovšem každý z nás si musí sám rozhodnout, co vlastně chce. Lidé v tomhle domě mají pro mě jméno, setkání se mnou jim poskytuje námět k hovorům na dvacet let. To jsou jen izolované chvílky v mém čase, nic neznamenají. Nemůžou mi uškodit a já používám jejich dům, abych mohl být sám. Nikdo z Divadla upírů neví, že sem chodím.

Je to moje tajemství."

Během hovoru jsem ho soustředěně pozoroval a znovu se mi vracely myšlenky, které mě napadaly tenkrát v jeho cele v divadle. Upíři nestárnou a já

209

jsem uvažoval, jak se asi liší jeho nynější mladistvý zjev a způsoby od toho, jaký byl před stoletím nebo ještě před dalším stoletím; jeho tvář, třeba nebyla poznamenána lekcemi zralosti, totiž určitě nebyla maska. Působil značně expresivně, stejně jako jeho nevtíravý hlas, a já jsem nedokázal vyzkoumat, proč tomu tak je. Věděl jsem jen, že mě přitahuje stejně jako dřív, a slova, jež jsem pronesl, byla do jisté míry uskok: "Co vás drží v Divadle upírů?"

"Potřeba, samozřejmě. Ale našel jsem, co potřebuju. Proč se mi vyhýbáte?"

"Nikdy jsem se vám nevyhýbal!" Snažil jsem se skrýt vzrušení, které ve mně ta slova vyvolala. "Chápejte, musím

chránit Claudii, protože nemá nikoho, jenom mě. Nebo aspoň neměla, dokud..."

"Dokud nepřišla Madeleine, aby s vámi žila."

"Ano..."

"Teď vás Claudie propustila, ovšem vy u ní stále zůstáváte a jste k ní vázán jako k milence."

"Ne, není moje milénka, to jste nepochopil správně. Je to spíš moje dítě a nevím, že by mě propustila." Tahle věc se mi pořád honila hlavou. "Nevím, jestli dítě má moc propustit rodiče. Domnívám se, že k ní budu vázán tak dlouho, dokud..."

Zarazil jsem se. Chtěl jsem říct dokud bude žít. Ale uvědomil jsem si, že je to prázdná lidská fráze. Bude žít stále stejně jako já. Jak je tomu u lidských otců? Jejich dcery žijí stále, protože otcové umírají dřív. Najednou jsem byl v rozpacích a celou tu dobu jsem si uvědomoval, jak Armand naslouchá. Naslouchal naprosto dokonale, na jeho obličej se odráželo všechno, co bylo řečeno. Nevyrážel prudce při mé sebemenší odmlce, aby sám začal mluvit, aby mě ujistil svým porozuměním ještě dřív, než jsem dokončil myšlenku, nebo aby se z náhlého podnětu vytasil s bystrými, neodolatelnými námitkami – což jsou věci, které často znemožňují skutečný dialog.

Po dlouhé pauze pronesl: "Já vás chci. Chci vás víc než cokoli na světě."

Na okamžik jsem zapochyboval, zda jsem slyšel správně. Bylo to neuvěřitelné, beznadějně mě to odzbrojilo a nemá představa našeho společného života vytlačila a vyhladila z mé mysli každou jinou úvahu.

"Řekl jsem, že vás chci, že vás chci víc než cokoli jiného na světě," opakoval s téměř nepostřehnutelnou změnou výrazu. Napjatě vyčkával. Byl klidný jako vždy, jeho hladké, bílé čelo pod prameny kaštanově hnědých vlasů nejevilo ani stopu starostí, velké oči byly upřeny na mě, rty zůstávaly němé.

"Chcete ode mne spoustu věcí, ale nepřijdete za mnou," pokračoval. "Toužíte po poznání, a neptáte se. Vidíte, že vám Claudie uniká, a stavíte se k tomu bezmocně, nepodnikáte nic."

210

"Nerozumím vlastním citům. Snad jsou jasnější vám než mně..." "Nezačínejte pátrat po tom, jaké tajemství představujete vy sám!" "Vy se aspoň dokonale znáte, to já o sobě tvrdit nemůžu. Miluju ji, ale nejsem jí důvěrně blízký. Myslím tím, že když jsem s vámi, jako právě teď, vím, že o ní nevím nic, nic o nikom."

"Je pro vás představitelkou určitého období vašeho života. Pokud se s ní rozejdete, ztratíte jedinou žijící bytost, která s vámi tu dobu sdílela. Toho se bojíte, odloučení, volnosti věčného života."

"Ano, to je pravda, ovšem jen částečně. Nějaké období pro mě moc neznamená. I ostatní upíři to museli prožít a přežít, to střídání řady období."

"Nepřežili to. Svět by byl přeplněný upíry, kdyby všichni vydrželi. Jak myslíte, že jsem se stal nejstarším upírem na světě?"

Přemýšlel jsem o tom. Pak jsem to zkusil: "Ostatní umírají násilně?" "Ne, skoro nikdy. Není to nutné. Kolik upírů má podle vás dost vytrvalosti pro nesmrtelnost? Začínají s velice neutěšenými představami o ní. Protože když se stávají nesmrtelnými, chtějí, aby se zachovalo všechno, co znají a co si oblíbili: kočáry aby měly stále tutéž spolehlivou konstrukci, oděvy aby měly střih, jaký vyhovoval době jejich mládí, lidé aby se oblékali a hovořili způsobem, jemuž oni tehdy rozuměli a oceňovali ho. Ve skutečnosti se mění všechno kromě upírů samých; všechno kromě nás se neustále deformuje a pokrřivuje. Pokud jedinec nemá pružnou mysl, a často dokonce i když ji má, nesmrtelnost se brzy stane kajícím verdiktem v blázinci figur a tvarů, které jsou beznadějně nesrozumitelné a bezcenné. Jednoho večera upír vstane a skutečně to, čeho se bál snad desítky let, protože jednoduše už za žádnou cenu nechce dál žít. To, že jakýkoli styl či forma existence mu činily nesmrtelnost přitažlivou, bylo smeteno z povrchu země a nezůstává nic, co by ho vysvobodilo ze zoufalství. Kromě sebevraždy. A tak upír vyjde ven, aby zemřel. Nikdo nenajde jeho pozůstatky, nikdo se nedoví, kde zahynul. A často nikdo v jeho okolí pokud ještě vyhledává společnost jiných upírů – ani nepostřehne, že je v hluboké depresi. Už dávno přestal hovořit o sobě či o čemkoli jiném. Chce zaniknout."

Zřejmě pravdivost jeho slov na mě silně zapůsobila, zároveň se však ve mně všechno bouřilo proti podobným vyhlídkám. Uvědomil jsem si hloubku své naděje a své hrůzy; jak odlišné byly tyto city od odcizení, jež tu popsal, jak odlišné od onoho hrozného, ničivého zoufalství! Najednou jsem v tom zoufalství pocítil cosi odporného a odpudivého. Něco, co jsem nemohl přijmout.

211

"Ovšem vy sám byste si takový stav mysli nepřipustil. Podívejte se na sebe," odpověděl jsem. "Kdyby na tomto světě nebylo ani jedno jediné umělec

ke dílo... a jsou jich tisíce, kdyby tu nebyla jediná přírodní krása, kdyby byl svět omezen na jedinou prázdnou celou a jedinou křehkou svíčku, nemůžu si pomoci, ale vidím vás, jak i v tom případě pozorujete tu svíčku, ponořen do mihotání jejího světla, do proměn jeho barev... Jak dlouho by vás to udržovalo při životě, co možností by to poskytovalo! Nemám pravdu? Nebo jsem jen bláznivý idealista?"

"Ne," usmál se v letmém záblesku potěšení. "Cítíte jakýsi závazek ke světu, který milujete, protože je pro vás stále ještě nedotčený. Není vyloučené, že se vaše vlastní citlivost stane nástrojem šílenství. Mluvíte o uměleckých dílech a o kráse přírody. Kéž bych měl moc umělce, abych vám oživil Benátky patnáctého století, palác mého pána, lásku, jakou jsem k němu cítil, když jsem byl smrtelný mladík, a lásku, kterou cítil on ke mně, když ze mě udělal upíra! Ach, kdybych tak mohl oživit ty doby pro vás i pro sebe... jen na jediný okamžik! Jakou by to však mělo cenu? Je pro mě smutné, že čas nezeslabuje vzpomínky na toto období, ono se naopak stává bohatším a magičtějším ve světle dnešního světa."

"Láska?" zeptal jsem se. "Mezi vámi a upírem, který vás stvořil, existovala láska?"

"Ano. Tak silná, že nehodlal připustit, abych zestárl a zemřel. Láska, která trpělivě čekala, až budu dost silný, abych se

zrodil pro tmu. Chcete mi tvrdit, že mezi vámi a upírem, který vás udělal, nebylo pouto lásky?"

"Nebylo," odpověděl jsem rychle. Nedokázal jsem potlačit trpký úsměv. ' Pozorně se na mě díval. "Proč vám tedy dal tyhle schopnosti?"

"Vy je považujete za dar? Ovšem, vy ano. Promiňte, ale udivuje mě, že jste při své složitosti tak hluboce jednoduchý," zasmál jsem se.

"Mám se cítit uražený?" opáčil. Jeho chování mě utvrdilo v tom, co jsem právě řekl. Zdál se být tak nevinný! Teprve jsem mu začínal rozumět.

"Ne, to jsem neměl v úmyslu," řekl jsem a teď se mi při pohledu na něj zrychloval. "Ztělesňujete všechno, o čem jsem snil, když jsem se stal upírem. Vy opravdu chápete ty schopnosti jako dar! Povězte mi: cítíte teď lásku k tomu upírovi, který vám dal věčný život? Přetrvává doposud?"

Přemýšlel a potom zvolna pronesl: "Záleží na tom? Nemyslím, že jsem měl to štěstí, abych cítil lásku k mnoha lidem nebo mnoha věcem. Ovšem, miluju ho. Snad ne v tom smyslu, jak to chápete vy. Zdá se, že jste mě nechtěně zmátl. Jste samá záhada. Teď už ho nepotřebuju, toho upíra."

"Dostal jsem dar věčného života, zbystřeného vnímání a potřeby zabíjet," vysvětloval jsem rychle, "protože upír, jenž mě udělal, potřeboval dům, který jsem vlastnil, a mé peníze. Dokážete si něco takového představit? Ve hře byly i jiné věci, ale to se mi vyjasňovalo velice pomalu a neúplně. Víte, je to, já

212

ko byste přede mnou otevřel dveře, odkud by proudilo světlo, a já bych toužil do nich vejít, vstoupit na území, které podle vás za nimi leží, jenže doopravdy bych tomu nevěřil. Upír, který mě udělal, byl všechno, co jsem považoval za skutečné zlo: bezútěšný, prozaický, mělký, věčně nevyhnutelně působil zklamání. Takové musí být podle mého přesvědčení zlo. Vy jste něco naprosto jiného! Otvíráte přede mnou dveře, vyprávíte mi o paláci v Benátkách, o tom láskyplném vztahu. Chci tomu porozumět."

"Klamete sám sebe, ten palác pro vás nic neznamená. Dveře, které vidíte, vedou ke mně. K vašemu nastávajícímu životu se mnou, s takovým, jaký jsem. Jsem zlo s nekonečným stupňováním a bez pocitu viny." "Ano, tak je to," zamumlal jsem.

"A to vás dělá nešťastným. Vás, který jste přišel do mé cely a tvrdil, že existuje pouze jeden hřích, úmyslné zmaření nevinného lidského života." "Jak jste se mi kvůli tomu musel smát!"

"Nikdy jsem se vám nesmál, nedovolil bych si to. Díky vám se můžu zachránit před zoufalstvím, jež jsem vám popsal jako příčinu naší smrti. Vaším prostřednictvím navážu spojení s tímhle devatenáctým stoletím a porozumím mu způsobem, který mě znovu oživí, což už tak zoufale potřebuju. To na vás jsem čekal v Divadle upírů. Kdybych znal smrtelného člověka vaší citlivosti, míry bolesti a téhož zaměření, hned bych z něj udělal upíra. Jenže to se stane zřídka. Ne, musel jsem čekat a vyhlížet vás, a teď o vás budu bojovat. Vidíte, jaký jsem nemilosrdný v lásce? Je tohle ono, čemu vy říkáte láska?"

"Dopustil byste se strašného omylu," řekl jsem, dívaje se mu do očí. Jeho slova mi jen pomalu pronikala do vědomí. Nikdy ještě jsem tak zřetelně necítil svou vše stravující frustraci. Nemohl jsem ho uspokojit, nedokázal jsem uspokojit ani Claudii. Nikdy jsem nebyl schopen uspokojit Lestata. A svého vlastního smrtelného bratra jak bezútěšně, tragicky jsem ho zklamal!

"Kdepak! Musím navázat kontakt s dobou," prohlásil klidně. "A to můžu s vaší pomocí. Ne se od vás učit věcem, které můžu v jediném okamžiku zhlédnout v galerii nebo si během hodiny přečíst v příslušných knihách... Vy jste duch doby, jste její srdce," trval na svém.

"Ne, ne," bránil jsem se. Málem jsem vybuchl v hořký, hysterický smích. "Copak to nechápete? Já nejsem duch žádné doby, jsem na štíru se vším a vždycky jsem byl! Nikdy jsem nikam a k nikomu nepatřil!" Bylo to příliš bolestné, příliš pravdivé.

213

Jeho tvář se jen rozzářila neodolatelným úsměvem. Zdálo se, že má chuť se mi vysmát, a pak se mu ramena skutečně začala zachvívat. "Louisi, tohle je ten pravý duch vaší doby. Nechápete? Každý druhý cítí tak jako vy. Vaše odpadnutí od milosti a víry je charakteristické pro celé století."

Byl jsem tím tak omráčený, že jsem tam dlouho seděl a jenom zíral do ohně. Skoro všechno dřevo už shořelo a nezbylo nic než doutnající popel, šedá a rudá krajina, jež zanikne dotykem pohrabáče. Byla však velmi horká a stále vydávala mocné světlo. Viděl jsem svůj život v celé jeho perspektivě. "A upíři v divadle?" ozval jsem se tiše.

"V těch se obrází věk cynismu, který nedokáže pochopit smrt, možnosti, osudová, blazeovaná záliba v parodii zázračná, dekadence, jejímž posledním útočištěm je sebezsměšňování, afektovaná bezmocnost. Viděl jste je; celý život jste je znal. Vy obrázíte svůj věk odlišně. Zobrazujete totiž jeho zlomené srdce."

"To je moje neštěstí a vy ho stále ještě nechápete." "O tom nepochybují. Povězte mi, co teď cítíte, co vás dělá nešťastným. Proč jste ke mně sedm dní nepřišel, ačkoli jste po tom toužil? Co vás pořád drží u Claudie a u té druhé ženy?"

Zavrtěl jsem hlavou. "Nevíte, na co se ptáte. Chápejte, pro mě bylo nesmírně obtížné provést ten akt proměny Madeleine v upíra. Porušil jsem slib, který jsem dal sám sobě, že nikdy nic takového neudělám, že mě k tomu vlastní osamělost nikdy nedožene. Nechápu náš život jako zvláštní moc a dar, беру ho jako prokletí. Nemám odvahu zemřít. Ale udělat dalšího upíra? Přenést tohle utrpení na někoho dalšího a odsoudit k smrti všechny lidi, jež ten upír bude muset postupně zabíjet? Porušil jsem závazný slib. A přitom..."

"Pokud vás to uklidní... Jistě si uvědomujete, že i já mám na tom jistý podíl."

"Že jsem to udělal, abych se osvobodil od Claudie, abych byl volný a mohl jít za vámi? Ano, to si uvědomuju. Ale konečná odpovědnost leží na mně."

"Ne, mám na tom přímý podíl. Přiměl jsem vás, abyste to udělal! Byl jsem blízko vás té noci, kdy jste to provedl.

Uplatnil jsem svou největší moc, abych vás k tomu donutil. Poznal jste to?"

"Ne." Sklonil jsem hlavu.

"Chtěl jsem z té ženy udělat upíra," pokračoval. "Pak mě napadlo, že nejlepší bude, když to uděláte vy. Jinak byste se nevzdal Claudie. Musíte vědět, že jste to chtěl..."

"Ošklivím si to, co jsem udělal!"

"Pak si musíte ošklivit mě, ne sebe!"

"Ne. Vy to nechápete. Málem jste ve mně zničil všechno, čeho si vážíte, tím, že se to stalo! Vzдорoval jsem vám celou svou silou, ačkoli jsem ani nevěděl, že to byla vaše síla, co ve mně působilo! Něco ve mně málem odumřelo vášnivý cit. Byl jsem skoro zničený, když byla Madeleine vytvořená!"

"Jenže ten vášnivý cit není ještě mrtvý, ta lidskost, nebo jak tomu chcete

214

říkat. Kdyby nebyla ještě živá, neměl byste teď slzy v očích. Váš hlas by nebyl tak plný hněvu."

Nedokázal jsem hned odpovědět, jen jsem přikyvoval. Potom jsem se zase vzchopil. "Nesmíte mě nikdy nutit k něčemu proti mé vůli! Nesmíte svou moc používat takovým způsobem..." koktal jsem.

"Ne," souhlasil, "nesmím. Moje moc přestává někde uvnitř vás, u prahu vašeho vědomí. Tam jsem bezmocný. Přesto... Vytvoření Madeleine je hotová

věc. Jste volný."

"A vy jste spokojený," řekl jsem už zase s plnou sebekontrolou. "Nechci být nevlidný. Jsem váš. Miluju vás. Cítím se však oklamán. Jste spokojený?" "Jak bych mohl nebýt? Samozřejmě jsem."

Vstal jsem a přešel k oknu. Poslední žhavé uhlíky pohasly. Světlo přicházelo ze šedé oblohy. Armand ke mně přistoupil. Cítil jsem ho teď vedle sebe, t mé oči stále víc přivýkaly venkovnímu světlu, takže jsem rozeznal jeho profil. Zvuk deště byl všude a byl rozrůzněný: šplouchal v okapovém žlabu podél střechy, ťukal na krytinu střechy, padal tiše do chvějících se korun stromů, cákal na šikmém kamenném parapetu před mýma rukama. Měkká směsice zvuků, jež zaplavovaly a zbarvovaly noc.

"Odpustíte mi... že jsem vás ovlivňoval v té záležitosti s Madeleine?" zeptal se.

"Nepotřebujete moje odpuštění."

"Vy ho potřebujete, a proto ho potřebuju i já." Jeho tvář byla jako vždy klidná.

"Madeleine se má starat o Claudii. Bude spolehlivá?" napadlo mě.

"Je perfektní. Trochu blázen, jenže to se do téhle doby skvěle hodí. O Claudii se postará. Nikdy nežila sama, oddanost svým blízkým má v povaze. Nepotřebuje žádné zvláštní důvody, aby Claudii milovala, a navíc k tomu takové důvody opravdu má: Claudii krásný zjev, její klid, dominanci a autoritu. Navzájem se skvěle doplňují. Ale myslím, že by měly co nejdřív odjet z Paříže."

"Proč?"

"Důvod znáte. Santiago a ostatní upíři je sledují s podezřením. Všichni viděli Madeleine. Bojí se jí, protože ona o nich ví a oni ji neznají. Nenechávají na pokoji ty, kdo o nich vědí."

"A ten chlapec, Denis? Co s ním zamýšlíte?"

"Ten je mrtev." \

Byl jsem ohromen. Jak jeho slovy, tak i klidem. "Zabil jste ho?" vydechl jsem.

215

Přikývl, neřekl však nic. Zdálo se mi, že se nadchl mým citem, otřesem,

který jsem se nepokoušel skrýt. Dotkl se mé ruky, položené na vlhké okenní římse, a já jsem cítil, jak se moje tělo k němu natáhá, jak se mu přibližuje, jako bych se nepohyboval z vlastní, nýbrž z jeho vůle. "Bylo to tak nejlepší," vysvětlil. Pohlédl do ulice pod námi: "Už musíme jít!"

"Armande, já nemůžu..."

"Louisi, pojdte za mnou," zašeptal. Na římse se zastavil. "I kdybyste spadl na dlažbu, ublížil byste si jenom na chvíli. Všechno by se vám zahojilo tak rychle a dokonale, že by po tom za pár dní nebylo ani stopy, zahojily by se kosti stejně jako kůže. S tím vědomím si můžete počínat docela uvolněně a hravě to dokážete. A teď už polezeme."

"Co mě může zabít?" zeptal jsem se.

Znovu se zastavil. "Zničení vašich tělesných pozůstatků. Vy to nevíte? Oheň, roztrhání na kusy... sluneční žár. Nic jiného. Mohl byste mít jizvy, to ano, jste ovšem elastický. Jste nesmrtelný."

Díval jsem se tichým, stříbrným deštěm dolů do tmy. Pod větvemi stromů zablesklo světlo a bledé paprsky ozářily ulici, mokré dláždění, železné táhlo od zvonku u domovních dveří, vinnou révu pnoucí se po zdi. Mohutná černá hmota kočáru projela těsně podél ní a pak světlo zesláblo, ulice ztmavla ze žluté do stříbrné a nakonec úplně zmizela, jako by ji pohltily ty temné stromy. Nebo spíš jako by to všechno vymazala tma. Zmocnila se mě závrať, budova se se mnou zatočila. Armand stále ještě seděl na okně a díval se na mě.

"Louisi, pojď se mnou dneska v noci," zašeptal naléhavě.

"Ne," odmítl jsem. "Je příliš brzy. Ještě je nemůžu opustit."

Odvrátil se a hleděl na temnou oblohu. "Tak dobrá," vzdychl.

"Potřebuju trochu víc času," vysvětlil jsem. Přikývl a popleskal mě po ruce, jako by říkal, že to je v pořádku. Potom přehodil nohu přes řimsu a zmizel. Na okamžik jsem zaváhal, srdce se mi rozbušilo, jako by se mi vysmívalo. Pak jsem se i já přehoupl přes řimsu a začal rychle slézat za ním; jenom jsem dával pozor, abych se nepodíval dolů.

Už se skoro rozednívalo, když jsem v hotelu zasouval klíč do zámku. Na stěnách plápolalo plynové světlo. Madeleine, jehlu s nití v ruce, usnula u krbu. Claudie tiše stála ve stínu mezi kapradinami u okna a dívala se na mě. V ruce držela kartáč na vlasy. Zlatě se jí leskly.

Stál jsem tam a prožíval jakýsi otřes, jako by se všechny smyslové radosti a zmatky těchto pokojů prese mne přelévaly jako vlny a pronikaly mi tělem, tak odlišné od kouzla Armandova a té místnosti ve věži. Tady bylo něco útěšlivého, a to mě mátl. Ohlédl jsem se po svém křesle a usedl jsem s rukama na spáncích. A pak jsem ucítil Claudii vedle sebe a její rty na mém čele.

216

"Byl jsi s Armandem," zaútočila, "Chceš s ním být!"

Vzhlédl jsem k ní. Její obličej byl tak jemný a krásný a pojednou tak velice můj. Necítil jsem výčitky svědomí, když jsem podlehl nutkání a začal ji hladit po tvářích, jemně se dotýkal jejích víček důvěrnosti, jež jsem si k ní nedovolil od oné noci, kdy jsme se pohádali.

"Budu zase s tebou, ne tady, na jiných místech. Vždycky budu vědět, kde jsi!" ubezpečil jsem ji.

Objala mě kolem krku. Tiskla mě pevně a já jsem zavřel oči a zabořil obličej do jejích vlasů. Líbal jsem ji po celém krku. Držel jsem ji za oblé, pevné paže. Líbal jsem je, líbal jsem měkký důlek v ohbí jejího lokte, zápěstí, dlaně. Cítil jsem její prsty ve vlasech, na tváři.

"Cokoli si přeješ," prohlásila. "Cokoli si přeješ!" "Jsi šťastná? Máš, co sis přála?" tázal jsem se naléhavě. "Ano, Louisi." Tiskla mě k sobě, její prsty se mi zarývaly do šije. "Mám všechno, co chci. Ale víš ty sám, co opravdu chceš?" Zvedla mi obličej, takže jsem se jí musel dívat do očí. "Bojím se o tebe, abys neudělal chybu. Proč s námi neodjedeš z Paříže? Máme před sebou celý svět. Pojď s námi!"

"Ne," odtáhl jsem se od ní. "Chceš, aby to bylo stejné jako s Lestatem. Takové to už být nemůže, nikdy. Nechci, aby to tak bylo."

"S Madeleine to bude nové a jiné. Nechci, aby se to vrátilo. Byla jsem to já, kdo s tím skoncoval. Opravdu sis dobře rozvážil, co sis vlastně zvolil v Armandovi?"

Odvrátil jsem se. Bylo v tom něco vzdorovitého a tajuplného, jak ho neměla ráda, jak mu odmítala porozumět. Znovu vykládala, že chce její smrt, čemuž jsem naprosto nevěřil. Neuvědomila si, co jsem si uvědomoval já: že Armand nemůže chtít její smrt, protože ji nechci já. Jak jsem jí to měl vysvětlit, aby to neznělo pompézně a jako projev mé slepé lásky k němu?

"Musí to tak být. Je to něco jako řízení osudu," řekl jsem, jako by se mi to právě teď vyjasnilo pod tlakem jejích pochyb. "Jenom on mi může dát sílu být tím, čím jsem. Už nemůžu žít bez něj a být stravován vnitřním utrpením. Buď půjdu s ním, nebo zemřu. A je tu ještě něco jiného, iracionálního a nevysvětlitelného, co naplňuje štěstím pouze mě..."

"A to je co?" zeptala se.

"Že ho miluju."

"O tom není pochyb," zamyslela se. "Ovšem potom můžeš stejně tak milovat i mě."

"Claudie, Claudie!" Přivinul jsem ji k sobě a ona se mi usadila na kolenou.

Přitiskla se mi na prsa.

"Jenom doufám, že až mě budeš potřebovat, dokážeš si mě najít," šeptala.

217

"Že se budu smět k tobě vrátit... Tak často jsem tě urážela, působila jsem ti tolik bolesti!" Hlas jí pomalu slábl, až zcela utichl. Objímal jsem ji, stačilo mi, že je u mne. Vždycky jsem nacházel štěstí v té jednoduché věci: dotýkat se jí, cítit její ruku, která mě objímá kolem krku.

Pod oknem zhasla lampa. Působil to ten chladný, vlhký vzduch, mnoho světél najednou tiše zhasínalo. Seděl jsem a napůl jsem snil. Kdybych byl člověk, spokojeně bych tam usnul. V tom ospalém, uvolněném stavu jsem měl zvláštní smrtelný pocit, že mě později probudí slunce a poskytne mi ten bohatý, obvyklý pohled na kapradiny ve sluneční záři a s odrazem slunce v kapičkách rosy. Oddal jsem se tomu pocitu, napůl jsem zavřel oči.

Často jsem se později snažil vyvolat si v duchu ty okamžiky. Znovu a znovu jsem se snažil přesně si vybavit, co mě v těch pokojích, kde jsme odpočívali, začalo zneklidňovat. Jak to, že jsem nebyl ve střehu, že jsem nebyl schopen zpozorovat jemné změny, k nimž tam muselo docházet. Dlouho potom, ztlučten, oloupen a rozhořčen víc než v nejdivočejších snech, jsem se probíral těmi chvílemi, těmi ospale tichými minutami časného rána, kdy hodiny téměř neslyšně tikaly na římse krbu a obloha stále víc bledla. Všechno, nač jsem si dokázal vzpomenout kromě zoufalství, se kterým jsem si prodlužoval a zastavoval čas, kdy jsem natáhl ruku, abych zastavil hodiny všechno, na co jsem si vzpomněl, bylo poznenáhle proměňování světa.

Kdybych byl ve střehu, nikdy bych k tomu nenechal dojít. Zaměstnán jinými starostmi jsem si toho nepovšiml. Lampa zhasla, svíčka naposledy zablikala v loužiče vosku. Měl jsem pocit, že nastává tma a já jsem v ní chycen.

Když jsem otevřel oči, zapomněl jsem na lampy i na svíčky. Bylo už příliš pozdě. Vzpomínám si, že jsem se postavil, Claudiiina ruka mi sklouzla z ramene a přede mnou se jako přelud objevil houf černě oděných mužů a žen procházejících pokoji. Jejich oděvy jako by přitahovaly světlo ode všech zlacených okrajů a lakovaných ploch, jako by do sebe to světlo vsávaly. Zavolal jsem na ně, křikl jsem na Madeleine. S trhnutím se probudila, celá vyděšená, chytla se opěradla divanu, potom sklouzla na kolena, když se po ní sápal. Byli to Santiago a Celesta, za nimi Estela a ostatní, jejichž jména jsem neznal, odráželi se v zrcadlech a vytvářeli shluky zlověstných stínů. Volal jsem na Claudii, aby utekla, a otevřel jsem jí dveře. Když proběhla, postavil jsem se mezi veřeje a vlastním tělem zahradil cestu Santiagovi.

Ten chabý obranný postoj, jaký jsem proti němu zaujal tenkrát v Latinské čtvrti, nebyl nic ve srovnání s mou nynější silou. Byl jsem tehdy asi příliš rozpolcený, abych vůbec mohl se zápalem bojovat o vlastní záchranu. Teď mě ovládal pud chránit Claudii a Madeleine. Pamatuju si, že jsem Santiago

218

odhodil zpátky a pak jsem vyrazil proti silné, krásné Celestě, která se kolem mě snažila proklouznout. Claudiiiny kroky doznívaly na vzdáleném mramorovém schodišti. Celesta se zapotácela, chňapala po mně, chytla mě. a poškrábala mi obličej, až mi krev stékala na límec. Skočil jsem na Santiaga, pral jsem se s ním, on mě sevřel strašnou silou a rukama se mi sápal po krku.

"Do nich, Madeleine!" křičel jsem, uslyšel jsem však jenom její vzdechy. Pak jsem ji zahlédl v chumlu, nehybnou, poděšenou, a kolem ní ostatní upíry. Smáli se tím dutým smíchem, jenž zní jako plechové cinkání nebo rolničky. Santiago si držel obličej, moje zuby mu roztrhly tvář do krve. Bil jsem ho do prsou, do hlavy, pěst mě bolela, dvě ruce mi sevřely hrud, ale setřásl jsem je, a uslyšel jsem za sebou řinčení rozbitého skla. Něco jiného, někdo jiný mi náhle sevřel paži a táhl mě neodolatelnou silou.

Nepamatuju si, že bych ochabl, že by došlo k nějakému obratu a něčí síla mě přemohla. Vím jen, že byli v drtivé převaze. Pouhým jejich počtem a úporností jsem byl beznadějně přemožen, obklopen a vytlačen z pokojů. Násilím mě vlekli chodbou, pak jsem spadl ze schodů, na okamžik před zadním vchodem hotelu volný, ale hned zase obklopen ze všech stran a pevně držen. Viděl jsem těsně vedle sebe Celestin obličej, a kdybych byl mohl, zat'ál bych do něj zuby. Silně jsem krvácel a jedno zápěstí mi někdo svíral tak pevně, až jsem v té ruce ztratil cit. Madeleine byla vedle mě a neustále vzdychala. Oba nás nacpali do kočáru. Stále znovu mě mlátili a já jsem pořád neztrácel vědomí. Vzpomínám si, jak jsem vytrvale zůstával při vědomí, i když jsem cítil ty rány v zátylku, krev, jež mi stékala po krku, jak jsem ležel na podlaze kočáru. Uvědomoval jsem si, že vnímám, jak se kočár pohybuje: jsem tedy živ, jsem při vědomí.

Jakmile nás dovezli do Divadla upírů, začal jsem volat Armanda.

Nechali mě, abych se sám dopotácel dolů po schodech do sklepem, celá ta horda za mnou i přede mnou, a strkali mě s výhrůžnými posunků. Na jednom schodu jsem se chytil Celesty, ta vykřikla a někdo mě zezadu udeřil.

A pak jsem uviděl Lestata to byl úder, který mě ochromil víc než cokoli předtím. Stál uprostřed plesového sálu, vzpřímený, se šedýma očima ostře upřenýma na mě a s ústy roztaženýma do vychytralého úsměvu. Byl jako vždy bezvadně upravený a nádherný v nákladném černém obleku a jemném prádle. Každý centimetr jeho bílého obličeje však byl rozbrázděn jizvami. Šrámy mu deformovaly pevnou, hezkou tvář, tenké, tvrdé proužky mu přetínaly jemnou kůži nad horním rtem, víčka, hladké čelo. A oči, ty plály němou zuřivostí, do níž pronikala domýšlivost, strašná, neústupná domýšlivost, která říkala: Podívejte se, jaký jsem!

"Je to on?" zeptal se Santiago a postrčil mě dopředu.

219

\

Lestat se k němu prudce obrátil a pronesl drsným, hlubokým hlasem: "Povídal jsem vám, že chci Claudii, to dítě! Ta to byla!" Pak upřel oči na mě.

"Lestate," začal jsem s vědomím, že mi nezbývá moc času, "ty jsi naživu! Řekni jim, jak jsi s námi zacházel..."

"Ne," zavrtěl vztekle hlavou. "Ty se vrátíš ke mně, Louisi!"

Nevěřil jsem vlastním uším. Rozumnější, méně zoufalá část mé osobnosti říkala: Debatuj s ním. Jenže to už mi na rtech vybuchl pochmurný smích: "Ty ses zbláznil!"

"Já ti daruju život!" Víčka se mu chvěla napětím z vlastních slov, těžce oddychoval, ruka mu vylétla vzhůru a zase bezmocně klesla. "Slíbil jste mi," obrátil se k Santiagovi, "že si ho můžu vzít s sebou do New Orleansu." Pohledem bloudil po těch, kdo nás obklopovali, začal horečně dýchat a vybuchl: "Claudie, kde je? Ta mi to udělala, vysvětlil jsem vám to!"

"Hned," zarazil ho Santiago. Natáhl k němu ruku. Lestat ustoupil a málem ztratil rovnováhu. Nahmatal opěradlo křesla a pevně se o ně opřel, zavřel oči a znovu nabýval sebevlády.

"Tenhle jí pomáhal, podporoval ji," naléhal Santiago a přistoupil k němu blíž. Lestat vzhlédl.

"Ne! Louisi, ty se musíš vrátit ke mně. Musím ti něco vyprávět... o té noci v močálu." Zarazil se a znovu se rozhlédl, jako by byl zavřený v kleci, zraněný, zoufalý.

"Poslouchej mě, Lestate," oslovil jsem ho. "Nech ji být, dej jí svobodu... a já... já se k tobě vrátím." Znělo to dutě, hluše. Zkusil jsem se k němu o krok přiblížit, dodat svým očím tvrdý nevyzpytatelný pohled, aby bylo poznat, že z nich vychází síla jako ze dvou paprsků světla. Díval se na mě, zkoumal mě a celou tu dobu zápasil s vlastní křehkostí.

"Musíš jim povědět," pokračoval jsem, "jak jsi s námi zacházel, že jsme neznali zákony, že ona nevěděla o ostatních upírech." A zatímco ze mě vycházel ten mechanický hlas, říkal jsem si v duchu: Armand se musí dnes v noci vrátit, Armand se musí vrátit! Ten s tím skoncuje, nedovolí, aby to pokračovalo.

Pak se ozval jakýsi zvuk, jako když je něco vlečeno po podlaze. Madeleine zoufale vykřikla. Ohlédl jsem se po tom zvuku. Pokusila se vstát, ale zabránili jí v tom.

"Lestate," pokračoval jsem, "co ode mě chceš? Dám ti to..."

A pak jsem uviděl věc, jež působila ten hluk. I Lestat ji uviděl. Byla to rakev s velkými železnými zámky, vlekli ji do sálu. Ihned jsem pochopil. "Kde je Armand?" pátral jsem zoufale.

"Ona mi to provedla, Louisi, to ona. Ty za nic nemůžeš. Ona musí zemřít!" opakoval Lestat skřípavým hlasem, jako by ho řeč stála velké úsilí.

220

"Dejte tu věc pryč, on se se mnou vrátí domů," obořil se vztekla na Santiaga. Ten se však jen zasmál, i Celesta se smála, smích nakazil všechny. "Slíbili jste mi to," trval na svém Lestat. "Já jsem vám neslibil nic," odpověděl Santiago. "Dělali si z tebe blázny," řekl jsem mu trpce, když otvírali rakev. "Musíš sehnat Armanda, ten je tady vůdcem," vybuchl jsem. Jenže on mi zřejmě nerozuměl.

Co se dělo potom, bylo zoufalé, temné a ostudné. Kopal jsem je, zmítal jsem sebou, abych si uvolnil ruce, vyhrožoval jsem, že jim Armand zatrhne tohle počinám, že nesmějí Claudii ublížit. Násilím mě položili do rakve, můj zoufalý odpor nevedl k ničemu, pořád jsem si uvědomoval Madeleinin pláč, strašlivě nařikavý pláč, a cítil jsem strach, že každým okamžikem se k němu může připojit i pláč Claudii. Vší silou jsem se vzpíral proti víku, jímž mě tlačili dolů, na chvíli jsem ho udržel nad rakví, než ho silou přiklopili a zamkli. V duchu se mi vynořila dávná slova, usmívající se Lestat chodící sem tam v tom dalekém, bezstarostném městě, kde jsme se my tři hádali: na hladovějící dítě je strašný pohled... na hladovějícího upíra ještě horší. Její křik by slyšeli až v Paříži. Mé třesoucí se tělo ochabovalo v dusné rakvi a já jsem si říkal Armand nedopustí, aby se to stalo, nemají dost bezpečné místo, kam by nás dali.

Rakev se zvedla, slyšel jsem šoupání podrážek, rakev se houpala ze strany na stranu. Opíral jsem se rukama o boky té truhly, na chvíli jsem snad zavřel oči, to už nevím určitě. Cítil jsem, jak se rakev naklonila, když vstoupili na schodiště. Marně jsem se snažil přesněji rozeznat Madeleinin pláč, protože se mi zdálo, že nařiká pro Claudii, volá ji, jako by ta nám mohla pomoci. Volej na Armanda, ten musí dnes v noci přijít domů, myslel jsem si zoufale. A jenom pomyšlení na strašné ponížení, že by zaslechli můj vlastní pláč, který mi zaplavoval uši, ale byl ve mně uzavřen, mi bránilo křičet. Napadlo mě něco jiného: co jestli Armand nepřijde? Třeba má někde v tom domě ukrytou rakev, ke které se vrací... Náhle se mé tělo bez výstrahy vymklo kontrole mysli a já jsem začal bušit do dřeva kolem sebe, snažil jsem se obrátit a opřít se vší silou zády proti víku rakve. Nešlo to, rakev byla příliš úzká. Hlava mi klesla zpátky na prkna a pot mi stékal po zádech a po bocích. Madeleinin pláč zanikl. Slyšel jsem pouze kroky a vlastní dech. Zítra v noVci přijde ano, zítra v noci oni mu o tom budou vyprávět, on nás najde; a osvobodí. Rakev se zahoupala. Nozdry mi naplnila vůně vody, její chlad pronikl do tepla uzavřené truhly, a pak se k vůni vody připojil i pach hluboké země. Rakev byla hrubě položena na zem, údy mě bolely, třel jsem si paže 1 a přitom jsem se snažil nedotknout se víka, abych necítil, jak blízko je nade 221

mnou, v obavě, že by se můj strach okamžitě změnil v paniku, v neovladatelnou hrůzu.

Myslel jsem, že mě tam nechají, ale neudělali to. Byli stále poblíž a něčím se zaměstnávali. Dolehl ke mně jiný pach, syrový a nerozpoznatelný. Přiměl jsem se ležet velmi tiše a uvědomil jsem si, že kladou cihly do řad a ten pach že vydává malta. Pomalu, opatrně jsem zvedl ruku, abych si otřel obličej. Tak dobrá, zítra v noci, uvažoval jsem, zítra v noci přijde; do té doby je to jen omezení pohybu jako v mé vlastní rakvi, cena, již noc co noc platím za to všechno. Vyhrkly mi však slzy a znovu jsem bušil do dřeva, hlavou jsem otáčel ze strany na stranu, mysl se upírala na pozití a na další noc a ještě na další. Abych se ubránil šilenství, začal jsem myslet na Claudii cítil jsem objetí jejích paží ve tlumeném světle našich pokojů v hotelu SaintGabriel, oblost její tváře, hebké, vláčné pohyby jejích řas, hedvábný dotyk jejích rtů. Tělo mi tuhlo, nohama jsem kopal do prken. Zvuk cihel ustal, tlumené kroky odešly. A já jsem volal: "Claudie!", až se i hrdlo stáhlo bolestí, rozkašlal jsem se a zatínal jsem nehty do dlaní; a pomalu, jako ledový proud mě začal ochrnovat spánek. Zkusil jsem volat Armanda pošetile, zoufale, a jenom matně jsem si uvědomoval, když se mi klížila víčka a ruce ležely bezvládně, že i on už někde spí, že asi leží na svém odpočinkovém místě. Ještě jednou, naposledy, jsem se vzepřel. Oči pohlédly do tmy, ruce ucítily dřevo. Byl jsem však slabý. A potom už nebylo nic. Probudil mě hlas. Byl vzdálený, ale zřetelný. Dvakrát pronesl mé jméno. V první chvíli jsem nevěděl, kde jsem. Ještě ve mně přetrvával sen, cosi zoufalého, zděšeného z úplného zániku bez nejmenšího náznaku, co bylo předtím, a něco strašného, čeho jsem se nedočkavě snažil zbavit. Otevřel jsem oči a ucítil jsem vršek rakve. Uvědomil jsem si, kde se nacházím, a ve stejném okamžiku jsem si našťásti také uvědomil, že mě to volá Armand. Odpověděl jsem mu, můj hlas však byl stejně jako já uvězněn v rakvi a neslyšný. Ve chvíli úzkosti jsem si pomyslel, že mě hledá a já mu nemůžu říct, kde jsem. Pak jsem ho slyšel, jak ke mně hovoří, jak mě uklidňuje, abych se nebál. Zaslechl jsem silný hluk. A další. Praskání, a potom hromový rachot padajících cihel. Několik jich asi udeřilo do rakve. A zvuk, jako by Armand nehty odtrhával zámky.

Tvrdé dřevo víka zapraskalo. Před očima mi zajiskřil malý světelný bod.

Nabral jsem dech a ucítil jsem, že mi na tváři vyrazil pot. Víko zaskřípělo, otevřelo se a na okamžik jsem byl oslepen, pak jsem se posadil a mezi prsty jsem viděl jasné světlo lampy. C

"Rychle," pobídl mě. "Nedělejte hluk."

"Kam půjdeme?" zeptal jsem se. Ukázal na chodbu z neomítnutých cihel, jež se táhla ode dveří, které on prolomil. Po celé její délce byly dveře, zazděné stejně, jako byly ty moje. Ihned se mi vynořila představa, že za těmi cihlami jsou rakve a upíři, kteří tam umírají hladem a rozkládají se. Armand mě vedl dál a znovu mi připomínal, abych nedělal hluk. Plížili jsme se chodbou, až se zastavil u jedné dřevěných dveří a zhasil lampu. Na okamžik byla naprostá tma, až se prosvětlnila škvíra dole pode dveřmi. Otevřel je tak jemně, že panty ani nezavrzaly. Slyšel jsem vlastní dech a snažil se ho potlačit. Vstoupili jsme do té chodby vedoucí k jeho cele. Jak jsem spěchal za ním, uvědomil jsem si strašlivou pravdu: zachránil mě, ale jenom mě samotného. Chtěl jsem ho zastavit, on mě však táhl dál. Teprve když jsme se ocitli na ulici vedle Divadla upírů, se mi ho podařilo zastavit. Ani tam se nechtěl zdržovat. Ještě než jsem začal mluvit, zavrtěl hlavou. "Nemohl jsem ji zachránit!" "Snad si nemyslíte, že odejdu bez ní? Drží ji někde tady!" Byl jsem zděšen.

"Armande, musíte ji zachránit. Není jiná možnost!"

"Proč to říkáte? Pochopte, nemám takovou moc. Vzbouřili by se proti mně. A není důvod, proč by to neměli udělat. Louisi, já ji opravdu nemůžu zachránit. Riskoval bych, že vás ztratím. Nemůžete se vrátit."

Odmítl jsem připustit, že to může být pravda. Neměl jsem jinou naději než Armanda. V tu chvíli jsem už překonal strach. Věděl jsem, že musím Claudii vysvobodit, nebo při tom zahynout. Bylo to vlastně velmi jednoduché, nebyla to vůbec věc odvahy. A věděl jsem také, že Armand přes všechnu pasivitu a přes to, jak mluvil, půjde se mnou, jestli se vrátím, a nebude se pokoušet mi v tom zabránit.

Měl jsem pravdu. Když jsem pospíchal zpátky do chodby, držel se mi v patách. Zamířil jsem ke schodišti do plesového sálu. Už jsem slyšel ostatní upíry. Slyšel jsem celou zněť zvuků. Dopravní ruch Paříže se mísil se sborem pod klenbou divadla nahoře. Když jsem vyběhl po schodech až nahoru, spatřil jsem ve dveřích sálu Celestu. V ruce držela jednu z divadelních masek. Jenom se na mě podívala. Vůbec nevypadala vyčerpáně, byla naopak podivně lhostejná.

Kdyby se ke mně rozběhla, kdyby vyvolala všeobecný poplach, chápal bych to. Jenže ona neudělala nic. Ustoupila zpátky do sálu, otočila se, a zřejmě se jí zalíbil graciózní pohyb jejích sukní. Otáčela se, aby vychutnala, jak se nadnášejí, a odtančila ve stále širších kruzích doprostřed sálu. Přiložila si masku k obličeji a řekla tiše zpod malované lebky:

"Lestate, tvůj přítel Louis tě přišel navštívit. Dobře se na něj podívej, Lestate!" Odložila masku a odněkud zašuměl smích. Viděl jsem, že tam jsou

všichni, přízračné stíny, seděli nebo stáli ve skupinkách. Lestat spočíval v křesle s nahrbenými rameny, tvář odvracel ode mě. Zdálo se, že se rukama zabývá něčím, co jsem nemohl vidět. Pak pomalu vzhlédl, bohaté plavé vlasy mu padaly do očí, v nichž byl strach. To bylo nepopíratelné. Armand šel mlčky sálem, pomalým, pevným krokem, všichni upíři mu ustupovali z cesty a nespouštěli z něj zrak.

"Bonsoir, monsieur," uklonila se mu Celesta, když ji míjel, v ruce držela masku jako žezlo. Nepodíval se na ni, hleděl na Lestata. "Jste spokojen?" zeptal se ho.

Lestat k němu udiveně vzhlédl a jeho ústa se snažila zformovat slova. Oči měl plné slz.

"Ano..." zašeptal a snažil se skrýt pod černým pláštěm věc, kterou držel v ruce. Pak mě uviděl a slzy mu kanuly po tváři.

"Louisí," pronesl hlubokým a plným hlasem, což ho zřejmě stálo nesmírné úsilí, "prosím tě, musíš mě vyslechnout!

Musíš se vrátit..." A potom zahanbeně sklonil hlavu.

Odněkud se ozval Santiagův smích. Armand řekl Lestatovi vlídně, že musí pryč, musí opustit Paříž; byl všemi opuštěn. Seděl tam s očima zavřenýma, obličej zruzněný bolestí. Jako by to byl Lestatův dvojník, jakýsi raněný, citlivý tvor, jak jsem ho nikdy neznal.

"Louisí, vyslechni mě!" Jeho hlas byl výmluvný a jemný, když se ke mně s tou prosbou obracel. "Tady s tebou nemůžu mluvit, nerozuměl bys mi. Pojď se mnou ven... jenom na chvíli... než se vzbudím."

"To je nesmysl," opáčil jsem a přitiskl jsem si ruce ke spánkům. "Kde je ona? Kde je?" Rozhlédl jsem se kolem, po těch mlčenlivých, pasivních tvářích, nevyzpytatelných úsměvech. "Lestate!" otočil jsem se znovu k němu a vzal ho za klopy jeho černého vlněného kabátu.

Vtom jsem uviděl tu věc v jeho ruce. Ihned jsem ji poznal. Vytrhl jsem mu ji a zdrceně jsem na ni hleděl, na to jemné hedvábí byly to Claudieiny žluté šatičky. Přitiskl si ruku k ústům a odvrátil hlavu. Jen tlumeně vzdychal, když jsem střídavě hleděl na něj a na ty šatičky. Moje prsty pomalu přejížděly po dírách, jež v nich byly, po krvavých škrvnách, ruce se mi tráslly, když jsem si tu látku tiskl ke hrudi.

Dlouho jsem tam stál, čas jako by pro mě neexistoval, ani pro ostatní upíry s jejich lehkým nadpozemským smíchem, jehož jsem měl plné uši. Chtěl jsem si uši zacpat, nemohl jsem však pustit ty šaty, pokoušel jsem se je složit, abych je skryl v dlaních. Vybavuje se mi řada postupně zapalovaných svíček, dveře otevřené do deště, svíčky prskaly a plápolaly ve větru, jako by byly jejich plamínky odtrhávány od knotů, držely se jich zarputile a vytrvávaly na

místě. Věděl jsem, že Claudie je někde za těmi dveřmi. Svíčky se pohybovaly, drželi je upíři. Santiago se ke mně nakláněl a gesty mi naznačoval, abych dveřmi prošel. Sotva jsem ho vnímal, nestaral jsem se o něj ani o ostatní. Così mi říkalo. Jestli si jich budeš všimát, zblázníš se. Na nich nezáleží, záleží jenom na ní. Kde je? Najdi ji! Jejich smích sílil a jako by dostával barvu

a tvar, ale rozplýval se v nicotě.

Potom jsem otevřenými dveřmi uviděl něco, co už jsem kdysi viděl, před dávnou, dávnou dobou. Nikdo nemohl vědět, co mi ten pohled připomíná. Ne. Lestat to věděl, jenže na tom nezáleželo. Teď už o celé té věci asi neví nebo nechápe podobnost. Protože my dva jsme to viděli, stáli jsme u dveří té cihlové kuchyně v ulici Royale, byly to dvě shnilé věci, jež byly kdysi živé, matka a dcera ve vzájemném objetí, zavražděný pár na kuchyňské podlaze. Ovšem tyhle dvě, které tu ležely v jemném mrholení, byly Madeleine a Claudie. Madeleininy krásné rudé vlasy byly spletené se zlatem vlasů Claudiiných, jež se vlnily a třpytily, jak je rozfoukával vítr vanoucí otevřenými dveřmi. Jenom to, co bylo živoucí, bylo spáleno – nikoliv vlasy, ani dlouhé, sametové šaty bez ozdob, ani krví potřísněná košilka s ramínky z bílé krajky. A ta zčernalá, spálená věc, která bývala Madeleine, pořád ještě nesla stopy živoucího obličej, a ruka, jež se natahovala k dítěti, byla neporušená jako ruka matky. Ale z dítěte, toho někdejšího dítěte, z mojí Claudie, zbyl jenom popel.

Zvedl se ve mně pláč, divoký, šířavý pláč vycházející z hloubi mé bytosti, zvedl se jako vítr v onom těsném prostoru, vířil kapkami deště dopadajícího na popel a bičujícího stopy té drobné ručky, zvedal zlaté kadeře a rozevlával je ve vzduchu. Zasáhl mě úder, až jsem vykřikl, popadl jsem kohosi, myslel jsem, že je to Santiago, bušil jsem do něj, otáčel jsem silou ten zubící se bílý obličej do strany a on se nemohl uvolnit ze sevření mých rukou, soptil a křičel a jeho křik se mísil s mým křikem, šlapal do toho popela, já jsem ho tahal pryč s očima zalitými deštěm a slzami, až jsem jím smýkl na zem a ještě jsem se po něm sápal, i když mi podával ruku. Ten, s kým jsem se tak pral, byl Armand. Armand mě vytáhl z těsného hrobu do víru barev plesového sálu, do křiku, směsice hlasů, do toho lhostejného, stříbrného smíchu.

Lestat na mě volal: "Louisi, prosím tě, počkej na mě! Louisi, já s tebou musím mluvit!"

Viděl jsem Armandovy hluboké oči těsně před sebou, cítil jsem se nesmírně slabý a jen matně jsem si uvědomoval, že Madeleine a Claudie jsou mrtvé. Tiše mi říkal: "Nemohl jsem tomu zabránit, nemohl jsem tomu zabránit..."

225

Ty dvě byly mrtvé, prostě mrtvé, a já jsem ztrácel vědomí, Santiago byl

tam někde dole, kde stále ležely a vítr jim províval vlasy, jako by jejich uvolněnými kadeřemi zametal cihly. Omdlel jsem. Nemohl jsem vzít jejich těla s sebou, nemohl jsem je zvednout. Armand mě podepřel, skoro mě nesl jakýmsi dutě rezonujícím prostorem, a pak ke mně dolehly vůně ulice, čerstvý pach koní a kůže. Stály tam naleštěné kočáry. Zřetelně, jsem se viděl, jak utíkám po bulváru Kapucínů s malou rakví pod paží, lidé mi uvolňují cestu, tucty lidí vstávají kolem stolků v otevřených kavárnách a nějaký muž zvedá ruku. Asi jsem klopýtl, ten Louis, jehož podpíral Armand, a znovu jsem hleděl do jeho hnědých očí a cítil jsem tu ospalost, ten pád. Přesto jsem šel, pohyboval jsem se, viděl jsem lesk vlastních střevičů na dláždění. "Zbláznil se, že mi vykládá takové věci?" hovořil jsem sám k sobě o Lestatovi, hlas jsem měl pronikavý a zlostný, ale i takový zvuk mi přinášel útěchu. Smál jsem se, nahlas jsem se smál. "Dočista se zbláznil, že se mnou mluví takovým způsobem! Slyšel jste ho?" Armandovy oči poroučely: Spi! Chtěl jsem říct něco o Madeleine a Claudii, že je tam nemůžeme nechat, a znovu jsem cítil, jak se ve mně vzmáhá pláč, který vytlačuje z mysli všechno ostatní, zatínal jsem zuby, abych ho udržel uvnitř, protože byl tak hlasitý a tak plný, že by mě zničil, kdybych mu povolil.

A pak jsem si náhle všechno naprosto jasně uvědomoval. Kráčeli jsme teď útočným, bezohledným krokem, jak to dělají muži, když jsou nezvládnutelně opilí a plní nenávisti k ostatním, a zároveň se cítí nepřemožitelní. Tak jsem chodil po New Orleansu té noci, kdy jsem se poprvé sešel s Lestatem, tou opilou chůzí, jež rozbíjí věci, je podivuhodně sebejistá a spolehlivě nachází cestu. Viděl jsem ruce jakéhosi opilého muže, přímo zázračně si pohrávaly se zápalkou. Plamen olizoval dýmku, stoupal z ní kouř. Stál jsem u okna kavárny. Muž zatáhl ze své dýmky. Vůbec nebyl opilý, jenom mně tak všechno připadalo. Armand stál vedle mě a čekal, byli jsme na zalidněném bulváru Kapucínů. Nebo to bylo na bulváru du Temple? Nebyl jsem si jist. Byl jsem pobouřen, že ta dvě těla zůstala na onom ohavném místě. Viděl jsem Santiagovu nohu, jak šlape po té zčernalé spálené věci, jež byla mým dítětem! Křičel jsem přes zaťaté zuby, ten člověk vstal od stolu a ze sklenice před ním stoupala pára.

"Jděte pryč," říkal jsem Armandovi. "Táhněte k čertu, nepřibližujte se ke mně!" Odešel jsem od něj a šel jsem po bulváru, viděl jsem muže a ženu, jak se mi vyhýbají a on ženu nataženou rukou chrání.

Potom jsem běžel. Lidé mě viděli běžet. Byl jsem zvědav, jak se jim to asi jeví, jaké divoké, bílé zjevení vidí rychle se mihnout před očima. Pamatuju si, že jsem se občas zastavil, byl jsem slabý a bylo mi zle, cévy mě pálily, jako kdybych hladověl. Pomyslel jsem na zabíjení a ta myšlenka mě naplnila od

226

pórem. Seděl jsem na kamenném schodu u kostela, u jednoho z těch malých postranních portálů vytesaných do kamene, které se na noc zamykají a zajišťují závorou. Dešť se zmínil, nebo se mi to tak aspoň zdálo. Ulice byla pustá a tichá, jenom v dálce přecházel člověk s lesklým, černým deštníkem. Opodál pod stromy stál Armand. Za ním se táhla velká rozloha stromů a vlhké zeleně, stoupala tam mlha, jako by půda byla teplá.

Myslel jsem pouze na jediné: na nevolnost v žaludku, bolest hlavy a na stažené hrdlo. Díky tomu jsem byl schopen se uklidnit. Když ty příznaky odezněly a mysl se mi zase zjasnila, uvědomil jsem si všechno, co se stalo, že jsme teď daleko od divadla a pozůstatky Claudie a Madeleine tam stále jsou. Oběti masakru ve vzájemném objetí. Byl jsem rozhodnut skoncovat s vlastním životem. Ostatně k tomu ani moc nechybělo.

"Nemohl jsem tomu zabránit," opakoval Armand. Hleděl stranou, jako by chápal, že je marné mě o tom přesvědčovat, a já jsem cítil jeho naprostý smutek, jeho blízkou prohru. Kdybych si na něm v tu chvíli vyřil všechnen svůj hněv, ani by se moc nebránil. Věděl jsem, že ta jeho neúčastnost, jeho pasivita prostupuje vším a je i u kořenů jeho naléhavého opakování Nemohl

jsem tomu zabránit.

"To není pravda, mohl jste tomu zabránit," ozval jsem se. "Víte sám nejlíp, že jste mohl. Vy jste byl vůdce! Vy jste jediný, kdo znal hranice své vlastní moci. Oni je neznali. Oni nechápali, že je vaše chápání převyšovalo.

Díval se mlčky stranou, moje slova však na něj zapůsobila. Ve tváři měl únavu, v prázdných, matných očích smutek.

"Měl jste nad nimi moc. Báli se vás!" pokračoval jsem. "Mohl jste je zastavit, kdybyste byl ochoten použít svou moc i nad hranice, které jste si sám stanovil. Byla to vaše vlastní zásada, co jste nechtěl porušit. Vaše drahocenné pojetí pravdy! Rozumím vám dokonale. Vidím ve vás odraz sebe sama!"

mlčel, bylo na něm vidět strašné utrpení. Tvář měl změklost a zoufalou bolestí, pohyboval se na samé hranici jasně viditelného hrozného vzrušení, jež nebyl schopen ovládnout. Měl z něj strach, já nikoli. On cítil mou bolest svou vlastní kouzelnou mocí, silnější než moje. Já jsem jeho bolest necítil, nezáleželo mi na ní.

"Rozumím vám až příliš dobře," pronesl jsem. "Jádrem všeho, skutečným zlem byla moje pasivita. Slabost, odmítání kompromisu s narušenou a necitelnou morálkou, ta ohavná pýcha! Jen tím jsem ze sebe nechal udělat to, co teď jsem, i když jsem věděl, že je to špatné. Díky tomu jsem dopustil, aby se z Claudie stal upír, třebaže jsem věděl, že se to stát nemělo. Tyhle mé vlastnosti ji napomáhaly a nechaly ji zabít Lestata, ačkoli jsem věděl, že je to špatné, že je to právě to, co bude její zkáza. Nehnul jsem ani prstem, abych tomu

227

zabránil. A Madeleine? Nechal jsem k tomu dojít, i když jsem z ní nikdy neměl udělat tvora jako my. Věděl jsem, že je to špatné! Už nejsem to pasivní, slabé stvoření, které spřádalo zlo za zlem tak dlouho, až bylo předivo rozměrné a husté, že jsem v něm sám uvízl jako směšná oběť. S tím je konec! Teď vím, co musím udělat. A varuju vás, pro všechno milosrdenství, jež jste mi prokázal, když jste mě dnes v noci osvobodil z toho hrobu, kde bych byl zemřel: nevyhledávejte už svou celou v Divadle upírů! Nezdružujte se v její blízkosti."

Nečekal jsem na jeho odpověď. Snad se ani o žádnou nepokusil, nevím. Opustil jsem ho a ani jsem se neohlédl. Nebyl jsem si vědom, že by mě byl následoval. Nesnažil jsem se to zjistit. Nestaral jsem se o to.

Dal jsem se směrem ke hřbitovu na Montmartru. Proč zrovna tam, to přesně nevím, snad i proto, že to nebylo daleko od bulváru Kapucínů a Montmartre byl tenkrát venkovský, temný a klidný ve srovnání s vnitřním městem. Toulal jsem se mezi nízkými domky se zeleninovými zahrádkami, zabil jsem bez nejmenší stopy uspokojení, a pak jsem si vyhledal rakev, v níž bych přečkal den na hřbitově. Holýma rukama jsem z ní vyškrábal čísi pozůstatky a ulehl do toho lůžka hníloby, vlhka a puchu smrti. Nemůžu říct, že mi poskytla pohodlí, ale poskytla mi, co jsem potřeboval. Uzavřen ve tmě s pachem země, vzdálen od lidí, oddával jsem se všemu, co tak zmáhalo mé smysly. A plně jsem se oddal svému žalu.

To však trvalo jen krátce.

Když chladné, kalné zimní slunce zapadlo a nastal nový večer, probudil jsem se a hned jsem cítil, že ta omamující otupělost brzy zmizí, jak se v zimě stávalo; vnímal jsem, že kolem mě cupkají tmaví, živoucí tvorečkové, obývající se mnou rakev, a přecháží při mém zmrtvýchvstání. Vynořil jsem se pomalu pod mdlým měsícem a vychutnával chlad a dokonalou hladkost mramorové desky, kterou jsem musel odsunout, abych vyšel ven. Když jsem pak opustil hřbitov, promýšlel jsem si svůj plán, pro nějž jsem byl ochoten riskovat život s jeho mocnou svobodou bytosti, která se nemusí o ten život starat, neboť má mimořádnou sílu dobrovolně zemřít.

Na jedné zahrádce jsem zahlédl něco, o čem jsem jen matně uvažoval, než jsem si na to přímo sáhl. Byla to malá kosa s ostrou zakřivenou čepelí, na níž zůstaly zbytky zelených stébel z posledního sečení. Jakmile jsem ji očistil a přejel prsty po ostří, můj plán jako by se rázem ujasnil, mohl jsem se rychle vydat za dalším úkolem: získat kočár a vozku, ochotného vykonávat ve dne mé příkazy. Jednoho jsem našel, byť oslněn částkou, jakou jsem mu dal, i příslibem dalších peněz; měl odnést mou truhlu z hotelu Saint-Gabriel do

228

vozu a obstarávat všechny další věci, jež jsem potřeboval. A pak jsem mohl v dlouhých nočních hodinách předstírat, že se svým kočím popíjím, povídali jsme si a já jsem ho za drahé peníze získal k tomu, aby mě za úsvitu odvezl z Paříže do Fontainebleau. Spal jsem ve voze a mé křehké zdraví vyžadovalo, abych nebyl za žádných okolností vyrušen toto soukromí bylo pro mě tak důležité, že jsem byl ochoten přidat štědrý sumu k částce, kterou jsem už zaplatil, s podmínkou, že se ani nedotkne kliky u dveří kočáru, dokud se sám neobjevím.

Když jsem nabyl jistoty, že s tím souhlasí a je dostatečně opilý, aby zapomněl na všechno kromě jízdy do Fontainebleau, vyjeli jsme pomalu, opatrně, do ulice u Divadla upírů a čekali opodál, až se obloha začala rozjasňovat. Divadlo bylo zamčené před nadcházejícím dnem. Připlížil jsem se k němu, jakmile mi vzduch a světlo naznačily, že mi zbývá nanejvýš patnáct minut k provedení plánu. Věděl jsem, že upíři, už dávno zavření uvnitř, jsou ve svých rakvích. A i kdyby nějaký opozdilec ještě se spaním otálel, moje přípravy by neslyšel. Rychle jsem přeběhl ke vchodu. Veřeje jsem zatloukl prkny a tak dveře zvenčí uzavřel. Jeden chodec si všiml, co dělám, avšak pokračoval v chůzi, asi v domnění, že to majitel zabeďnuje svůj podnik. Nevím. Ale věděl jsem, že by mě mohli vidět prodáváci vstupenek, uvaděči nebo ti muži, kteří zametali hlediště po představení a zůstávali pak možná uvnitř, aby střežili upíry při jejich denním spánku.

Na ně jsem myslel, když jsem vedl kočár do Armandovy uličky a nechal ho tam; s sebou jsem si vzal dva barely petroleje a donesl je k Armandovým dveřím.

Lehce jsem je odemkl klíčem a jakmile jsem se ocitl v dolní chodbě, otevřel jsem dveře jeho cely a zjistil, že tam nikdo není. I rakev zmizela. Zmizelo vlastně všechno zařízení, včetně lůžka onoho mrtvého chlapce. Chvatně jsem otevřel

jeden barel, druhý jsem koulel před sebou ke schodům, poléval jsem vyčnívající trámy a dřevěné dveře ostatních cel. Zápach petroleje byl pronikavý, budil pozornost spolehlivěji než jakýkoliv zvuk, který jsem mohl způsobit a jenž by mohl někoho vyburcovat. Avšak přestože jsem posléze stál úplně tiše u schodiště s barely i kosou a poslouchal, neslyšel jsem nic ani strážce, kteří tam podle mých předpokladů měli být, ani upíry samotné. Svíraje rukojeť kosy, odvážil jsem se pomalu nahoru, až jsem stál ve dveřích plesového sálu. Nebyl tam nikdo, kdo by viděl, jak polévám petrolejem proutěná křesla a sametové závěsy, nebo jak jsem na chvíli zaváhal přede dveřmi na ten malý dvorek, kde zabili Madeleine a Claudii. Ach, jak se mi chtělo ty dveře otevřít! Svádělo mě to, až jsem skoro zapomněl na svůj plán. Ale když jsem uviděl škvírami ve starých dveřích světlo, uvědomil jsem si, že musím

229

honem pokračovat. Madeleine a Claudie tam nebyly, byly mrtvé. Čeho bych dosáhl, kdybych ty dveře otevřel a spatřil znovu ty pozůstatky, ty propletené, pocuchané zlaté vlasy? Nebyl už čas a nemělo to smysl. Utíkal jsem temnými chodbami, které jsem předtím neprozkoumal, a kropil jsem petrolejem dřevěné dveře, za nimiž, jak jsem bezpečně věděl, leželi v rakvích upíři; po špičkách jsem doběhl až do samého divadla, kde mě chladné šedé světlo, prosakující zavřeným hlavním vchodem, popohnalo, abych polil oponu, čalouněná křesla i závěsy na dveřích v hale.

Konečně byl barel prázdný. Odhodil jsem ho a vytáhl primitivní pochodň, kterou jsem si sám udělal, a přiložil jsem zápalku k hadrům napuštěným petrolejem. Nejdřív jsem zapálil křesla, plameny olizovaly jejich čalounění, pak jsem běžel na jeviště a tam oheň vyšlehl vzhůru po oponě do chladného, sajícího průvanu.

V několika vteřinách se divadlo rozzářilo jako ohňostroj a celá jeho trámová konstrukce praskala a sténala, jak se plameny hnaly s hučením vzhůru po stěnách, olizovaly velký oblouk proscénia a štukové rozvaliny na předsunutých lóžích. Neměl jsem čas to obdivovat, vychutnávat vůni i zvuk, pohled do různých koutů a škvír osvětlených tou krutou iluminací, která je v krátké době stráví. Běžel jsem zpátky do nižšího podlaží a přikládal pochodň k polstrovaným divanům v plesovém sále, k závěsům a ke všemu, co mohlo hořet.

Někdo rachotil nahoře v pokojích, jež jsem nikdy neviděl. Vzápětí jsem zaslechl neklamný zvuk otvíraných dveří. Příliš pozdě, říkal jsem si a pevně jsem sevřel kosu a pochodň. Budova byla v jednom plameni. Budou zlikvidováni. Běžel jsem ke schodům, do praskání a hučení ohně zaznívaly vzdálené výkřiky, pochodní jsem přejížděl po petrolejem nasáklých trámech nad sebou, jejich vyschlé dřevo ihned zachvacovaly plameny a kroutily se ke stropu. Byl to Santiagův křik, byl jsem si tím jist; a pak, když jsem pronikl do přízemí, jsem ho uviděl nahoře, jak běží po schodech, schodišťová šachta kolem něj už byla plná dýmu, oči mu slzely, dusil se, natahoval ke mně ruku a koktal: "Vy... vy... prokletý!"

Stál jsem jako přimrazený, přivíral jsem oči proti dýmu, cítil jsem, jak je zaplavuji slzy, pálily mě, ale ani na okamžik jsem je nespouštěl z jeho postavy. Využíval veškeré své síly, aby mě napadl tak rychle, že se stane neviditelným. A když se ta temná věc, jež byla jeho oděvem, ocitla dole, mávl jsem kosou a tál ho do krku; padl na bok, oběma rukama se chytil za tu strašlivou ránu. Vzduch byl plný křiku a ječení, nad Santiagem se vynořil bílý obličej, maska hrůzy. Několik dalších upírů běželo chodbou přede mnou k tajným dveřím vedoucím na ulici, jenže tam jsem stál já a vyčkával, oči upřené na Santiagu, který se navzdory té ráně zase zvedal. Znovu jsem mávl kosou

230

a snadno ho zasáhl. Už neměl ránu na krku. Jenom dvě ruce se vztahovaly ke hlavě, jež tam nebyla.

A hlava, z jejíhož utatého krku prýštila krev, oči divoce zíraly na hořící trámy, tmavé vlasy ztratily hedvábný lesk a provlhlly krví, ta hlava upadla k mým nohám. Prudce jsem do ní kopl, až se kutálela po chodbě. Běžel jsem za ní, pochodň i kosu jsem odhodil, abych se mohl rukama chránit před září bílého světla, které zaplavovalo schody na ulici. Trpytivé jehličky deště mě bodaly do očí, když jsem se rozhlížel po tmavém obrysu kočáru rysujícího se proti obloze. Schoulený kočí se narovnal, jakmile uslyšel můj chraplavý příkaz, a sáhl instinktivně po biči, kočár se naklonil, když jsem otevřel dvířka, koně rychle vyrazili a já jsem nadzvedl víko truhly, neobratně dopadl na bok, popálené ruce mi sklesly do chladného ochranného hedvábí, víko zapadlo a nastala tma.

Klus koní se zrychlil, když jsme objížděli roh hořící budovy. Pořád ještě jsem cítil kouř, dusil mě, páli v očích a v plicích, ruce jsem měl ožehlé a na čele popáleniny od prvních rozptýlených paprsků slunce.

Ujížděli jsme však, pryč od kouře a křiku. Ujížděli jsme z Paříže. Dokázal jsem to! Divadlo upírů vyhořelo do základů.

Když jsem cítil, že se mě začíná zmocňovat spánek, viděl jsem znovu Claudii a Madeleine ve vzájemném objetí na tom pochmurném dvorku, a tiše jsem jim říkal, skláněje se v duchu k něžným hlavám s vlasy, jež se leskly ve světle svíčky: Nemohl jsem vás odnést. Nemohl jsem vás vzít s sebou. Ale oni všichni tu budou ležet kolem vás mrtví a spálení.

Pokud je nestráví oheň, udělá to slunce. Jestli neuhoří, přijdou lidé, aby uhasili požár, najdou je a odnesou na denní světlo. Slibuji vám, že všichni zemřou, jako vy jste zemřely, každý, kdo tam toho rána byl, zemře. A ze všech smrtí, které jsem způsobil za celý svůj dlouhý život, tyhle jediné jsou správné a dobré.

O dvě noci později jsem se vrátil. Musel jsem se podívat na to sklepení zaplavené vodou, kde každá cihla byla očouzená nebo popraskaná a několik trámů konstrukce trčelo k obloze jako kůly. Z těch příšerných nástěnných maleb, jež dřív obklopovaly plesový sál, zbyly sežehnuté zlomky na rumišti, tady jakýsi namalovaný obličej, tam kousek andělského křídla, jediné identifikovatelné věci, které zůstaly.

S večerními novinami jsem se usadil v koutě přeplněné divadelní kavárničky na druhé straně ulice a tam, skryt ve tlumeném světle plynových lamp a hustém cigaretovém dýmu, jsem pročítal zprávy o katastrofě. Ve vyhořelém divadle prý bylo nalezeno jen málo těl, ale šatstvo a kostýmy byly rozházeny všude, jako by slavní mimové vyklidili divadlo dlouho před požárem.

Jinými slovy: jenom po mladších upírech zůstaly kosti, ti staří byli naprosto vymazáni. Nikde ani zmínka o očitém svědectví nebo oběti, jež přežila. Jak se to mohlo stát?

Cosí mě značně rozrušilo. Nebál jsem se upírů, kteří by byli přežili, neměl jsem je v úmyslu vyhledávat, pokud existují. Byl jsem si jist, že většina souboru zahynula. Ale proč tam nebyli lidští strážci? Věděl jsem určitě, že Santiago se o nich zmiňoval, předpokládal jsem, že to byli uvaděči a vrátní, vlastní personál divadla. A byl jsem dokonce připraven utkat se s nimi svou kosou. Oni tam však nebyli. To mě velice udivilo a nikterak nepřispělo k mému klidu.

Když jsem odložil noviny a všechno si to v hlavě přebíral, rozhodl jsem se, že na této zvláštnosti koneckonců vůbec nezáleží. Záleželo na jediné věci: že jsem byl teď na světě tak naprosto sám, jak jsem dosud nikdy nebyl. Claudie byla bez milosti odstraněna a já jsem měl méně důvodů k životu než kdykoliv dřív i méně chuti k němu.

A přece mě zármutek nepřemohl, dokonce jsem ho nepocíťoval, neudělal ze mě ztroskotance a zoufalice, jak jsem očekával. Snad že už nebylo možno stupňovat muka, jež jsem prožil nad claudieinými spálenými pozůstatky. Snad nebylo lze, aby to přetrvávalo přes určitou dobu. Jak hodiny mýjely, kouř v kavárně houstl a vybledlá opona malého, lampou osvětleného jeviště se zvedala a padala, tlusté ženy na něm zpívaly, jejich falešné šperky se třpytily a jejich syté, měkké hlasy zněly často plačtivě, mimořádně smutně. Byl jsem trochu zvědav, jaké to bude, cítit onu ztrátu, tu ukrutnost, a být ospravedlněn, zasloužit si soustrast, útěchu. Nebyl bych se svěřil se svou strastí živému tvorovi. Mé slzy pro mě nic neznamenaly.

Kam tedy jít, když nemám zemřít? Odpověď jsem dostal zvláštním způsobem. Podivné bylo už to, jak jsem odešel z kavárny, obešel trosky divadla, potuloval se směrem k Avenue Napoleon a šel pak po ní až k Louvrů. Ten palác jako by mě přivolával, a přece jsem nikdy v jeho zdech nebyl. Míjel jsem jeho dlouhé průčelí snad tisíckrát a přál si, abych aspoň jeden den mohl žít jako smrtelný člověk, procházet tím množstvím sálů a prohlížet si nádherné malby. Teď jsem se k tomu upjal s matným vědomím, že v uměleckých dílech bych mohl najít útěchu, ačkoli nemohou sdělit nic nového o smrti tomu, kdo je bez života, a přece má v sobě duch života samotného.

Někde na Avenue Napoleon jsem za sebou zaslechl kroky a poznal jsem, že patří Armandovi. Dával mi tak najevo, že je nablízku. Neudělal jsem nic víc, než že jsem zpomalil a nechal ho, aby se ke mně připojil. Tak jsme dlouho šli vedle sebe a mlčeli. Neodvážil jsem se na něj podívat. Samozřejmě jsem na něj myslel celou tu dobu, a třebaže jsme byli muži a mou láskou by

la Claudie, mohl jsem mu nakonec bezmocně padnout do náruče, vždyť potřeba sdílet s někým žal je tak silná, tak stravující! Přehrada mezi námi mohla být prolomena, ale nebyla. Byl jsem otupělý a šel jsem jako bez citu.

"Jistě víte, co jsem udělal," řekl jsem konečně. Zahnuhli jsme z hlavní třídy a vpředu se ukázala dlouhá řada sloupů v průčelí Královského muzea. "Odesl jste si rakev, jak jsem vás varoval..."

"Ano," odpověděl. Z jeho hlasu zaznívala neklamná útěcha. To mě oslabilo, byl jsem však příliš znečitlivělý, příliš unavený bolestí.

"A přece jste tady teď se mnou. Máte v úmyslu je pomstít?" zeptal jsem se.

"Ne."

"Byli to vaši druhové, byl jste jejich vůdce. Ale nevaroval jste je, jako jsem varoval já vás."

"Ne."

"Určitě mnou proto opovrhujete. Určitě ctíte jisté zásady, pocítíte jistou loajalitu vůči vlastnímu druhu."

"Nikoli."

Byl jsem ohromen jeho stručnou odpovědí, neuměl jsem si ji vysvětlit ani ji pochopit.

Z odlehklých oblastí mých vlastních neustálých úvah ke mně cosi dolehlo. "Měli tam být strážci a uvaděči, kteří v divadle obvykle nocovali. Proč tam tentokrát nebyli, aby chránili spící upíry?"

"Protože byli v mých službách a já jsem je propustil. Poslal jsem je pryč," vysvětlil Armand.

Zastavil jsem se a užasle na něj zíral. Nevěnoval tomu pozornost, a když se konečně naše pohledy setkaly, přál jsem si, aby svět nebyl jedna jediná černá a prázdná ruina plná popele a smrti. Toužil jsem, aby byl svěží a krásný a my oba abychom byli živí a mohli jeden druhému poskytovat lásku. "Vy jste to udělal, i když jste věděl, co zamýšlím?"

"Přesně tak."

"Byl jste přece jejich vůdce! Důvěřovali vám, věřili ve vás. Žili s vámi!

Nerozumím vám... Proč?"

"Myslete si, že jste dostal odpověď, jaká se vám líbí," řekl klidně a taktně, jako by mě nechtěl ranit nějakým obviněním nebo opovržením, nýbrž jako by si jenom přál, abych se nad tím věcně zamyslel. "Můžu vám jich dát celou řadu.

Představte si tu, již potřebujete, a věřte jí. Je stejně pravděpodobná jako kterákoli jiná. Uvedu jeden z důvodů, proč jsem to udělal, který patří k nejméně důležitým: opouštím Paříž. To divadlo mi patřilo. Tak jsem tedy propustil personál." "Ale jak jste věděl..."

"Řekl jsem vám, že je to skutečný důvod, i když je nejméně závažný," opakoval trpělivě.

"Byl byste mě zničil stejně snadno, jako jste nechal zničit je?" zeptal jsem se důrazně.

"Proč bych to dělal?"

"Proboha!" zašeptal jsem.

"Velmi jste se změnil," konstatoval. "Ovšem v jistém smyslu jste pořád stejný."

Ještě chvíli jsem pokračoval v chůzi a pak, před vchodem do Louvrů, jsem se zastavil. Nejdřív se mi zdálo, že jeho četná okna jsou temná a ve svitu měsíce a jemném dešti stříbřitá. Potom jsem si všiml, jak se uvnitř pohybuje slabé světlo, jako by tam mezi těmi poklady chodil strážce. Nesmírně jsem mu záviděl. Tvrdošíjně jsem se jím v myšlenkách zabýval a promýšlel jsem možnost, že by k němu přišel upír, vzal mu život i lucernu a klíče. Ten plán byl nesmyslný. Nebyl jsem schopen osnovat plány. Za celý život jsem vymyslel pouze jeden precizní plán, a ten jsem přede dvěma dny realizoval. Kapituloval jsem. Znovu jsem se otočil k Armandovi, vnořil jsem pohled do jeho očí a dovolil jsem, aby se přiblížil těsně ke mně, jako by ze mě chtěl udělat svou oběť, sklonil jsem hlavu a ucítil jsem pevnou paži na svých ramenou. Najednou jsem si ostře vybavil Claudiina slova, její skoro poslední slova, když připustila, že bych mohl milovat Armanda, protože jsem byl schopen milovat i ji. Ta slova mě zasáhla silně a ironicky, s mnohem hlubším významem, než mohla sama tušit.

"Ano," řekl jsem mu tiše, "je to vyvrcholení zla, když vy a já můžeme zajít tak daleko, že milujeme jeden druhého. Jenže kdo jiný by nám projevil trochu lásky, soucitu nebo milosrdenství? Kdo jiný, který by nás znal, tak jako se známe my navzájem, by mohl udělat něco jiného, než nás zničit? Ale my jsme schopni jeden druhého milovat."

Drahnou chvíli tam stál a hleděl na mě, přitahován stále blíž, hlavu nakláněl na stranu, rty pootevřené, jako by chtěl promluvit. Jenom se však usmál a zavrtěl mírně hlavou na znamení, že mi neporozuměl.

Já už jsem se jím nezabýval. Prožíval jsem jeden z těch vzácných okamžiků, kdy se mi podařilo nemyslet na nic. Moje mysl byla beztvářá. Viděl jsem, že přestalo pršet, vzduch je čistý a chladný, ulice jsou plné záře. A chtěl jsem vejít do Louvrů. Sdílel jsem své přání Armandovi a zeptal jsem se ho, zda by mi nepomohl udělat všechno, co je třeba, abychom prošli Louvrem ještě do svítání.

Považoval to za velmi prosté. Právě jen, že se diví, proč jsem čekal tak dlouho.

234

Brzy nato jsme opustili Paříž. Řekl jsem Armandovi, že se chci vrátit do Středozeří ne do Řecka, o němž jsem tak dlouho snil. Mířil jsem do Egypta. Chtěl jsem vidět poušť, a co bylo ještě důležitější, toužil jsem spatřit pyramidy a hrobky králů. Hodlal jsem navázat kontakt s vykradači hrobů, kteří toho o nich vědí víc než učenci, chtěl jsem sestoupit do hrobů dosud neotevřených a spatřit faraóny, tak jak byli pohřbeni, vidět jejich vybavení a umělecké předměty, jež byly uloženy zároveň s nimi, a malby na stěnách hrobek. Armand byl více než ochoten mě provázet. A tak jsme jednoho časného večera v kočáře bez nejmenší okázalosti Paříž opustili.

Udělal jsem jednu věc, o které bych se měl zmínit. Zašel jsem do našich pokojů v hotelu SaintGabriel. Mým cílem bylo vzít si pár věcí, jež patřily Claudii a Madeleine, vložit je do rakví a pochovat je na hřbitově na Montmartru. Neudělal jsem to. Chvilku jsem postál v místnostech, kde personál všechno uklidil a urovnal, takže se zdálo, že se Madeleine a Claudie každým okamžikem mohou vrátit. Madeleinin vyšívací bubínek ležel spolu s klubky hedvábí na stolku u křesla. Díval jsem se na to i na leccos jiného a mé předsevzetí mi připadalo nesmyslné. Nechal jsem to tedy být.

Něco se mi tam však přihodilo, nebo spíš se mi cosi ještě víc ujasnilo. Šel jsem oné noci do Louvrů, abych tam utišil svou duši, abych našel nějakou transcendentní radost, jež by zahladila bolest a dovolila mi naprosto zapomenout na všechno, dokonce i na sebe sama. Pomohlo mi to. Když jsem stál na chodníku přede dvěma hotelu a čekal na kočár, který mě měl odvézt na schůzku s Armandem, viděl jsem lidi, jak se procházejí po bulváru nepřetržitý dav vyšňořených dam a pánů, kameloty, nosiče, kočí a náhle se mi objevili v novém světle. Předtím pro mě veškeré umění znamenalo příslib hlubšího porozumění lidskému srdci. Teď pro mě lidské srdce neznamenal nic. Nepopíral jsem ho, prostě jsem ho pustil z hlavy. Velkolepé malby v Louvrů pro mě nebyly přímo spojeny s rukou, která je vytvořila. Byly od ní odtržené a mrtvé jako děti proměněné v kámen. Jako Claudie odloučená od matky, uchovávaná desítky let v perleti a tepaném zlatě. Jako Madeleinin panenky. A ovšem, stejně jako Claudie a Madeleine i já sám, mohly být všechny obráceny v popel.

235

i

J

část čtvrtá

A to je vlastně konec celého příběhu.

Já vím, jste samozřejmě zvědavý, co se s námi dělo potom. Co se stalo s Armandem, kam jsem odjel já, co jsem dělal. Opravdu se už nic nepříhodilo. Nic, co nebylo zcela nevyhnutelné. A to moje putování Louvrem oné poslední noci bylo zcela prorocké.

Už jsem se pak vůbec nezměnil. Nic jsem nevyhledával v tom velkém zdroji změn, jakým je lidství. Ani při své lásce a zaujetí pro krásu světa jsem se nesnažil osvojit si něco, co by pak mohlo být zpětně darováno lidstvu. Pil jsem z krás světa, tak jak pije upír. Byl jsem spokojen. Byl jsem plný až po okraj, ale byl jsem mrtvý. A byl jsem neměnný. Příběh skončil v Paříži, jak už jsem řekl.

Dlouho jsem si myslel, že příčinou konce všeho byla Claudiina smrt. Že kdybych byl svědkem bezpečného odjezdu Madeleine a Claudie z Paříže, záležitosti se mnou a Armandem by se vyvíjely jinak. Byl bych zase schopen lásky a touhy, hledal bych jistou obdobu smrtelného života, která by byla bohatá a rozmanitá, i když neprirozená. Postupně

jsem však dospěl k názoru, že to je omyl. I kdyby Claudie nezemřela, i kdybych neopovrhoval Armandem, že to dovolil, všechno by dopadlo stejně. Dospět zvolna k poznání svého zla, nebo být do něj vržen... je nakonec totéž. Nechtěl jsem nic z toho. A protože jsem si nezasloužil nic lepšího, skončil jsem jako pavouk v plameni zápalky. Dokonce i Armand, můj stálý druh, můj jediný druh, existoval jakoby mimo mne, za oním závojem, jenž mě odděloval od všech živých tvorů, za závojem v podobě rubáše.

Jistě už chcete slyšet, co se stalo s Armandem, a noc skoro končí. Chci

237

vám to dovyprávět, protože je to velice důležité. Bez toho by příběh nebyl úplný.

Když jsme opustili Paříž, cestovali jsme po světě: nejdřív Egypt, potom Řecko, Itálie, Malá Asie kamkoli se mi zachtělo a kam mě zavedla honba za uměním. V těch letech pro mě přestal existovat čas na jakémkoli rozumném základě a já byl často zcela pohlcen i velmi prostými věcmi obrazem v muzeu, oknem katedrály, jedinou krásnou sochou, a to na dlouhou dobu.

Po všechna ta léta jsem cítil nejasnou, ale vytrvalou touhu vrátit se do New Orleansu. Nikdy jsem na něj nezapomněl. Když jsme byli v místech s tropickou vegetací, v místech se stejnými květinami a stromy, jaké rostou v Louisianě, vynořil se mi ve vzpomínkách velmi naléhavě a já jsem prožíval takovou touhu po domově, jakou jsem nepocítil k ničemu jinému na své nekonečné honbě za uměním. Občas mě i Armand žádal, abych ho tam vzal. A já, který jsem si džentlmensky uvědomoval, jak málo se snažím působit mu radost, a že s ním často po delší dobu skoro nepromluvíme nebo ho ani nevyhledám, jsem mu chtěl vyhovět. Jeho žádost mi dávala zapomenout na jakýsi neurčitý strach, že by se mě snad mohla v New Orleansu zmocnit bolest, znovu na mě padnout stín mého tehdejšího neštěstí a touhy. Stále jsem to odkládal, snad byl ten strach silnější, než jsem si sám přiznával. Odjeli jsme do Ameriky a dlouho jsme žili v New Yorku, cestu do New Orleansu jsem pořád odkládal. Nakonec mě k tomu Armand donutil jinak. Prozradil něco, co mi v Paříži zatajil: Lestat v Divadle upírů nezahynul. Věřil jsem, že je mrtev, když jsem se Armanda vyptával na upíry, tvrdil, že nikdo nevyváží. Nyní mi sdělil, že tomu tak nebylo. Lestat odešel z divadla té noci, kdy jsem utekl od Armanda a vyhledal hřbitov na Montmartru. Dva upíři, kteří vznikli spolu s Lestatem přičiněním téhož upíra, byli s ním, když si zajišťoval cestu do New Orleansu.

Nemůžu ani vyličit pocit, jaký se mě zmocnil, když jsem to uslyšel. Armand mi samozřejmě řekl, že mě chránil před tou zprávou, protože doufal, že pouze kvůli pomstě nepodniknu dlouhou cestu, jež by mi způsobila bolest a smutek. Já jsem se o to ve skutečnosti nestaral. Té noci, kdy jsem podpálil divadlo, jsem vůbec na Lestata nemyslel. Myslel jsem na Santiagu a Celestu i na ostatní, kteří zahubili Claudii. Lestat ve mně vzbuzoval pocity, které jsem nechtěl nikomu sdělit a na něž jsem si přál zapomenout. Nenávisť mezi nimi nebyla.

Když jsem to teď slyšel od Armanda, bylo to, jako by závoj, který mě chránil, byl tenký a průsvitný, a třebaže pořád visel mezi mnou a světem citu, vnímal jsem jím Lestata a chtěl jsem ho znovu vidět. To mě pobídlo, abychom se vrátili do New Orleansu.

238

Bylo už pozdní jaro. Jakmile jsem na nádraží vystoupil, poznal jsem, že jsem se opravdu vrátil domů. Jako by tam i sám vzduch byl provoněn a charakteristický, cítil jsem mimořádnou lehkost při chůzi po prohřátém rovném dláždění, pod těmi důvěrně známými duby a při naslouchání neustále vibrujícím, živým zvukům noci.

New Orleans se samozřejmě změnil. Ale dalek toho, abych nařikal nad změnami, byl jsem vděčný za to, co vypadalo stále stejně. Na Garden District, což bylo za mých časů předměstí St. Marie, jsem našel jeden z těch impozantních starých panských domů pocházejících z oněch dob, tak vzdálený těm tichým cihlovým ulicím, že jsem pod jeho magnóliemi při procházce za měsíčního světla pocítil stejnou líbeznost a mír jako v oněch zmizelých letech ve tmavých, úzkých uličkách Vieux Carré a v divočině Pointe du Lac. Byly tam zimolez i růže a pohled na korintské sloupky na pozadí hvězd, před branou se táhly zasněžené ulice s dalšími panskými domy... Byla to bašta elegance.

V ulici Royale, kam jsem vzal Armanda na prohlídku starožitnických krámků a zářivě osvětlených elegantních restaurací, jsem s údivem objevil sídlo, jež bývalo domovem Lestatovi, Claudii a mně. Jeho fasádu trochu změnila čerstvá omítka a uvnitř byly provedeny nějaké úpravy. Dvě francouzská okna byla stále otevřená na malé balkóny nad dolním krámem a já jsem zahlédl měkkou záři elektrických lustrů na elegantní tapetě se starodávným vzorem. Měl jsem silný pocit, že tam uvnitř je Lestat, mnohem silnější pocit jeho než Claudie, a byl jsem si jist, ačkoli nikde poblíž toho nájemního domu nebyl, že ho v New Orleansu najdu.

Armand pokračoval v cestě a já jsem se tam zastavil. Zmocnil se mě smutek, nebyl však bolestný ani prudký. Bylo to cosi bohatého, ba i sladkého jako vůně jasmínu a růží, které kvetly v zahradách, kam jsem nakukoval mřížovými vraty. Ten smutek mi dával jemné uspokojení a držel mě dlouho na onom místě; držel mě ve městě a neopustil mě ani té noci, kdy jsem odjel. Ptám se sám sebe, co mohlo vzejít z toho smutku, co mohl ve mně zplodit silnějšího, než byl sám. Jenže to odbočuju.

Krátce nato jsem v New Orleansu zahlédl upíra; byl to štíhlý mladík s bílou tváří, kráčel sám po širokém chodníku na St. Charles Avenue v časných hodinách před svítáním. Nabyl jsem přesvědčení, že jestli Lestat dosud žije tady ve městě, tenhle upír ho zná a dokonce mě k němu dovede. On mě ovšem neviděl. Už dávno jsem se naučil skrýt se ve velkých městech, aby nikdo neměl možnost mě spatřit. Armand při svých krátkých návštěvách u upírů v Londýně a v Římě shledal, že se zpráva o požáru v Divadle upírů roznesla po celém našem světě a my dva jsme považováni za vyvrhele.

To mě

239

nechávalo zcela klidným, pouze jsem se jedincům svého druhu až dosud vyhýbal. Upíra v New Orleansu jsem však začal sledovat a plížil jsem se za ním, ačkoli mě často vodil převážně k divadlům a jiným zábavním podnikům, o něž jsem neměl zájem. Jedné noci se to konečně změnilo.

Byl velmi teplý večer, a jakmile jsem ho uviděl na St. Charles, hned jsem poznal, že má jakousi schůzku. Kráčel rychle a zdál se i trochu roztržitý. Když na St. Charles nakonec odbočil do úzké uličky, která se pak najednou změnila ve špinavou a temnou, pocítil jsem jistotu, že směřuje k něčemu, co mě bude zajímat.

Jenže on vstoupil do malého dřevěného domku a usmrtil tam jistou ženu. Udělal to velmi rychle, beze stopy potěšení.

Když skončil, zvedl z proutěného kočárku její dítě, zabalil ho do modrého vlněného plédu a vyšel zase na ulici.

O jeden dva bloky dál se zastavil před železným plotem obrostlým révou, uzavírajícím velký zarostlý dvůr. Mezi stromy jsem rozeznal starý dům, temný, s oprýskanou omítkou, ozdobné železné zábradlí na dlouhé verandě i horní terase bylo pokryté rzí. Dům se zdál být odsouzen k zániku, trčel tu mezi četnými dřevěnými stavbami, jeho vysoká, prázdná okna hleděla na bezútěšný shluk nízkých střech, na obchod s potravinami na rohu a na malý bar v sousedství. Široké, temné prostory dvora a zahrady ho však chránily před okolím a já jsem se musel plížit podél plotu, než jsem konečně našel místo, odkud jsem hustými větvemi zahlédl matné světlo v jednom z dolních oken. Upír vstoupil dovnitř. Slyšel jsem křik toho dítěte, a potom už nic. Kradl jsem se dál, snadno jsem přešel plot, skočil jsem do zahrady a tiše přeběhl k verandě u vchodu.

Když jsem přistoupil k jednomu z těch dlouhých oken, sahajících až k podlaze, naskytl se mi ohromující pohled.

Navzdory horkému, dusnému večeru hořel v krbu obývacího pokoje oheň a všechna okna byla zavřená. Ten mladý upír seděl u krbu a hovořil s dalším, jenž se choulil velmi blízko ohně, nohy v trečkách měl opřené o vyhřáté ostění a třesoucími se prsty si přejížděl stále znovu po klopách obnošeného modrého županu. Od štukového věnce růží na stropě visela roztrhaná elektrická šňůra, lustr však chyběl. K záři ohně přidávala své matné světlo pouze olejová lampa, spočívající u nařikajícího dítěte na stole.

Oči se mi rozšířily údivem, když jsem si prohlížel toho schýleného a roztřeseného upíra, jemuž bohaté světlé vlasy volně padaly do obličeje a zakrývaly ho. Chtělo se mi otřít orosené sklo, které mi bránilo ujistit se o tom, co jsem tušil.

"Všichni mě opouštěte!" zanařikal náhle zmučeným hlasem.

"Nemůžete nás u sebe držet!" opáčil mladík ostře. Seděl se zkříženými nohama, ruce složené na úzké hrudi, a pohrdavě se rozhlížel po ubohém,

240

prázdném pokoji. "Ticho!" okřikl dítě, které se právě rozkřičelo. "Přestaň!

Neřvi!"

"Dřevo, dřevo," řekl chabě plavovlasý upír, a když se obrátil ke druhému, aby si od něj vzal poleno, jasně a nepochybně jsem rozeznal Lestatův profil, tu hladkou pleť, postrádající teď sebemenší stopu po dřívějších jizvách.

"Kdybyste aspoň chodil ven," pokračoval ten druhý hněvivě a sám hodil poleno do ohně. "Kdybyste si aspoň ulovil něco jiného než ta mizerná zvířata!" Znechuceně se rozhlédl. V temných koutech ležela bez ladu a skladu na zaprášených hromádách srstnatá tělíčka mnoha koček. Nanejvýš pozoruhodná věc, protože upír nesnáší pobyt poblíž svých mrtvých obětí, stejně jako zvířata nezůstávají na místě, kde zanechali své výkaly.

"Víte vůbec, že je léto?" zaútočil mladík. Lestat jenom zamnul rukama. Dětský křik se ztišil a mladík ještě dodal:

"Vezměte si ho, dejte se do toho, ať se zahřejete!"

"Mohl jste mi přinést něco jiného!" poznamenal trpce Lestat. Když se ohlédl na dítě, spatřil jsem jeho oči, přimhouřené proti matnému světlu kouřící lampy. Byl pro mě otřes znovu vidět ty oči, jejich výraz pod vlnou světlých vlasů, slyšet ten nařikavý hlas a sledovat shrbená, třaslavá záda! Bez dlouhého rozmyšlení jsem silně zaklepal na sklo. Mladý upír se okamžitě vztyčil s tvrdým, útočným výrazem, já jsem mu však jen naznačil, aby otevřel okna. Lestat vyskočil z křesla.

"To je Louis! Louis!" zvolal. "Pusť ho dovnitř!" Horečně gestikuloval, jako když invalida popohání ošetřovatelku.

Jakmile se okno otevřelo, zavanul mi do tváře nepříjemný puch pokoje a jeho dusné vedro. Rojení hmyzu na zahrávajících zvířatech mi tak podráždilo smysly, až jsem proti své vůli a nedbaje Lestatova zoufalého pobízení ucouvl. Ve vzdáleném rohu pokoje měl rakev, kde spával, lak na ní už odprýskával od dřeva, zpoloviny byla zakrytá hromádami zažloutlých novin. V koutech ležely kosti, obrané bezezbytku až na chuchvalce srsti. Ale Lestat mě už táhl k sobě do toho horka a oči měl plné slz; teprve když roztáhl ústa ke zvláštnímu úsměvu zoufalého štěstí, jež nemělo daleko k bolesti, jsem zaznamenal nezřetelné pozůstatky jeho jizev. Bylo to nepochopitelné a hrozné, ta hladká, lesknoucí se tvář nesmrtelné bytosti, shrbené, roztřesené a fňukající jako stará baba.

"Ano, Lestate," řekl jsem, "přišel jsem se na tebe podívat." Jemně jsem odstrčil jeho ruku a přikročil jsem k dítěti, které teď zoufale plakalo strachy i hladem. Když jsem ho zdvihl a rozbálil, trochu se utišilo a já jsem ho pohladil a pohoupal. Lestat mi začal cosi šeptat, rychlá špatně artikulovaná slova, jimž jsem nerozuměl, po tvářích mu stékaly slzy, zatímco mladý upír stál

241

u otevřeného okna s výrazem znechucení a s rukou na okenní klice, jako by hodlal každým okamžikem vyskočit.

"Tak vy jste Louis," prohodil. To, jak se zdálo, jen zvýšilo Lestatovo nevýslovné vzrušení, takže si začal horečně stírat slzy okrajem županu.

Na čelo dítěte usedla moucha a já jsem mimovolně prudce vydechl, když jsem ji zmáčkl dvěma prsty a mrtvou hodil na podlahu. Dítě už neplakalo. Upíralo na mě pozoruhodné, hluboce modré oči, jeho buclaté tvářičky žhnuly, na rtech mu

pohrával úsměv a stále se zjasňoval jako plamen. Nikdy jsem nezpůsobil smrt něčemu tak mladému, tak nevinnému, a teď jsem si to uvědomil, když jsem dítě držel se zvláštním pocitem smutku, ještě silnějším než pocit, který se mě kdysi zmocnil v ulici Royale. Hýčkal jsem to dítě a pak jsem si přisunul volné křeslo k ohni a usedl jsem.

"Nemusiš nic říkat... je to v pořádku," oslovil jsem Lestata. Vděčně klesl do křesla, natáhl ke mně obě ruce a začal mi hladit klopy kabátu.

"Jsem tak rád, že tě vidím," koktal v slzách. "Sníl jsem o tom, že jednou přijdeš..." Náhle se mu tvář zkroutila grimasou, jako by pocítil bolest, kterou nemohl určit, a znovu se mu na okamžik objevila v obličeji jemná mapa jizev. Díval se stranou, ruku zvednutou k uchu, jako by si ho chtěl zacpat, aby neslyšel nějaký strašný zvuk. "Já jsem nechtěl..." začal a zavrtěl hlavou, zakalené oči široce rozevřené, jak se snažil soustředit. "Nechtěl jsem, aby to udělali, Louisi... Ten Santiago... víš, on mi neřekl, co mají v plánu."

"Už je to všechno pryč, Lestate," mávl jsem rukou.

"Ano, ano," kýval horlivě. "Pryč. Ona by nikdy... Proč, Louisi, ty víš..." Jeho hlas získával na síle a zvučnosti, jak se snažil cosi vyjádřit. "Ona by nikdy nebyla jednou z nás, Louisi." Poklepal si pěstí na vpadlou hrud', když tiše opakoval: "Z nás."

Ona. Jako by nikdy neexistovala, jako by byla jen jakýmsi nelogickým, fantastickým snem, příliš drahocenným a pro mě příliš osobním, abych se s ním někdy někomu svěřil. A už příliš dávno minul. Pohlédl jsem na Lestata a snažil jsem se představit si nás tři pohromadě.

"Neboj se mě," řekl jsem, jako bych hovořil sám k sobě, "já ti neublížím."

"Vrátil ses ke mně zpátky, Louisi," šeptal tím chabým, roztráveným hlasem. "Přišel jsi zase domů ke mně, vid'?" Zat'ál zuby do rtu a zoufale na mě hleděl.

"Ne," zavrtěl jsem hlavou. Zatvářil se jako pomínutý, načal nějaké gesto a hned zase jiné, a nakonec tam seděl s rukama na obličeji v záchvatu úzkosti. Ten druhý upír mě chladně pozoroval a zeptal se:

"Vy jste... se k němu vrátil?"

"Ne, ovšemže ne," odpověděl jsem. Drze se zašklebil, jako by právě to

242

hle očekával, že všechno zase padne na jeho bedra, a vyšel ven. Stál tam a čekal.

"Chtěl jsem tě jenom vidět, Lestate," prohodil jsem. Zdálo se, že mě nevnímá! Jeho pozornost odvádělo něco jiného. Upíral oči do neurčitá, ruce stále držel u uší. Potom jsem to taky zaslechl. Byla to siréna. Když její zvuk zesílil, Lestat pevně zavřel oči a zacpal si uši. Siréna, přibližující se ulicí od předměstí, zněla stále hlasitěji. "Lestate," snažil jsem se překřičet dětský pláč, jenž se znovu zvedl z téhož strachu ze sirény. Lestat mě ve svém bolestném záchvatu vůbec neposlouchal. Tvář měl staženou bolestí. "Lestate, to je jenom siréna!" řekl jsem hloupě. Zvedl se z křesla, přistoupil ke mně, uchopil mě a pevně držel a já jsem ho proti své vůli vzal za ruku. Sklonil se, položil mi hlavu na prsa a tiskl mi ruku, až to bolelo. Pokojem se mihaly rudé záblesky signálního světla a potom to všechno zmizelo v dáli.

"Louisi, já to nesnesu, já to nesnesu," sténal se slzami v očích. "Pomoz mi, zůstaň se mnou!"

"Čeho se bojíš? Copak nepoznáš obyčejnou sirénu?" Když jsem viděl, jak se jeho plavá hlava tiskne na můj kabát, vynořil se mi v duchu jeho dřívější obraz, vysoký, statný džentlmen v rozevláté černé pláštěnce, s hlavou pyšně vztyčenou, jak si sytým hlasem bez sebemenší chybičky prozpěvuje melodickou árii z opery, kterou jsme právě vyslechli, vycházkovou holí poklepává na dláždění v taktu a velké, jiskrné oči upírá na mladou ženu stojící opodál, okouzlen tak, že se mu celý obličej rozjasnil úsměvem a píseň na jeho rtech umlkla; a na okamžik, na ten jediný okamžik, kdy se jeho oči setkají s jejím pohledem, všechno zlo jako by zmizelo v tom záblesku radosti, v tom vášnivém zaujetí životem.

Byla tohle cena za to, že se tak zapojil do života? Citlivost otřesená změnou, seschnutí strachem? Promýšlel jsem si v duchu všechno, co jsem mu chtěl říct. Jak bych mu připomněl, že je nesmrtelný, že ho nic neodsoudilo k takovému ústupu do ústraní kromě jeho samého a že je obklopen neklamnými známkami nevyhnutelné smrti? Jenže nic z toho jsem nevyslovil a věděl jsem, že to ani neudělám.

Ticho se kolem nás valilo jako temné moře, rozbouřené sirénou. Mouchy se rojily nad rozkládajícím se tělem krysy a dítě se na mě pokojně dívalo, jako kdyby moje oči byly lesklé cetky, a jeho ručka s doličky svírala můj prst.

Lestat se vztyčil, vzápětí se zase schýlil a klesl do křesla. "Nezůstaneš u mě," povzdychl si, zadíval se stranou a zdál se být náhle čímsi pohlcen.

"Chtěl jsem ti toho tolik vyprávět," pokračoval. "Té noci, co jsem se vrátil domů do ulice Royale, jsem chtěl mluvit jen s tebou!" Prudce se otfásl, oči zavřené, hrdlo stažené. Jako by úder, jež jsem mu tenkrát zasadil, teď zno

243

vu dopadly. Zíral slepě před sebe, jazykem si navlhlil rty, hlas měl tichý, skoro přirozený. "Přijel jsem do Paříže za tebou..."

"Cos mi to chtěl vyprávět?" zeptal jsem se. "O čem jsi chtěl mluvit?"

Dobře jsem si pamatoval jeho pošetilé naléhání v Divadle upírů. Už léta jsem na tyhle věci nemyslel. Uvědomoval jsem si, že teď o tom hovořím jen s velkým odporem.

Usmíval se na mě bezvýrazným, skoro omluvným způsobem a vrtěl hlavou. Oči měl plné tlumené, zamžené beznaděje. Pocítil jsem hlubokou úlevu.

"Ale ty zůstaneš!" naléhal. : ,

"Ne," odpověděl jsem pevně.

< "Já taky ne!" prohlásil mladý upír venku ve tmě. Na vteřinu se objevil v otevřeném okně a díval se na nás. Lestat k němu vzhledl a pak se odvrátil, spodní ret se mu chvěl. "Zavři, zavři," ukázal prstem na okno. Pak si hluboce vzdychl, přitiskl si ruku na ústa, sklonil hlavu a dal se do pláče.

Mladý upír odešel. Slyšel jsem jeho rychlé kroky na chodníku, zaskřípění železné branky. Byl jsem s Lestatem sám a on plakal. Uplynulo hodně času, než přestal, a po celou tu dobu jsem ho jen pozoroval. Myslel jsem na všechno to, co se mezi námi odehrálo. Vzpomněl jsem si na věci, o nichž jsem se domníval, že jsem je už úplně zapomněl, a uvědomil jsem si, že se mě zmocňuje tentýž smutek, jaký jsem pocítil při pohledu na dům v ulici Royale, kde jsme bydleli. Nebyl to smutek pro Lestata, pro toho chytrého, veselého upíra, který tam tenkrát žil, byl to smutek pro něco jiného, něco mimo Lestata, co ho jen zahrnovalo a bylo částí velkého, strašného smutku ze všech těch věcí, které jsem kdy ztratil nebo miloval nebo znal. Zdálo se mi, že jsem na jiném místě, v jiném čase, a to místo i čas byly naprosto skutečné. Byl to pokoj, kde bzučel hmyz stejně jako zde a vzduch byl těžký, prostoupený smrtí a vůní jara. Tam jsem poznal i bolest tak strašnou, až se jí moje mysl zhrozila: Ne, nevracej mě zpátky na to místo! Náhle se to vzdálilo a já jsem byl zase s Lestatem v přítomnosti. Udiveně jsem sledoval, jak mi skanula slza a dopadla na tvář toho dítěte. Sklouzla mu po tvářičce a ta se zakulatila, jak se dítě usmálo. Asi se mu líbilo, jak se slzy třpytí. Otřel jsem si tváře, opravdu tam byly slzy, a ohromeně jsem na ně zíral.

"Ale Louisi," ozval se Lestat, "jak můžeš být takový, jak to můžeš vydržet?" Vzhledl ke mně, ústa sevřená bolestnou grimasou, tvář usazenou. "Pověz mi to, Louisi, pomoz mi to pochopit! Jak můžeš tomu všemu rozumět, jak to můžeš vydržet?" Ze zoufalství v jeho očích a z hlubšího tónu jeho hlasu jsem poznal, že i on se díky vzpomínkám dostal k něčemu, co je pro něj velmi bolestné, k místu, kam se dlouho neodvažoval. Otřásl se a zasténal.

"Už musím jít, Lestate," oznámil jsem. Cítil jsem se unavený, unavený jím i svým smutkem. Toužil jsem po klidu tam venku, po naprostém klidu, na nějž jsem si zvykl. Bylo mi však jasné, že to nemluvně vezmu s sebou.

Lestat mě sledoval velkýma, úzkostnýma očima v hladkém, nestárnoucím obličejí. "Ale přijdeš zase... Přijdeš mě navštívit, Louisi?"

Odvrátil jsem se od něj, slyšel jsem, jak za mnou volá, a tiše jsem opustil dům. Když jsem se ocitl na ulici, ohlédl jsem se. Stál u okna, jako by se bál vyjít ven. Dovtípl jsem se, že už dlouho, předlouho ven nevyšel, a napadlo mě, že už možná ani nikdy nevyjde.

Vrátil jsem se do domku, odkud mladý upír odnesl dítě, a položil jsem ho do kočárku.

Nedlouho potom jsem řekl Armandovi, že jsem Lestata navštívil. Bylo to asi po měsíci, nevím už přesně. Čas pro mě znamenal málo, stejně jako teď. Znamenal ovšem velmi mnoho pro Armanda. Podivil se, že jsem se mu o tom nezmínil dřív.

Šli jsme té noci místy, kde z obchodní čtvrti vychází cesta k parku Audubon a nábreží tvoří opuštěný, zarostlý svah táhnoucí se k bahnitému břehu, tu a tam pokrytému kupami naplaveného dříví a omývanému šplouchajícími vlnami řeky. Na druhém břehu zářila světla továren a doků, zelené a rudé body, jež se v té dálce mihotaly jako hvězdy. Měsíc ozařoval široký, mohutný proud prudce ubíhající mezi břehy, nebylo tu dokonce ani letní dusno, od vody vanul chladný větřík a jemně povíval lišejníkem visícím ze starého dubu, pod kterým jsme seděli. Utrhl jsem si stéblo trávy a žvýkal ho, mělo hořkou, nepřírozenou chuť. Cítil jsem, že už nikdy nebudu chtít opustit New Orleans. Jenže co znamenají takové myšlenky, když můžete žít věčně? Už nikdy neopustit New Orleans? Už nikdy jsou lidská slova.

"Nepocítil jste touhu pomstít se?" zeptal se Armand. Ležel v trávě vedle mě, opíral se o loket a upřeně na mě hleděl.

"Proč?" zeptal jsem se klidně. Přál jsem si, jako už často, aby tu nebyl, abych byl sám. Sám s tou mohutnou a chladnou řekou pod zamženým měsícem. "On sám si připravil dokonalou pomstu. Umírá, umírá na nehybnost, na strach. Jeho mysl nedokáže přijmout tuhle dobu. Není to nic tak jasného a půvabného jako upířská smrt, kterou jste mi popsal jednou v Paříži. Myslím, že umírá stejně těžkopádně a tragikomicky, jako často v tomhle století umírají lidé... Na stáří."

"Ale vy... Co vy jste cítil?" naléhal Armand jemně. Zarazila mě osobní povaha té otázky i to, jak dlouho trvalo, než některý z nás promluvil ke druhému podobným způsobem. Měl jsem silný pocit jeho samého, vzdálené bytos

245

ti, již byl, klidného a soustředěného tvora s rovnými kaštanovými vlasy a velkýma, někdy melancholickými očima, které jako by často neviděly nic než vlastní myšlenky. Této noci žhnuly nechápavým ohněm, což bylo neobvyklé.

"Necítil jsem nic," odpověděl jsem.

"Určitě?"

Ujistil jsem ho, že ne. Pamatoval jsem si zcela jasně ten smutek. Jako by mě neopustil nadobro, nýbrž byl u mě po celou tu dobu, setrval u mě a říkal: Pojd! To jsem však Armandovi nechtěl prozradit. Měl jsem zvláštní pocit, že on potřebuje, abych mu to řekl... to, nebo něco jiného, že to potřebuje, podobně jako potřebuje živou krev.

"Jistě vám něco pověděl, co mohlo oživit tu starou nenávist," naléhal. V tu chvíli jsem si plně uvědomil, jak je rozrušený.

"Copak je, Armande? Proč se na to ptáte?"

Uleh na záda na strmém náspu a dlouho pozoroval hvězdy. Připomínaly mi něco velmi osobního: loď, která vezla Claudii a mě do Evropy, a noci na moři, kdy se zdálo, že hvězdy sestupují dolů, aby se dotkly vln.

"Myslel jsem, že vám snad poví něco o Paříži," ozval se konečně Armand.

"Co by měl vykládat o Paříži? Že nechtěl, aby Claudie zemřela?" opáčil jsem. Znovu Claudie; to jméno znělo podivně,

Claudie rozkládající si pasiáns na stole, jenž se houpal podle toho, jak se houpalo moře, lucerna skřípající na háku, černé kulaté okénko plné hvězd. Měla skloněnou hlavu, prsty držela na spánku, snad aby se jí neuvolnily prameny vlasů. A mě se zmocnila nanejevš otřesná představa: že si pamatuju, jak ke mně od karet vzhlédla a její oční důlky byly prázdné.

"O Paříži jste se mnou hovořil vy, Armande, a mohl jste mi namluvit, cokoli se vám zachtělo. Nezáleželo na tom."

"Ani že jsem to byl já, kdo..."

Obrátil jsem se k němu, jak tam ležel a hleděl na oblohu, a viděl jsem v jeho tváři i očích mimořádnou bolest. Ty oči vypadaly obrovské a bílý obličej, který je rámoval, příliš vyzábělý.

"Že jste to byl vy, kdo ji zabil? Kdo ji vyvlekl ven na dvůr a tam ji zamkl?" Usmál jsem se. "Nesnažte se mi namluvit, že vás po celá ta léta pronásledoval pocit viny. Vás ne!"

Odvrátil se, ruku si přitiskl na prsa, jako bych mu právě zasadil nečekaný, strašný úder.

"Nepřesvědčíte mě, že vám to není jedno," pokračoval jsem chladně. Hleděl jsem na vodu a znovu se mě zmocnil ten pocit, že bych chtěl být sám. Věděl jsem, že za chvíli vstanu a odejdu. Tedy pokud on neodejde první, protože bych tam byl opravdu rád zůstal. Bylo to tiché, odlehle místo.

246

"Naprosto všechno je vám lhostejné," pronesl.

Posadil se a upřel na mě temný oheň svých očí. "Myslel jsem, že se budete starat aspoň o tohle. Že pocítíte tu starou vášně, někdejší hněv, až ho znovu uvidíte. Že se ve vás něco ožíví, když ho spatříte... když se vrátíte na to místo."

"Že se vrátím zpátky do života?" opáčil jsem. Jakmile jsem to vyslovil, pocítil jsem ledovou tvrdost svých slov, modulaci hlasu, sebeovládání. Jako bych byl naprosto chladný, jako bych byl z kovu a on byl najednou křehký, tak křehký, jak už dlouhou dobu doopravdy byl.

"Ano!" vykřikl. "Ano, zpátky do života!" Vypadal zmateně, rozpačitě. A stala se zvláštní věc. Sklopil v tu chvíli hlavu, jako by utrpěl porážku. Něco ve způsobu, jakým ji pocítil, jak se na okamžik odrazila v jeho hladké bílé tváři, mi připomnělo kohosi jiného, jehož jsem viděl poraženého stejným způsobem. Udivilo mě, že mi to trvalo tak dlouho, než jsem si vybavil Claudiinu tvář ve stejné situaci: Claudie stojí u lůžka v hotelu SaintGabriel a prosí mě, abych proměnil Madeleine v jednoho z nás. Týž bezmocný pohled, porážka vnímaná tak hluboce, že všechno ostatní se vedle ní ztrácí. A pak se Armand, stejně jako tehdy Claudie, vzchopil, jako by sáhl do zásobníku svých sil. Jenže on jich použil k tomu, aby tiše vyslovil: "Umírám!"

A já, jenž jsem na něj hleděl a slyšel ho, jediná bytost po Bohu, která ho slyšela a věděla zcela jistě, že je to pravda, jsem mlčel.

Dlouze vzdychl, hlavu měl sklopenou. Jeho ruce ležely ochable v trávě. "Nenávist... to je vašeň," šeptal. "Pomsta, to je vašeň!"

"Nedostane se vám jí ode mne," zamumlal jsem tiše. "Ne teď." Upřel na mě oči a vypadal velice klidně. "Věřil jsem, že to překonáte že až vás všechno přebolí, budete zase vřelý a plný lásky i té nespoutané a nenasytné zvědavosti, se kterou jste ke mně přišel poprvé, toho neumlčitelného svědomí a hladu po poznání, jenž vás vedl do Paříže a do mé cely.

Myslel jsem, že je to část vaší bytosti, která nemůže zemřít. Doufal jsem, že až ta bolest přejde, odpustíte mi, že jsem se podílel na její smrti. Ona vás nikdy nemilovala, to víte. Ne tím způsobem, jakým jsem vás miloval já, ani tím, jakým jste nás oba miloval vy. Chápal jsem to a věřil jsem, že vás k sobě připoutám natrvalo. Čas bude pro nás otevřený a budeme se učit jeden od druhého. Všechno, co vám způsobí štěstí, způsobí štěstí i mně a já budu strážcem vaší bolesti. Moje moc bude i vaší mocí, moje síla vaší silou. Jenže vy jste ve svém nitru vůči mně mrtvý, jste chladný a mimo můj dosah! Je to, jako bych ani nebyl tady vedle vás. A když tu nejsem s vámi, mám strašlivý pocit, že vůbec neexistuji. Jste chladný a vzdálený jako ty podivné moderní obrazy složené z linií a ostrých tvarů, které nemůžu mít rád a chápat je, jste

247

cizí jako ty tvrdé mechanické plastiky současné doby, jež nemají lidský tvar. Mrazí mě, když jsem ve vaší blízkosti.

Dívám se vám do očí a nenacházím tam svůj odraz..."

"To, co jste požadoval, bylo nemožné!" namítl jsem. "Nechápete? Co jsem požadoval já, bylo také nemožné, od samého počátku."

Protestoval a pozvedl ruku, jako by od sebe něco odháněl.

"Chtěl jsem lásku a dobro v tom, co je živoucí smrt," pokračoval jsem. "Bylo to nemožné, protože v sobě nemůžete mít lásku a dobro, když pácháte něco, o čem víte, že je to zlo, že je to špatné. Můžete mít v sobě pouze zoufalý zmatek a toužit a honit se za fantomem dobra v jeho lidské podobě. Znal jsem tu pravou odpověď na svou otázku ještě dřív, než jsem přijel do Paříže. Pochopil jsem to, když jsem poprvé zmařil lidský život, abych ukojil svou potřebu. To byla moje duchovní smrt, ale tehdy jsem ji ještě nepřijal, nemohl jsem, protože jako všechna stvoření ani já nechci zemřít! A tak jsem hledal jiné upíry, Boha, ďábla, sto věcí pod stemjmen. A všechno to bylo totéž, všechno bylo zlo. Žádné argumenty mě nemohou přesvědčit, protože vím, že je to pravda, že jsem zavržený ve své vlastní mysli a duši. Když jsem přijel do Paříže, měl jsem za to, že jste mocný, krásný a bez výčitek svědomí, a zoufale jsem to chtěl. Ovšem vy jste byl ničitel, právě tak jako jsem jím byl já, dokonce ještě bezohlednější a zchytralejší než já. Ukázal jste mi jedinou věc, ve kterou jsem mohl pro sebe skutečně doufat: jaké hloubky zla, jakého stupně chladu musím dosáhnout, aby skončilo moje trápení. Přijal jsem to. A tak ta vašeň, ta láska, jakou jste ve mně nacházel, vyhasly. Teď ve mně nacházíte pouze zrcadlo sebe sama."

Uplynula dlouhá doba, než promluvil. Vstal, stál ke mně zády, s hlavou sklopenou, ruce spuštěné podél boků. Myslel

jsem si: Už nemám nic, co bych ještě řekl, nic, co bych udělal.

"Louisi," promluvil a zvedl hlavu, jeho hlas byl zastřený a nepodobný sám sobě.

"Ano, Armande?"

"Je ještě něco, co byste ode mne chtěl, něco, co požadujete?"

"Ne," odpověděl jsem. "Co máte na mysli?"

Mlčel. Pomalu odcházel. Nejdřív jsem si myslel, že chce jen poodstoupit pár kroků, snad se projít sám tam dole podél bahnitého břehu. Teprve po chvíli jsem si uvědomil, že mě opouští, byl už pouhou tečkou tam dole na pozadí vody třpytící se v měsíčním světle. Nikdy jsem ho už nespapřil.

Samozřejmě uplynulo pár nocí, než jsem si uvědomil, že odešel navždy. Jeho rakev zůstala na místě, on se k ní však nevrátil. Po několika měsících jsem ji dopravil na hřbitov svatého Ludvíka a umístil ji v kryptě vedle své

248

vlastní rakve. Hrobka, dlouho zanedbávaná, protože moje rodina vymřela, tak přijala jedinou věc, kterou jsem zanechal. Ale potom jsem se v ní přestal cítit dobře. Přemýšlel jsem o tom při probuzení i za svítání, těsně předtím, než jsem zavřel oči. A tak jsem se jedné noci vydal do centra, vytáhl rakev, rozbil ji na kusy a pohodil do vysoké trávy v úzké uličce mezi hroby.

Nedlouho potom mě jednoho večera oslovil onen upír, poslední Lestatovo dítě. Prosil mě, abych mu vyprávěl všechno, co vím o světě, abych se stal jeho společníkem a učitelem. Prohlásil jsem, že to hlavní, co vím, je, že ho zničím, jestli ho ještě jednou potkám. "Chápejte, někdo musí zemřít každou noc, kdy jsem venku, dokud nebudu mít odvalu to skončit," řekl jsem mu. "A vy jste báječný cíl, zabiják stejně zlý jako já sám."

Příští noci jsem opustil New Orleans, protože mě smutek neopouštěl. Nechtěl jsem už myslet na ten starý dům, kde umíral Lestat, nebo na toho tvrdého, moderního upíra, jenž se mi vyhýbal. Ani na Armanda.

Chtěl jsem být tam, kde bych nenašel nic důvěrně známého a kde mi na ničem nezáleželo.

A to je konec příběhu. Není nic dalšího.

Mladík mlčel a nespouštěl z upíra oči. Ten byl soustředěný, ruce měl složené na stole, přimhouřené zarudlé oči sledovaly točící se pásku. Jeho tvář nyní působila tak vychrtle, až mu na spáncích vystupovaly žíly, jako by byly vytesány z kamene. Seděl nepohnutě, jenom jeho zelené oči projevovaly život, a ten život spočíval v bezmyšlenkovitém zaujetí točící se páskou.

Mladík se pohnul a prohrábl si rukou vlasy. "Ne," řekl po prudkém nadechnutí. A pak znovu hlasitěji: "Ne!"

Zdálo se, že ho upír nevnímá. Jeho pohled se odpoutal od pásky a upřel se na okno, na temnou, šedou oblohu.

"Nemohlo to takhle skončit!" prohlásil mladík. Upír se krátce a suše zasmál.

"Všechno to, co jste pociťoval v Paříži!" pokračoval mladík silicím hlasem. "Lásku ke Claudii, cit k Lestatovi! Nemohlo to skončit takhle, ne takhle beznadějně! Protože takové to teď je, že? Beznadějně."

"Přestaňte," okřikl ho upír příkře. "Říkám vám, a řekl jsem vám to už dřív, že to nemohlo skončit jinak."

"To neberu," zavrtěl mladík hlavou a zkřížil paže na prsou. "Nemůžu!" Se vzrůstajícím vzrušením odsunul křeslo, vstal a přecházel po pokoji. Když se obrátil a znovu pohlédl na upíra, další slova mu uvízla v hrdle. Upír ho pozoroval a jeho tvář byla stažena do výrazu pobouření, a zároveň trpkého pobavení.

249

"Copak nechápete, jakým dojmem to teď vyznívá? Vyprávěl jste mi o dobrodružství, o jakém jsem dosud nikdy neslyšel. Mluvil jste o vášni, o touze, o věcech, které milióny nás nikdy nezakusí ani nepochopí. A pak mi oznámíte, že to končí takhle. Říkám vám..." Mladík stál nad upírem, ruce vztažené. "Kdybyste mi tak dal tu moc! Moc vidět a cítit a žít navždy!"

Upírovy oči se začaly pomalu rozšiřovat, ústa se pootevřela. "Cože?" zeptal se tiše. "Cože?"

"Dejte mi tu moc!" požádal mladík, sevřel pravou ruku v pěst a přitiskl si ji na prsa. "Udělejte ze mě upíra, teď hned!"

Jeho společník na něj užasle zíral.

To, co se pak stalo, proběhlo bleskurychle a zmateně, a skončilo to naráz tím, že upír svíral mladíkova ramena, mladíkův zvlhlý obličej byl stažen bolestí a upír do něj zabodával rozružený pohled. "Tak tohle byste chtěl?" šeptal, sotva pohybuje bledými rty. "Tohle... po tom všem, co jsem vám vyprávěl... Tohle tedy chcete?"

Mladík slabě vykřikl a začal se třást po celém těle, na čele mu vyrazil pot. Bázlivě vztáhl ruku k upírově paži.

"Vy nevíte, jaký je lidský život!" vypravil ze sebe na pokraji pláče. "Už jste to zapomněl. Už ani nerozumíte smyslu vlastního příběhu, co znamená pro lidskou bytost, jako jsem já!" Jeho slova přerušil dušený vzdech, prsty zaťal do upírovy paže.

"Můj Bože," pronesl upír, odvrátil se od mladíka a skoro ho odhodil na stěnu. Potom stál zády k němu a zíral do temného okna.

"Prosím vás... dejte tomu všemu ještě jednou šanci! Ještě jednu šanci pro mě!" žadonil mladík.

Upír se k němu otočil, tvář zkřivenou hněvem. A pak se postupně uklidnil. Víčka se mu pomalu spouštěla přes oči a rty se roztáhly do úsměvu. Znovu se na mladíka zadíval.

"Neuspěl jsem," povzdechl si, stále s úsměvem. "Naprosto jsem neuspěl..."

"Ne," protestoval mladík.

"Už nic neříkejte," přerušil ho důrazně upír. "Zbývá mi jenom jedna šance. Vidíte ty kotouče? Pořád se točí. Mám jedinou možnost, jak vám ukázat smysl toho, co jsem vám vyprávěl." Uchopil ho tak pevně, že se mladík marně snažil něčeho zachytit, o něco se opřít. Upír si ho přitiskl na prsa, až se mladíkova šíje ohnula pod jeho ústy. "Vidíte?" šeptal

a hedvábné rty odkryly zuby. Dva dlouhé tesáky se zabořily do mladíkova krku. Ten se zajíkl, z hrdla se mu vydral hluboký sten, ruka se snažila něčeho zachytit, oči se vytřeštily a dostávaly prázdny, zasedlý výraz. Upír pil a vypadal klidně jako někdo, kdo

250

spí. Jeho hrud' se mírně zvedala dechem, jako by se on sám vztyčoval a zase klesal přímo s náměsíčnou lehkostí. Z mladíka vycházelo jakési kvílení, a když ho upír pustil, držel ho oběma rukama a hleděl do zvlhlé bílé tváře, oči napůl zavřené.

Mladík sténal, ústa pootevřená, rty se mu chvěly, jako by se mu udělalo nevolno. Sténání sílilo, hlava mu padala dozadu a oči se mu obracely v sloup. Upír ho jemně posadil do křesla. Mladík se snažil promluvit a slzy, jež mu vytryskly z očí, mohly být způsobeny právě tak úsilím promluvit, jako čímkoli jiným. Hlava mu přepadla dopředu, těžce, opile, ruka spočinula na stole. Upír stál nad ním, shlížel na něj a jeho bílá kůže se barvila. Vypadalo to, jako by ho ozařovalo růžové světlo a celá jeho bytost jako by ho odrážela. Rty mu ztmavly, zčervenaly, žíly na spáncích a na rukou sejevily jen jako stopy v kůži, obličej omládl a vyhladil se.

"Musím teď... zemřít?" zašeptal mladík vlhkými a ochablými ústy. "Zemřu?" Rty se mu třáslly.

"Nevím," usmál se upír.

Mladík měl už na jazyku další otázku, ale ruka, která spočívala na stole, sklouzla po desce dopředu a jeho hlava se složila vedle ní, jak najednou ztratil vědomí.

Když zase otevřel oči, uviděl slunce. Zaplavovalo špinavé okno a zahřívalo mu tvář a ruku. Na okamžik zůstal ležet s hlavou na stole a potom se s velkým úsilím narovnal, zhluboka se nadechl a se zavřenými očima si přitiskl ruku na místo, kde mu upír sál krev. Když se druhou rukou náhodně dotkl magnetofonu, vykřikl, protože kov byl horký.

Vstal, trochu se potácel a skoro upadl, než dokázal vložit obě ruce do umyvadla. Rychle otočil kohoutkem, nastříkal si na obličej studenou vodu a utřel se špinavým ručníkem, jenž tam visel. Teď už dýchal pravidelně a stál klidně, díval se do zrcadla, aniž se musel o něco opírat. Podíval se na hodinky. Ten pohled ho zřejmě ohromil a vlil do něj víc života než slunce a voda. Rychle přelétl zrakem pokoj, pak chodbu, a když nenašel nic a nikoho, usedl znovu do křesla. Vytáhl z kapsy blok a pero, položil je na stůl a zmáčkl tlačítko magnetofonu. Páska se rychle otáčela zpět, až ji zastavil. Když uslyšel upířův hlas, naklonil se a pozorně poslouchal, potom zmáčkl tlačítko a vyhledal si jiné místo, poslechl si ho, a zase přešel na další. Konečně se mu rozzářil obličej, když se kotouče otáčely a hlas promlouval vyrovnaně modulovaným tónem. "Byl velmi teplý večer a jakmile jsem ho uviděl na Saint Charles, hned jsem poznal, že má jakousi schůzku..."

A mladík si rychle poznamenal:

251

Lestat na Si. Charles Avenue. Starý rozpadající se dům, zpustlé okolí. Hledej zrezivělé zábradlí.

A potom, když si rychle zastrčil notýsek do kapsy, schoval pásky i malý magnetofon do aktovky. Uháněl dlouhou chodbou a pak dolů po schodech na ulici, kde měl před barem na rohu zaparkovaný vůz.

ANNĚ

rminiJM

. .RICEOVAIf

interview s um re ni

Z anglického originálu Interview with the Vampire,

vydaného nakladatelstvími Raven Books

a Macdonald Jane's Publishers Ltd.,

London 1976, přeložil Jaroslav Vácha

Obálka, ilustrace a grafická úprava Zdeněk Netopil

Vydalo Filmové nakladatelství Cinema

jako svou 31. publikaci

v koedici s nakladatelstvím Paseka

Praha 1996

Vydání první

Odpovědná redaktorka Jana Šamonilová Technická redaktorka Jana Marešová

Sazba studio Duše Vytiskla Bartošova tiskárna, Hradec Králové

ISBN 8085933047 (Cinema), ISBN 8071850411 (Paseka)

INTERVIEW WITH THE VAMPIRE Copyright Anně O'Brien Říče, 1976 Translation Jaroslav Vácha, 1996 Illustrations

Zdeněk Netopil, 1996 Back cover photo: Credit Joyce Ravid

ISBN 8085933047 ANNE RICEOVÁ ISBN 8071850411 (Paseka)

